

STREDA, 24. SEPTEMBRA 2008

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

1. Otvorenie rokovania

(Rokovanie sa začalo o 9.00 hod.)

2. Vyhlásenie predsedníctva

Predseda. – S hlbokým zármutkom sme prijali správu o dramatickej udalosti v Kauhajokki na západe Fínska, kde pri veľmi tragickom incidente v škole prišlo o život 11 ľudí. Útočník, ktorý sa neskôr sám zastrelil, ťažko zranil viacerých ľudí.

V mene Európskeho parlamentu by som rodinám a príbuzným obetí chcel vyjadriť úprimnú sústrasť a solidaritu. Všetky obete boli nevinní mladí ľudia, ktorí sa na strednej odbornej škole pripravovali na povolanie v sektore služieb.

Táto tragédia sa odohrala menej než rok po podobnom desivom tragickom vyčíňaní na škole v Jokke. Všetci vieme, že Fínsko sa považuje za jednu z najpokojnejších a najbezpečnejších krajín v Európe, takže chápeme, že obyvatelia Fínska po tomto šoku nemajú slov a zdieľame ich úzkosť.

Takéto krviprelievanie, žiaľ, často vykazuje veľa podobných črt. V tomto prípade sa nepodarilo zabrániť tragédii ani napriek tomu, že útočník vopred zverejnil na internete výhražné videonahrávky. Ako zodpovední politici v Európe a všetkých členských štátoch musíme urobiť čo najviac pre včasné odhaľovanie takýchto násilných činov a pre ich predchádzanie.

Ešte raz by som v mene Európskeho parlamentu chcel vyjadriť moju hlbokú sústrasť a solidaritu s obetami a ich rodinami.

3. Zaslanie textu zmlúv poskytnutých Radou: pozri zápisnicu

4. Priority Európskeho parlamentu pre legislatívny program a program práce Komisie na rok 2009 (rozprava)

Predseda. – Ďalším bodom programu je rozprava o prioritách Európskeho parlamentu pre legislatívny program a program práce Komisie na rok 2009.

Hartmut Nassauer, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážení pán predseda, dámy a páni, dnes ráno budeme diskutovať o legislatívnom programe a programe práce Komisie na budúci rok, rok 2009, ktorý je volebným rokom. Na budúci rok sa bude voliť nový Parlament a zostaví sa nová Komisia. Nikoho pozícia nie je istá – ani pozícia komisárov ani pozícia predsedu Komisie, ktorý tu nanešťastie dnes nemôže byť, aby osobne predstavil svoj program.

Počas každého volebného roka sme v pokušení vyhovieť všetkým voličom – za predpokladu, že vieme, čo chcú alebo aspoň čo by mali chcieť. Naskytá sa teda otázka, ako by sa Európska únia mala prezentovať občanom Európy v budúcom roku? Našou úlohou, rovnako ako úlohou všetkých politikov, je pokúsiť sa reagovať na starosti občanov. Európska únia má na to jedinečnú príležitosť. Disponujeme mnohými spôsobmi ako odpovedať na potreby a záujmy občanov.

Jedným zo základných záujmov človeka v celej histórii ľudstva bol mier a Európska únia zabezpečuje mier v Európe už niekoľko desaťročí. Vieme nájsť odpovede na hrozby prichádzajúce zvonka, ako medzinárodný terorizmus alebo konanie veľkých susedských štátov, ktoré príležitostne šliapu po pravidlách medzinárodného práva. Môžeme prispieť k zaisteniu bezpečných a trvalo udržateľných dodávok energie pre Európu, pričom pre ochranu klímy urobíme všetko, čo je v našich silách. Uvoľnením rastového potenciálu nášho úspešného európskeho hospodárstva môžeme zaisťovať sociálnu bezpečnosť a spravodlivosť v Európe, zabezpečovať inovácie a konkurencieschopnosť európskeho hospodárstva a tým vytvárať a chrániť pracovné miesta.

Európa sa môže stať bezpečným útočiskom v meniacom sa svete. O podrobnostiach k týmto témam vás moji kolegovia poslanci budú informovať o chvíľu.

Aké sú predpoklady úspešnej akcie v Európskej únii? Chcel by som spomenúť najmä tieto dva: po prvé potrebujeme vhodné inštitučné základy, to jednoznačne znamená Lisabonskú zmluvu. Zmluva vytvorí viac transparentnosti a demokracie a zvýši schopnosť Európskej únie konať, čím umožní, aby efektívnejšie vykonávala svoje funkcie. Môžeme iba apelovať na občanov Írska, aby prehodnotili svoj postoj k Lisabonskej zmluve. Zdieľam množstvo kritiky týkajúcej sa Európskej únie, nemôžeme však prehliadnuť skutočnosť, že práve táto zmluva poskytuje riešenia mnohých bodov, ktorých sa kritika týka. Preto potrebujeme Lisabonskú zmluvu.

Po druhé však potrebujeme aj podporu občanov Európskej únie, ktorá klesla na alarmujúcu úroveň. Prejavilo sa to v referendách vo Francúzsku, Holandsku a napokon, ale nielen v Írsku. Nie je to o tom, či potrebujeme viac alebo menej Európy, ako som nedávno povedal predsedovi Komisie. Skutočnou otázkou je, kde Európu potrebujeme a kde nie. O tomto treba rozhodnúť. Dovoľte mi uviesť príklad – priznávam, že toto je môj veľmi obľúbený príklad – ochrana pôdy nie je témou, ktorou sa musíme zaoberať na celoeurópskej úrovni. Ochrana pôdy vyžaduje prácu, ale nevytvára pracovné miesta. Preto Európa bude mať úspech a získa podporu, ak bude konať v prípadoch, keď bude konanie Spoločenstva nevyhnutne potrebné a keď akcia na celoeurópskej úrovni prinesie viac než konanie na národnej úrovni.

Preto by Komisia podľa môjho názoru mala v budúcom roku pri svojom konaní prikladať viac dôležitosti subsidiarite. Zvýši sa tým akceptácia Európy a možno nás všetkých bude voliť viac občanov Európskej únie než v posledných voľbách.

Hannes Swoboda, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážený pán predseda, pani podpredsedníčka, v posledných rokoch odvieďa európska Komisia v mnohých oblastiach, najmä v oblasti politiky ochrany životného prostredia a klímy, vynikajúcu prácu a my tu v Parlamente premieňame výsledky jej práce na legislatívu. Veľké nedostatky však vidíme v oblasti vývoja spoločného trhu, najmä vo vzťahu k sociálnej dimenzii.

Súčasná finančná kríza je dostatočným dôvodom na prediskutovanie tejto tematiky a v kontexte správy pána Rasmussena sme tak aj urobili. Nie iba ja a moja skupina, ale istotne aj mnohí iní sú hlboko sklamaní tým, čo tu povedal – alebo nepovedal – komisár McCreedy. To je hlavný problém.

Ak si prečítame titulné články ktorýchkoľvek dnešných konzervatívnych novín, či už *Financial Times* alebo *Frankfurter Allgemeine*, uvidíme, že titulky by bola mohla napísať skupina socialistov tohto Parlamentu, ale nie predseda Komisie a určite nie pán McCreedy.

Napríklad *Financial Times* mali nasledujúce hlavné titulky:

„Modern history's greatest regulatory failure (Najväčšie zlyhanie regulácie v modernej histórii)“ alebo „After the crash: why global capitalism needs global rules (Po krachu: prečo globálny kapitalizmus potrebuje globálne pravidlá)“.

Kým dielo *The Golden Calf* (Zlaté teľa) umelca Damiena Hirsta lámalo rekordy aukčných siení, finančné inštitúcie zaznamenali rekordné straty, čo vyvolalo nasledujúci komentár vo *Financial Times*:

„How we were all blinded by the golden calf (Ako nás všetkých zaslepilo zlaté teľa)“.

(DE) Toto, žiaľ, platí pre Komisiu, aspoň pre tých členov Komisie, ktorí by mali byť zodpovední za tieto záležitosti. Šéfredaktor denníka *Frankfurter Allgemeine Zeitung*, Frank Schirrmacher, ktorý ani zďaleka nie je ľavicovo orientovaný, napísal: „Neoliberálna ideológia vytvorila rozumovú a náhodne šťastnú súvislosť jednotlivca s globalizáciou, založenú výlučne na ekonomických základoch“ a sťažuje sa na „samodeštrukciu kázania o sociálnom blahu“.

Bolo by pekné, ak by sme aspoň kúsok z toho boli naši v slovách predsedu Komisie alebo v slovách komisára McCreedyho. Nežiadam napokon priveľa ľavicárskej kritiky ani sebakritiky, opakovane však požadujeme, ako aj Martin Schulz nedávno veľmi jasne povedal, posilnenie sociálnej dimenzie a preskúmanie sociálneho dosahu všetkých projektov Komisie. Toto sa, žiaľ, ešte stále nedeje V tejto oblasti nemáme od Komisie žiadnu odpoveď.

Žiadame tiež silnejšiu spoločnú hospodársku politiku v Európe, ktorá by nám pomohla zmierniť alebo odvrátiť ten druh krízy, ktorý k nám teraz prichádza zo Spojených štátov. Aj v tomto prípade sa prejavilo nekonanie Komisie. Ďalšia oblasť, v ktorej Komisia zlyhala – mrzí ma, že adresujem moje poznámky vám, keďže viem, že s tým nemôžete veľa spraviť – je neschopnosť urobiť dobrovoľne niečo s narastajúcou

nerovnosťou v Európe alebo podnietiť vlády jednotlivých štátov, aby začali konať. Dnes popoludní budeme diskutovať o tejto téme v súvislosti s energetickou chudobou, čo je ďalšia téma, ktorú sme opakovanie vznášali a od Komisie sme nedostali žiadnu odpoveď, ktorá na tomto poli ešte len musí priniesť nejaké skutočné iniciatívy.

Je neprijateľné, aby Komisia, ktorá sa z princípu zasadzuje za začlenenie a sociálnu spravodlivosť, stála bokom a prizerala sa narastajúcej sociálnej nerovnosti počas tejto špecifickej fázy hospodárskeho a spoločenského života. Toto je neprijateľné a my by sme to nemali akceptovať.

Občania Európskej únie od Komisie očakávajú, že bude ich potreby a starosti brať vážne, poskytne vhodné návrhy a bude konať ako morálna autorita najmä v kontexte finančnej krízy. Zaujatie jasného stanoviska by sa nemalo nechávať na francúzskeho prezidenta, pána Sarkozyho, z titulu úradujúceho predsedu Rady. Toto jasné stanovisko by malo prísť od Komisie, predsedu Komisie a príslušného komisára.

Pani podpredsedníčka, vy sa skutočne výrečne snažíte informovať občanov o práci Komisie a my si vašu snahu ceníme a plne vás v nej podporujeme. Nejde však iba o formu, ale aj o obsah. Komisári vám musia poskytnúť zodpovedajúci obsah. Sociálne trhové hospodárstvo vám poskytuje primárno obsahu, pokiaľ ide o finančnú krízu, reguláciu a sociálny rozmer. Z tohto dôvodu sa vám to často bude pred občanmi ťažko hodnoverne obhajovať.

Hovoríme „áno“ ekologickej reštrukturalizácii nášho hospodárstva a našej spoločnosti, v tejto oblasti sme úplne na vašej strane a pretavíme to aj do činov. Dôrazne vás však žiadam: musíme urobiť krok vzad – alebo to môžeme nazvať aj krokom vpred – smerom k politikám sociálnej zodpovednosti a to sa týka aj Komisie, pretože to, čo dostávame, je primárno a prichádza to prineskoro. Chcel by som vás poprosiť, aby sa táto situácia v najbližších mesiacoch napravila.

Silvana Koch-Mehrin, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážený pán predseda, vážená pani podpredsedníčka, budúci rok 2009 je skutočne veľmi dôležitým rokom pre Európsku úniu, keďže je to rok, v ktorom sa uskutočnia európske voľby, a ešte všeobecnejšie, v ktorom sa musí zodpovedať hlavná otázka týkajúca sa budúceho smerovania Európskej únie.

Voľby sa uskutočnia: to je to, čo vieme, ale to, čo ešte nevieme, je presná základňa, na ktorej budeme spolu následne pracovať. To je otázka, na ktorú naši občania celkom oprávnene očakávajú odpoveď. Z pohľadu európskych inštitúcií, ako si predstavujeme budúcnosť Európy?

Legislatívny plán práce Komisie, samozrejme, poskytuje príležitosť poskytnúť komplexnú odpoveď na túto otázku. Preto sme sa ako Parlament rozhodli stanoviť si naše vlastné požiadavky na plán práce Komisie ešte skôr, ako nám ho Komisia predstaví a my naň budeme reagovať.

Európska únia čelí týmto hlavným problémom, ktoré majú priamy význam pre jej budúcnosť. Čo táto budúcnosť prinesie? Zároveň sa vo svete deje toľko vecí, ktoré priamo ovplyvňujú občanov v ich každodennom živote, ako je napríklad zvyšovanie cien energie a finančná kríza. Potrebujeme jasnú odpoveď Európy na objasnenie toho, ako im Európska únia plánuje čeliť. Práve preto potrebujeme presvedčenie a vodcovstvo.

Preto je pre Európsku komisiu dôležité veľmi jasne stanoviť, ako plánuje reagovať na tieto krízy, a vo svojom pláne práce presne definovať, v čom musia spočívať jej politické priority.

V tomto smere je, z nášho pohľadu, veľmi dôležité, aby Komisia pamätala na konkurencieschopnosť Európskej únie. Na neustále sa globalizujúcom trhu je pre nás dôležité definovať konkurencieschopnosť ako jednu z našich trvalých politických priorít.

K ďalším aspektom, ktoré sú však rovnako dôležité, patrí posilňovanie a ochrana občianskych práv, rozvoj výskumu a nájdenie riešenia otázky zmeny klímy. Toto sú ďalšie problematiky, ktoré sú už mnohé roky v Parlamente veľmi dôležitou témou. Tieto oblasti by Komisia mala definovať a, predovšetkým, zabezpečiť, aby Európa bola schopná prisvojiť si zásluhy za všetky dosiahnuté úspechy. Často sa totiž stáva, že ak sa niečo dosiahne celkom v súlade so záujmom a v prospech občanov, zásluhy si prisvojujú členské štáty. Chcela by som, aby tomu Komisia venovala v budúcnosti väčšiu pozornosť.

V tomto ohľade som veľmi rada, že vás tu dnes vidím, pani podpredsedníčka. Sú tu medzi nami jeden alebo dvaja kolegovia, poslanci Parlamentu, ktorí sa musia zmieriť s tým, že predseda Komisie, pán Barroso, má na dnes iný program. Teší ma, že ste dnes tu, pani podpredsedníčka, keďže ste zodpovedná za podnecovanie komunikácie v Európskej únii, čo môže predstavovať príležitosť, aby sa o dnešnej téme – hlavne o pláne práce Komisie – plne diskutovalo takisto aj v národných parlamentoch, aby už od začiatku pôsobil medzi

nami tento druh vzájomnej interakcie. V dolnej komore nemeckého parlamentu (Bundestag) sa práve toto deje vo väčšine výborov, ale je to niečo, čo by malo byť bezpochyby súčasťou programu plenárneho zasadania národných parlamentov v celej Európe.

Prišla hodina Európy: aspoň by to malo byť zrejmé. Čelíme svetovým výzvam a Európa nemá inú možnosť, len nájsť spoločnú odpoveď.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážený pán predseda, kolegovia, dámy a páni, členovia Komisie, diskusia o pláne práce je, ako vždy, chvíľou pravdy. Práve tu vidíme, že verejné vyjadrenia pri toľkých rozličných príležitostiach majú skutočný význam. Ak sa však pozrieme na plán detailnejšie, je, nanešťastie, zrejmé, že sa tieto oznámenia neberú do úvahy, hlavne pokiaľ ide o finančnú perspektívu či budúce plánovanie Komisie.

Máme pred sebou program o ochrane klímy, ktorý dokazuje, že by sa konferencia v Bali nikdy neuskutočnila, keby Európa na seba nevzala úlohu kľúčového priekopníka, ktorý odvracia nebezpečenstvá zmeny klímy na celosvetovej úrovni. Automobilový priemysel spomalil a Komisia len sedí so založenými rukami a prizerá sa. Členské štáty dostali svoju príležitosť, čím sa umožnilo, aby podkopávali jeden druhého pri zavádzaní stále nižších environmentálnych noriem pre vlastné priemysly a poskytovaní stále väčších výsad svojim vlastným automobilovým výrobcom.

Nanešťastie sme svedkami toho, že sa celoplošne to isté deje vo všetkých odvetviach priemyslu. Ako vždy sa pozornosť upiera na jadrovú energiu: priemysel, ktorý plytvá kapacitami, financiami a energiou. Hoci Európa má inovatívne odvetvie obnoviteľných zdrojov energie, na európskej úrovni existuje len malý priestor na zachovanie tohto odvetvia po tom, ako oznámila svoje záväzky a rozdelila svoje finančné zdroje a plánovanie inam. Toto je celkom neprijateľné. Ak máme zostať vedúcim predstaviteľom na trhu, musíme odoslať jasný a jednoznačný odkaz, a to znamená stanovenie priority tam, kde je to potrebné.

Rovnaký problém máme, nanešťastie, aj pokiaľ ide o zamestnanecké vzťahy. Tu by som chcela podčiarknuť jeden problém: smernica o pracovnom čase, ktorá sa teraz schválila a pri ktorej sa jasne urobili značné ústupky. Je to facka po tvári pre všetkých našich mladých ľudí, ktorí si chcú sami vybudovať svoju budúcnosť. Takto by sme s našimi pracujúcimi nemali zaobchádzať.

Nakoniec tu máme rozpravu o finančných trhoch. Môžem len súhlasiť s tým, čo povedal predchádzajúci rečník, pán Swoboda. Poslední existujúci zástancovia samoregulácie finančných trhov sú tu, v tomto Parlamente. Dokonca aj v Spojených štátoch sa uvažuje o reguláciách, ale na tejto strane Atlantiku sa zdá, že my predstierame, že sa toto všetko stane z vlastnej vôle. Mali by sme naznačiť svoju ochotu vytvoriť zdravý rámec, aby sa naše finančné trhy už viac nevyvíjali tým istým smerom ako predtým, keď sa nezmyselným finančným produktom dávala prednosť pred zdravou hospodárskou politikou. Z môjho pohľadu je celý tento program obrovským sklamaním.

Ilda Figueiredo, v mene skupiny GUE/NGL. – (PT) Vážený pán predseda, práve v tejto veľmi znepokojujúcej kritikej chvíli, keď ľud Európy a svet čelí zásadným problémom, je neprijateľné, že Európska komisia ešte stále nepredstavila žiadne návrhy, ako skončiť s politikami, ktoré túto sociálnu situáciu ešte zhoršili, zvýšili nezamestnanosť a nestabilnú a úboho platenú prácu, zapríčinili finančnú, potravinovú a energetickú krízu – ktoré obzvlášť postihujú hospodársky slabšie krajiny a najzraniteľnejšie časti spoločnosti – a zvýšili militarizáciu medzinárodných vzťahov so všetkými nebezpečenstvami, ktoré toto všetko predstavuje pre svetový mier.

Napriek tomu, že Európska komisia vie o existencii jasnej opozície a odporu zo strany pracovníkov, spotrebiteľov a používateľov verejných služieb, pokiaľ ide o privatizáciu a liberalizáciu, nespravodlivé reformy zdravotného a sociálneho zabezpečenia a stále rastúce rozdeľovanie zisku pre hospodárske a finančné skupiny, čím sa zhoršujú spoločenské nerovnosti, stále trvá na zachovaní a pokračovaní tých istých nástrojov a politik, ktoré viedli k tejto situácii, obzvlášť Paktu stability a jeho nerozumných kritérií, liberálnej lisabonskej stratégie a falošnej nezávislosti Európskej centrálnej banky. Trvá na návrhoch neprijateľných smerníc, ako je napríklad smernica o pracovnom čase.

V tomto období sa musí prioritou klásť na zastavenie procesu ratifikácie návrhu Lisabonskej zmluvy a na rešpektovanie demokracie a výsledku írskeho referenda, ktoré bolo nezávislým rozhodnutím ľudu, ako to bolo v prípade identického výsledku vo Francúzsku a v Holandsku. Nastal čas pre vedúcich predstaviteľov Európskej únie, aby sa poučili z týchto hlasovaní a z opozície a odporu pracujúcich a občanov voči neoliberalným, militaristickým a antidemokratickým politikám.

V tejto chvíli sa priorita musí klásť na vytvorenie osobitných návrhov, ako sú napríklad v návrhu uznesenia našej skupiny vrátane návrhov týkajúcich sa zrušenia Paktu stability a ukončenia privatizácie a liberalizácie spolu s monetárnou politikou a inou orientáciou Európskej centrálnej banky, aby sa mohla klásť priorita na zamestnanosť s právami, na odstránenie chudoby a na sociálnu spravodlivosť aj prostredníctvom paktu pokroku a sociálneho rozvoja. Potrebujeme dať našim občanom nádej, vytvárať pracovné miesta s právami pre mladých ľudí a zabezpečovať rovnosť pre ženy a rovnaké práva pre ženy.

Graham Booth, *v mene skupiny IND/DEM.* – Vážený pán predseda, celý program o zmene klímy dal Európskej únii ďalšiu výhovorku, aby si mohla popreťahovať svaly a ukázať svetu, aké je to všetko dôležité, a tvrdiť, že ide o problematiku, ktorú nemôžu vyriešiť národné štáty samy. Slogan „20 – 20 – 20“ je typickým príkladom chytľavej frázy, s akou treba pracovať: 20 % energie v EÚ z obnoviteľných zdrojov energie a 20 % zníženie emisie uhlíka, a to všetko do roku 2020. Ale chýba nám tu jeden dôležitý bod: je toto všetko potrebné?

Medzinárodný panel pre zmenu klímy (IPCC) nám nedávno oznámil, že sa 2 500 vedcov zhodlo na tom, že CO₂ je zodpovedný za globálne otepľovanie a že my ľudia sme vinníkmi. Tento názor potvrdil aj neblaho vychýrený film Ala Gora. Odvtedy však už viac ako 30 500 vedcov a klimatológov podpísalo Oregonskú petíciu a Manhattanskú deklaráciu, ktoré priamo napádajú závery IPCC s niektorými veľmi presvedčivými dôkazmi. Takže, zatiaľ čo sme nútení veriť IPCC s 2 500 vedcami, tvrdí sa, že máme celkom ignorovať 30 500 vedcov, ktorí nám prezentujú rozdielny obraz.

EÚ presviedča národy celého sveta, aby utrácali miliardy peňazí daňových poplatníkov v tom istom období, keď svet čelí závažným finančným problémom, a na niečo, čo nemusí byť vôbec potrebné, ale môže sa celkom dobre ukázať ako kontraproduktívne, ak sa posledný dôkaz o globálnom ochladení ukáže pravdivý. Musíme viesť celkom otvorenú diskusiu a presne dokázať, kto má pravdu. Čoho by sa mali báť zástancovia názoru IPCC?

Bezpochyby radi počujete, že toto je môj celkom posledný prejav v Parlamente, keďže po tomto zasadnutí odchádzam do dôchodku.

Sergej Kozlík (NI). – (SK) S navrhovaným uznesením Európskeho parlamentu o politickej stratégii Komisie na rok 2009 je možné v princípe súhlasiť ako s dokumentom, ktorý túto stratégiu vhodne prehľbuje.

Osobitne by som chcel vyzdvihnúť komplexnosť, ktorou uznesenie Parlamentu zvyrazňuje význam zabezpečenia stability finančných trhov a uspokojenia spotrebiteľov počas súčasnej finančnej krízy. Je nepochybné, že je potrebné vypracovať kontrolné opatrenia tak, aby sa zvýšila transparentnosť investorov, zlepšili sa normy pre oceňovanie, dohľad nad obozretnosťou podnikania a úloha ratingových agentúr. Komisia musí vypracovať podrobný plán, aby sa dosiahlo zlepšenie právnych predpisov o finančných službách, revízia smerníc o činnosti úverových inštitúcií a kapitálovej primeranosti. Tým je možné dosiahnuť zlepšenie rámca finančného dohľadu a zvýšiť dôveru účastníkov trhu.

V článku 27 uznesenia je správne obsiahnutá výzva adresovaná Komisii, aby zvažila, aké prechodné opatrenia by sa mali prijať v oblasti spravodlivosti a vnútorných vecí, pokiaľ nenadobudne platnosť Lisabonská zmluva. Ak však situácia, že Lisabonská zmluva do volieb 2009 nenadobudne platnosť, skutočne nastane, mala by mať spomínaná výzva pre Komisiu oveľa širší rámec. Ináč našu milú Európsku komisiu nacytá reálny život na hruškách.

Ryszard Czarnecki, *v mene skupiny UEN.* – (PL) Vážený pán predseda, dovoľte mi položiť Parlamentu jednu otázku. O čom vlastne je legislatívna práca Parlamentu a návrhy Komisie? Odpoveďou je, že majú vytvárať autoritu medzi Európanmi, medzi ľuďmi, ktorí sú občanmi členských štátov Európskej únie. Som pevne presvedčený, že by sa Parlament a Európska komisia mali zamerať na legislatívnu prácu spojenú s vytváraním pracovných miest a podporou hospodárskeho rastu. Zvýšiť autoritu inštitúcií Únie môžeme len ukazovaním toho, že Európska únia a jej štruktúry majú blízko k ľuďom. A táto posledná záležitosť sa v posledných rokoch nejakým spôsobom oslabila.

Z môjho pohľadu nie je našou hlavnou prioritou ratifikácia Lisabonskej zmluvy. Namiesto toho by sme sa mali zamerať radšej na to, aby sme úplne objasnili občanom Únie, že chceme vytvárať vyššiu zamestnanosť a že nás zaujímajú existujúce pracovné miesta. Takisto existuje problém počítačovej kriminality, čo je celkom nový problém postihujúci mnohých ľudí. Pokiaľ ide o priority, žiadam o vytvorenie vhodnej hierarchie. Ja momentálne žiadnu hierarchiu vytvoriť nedokážem.

Margot Wallström, *podpredsedníčka Komisie.* – Vážený pán predseda, dovoľte mi najskôr poďakovať Parlamentu za to, že prijal môj návrh vytvoriť z medziinštitucionálneho dialógu o pláne práce Komisie širšie

politické využitie pri zaangažovaní politických skupín, plenárnej schôdze a výborov. Myslím, že vaše prejavy tomu zatiaľ dali dobrý začiatok.

Tohtoročný plán práce je posledným plánom tejto Komisie a vypracoval sa za veľmi špeciálnych a osobitných okolností: pokračovanie vojny v Gruzínsku, situácia v našom susedstve, neistota týkajúca sa Lisabonskej zmluvy po írskom „nie“, vzrastanie cien palív a komodít, zvyšovanie cien potravín, inflácia ohrozujúca kúpnu silu a v neposlednom rade – a to ste spomenuli všetci – finančná kríza, ktorá zasahuje banky a ostatné úverové inštitúcie.

Nie je potrebné vám pripomínať, že to, čo urobíme v prvej polovici budúceho roka, takisto pripraví pôdu pre európske voľby. Preto sme minulý rok vo svojej prezentácii ročnej politickej stratégie podčiarkli úmysel zachovať svoju ambíciu odovzdávať Európu výsledkov a prinášať konkrétne prínosy našim občanom.

Hlavné politické priority, ktoré komisia pána Barrosa navrhovala pre budúci rok, sú stále štruktúrované okolo piatich pilierov, ale okolnosti sa zmenili a teraz čelíme novým a naliehavým otázkam.

Prvý pilier tvorí podpora udržateľného rozvoja a zamestnanosti. Viac ako kedykoľvek predtým potrebujeme vyriešiť súčasné obavy: čo môžeme urobiť, aby sme oživilí rast, zamestnanosť a sociálnu stabilitu v období rastúcej inflácie, čo môžeme urobiť na zlepšenie finančnej stability pri upevňovaní a budovaní nástrojov, ktoré má Únia k dispozícii a ktoré má k dispozícii takisto Komisia, to je všetko dôležitá diskusia. Ako viete, finančná kríza je každý týždeň takisto hlavným bodom nášho programu a stanovili sme si niečo ako plán, ale takisto sme diskutovali o príprave návrhu úverových požiadaviek pre banky, aby sa sprísnil existujúce pravidlá. Pripravujeme aj návrh na reguláciu ratingových agentúr, ktoré, ako viete, zohrali veľmi vážnu úlohu na finančných trhoch, ako aj v tejto kríze. Samozrejme, myslíme si, že veľmi dôležitú úlohu takisto zohrávajú dobre premyslené návrhy pri zabezpečení toho, že sa dokážeme vyrovnáť s následkami finančnej krízy. Takže sme aktívni a budeme v tom pokračovať. Ďalšou obavou je to, čo môžeme urobiť, aby sme zareagovali na rast cien ropy, potravín a komodít. Našou prácou nie je každodenný mikromanažment, ale na jednotnom trhu sa potrebujeme pozorne pozerať na to, ako môžeme priniesť dlhodobú stabilitu do finančného systému. Toto je prvý pilier.

Druhé hlavné úsilie sa vloží do podpory prechodu na nízkoemisné hospodárstvo, efektívne z hľadiska zdrojov. Zasadnutie v Kodani bude hlavným svetovým stretnutím s cieľom dosiahnuť dohodu o globálnej zmene klímy pre obdobie po roku 2012, po Kjótskom protokole. Európa si musí dobre pripraviť základy a takisto udržať svoju úlohu priekopníka v oblasti zmeny klímy. Budeme tiež musieť pokračovať v práci na tom, ako pomôcť pri prispôbovaní sa vplyvu zmeny klímy, aby sme tak mohli byť vedúcimi predstaviteľmi pri rozvoji inteligentného rastu.

Tretí pilier je spojený so spoločnou prisťahovaleckou politikou. Po svojom oznámení z júna chceme zrealizovať spoločnú prisťahovaleckú politiku, ako aj pracovať na pakte o prisťahovalectve, a budeme sa musieť pohnúť ďalej od paktov k činom, ak chceme, aby sa stala skutočnosťou.

Vo štvrtom pilieri ide o to, ako zamerať naše úsilie na výkon politiky, ktorá v prvom rade myslí na našich občanov. Revidovaný sociálny program a stratégia EÚ v oblasti zdravia takisto pomôžu nasmerovať našu činnosť v tejto oblasti, ako aj odpovedať na otázku, ako môžeme ďalej posilniť práva spotrebiteľov.

Nakoniec budeme smerovať k svojmu cieľu – upevňovať úlohu Európy ako globálneho partnera. Na vonkajšom poli sú dobre známe naše úlohy na rok 2009: postup rozširovania, vzťahy s našimi susedmi, osud rokovania v Dauhe, zlepšenie našich záznamov o rozvojovej pomoci a vytvorenie plnej spolupráce s novou administratívou Spojených štátov.

Táto rozprava znamená, že Parlament je už od začiatku do plánu zapojený, keďže ten ešte neexistuje, takže toto berieme ako prínos do našej diskusie a vaše návrhy zoberieme do úvahy. Na druhej strane, aby sme boli dôveryhodní a mali skutočný vplyv, zameranie pozornosti na požiadavky Parlamentu voči Komisii sa musí zachovať, a to najmä v roku 2009. Na rozličných stranách tohto Parlamentu máme rozdielne názory na to, ako by sme mali stanoviť priority na nasledujúci rok.

Dúfam, že väčšina z nás bude súhlasiť s tým, že musíme pracovať spolu, aby sme vytvorili pozitívny program na rok 2009, ktorý sa zameria na hlavné princípy. Myslím, že musíme brať do úvahy len tie iniciatívy, ktoré naozaj môžu priniesť rozdiel. Okrem toho, že naše návrhy musíme pozorne zvážiť, potrebujeme ich aj správne oznámiť, aby si občania Európy mohli vytvoriť prijateľný názor na to, čo Európa robí a čo môže pre nich urobiť.

Takže som vďačná, že sa táto rozprava odohráva v tom istom období, keď tento plán pripravujeme. Plánujeme ho prijať budúci mesiac a predstaviť ho 19. novembra na plenárnom zasadnutí za prítomnosti celého kolégia. Dobré som zvážila vaše názory, takže si môžete byť istí, že nám pomôžu vybudovať plán práce s konkrétnymi iniciatívami, ktoré prinesú skutočnú a konkrétnu zmenu pre európskych občanov.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Vážený pán predseda, ako už povedal pán Nassauer, skupina PPE-DE je veľmi spokojná s obsahom ročného legislatívneho plánu. Myslím si, že vďaka zdokonaleniu procesu sa už Parlament mohol zapojiť, vďaka čomu bolo pre nás všetkých jednoduchšie zlepšiť ročný legislatívny plán.

Ako zástupkyňa Výboru pre hospodárske a menové veci by som sa rada zamerala na váš prvý pilier – rast, zamestnanosť a európska konkurencieschopnosť. Myslím si, že kľúčovým faktorom je to, ako reagujeme na finančnú krízu. V skupine PPE-DE veríme, že keďže sme už v Európe zaviedli celkom dobré právne predpisy, všetko, čo teraz robíme, by sa malo zakladať na existujúcich právnych predpisoch a ich zlepšovaní. Nevidíme potrebu veľmi radikálnej reorganizácie v Európe. V prvom rade si myslíme, že by sa mali zväziť nezáväzné opatrenia, pretože to je takisto najúčinnější spôsob, ako reagovať na svetové problémy. Finančné trhy sú veľmi globálne a nemôžeme konať v Európe tak, ako keby sme sa nachádzali vo vákuu. Takisto veríme, že v súčasnom regulačnom a dozornom rámci, tzv. Lamfalussyho rámci, existuje veľa zlepšení a prácu Komisie v tejto oblasti celkom podporujeme.

Druhou problematikou je zmena klímy. Zmena klímy ovplyvní rast a zamestnanosť v Európe. Nemali by sme mať fundamentalistický pohľad na zmenu klímy spočívajúci v tom, že Európa musí teraz konať a urobiť všetko naraz bez podpory zvyšku sveta. Tridsať percent emisií, hoci by sme šli až tak ďaleko, nie je stále dosť na to, aby sme zastavili zmenu klímy. Potrebujeme svetovú, účinnú dohodu a tá bude pravdepodobne výsledkom rokovaní v Kodani. Dovtedy by sme nemali trestať samých seba. Nemali by sme príliš trestať európsku konkurencieschopnosť, ale zaujať realistický prístup k politikám zmeny klímy v Európe.

Nakoniec, môj tretí bod sa týka malých a stredných podnikov (MSP). MSP sú kľúčom európskeho rastu. V sociálnom balíku by sme napríklad vždy mali brať do úvahy ich názory na to, ako vnímajú prostredie sociálneho rámca v Európe. Sociálny balík by nemal predstavovať príťaž pre európske malé a stredne veľké podniky.

Jan Andersson (PSE). – (SV) Vážený pán predseda, chcem sa zamerať na sociálnu EÚ. Keď sa prijal sociálny program, povedali sme si, že je to príliš málo a príliš neskoro. Keď sa teraz pozrieme na plán práce Komisie a takisto na spoločné uznesenie, vidíme, že problematika zamestnanosti a sociálnych záležitostí nepatrí k našim najvyšším prioritám. Je to prioritou pre ľudí, ale nie pre Komisiu. To nie je v súlade s požiadavkami občajných ľudí.

Pokiaľ ide o uznesenie zo strany sociálnych demokratov, máme niekoľko otázok. Jedna sa týka ľudí s netypickými zamestnaniami, skupiny, ktorá neustále rastie, a potreby toho, aby sa ľuďom s netypickým zamestnaním poskytla náležitá ochrana. Ľudí, ktorí sú zraniteľní a postihnutí bezdôvodným prepustením. Na spoločnom trhu práce pre nich musia existovať minimálne normy. Takisto sa musíme znovu pozrieť na Európsky fond na prispôbenie sa globalizácii a zistiť, či môžeme ďalej zlepšovať vyhliadky tých, ktorých postihla nezamestnanosť z dôvodu reštrukturalizácie, aby tak mohli absolvovať školenia a nájsť si nové zamestnanie. V oblasti pracovných podmienok máme niekoľko návrhov.

Nakoniec by som chcel položiť otázku, o ktorej sme diskutovali v pondelok vo Výbore pre zamestnanosť a sociálne veci. Na základe rozsudkov Súdneho dvora ES sa dnes ľudia veľmi obávajú toho, že v EÚ nastane sociálny dumping a že sa to stane jej politikou. Uspeli sme pri vypracovaní návrhov na spustenie Smernice o vysielaní pracovníkov, aby sa zaručilo rovnaké zaobchádzanie a aby sa do primárneho práva zaviedla zásada toho, že základné práva, ako je napríklad právo štrajku, nie sú podriadené slobode pohybu. Dúfam, že Komisia sa tým teraz bude zaoberať. Je dobré vedieť, že organizujete fórum, ale takisto musíte predstaviť konkrétne návrhy, ako predchádzať sociálnemu dumpingu a poskytovať pracovníkom primerané mzdy a primerané pracovné podmienky.

Diana Wallis (ALDE). - Vážený pán predseda, keď sme naposledy viedli túto diskusiu o pláne práce s komisárom Barrosom, povedala som, že je dobré, že sa Komisia snažila vyhnúť tomu, čo som nazvala diagnózou „koniec obdobia“. Pre Parlament je to však pred európskymi voľbami veľmi zložitá. Každá skupina bude chcieť zanechať svoju stopu na pláne, ktorý bude pokračovať. Je to len prirodzené, ale takisto sa musíme snažiť a hovoriť s vami v tejto diskusii jedným hlasom, aby sme do toho priniesli určitú zrozumiteľnosť. Zistíte, že skupina liberálov a demokratov sa pridala k spoločnému uzneseniu, ale takisto hľadáme veci aj od ostatných skupín, aby sme sa snažili a poskytli to, čo je často našou úlohou: vyváženosť v Parlamente a určitá rovnováha.

Toto je skutočne znepokojujúce obdobie pre občanov Európy. Všetci sú neistí budúcnosťou v dôsledku svetového finančného chaosu, ktorý prináša starosti týkajúce sa dlhu, nezamestnanosti, zdravotných nákladov, dôchodkov a vytvára atmosféru, v ktorej spravodlivosť a rovnosť môžu ľahko vyletieť von oknom, v ktorej každý bojuje o záchranu svojej vlastnej pozície.

Zmena klímy prináša starosti na prispôbovanie nášho životného štýlu a palivových nákladov vo veľmi zmenenom svete.

Toto obdobie globálnych problémov by malo byť, samozrejme, obdobím, keď by si EÚ mala prísť na svoje, keďže máme medzinárodný dosah, ale ako liberáli a demokrati by sme povedali: dobre, nechajte nás použiť tento vplyv, ale nemal by siahť príliš ďaleko. Mal by vytvárať ochranný štít, vytvárať určitú kontrolu, ale takisto by mal poskytovať individuálnu voľbu, aby sa tak v tejto neistej dobe mohli jednotliví občania začať cítiť opäť pod kontrolou.

Takže hovoríme „áno“ väčšiemu dohľadu nad finančnými trhmi a hráčmi, ale takisto „áno“ väčšej voľbe a väčšiemu odškodneniu pre spotrebiteľa. Nechceme už v Európe ďalšiu takú spoločnosť ako Equitable Life. „Áno“ väčšej mobilite pracovníkov, „áno“ väčšiemu združenému sociálnemu zabezpečeniu, ale „áno“ takisto aj spravodlivosti a antidiskriminácii. „Áno“ väčšiemu výberu v zdravotníctve a mobilite pacientov. Dajme teda našim občanom možnosť vybrať si spôsob, ako žiť svoj život.

Ak sa obávate o svoju budúcnosť, jeden spôsob, ako sa môžete začať cítiť bezpečnejšie, je, že ak cítite možnosť niečo s tým urobiť, tak cítite, že máte nad tým kontrolu. To bude téma, ktorá v tomto uznesení bude dominovať vo voľbe liberálov a demokratov. „Áno“ Európe, ale „áno“ takisto individuálnej voľbe a kompetenciám.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (GA) Vážený pán predseda, najvyšším záujmom Komisie, Rady a, samozrejme, Parlamentu je to, aby sa hospodárstvo Európy čo najskôr zlepšilo. Európa nebude mať žiadny sociálny hotovostný fond na pomoc tým, ktorí sú znevýhodnení, ak sa hospodárstvo nezlepší. Musíme tomuto problému okamžite čeliť.

Vzhľadom na to, čo sa stalo na finančných trhoch, nemyslím si, že môžeme tento rok pokračovať tým istým spôsobom. Súčasné zasahovanie do pravidiel finančného trhu musí prestať. Verejnosť je tým veľmi znepokojená a my ju musíme upokojiť. Musíme začať konať veľmi skoro.

V Európskej únii musíme všetci investovať viac do výskumu a vývoja. Teší ma, že sa na tieto oblasti utratí 55 miliárd EUR v rokoch 2007 až 2013. Musíme byť dobre informovaní a v týchto oblastiach sa musí zaručiť konkurencieschopnosť, aby sa zabezpečilo to, že svet, v ktorom teraz žijeme, má silnú hospodársku základňu.

Andreas Mölzer (NI) - (DE) Vážený pán predseda, v súčasnosti čelíme výbušnému mixu sociálneho úpadku, kultúrnych konfliktov, zvyšujúcich sa demokratických deficitov, hrozby problémov so zásobovaním, inflácie, importovaných bezpečnostných rizík a špekulačnej bubliny, ktorá by mohla kedykoľvek prasknúť. Príliš dlho sa ignoroval znepokojujúci vývoj na trhu práce a obavy občanov.

Je najvyšší čas stanoviť tie správne priority. Pokiaľ ide o potravinovú krízu, verím tomu, že opätovné prenášanie poľnohospodárskej politiky na národnú úroveň je nevyhnutné na udržanie našej sebestačnosti. Problémy nelegálneho masového prisťahovalectva sa musia konečne vyriešiť a musí sa zaviesť citlivá rodinná politika a politika pôrodnosti pre domáce obyvateľstvo Európy. Občanov treba ochrániť pred premiestňovaním podnikov dotovaným z EÚ a takisto musí prestať plytvanie peňazí daňovníkov a daňové podvody. Musíme zastaviť odpredaj rodinného striebra EÚ, ktoré padá za obeť príliš horlivej privatizácii, a takisto musíme nakoniec prijať skutočnosť, že projekt Lisabonskej zmluvy zlyhal.

Ak sa ukáže, že EÚ je to ochotná prijať, môžeme sa zo súčasnej krízy dostať. Inak budeme veľmi pravdepodobne svedkami trvalého rozkladu Európskej únie.

Salvador Garriga Polledo (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predseda, moja skupina chce jednoducho poukázať na to, že súčasný rozpočtový a finančný rámec na roky 2007 až 2013 umožňuje len veľmi ťažko účinne zareagovať na nové politické priority. Tento parlament aj moja skupina konštatovali, že je nemožné prijať nové politické priority bez poskytnutia dostatočného financovania.

Teraz vidíme, že nie je priestor, aby Rada aj Komisia prijali také nové politické iniciatívy, ako sú potravinová pomoc alebo pomoc pre Gruzínsko v rámci súčasného finančného rámca, a preto musíme nájsť riešenia. Avšak nesmieme dovoliť, aby prijaté riešenia poškodili súčasné plány a dostupné finančné zdroje v rámci medziinštitucionálnej dohody. V tomto ohľade si myslíme, že musíme byť mimoriadne prísni.

Musíme zabezpečiť, aby boli potrebné zdroje plne dostupné. Musíme využiť všetky aspekty medziinštitucionálnej dohody počas zostávajúcich rokov jej platnosti, aby sa zabezpečilo adekvátne financovanie našich priorít, a musíme použiť niečo, na čo sme skôr pozabudli, a to aktuálnu revíziu rozpočtu, aby sme adekvátne vyriešili tie problémy, ktoré vzniknú, keď vyvíjajúca sa situácia prinesie nové politické krízy.

Preto žiadame Komisiu, aby vynaložila dodatočné úsilie na čo najrýchlejší posun vpred s navrhovanou revíziou rozpočtu.

Evelyne Gebhardt (PSE). - (DE) Vážený pán predseda, vážená pani podpredsedníčka, skepticizmus občanov voči Európskej únii dnes cítiť veľmi silne, pričom na to existuje príčina. Je to kvôli politikám, ktoré sa vykonávali za posledné roky, a spôsob, akým boli tlmočené občanom.

Z tohto dôvodu je pre Európsku komisiu a ďalšie inštitúcie EÚ mimoriadne dôležité prispôsobiť tvorbu politiky oveľa viac životu občanov a vyvolať dojem a ukázať im, že Európska únia naozaj robí niečo pre svojich občanov.

Preto je takisto dôležité – napríklad v našich analýzach toho, čo je potrebné – viac sa zamerať na to, čo by sme mali robiť. Veľmi dôležitým nástrojom je napríklad hodnotiaci tabuľka spotrebiteľov, čo by sa malo ďalej rozširovať, aby sme mohli lepšie využiť obavy a záujmy občanov v tejto oblasti.

Druhým dôležitým bodom v tomto kontexte je lepšie monitorovanie vplyvu právnych predpisov EÚ. Nie je jednoduché vyhodnotiť hospodárske vplyvy. Potrebujeme takisto jasné posúdenie vplyvu v sociálnej oblasti, aby sme si uvedomili to, ako právne predpisy, ktoré vytvárame, vplývajú na občanov, a aby sme mohli ukázať, že to, čo vieme, čo chceme a čo robíme, môže mať pozitívne dôsledky pre ich životy.

Je takisto dôležité priznať rovnaké práva občanom v rámci celej EÚ. Preto na vás nalieham, aby ste pracovali na ďalšom rozvoji hromadných žalôb a spoločných právnych nárokov. To by našim občanom vyslalo veľmi dôležitý signál.

Bernard Lehideux (ALDE). - (FR) Vážený pán predseda, vážená pani podpredsedníčka, zdá sa, že Komisia sa správa ako roztržitý žiak, ktorý sa narychlo snaží dokončiť načas svoju domácu úlohu. Áno, sociálny balík existuje, ale nie je kompletný a môže sa vnímať len ako jeden krok vpred smerom k plnému zaangažovaniu Komisie v oblasti sociálnych záujmov.

Predseda Komisie si doteraz neuvedomil rozsah varovaní, ktoré prejavili občania vo Francúzsku, Holandsku a Írsku, ktoré by boli, bohužiaľ, všade rovnaké v prípade, že by sa v nich referendum konalo. Tieto výsledky sú napomenutím. Ak ľudia chcú viac Európy, je to s cieľom vybudovať lepšiu spoločnosť a nielen jednoducho prijať ešte nejasnejšie smernice.

Právne predpisy týkajúce sa vnútorného trhu sú určite potrebné, ale ani zďaleka to nie je tá najdôležitejšia problematika. Plánu na rok 2009, presne tak, ako sa to náhodou stalo jeho predchodcom, uniká podstata. Ľudia neočakávajú, že sa Komisia obmedzí len na dopĺňanie alebo dokonca zjednodušovanie právnych predpisov. Očakávajú, že Komisia sa bude držať svojej úlohy, ktorú jej určili Zmluvy: byť hnacou silou Únie, jej schránkou na návrhy.

Preto nestačí len to, aby predseda Komisie pekne potichu sedel za predsedom Rady. Očakávame, že sa Komisia bude správať ako kľúčový hráč pri posudzovaní toho, aký druh spoločnosti potrebujeme vybudovať. Avšak, aký druh spoločnosti navrhuje tento plán? Plán na rok 2009 neobsahuje žiadne závažné nedostatky, ale stále to nie je program, ktorý naši spoluobčania potrebujú.

Vážený pán predseda, bude na novom kolégiu, aby prevzalo svoju zodpovednosť. Len dúfam, že bude venovať oveľa väčšiu pozornosť hlasu európskeho ľudu, ako to robí súčasné kolégium.

Andreas Schwab (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predseda, vážená pani podpredsedníčka, kolegovia, dámy a páni, rozmanitosť odkazov pre Komisiu, ktoré dnes odzneli na plenárnom zasadnutí, sa nemôže nechať bez povšimnutia. Preto sa budem čo najviac zaoberať niekoľkými kľúčovými bodmi, ktoré ako dúfam, moji kolegovia podporia.

Z môjho pohľadu je to, na čom sme schopní sa dohodnúť – a vy, vážená pani podpredsedníčka, ste to už predtým spomenuli – skutočnosť, že Európska únia musí zachovať svoj záväzok týkajúci sa základného princípu sociálneho trhového hospodárstva pri podporovaní záujmov podnikateľského sektora, ako aj spotrebiteľov. Na úrovni jednotlivcov ide o zložitý rovnovážny čin, ktorého výsledky sa, samozrejme, môžu

líšiť podľa politických stanovísk každého jednotlivca. Avšak verím, a tu by som chcel pokračovať v tom, čo povedal pán Nassauer, že počas nasledujúcich mesiacov musí Komisia vyvinúť lepší zmysel pre to, čo sa dosahuje v oblasti subsidiarity.

Ak sa pozrieme na typ návrhov, ktoré ste predstavili pri obstarávaní ekologických vozidiel alebo na to, čo máte v pláne predložiť v pracovnom programe pokiaľ ide o ekologicky priaznivé obstarávanie, dôjdete k jasnému záveru, že naši primátori miest ako obyčajní smrteľníci nie sú schopní sami prijímať ekologicky priaznivé rozhodnutia, a preto zo svojej pozície európskeho strediska pocítujete potrebu predpisovať im to, čo by mali robiť. Z nášho pohľadu ide o nesprávny prístup. Chceme, aby sami jednotlivci pochopili, že obstarávanie, ktoré je priaznivé pre životné prostredie, je v ich vlastnom záujme. Z tohto dôvodu potrebujeme väčšiu subsidiaritu v týchto odvetviach, viac osvedčených postupov a menej štátom riadené hospodárstvo.

Vážená pani podpredsedníčka, chcel by som takisto povzbudiť Komisiu, aby v budúcnosti zaujala oveľa odvážnejší prístup vo svojich rokovaniach s členskými štátmi, napríklad pokiaľ ide o problematiku toho, ako by sme mali harmonizovať právne predpisy týkajúce sa ochrany spotrebiteľa v Európskej únii v záujme podnikov a v záujme spotrebiteľov. Pokračovanie v tejto harmonizácii bude dávať zmysel, len ak skutočne zharmonizujeme celú oblasť práva týkajúceho sa ochrany spotrebiteľa a nenecháme členským štátom žiadny priestor, aby sa mohli vŕtať v tomto zharmonizovanom *acquis*. Inak pôjde len o nezmyselné uplatňovanie.

Claudio Fava (PSE). - (IT) Vážení pán predseda, vážená pani komisárka, dámy a páni, rok 2009 je rokom, v ktorom pôjdeme nielen k voľbám, ale takisto budeme musieť poskytnúť odpovede na špecifické otázky, ktoré nám kladú naši voliči. Jedna takáto otázka sa bude dotýkať priestoru slobody, bezpečnosti a spravodlivosti: prečo ho chceme vytvoriť, ako ho chceme vytvoriť a kedy ho chceme vytvoriť. Potrebujeme poskytnúť odpoveď vo forme ambiciózneho programu legislatívnych politík, ktorý, pani komisárka, Komisia ešte stále nepredložila.

Očakávame radikálne legislatívne návrhy pokiaľ ide o prisťahovaleckú politiku, hlavne o politiku prijímania a azylovú politiku, aby sme ochránili toto základné právo v rámci celej Európskej únie a aby sme predišli vytváraniu rozdielov medzi politikami legálneho a nelegálneho prisťahovalectva, čo všetko sa nám nezdá byť veľmi vhodné. Veríme, že potrebujeme spoločný politický rámec a regulačné prostredie: okrem kontrolných opatrení potrebujeme integračné opatrenia a postupy legálneho prisťahovalectva.

Očakávame radikálne návrhy v oblasti policajnej a súdnej spolupráce v trestných veciach založenej na vzájomnom uznávaní procesných záruk. Vzájomné uznávanie nie je stále dostačujúce a bez takýchto návrhov nebude boj proti organizovanej trestnej činnosti a terorizmu pravdepodobne ničím iným len prázdnyimi rečami.

Nakoniec, očakávame odvážnejší prístup pri ochrane a zabezpečovaní základných práv, ktoré zostávajú primárnym cieľom súdnych opatrení. Nová Agentúra pre základné práva by sa mala stať hlavným nástrojom tejto činnosti, len čo Lisabonská zmluva vstúpi do platnosti.

Očakávame, vážená pani komisárka, že dôkaz tohto zámeru nájdeme v pláne, ktorý nám Komisia o niekoľko dní predloží.

Jean Marie Beaupuy (ALDE). - (FR) Vážení pán predseda, vážená pani komisárka, dámy a páni, pani komisárka povedala, že ona sama chce Európu, ktorá je oveľa viditeľnejšia, a ktorá pre svojich občanov niečo znamená.

V súčasnosti tvorí kohézna politika najväčšiu položku rozpočtu Únie vo výške 36 %. Ak existuje nejaká oblasť, v ktorej naši spoluobčania môžu pozorovať praktické a hmatateľné účinky úspechov a rozhodovania Európy, tak je to práve Kohézny fond.

Ako sa už povedalo, rok 2009 bude dôležitým rokom, keďže budeme svedkami vytvorenia novozvoleného Parlamentu a Komisie. To znamená, že pôjde o „prázdny“ rok, rok voľna v určitých oblastiach. Pokiaľ však ide o kohéznú politiku, nemôžeme si dovoliť žiadne voľno. Nemôžeme zastaviť programy, ktoré sú v pohybe, a predovšetkým nemôžeme zastaviť ich efektívnosť. Každý si určite spomenie na zlepšenia, ktoré obohatili každodenný život ľudí v Portugalsku, Španielsku, Írsku a vo všetkých krajinách Európy vďaka našim kohéznym politikám.

Komisia nám preto musí byť schopná predstaviť podrobný plán práce na rok 2009 pokiaľ ide o súdržnosť, čo je, opakujem, najväčšou položkou rozpočtu Európskej únie a takisto najhmatateľnejším prejavom našich úspechov pre občanov, tak aby rok 2009 nebol len „prázdny“ rokom, ale rokom napredovania v rámci

programovacieho obdobia 2007 – 2013. Vopred ďakujem pani komisárke a jej kolegom za ich návrhy v tejto záležitosti.

Françoise Grossetête (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predseda, vážená pani podpredsedníčka Komisie, roky 2008 – 2009 predstavujú prechodné obdobie, keďže žijeme v období hospodárskej krízy, ktorá nemá obdobu. Je to takisto obdobie roku európskych volieb, čo, bohužiaľ, znamená, že existuje riziko, že sa tento rok dostatočne nevyužije.

Preto musíme urobiť všetko, čo bude v našich silách, aby sme udržali konkurencieschopnosť našich podnikov a presvedčili našich spoluobčanov, že Európa je tou správnou odpoveďou. Nanešťastie, tento plán je preplnený, príliš preplnený, a prišiel príliš neskoro. A to nie kvôli nedostatku upozornení týkajúcich sa tejto problematiky za niekoľko posledných pár rokov.

Pokiaľ ide o zmenu klímy, pani Wallströmová povedala, že by sme mali byť priekopníkmi inteligentného rastu. S tým všetci súhlasíme, ale táto snaha musí byť buď spoločná, alebo vôbec žiadna. Toto nemôže Európa urobiť sama. Nemôže si hádzať polená pod nohy. Dôsledky rozhodnutí, ktoré prijmeme, budú závažné zo sociálneho aj z hospodárskeho hľadiska. Nemôžeme hovoriť o dohode o globálnej zmene klímy, ak sa k nej nepripojí Čína, Spojené štáty, Brazília a India. Dohoda bez podpisu Číny nie je dohodou.

Čo sa týka verejného zdravia, povedali nám, že existuje farmaceutický balík. Konečne! O tento balík sme žiadali už niekoľko rokov. A predložený bol práve vtedy, keď sa máme začať pripravovať na voľby. Avšak, stále je zdrojom veľkej frustrácie. Ako môžeme odôvodniť našu pomalosť v boji proti falšovaniu liekov, keď to predstavuje skutočnú hrozbu pre verejné zdravie a je to vážny zločin? Už dávno sme mohli začať pracovať na spätnej vysledovateľnosti liekov a na zákaze prebaľovania liekov.

Nakoniec je úplne nevyhnutné, aby sme posilnili politiku ochrany spotrebiteľa, najmä vzhľadom na všetky krízy a potravinové škandály, ktorými práve svet prechádza.

Preto na vás nalieham, vážená pani Wallströmová, aby ste sa postarali o to, že rok 2009 nebude len premrhaným rokom!

PRESEDÁ: PÁN BIELAN

podpredseda

Libor Rouček (PSE). – (CS) Dámy a páni, Európa si v poslednej dobe zvykla na relatívne silný hospodársky rast a hospodársku prosperitu. Obávam sa, že toto obdobie teraz prinajmenšom dočasne končí. Hlavné priority Komisie, Parlamentu a aj Rady by sa preto mali v budúcom roku zamerať práve na obnovenie hospodárskeho rastu a posilnenie sociálnej súdržnosti. Je potrebné zlepšiť systém dohľadu nad finančnými tržmi v Únii, je nevyhnutné snažiť sa o účinnejšiu hospodársku a daňovú koordináciu vrátane koordinácie systému priamych daní a jasných opatrení proti daňovým podvodom. Je potrebné okamžite predložiť komplexný návrh vonkajšej politiky v oblasti energetiky vrátane aktívnej podpory budovania energetickej infraštruktúry. V období hospodárskej neistoty je takisto potrebné, aby Komisia potvrdila oveľa výraznejšie ako predtým svoj záväzok podporovať sociálne práva, a nemusím vám pripomínať, že hlavnou prioritou v budúcom roku by malo byť aj dokončenie ratifikácie Lisabonskej zmluvy a, samozrejme, jej implementácia.

Lambert van Nistelrooij (PPE-DE). – (NL) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka Wallströmová práve hovorila o tom, aby sme sa priblížili občanom. Politika súdržnosti je spolu s tisíckami menších regionálnych a miestnych programov najviditeľnejšou formou činnosti Európskeho spoločenstva. Tieto programy nám v budúcnosti pomôžu priblížiť sa občanom. Mám na mysli nielen napríklad regionálne a miestne dni otvorených dverí, ktoré budú o niekoľko týždňov tu, v Bruseli, ale takisto aj veľa rozličných aktivít v členských štátoch. Zatiaľ je to všetko v poriadku.

Avšak zmeny sú takisto potrebné a spomeniem dve. Predovšetkým je to vrúcne želanie Parlamentu, aby sa Fond solidarity Európskej únie stal oveľa flexibilnejším. Občania chcú okamžitú reakciu pri prírodných pohromách a povodniach. Máme na to svoj vlastný názor a Európska rada už niekoľko rokov stojí tejto diskusii v ceste. Dovoľte nám v každom prípade zabezpečiť, že sa táto diskusia otvorí.

Po druhé, Zelená kniha o územnej súdržnosti, ktorá sa očakáva v októbri, musí byť základom pre politiku súdržnosti po roku 2013: nemá to byť návrat na národnú úroveň, ale dlhodobé európske snaženie, jedna integrovaná európska politika. Sme svedkami koncentrácie viacerých regiónov v Európe, čo je dôsledkom globalizácie, a to je potrebné. Zároveň však musíme mať predstavu, ako môže v Európe nastať rovnovážny

vývoj vo všetkých oblastiach s ich vlastnými charakteristickými vlastnosťami, a to v širokej škále od poľnohospodárskeho vývoja, cez výskum a vývoj, ekológiu a podobne.

Vnútrotný trh priniesol mnohé výhody a jeho budovanie je už takmer dokončené, ale politika súdržnosti práve vstupuje do novej fázy. Zelená kniha jej poskytne základňu, pričom by ju do tejto novej fázy mali sprevádzať legislatívne kroky.

Katerina Batzeli (PSE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi začať tým, aby som poďakovala pani komisárke Wallströmovej. Jej angažovanosť nám skutočne umožnila nájsť spoločnú cestu v oblasti politiky komunikácií a programu priorít pre Európsku komisiu a Európsky parlament v rámci medziinštitucionálnej dohody, ktorú sme zjednotili a ktorá sa nám čoskoro predstaví.

Vážená pani komisárka, ako ste správne povedali, všetci vieme, že problematika prvého piliera týkajúca sa sociálnej politiky musí byť prioritou politiky komunikácií a musí skutočne byť v centre Európskej únie, ktorá nielen rešpektuje svojich občanov, ale želá si stanoviť aj svoje vlastné návrhy, štruktúry a poriadok v tomto medzinárodnom kontexte krízy globalizácie.

Pokiaľ ide o tento bod, všetci súhlasia. Avšak dovoľte mi poukázať na to, že vo vašom návrhu existuje nedostatok určitých individuálnych odporúčaní, ktoré by sa zameriavali na špecifické trhy alebo riešili dôležité problematiky, ako je napríklad ochrana práva duševného vlastníctva. Odteraz Komisia potrebuje dospieť k presvedčivejším riešeniam tohto problému, keďže sa vo svojom nedávnom oznámení vyhýba vytvoreniu špecifického odporúčania a obmedzuje sa skôr na „technokratické“ problémy ako na podstatné otázky.

Pokiaľ ide o vzdelávanie a prisťahovaleckú politiku, myslím si, že toto sú problematiky, ktoré by ste mali vo svojom texte zdôrazniť.

Georg Jarzembowski (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážená pani podpredsedníčka, chcel by som, aj keď len nepatrne, zmierniť pochvalu, ktorú vám vyslovil tento Parlament, prinajmenšom pokiaľ ide o problematiku práv cestujúcich.

Naliehame na Komisiu, aby predložila komplexný balík návrhov týkajúcich sa práv cestujúcich v rámci celého sektora dopravy. Je potešujúce, že v priemysle leteckej dopravy už práva cestujúcich existujú, hoci si vyžadujú naliehavé preskúmanie z toho hľadiska, že množstvo leteckých spoločností neuplatňuje príslušné predpisy takým spôsobom, akým by sme si to želali. Tento rok sme takisto odsúhlasili balík práv cestujúcich pre používateľov železničnej dopravy, ktorý by sa mal implementovať budúci rok.

Vážená pani komisárka, oznámilo sa však, že by sa mali predložiť práva cestujúcich pre ľudí, ktorí cestujú autobusmi na dlhé vzdialenosti a takisto sa začala diskusia o právach cestujúcich trajektovej dopravy. Nevidíme, že by sa niektoré z týchto navrhovaných opatrení zahrnulo do plánu práce. Potrebujeme tieto návrhy, ak chceme mať práva cestujúcich v celom sektore dopravy, keďže v tom súhlasíme s Komisiou: ak chceme postaviť na prvé miesto občana, jeden z najlepších spôsobov je urobiť to tak, že sa zavedú také práva cestujúcich, ktoré sa budú vzťahovať na celý sektor dopravy.

Druhý bod, o ktorom by som sa chcel v krátkosti zmieniť, je tento: dúfame, že Komisia zavedie plánované dopravné riadiace systémy tak, ako sa predpokladalo. Konkrétne to znamená európsky systém riadenia letovej prevádzky SESAR pre jednotný európsky vzdušný priestor a ERTMS ako európsky systém riadenia železničnej dopravy. S týmito systémami, vážená pani podpredsedníčka, nevytvárame len bezpečnejšie a lacnejšie cestovanie, ale takisto pomáhame ochraňovať životné prostredie. Preto máme našu plnú podporu pri rýchлом zavedení týchto systémov.

Ingeborg Gräßle (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, vážená pani podpredsedníčka, dámy a páni, v oblasti kontroly rozpočtu neexistujú žiadne nové problematiky. Kontrola rozpočtu pokračuje a nám by urobilo veľkú radosť, keby sme mohli vidieť nejaký uskutočnený pokrok v oblastiach, ktoré sú už v tomto programe.

Musím poukázať na päť bodov. Po prvé, mali by sme naliehavo požiadať o určitú podporu pre Rumunsko a Bulharsko pri vytváraní právneho poriadku, systému súdnictva a finančnej kontroly. Nechceme byť v rovnakej situácii o dva roky, takže pre nás je táto problematika veľmi dôležitá.

Druhou problematikou je vyhlásenie o vierohodnosti rozpočtu ako celku po postupnom kontrolnom procese, do ktorého sú zapojené vnútroštátne dvory audítorov. V poslednom polroku, ktorý Komisii zostáva,

by bolo pekné, keby sme v tejto oblasti mohli dosiahnuť určitý významný pokrok alebo sa aspoň dohodli na spoločnom napredovaní. Naše očakávania z pozície revízorov rozpočtu sú celkom skromné.

Tretím bodom je zjednodušovanie. Mali by sme poskytnúť nižším úrovniam verejnej správy v členských štátoch väčšiu pomoc pri zavádzaní práva EÚ. Je jasné, že ich mnoho oblastí práva EÚ zatienilo, kvôli čomu sú miery ich zlyhania také vysoké.

Po štvrté, zahraničná pomoc: tu by som chcela spomenúť obzvlášť Kosovo a problematiku spolupráce s Organizáciou Spojených národov. Výbor pre kontrolu rozpočtu navštívil Kosovo a v tomto okamihu by som chcela oznámiť, že Kosovo bude určitým problémom, pokiaľ ide o udelenie absolutória rozpočtu. Podľa môjho názoru ani zďaleka neplníme očakávania, pokiaľ ide o dostupné možnosti Európskej únie a v tejto oblasti máme čo naprávať.

Môj piaty bod sa týka zlepšovania spolupráce medzi členskými štátmi v boji proti podvodom. V tomto smere máme najmä pre dámy a pánov z Rady pripravenú domácu úlohu. V novembri bude Parlament hlasovať o nariadení, ktorým sa poskytne právny základ boja proti podvodom a potrebujeme zvážiť to, ako s ním budeme zaobchádzať, ak chceme v tejto oblasti dosiahnuť lepšie výsledky. Prinajmenšom ide o niečo, na čom sme sa doteraz vždy dokázali dohodnúť.

Genowefa Grabowska (PSE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, už sa tu v tomto Parlamente veľa povedalo o stratégii Komisie. Jej hlavným cieľom je priblížiť Európu bližšie k jej občanom. Každý rok to opakujeme stále dookola. Avšak, nič sa nedosiahlo, aj napriek odhodlanému snaženiu pani komisárky, čoho si, samozrejme, veľmi cením, aj napriek činnosti, za ktoré som vďačná. Únia však ešte stále nie je bližšie k svojim občanom. Stále si myslím, že príčinu stavu týchto záležitostí možno hľadať v informačnej politike. Preskúmala som bod, ktorý sa týka informácií v Európe. Z činnosti, ktorú predstavila Komisia, sa možno odvolať na jednu dôležitú referenciu, a to hlavne na spustenie kampane miestnych projektov, ktoré sa týkajú sociálnej dimenzie Charty základných ľudských práv. Toto je priaznivý odkaz. Zostávajúca časť sa však dotýka len informácií o práci a zámeroch Európskej únie a vôbec nie jej konkrétnych činností. Občania očakávajú, že budú informovaní o výsledkoch a nie o tom, čo má Únia v pláne alebo o čo sa snaží. Človek na ulici chce vedieť, čo Únia dosiahla a aký to malo pre neho význam.

Nakoniec by som sa chcela Komisie spýtať, prečo mala kampaň pána Ganleyho v Írsku lepšie výsledky ako kampaň, ktorú usporiadala írsky vláda a Európska únia vo vzťahu k Lisabonskej zmluve? Zasiahla vtedy nejaká mysteriózna sila alebo mali peňažné prostriedky pána Ganleyho niečo spoločné s týmto výsledkom? Možno by Komisia mohla zvážiť aj túto záležitosť.

José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra (PPE-DE). - (ES) V roku 2009 bude musieť Európska únia posilniť nielen vnútornú dimenziu európskeho projektu, ale takisto aj jeho vonkajší vplyv prostredníctvom zahraničnej politiky, ktorá musí byť jednotná a účinná pri riešení problémov, ktoré v súčasnosti predstavuje globálna agenda.

Ak to chceme dosiahnuť, musíme po kríze na Kaukaze upraviť naše vzťahy s Ruskom. Určitým spôsobom budeme musieť prispôsobiť susedskú politiku, najskôr v rámci nášho vlastného kontinentu prostredníctvom dohôd o pridružení a stabilizácii a potom prostredníctvom politiky rozširovania a takisto mimo náš kontinent prostredníctvom Únie pre Stredozemie.

Verím, že je takisto dôležité udržať našu prítomnosť v konfliktoch v Strednej Ázii, Iraku, Iráne, Afganistane a teraz aj v Pakistane, posilniť našu prítomnosť v konflikte na Strednom východe a udržať naše vzťahy s novými mocnosťami, ako sú Čína a India. Musíme vytvoriť najmä dohody o pridružení so štátmi africkej, karibskej a tichomorskej skupiny štátov (AKT).

Verím, že musíme dať veľmi veľký pozor na výsledok volieb v USA a v neposlednom rade si musíme takisto stanoviť prioritu vo vzťahu k záverom dohôd o pridružení s krajinami Mercosur, Andského spoločenstva a Strednej Ameriky.

Nakoniec, vážený pán predsedajúci, vážená pani podpredsedníčka, ide o obrovskú úlohu, s ktorou, mám pocit, by bolo ľahšie sa vyrovnáť, ak by sme použili nástroje, ktoré by nám v oblasti zahraničnej politiky poskytla Lisabonská zmluva.

Záverom vám musím povedať, vážená pani podpredsedníčka, že už viete, že môžete rátať s podporou tohto Parlamentu.

Szabolcs Fazakas (PSE). - (HU) Vďaka za slovo, vážený pán predsedajúci. Finančná kríza, ktorá sa začala minulý rok v Amerike a ktorá ešte tak skoro neustúpi, na rozdiel od očakávaní znovu a znovu, dokonca v ešte väčších vlnách, zasahuje celý svet, a to ako finančné trhy, tak aj hospodárstva Európy.

Centrálna banka musí prečerpávať obrovské sumy peňazí na podporu finančných trhov s cieľom zabezpečiť ich prežitie. Aby sa však ozdravil hospodársky a sociálny vplyv finančnej krízy, Komisia musí urobiť opatrenia v dvoch sférach.

Prvou je, že sa musí čím skôr vybudovať spoločný európsky úrad pre finančný dohľad, ktorý musí mať za úlohu vyhnúť sa podobným špekulačným rizikám, a tak zabezpečiť, že Európa postupne prevezme úlohu rozbitého finančného a kapitálového trhu Ameriky. Po druhé musí vynaložiť úsilie na to, aby sa európsky finančný sektor zameral nie na špekulačné transakcie, ale na financovanie reálnych hospodárstiev, ktoré sa až doteraz zanedbávali. Prirodzene, s cieľom zabezpečiť to by bolo takisto potrebné, aby Európska centrálna banka zaobchádzala s hospodárskym rastom a vytváraním pracovných miest ako s prioritami popri svojej úlohe udržať infláciu nakrátko. Ďakujem veľmi pekne.

Gunnar Hökmark (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, rok 2009 bude, aby som to povedal mierne, kľúčovým rokom pri dosahovaní cieľov lisabonského procesu. Chcel by som tu dnes poukázať na štyri otázky. Prvou je potreba uskutočniť reálny pokrok v procese lepšej regulácie, pričom všetci súhlasíme s tým, že do roku 2012 by sme mali znížiť administratívne zaťaženie o 25 %. Myslím si, že by bolo vhodné, aby Komisia tu v Parlamente každoročne dokazovala, že si razí cestu vpred pri vytváraní lepšej regulácie.

Druhou vecou je výskum a inovácie. Preskúmanie rozpočtu sa schýľuje ku koncu, pričom má rozhodujúci a strategický význam skutočnosť, aby sme teraz zabezpečili, že sa môžeme pohnúť vpred a dostať Európu do popredia výskumu a inovácií prostredníctvom príspevkov vlastného financovania.

Tretím bodom je mobilita pracovníkov. Je to jeden z najdynamickejších aspektov Európskej únie, pri ktorom sme svedkami mimoriadne dobrých výsledkov, ktoré prospievajú nielen hospodárstvu Európy, ale takisto aj jednotlivcom v rámci celej Európy. Je dôležité, aby sme si to nekomplikovali – aby sme hájili svoje príležitosti – ale takisto, aby sme situáciu uľahčovali prostredníctvom diskusie a reformovania vzdelania v rámci bolonského procesu, čím by sa mobilita stala skutočnosťou dokonca aj pre väčší počet ľudí.

A na záver, rok 2009 bude dôležitým rokom podniknutia krokov týkajúcich sa energetickej politiky, v rámci ktorej v súčasnosti prebieha niekoľko legislatívnych záležitostí. Existujú právne predpisy týkajúce sa energetických trhov (ktoré sa ešte musia skompletizovať), obnoviteľných zdrojov energie, spoločného úsilia a obchodu s emisiami. Teraz je takisto čas uistiť sa, že dokážeme ukončiť tento proces a zaviesť ho do praxe, aby sme mali dobrý základ nielen pre rok 2010, ale aj pre ďalšiu budúcnosť a stali sa tak najznalostnejším hospodárstvom na svete.

Jan Olbrycht (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, vážená pani komisárka, rok 2009 je rokom volieb. To však neznamená, že by sa Parlament a Komisia mali zamerať na len volebný program a vylúčiť všetko ostatné. V takýchto programoch je snaha sľubovať veľmi veľa vecí. My veľkú dôležitosť pripisujeme jednotnej akcii, ktorá by sa mala vykonávať až do polovice roku 2009 a počas druhého polroku 2009. Občania takisto očakávajú jasné a zrozumiteľné informácie.

Chcel by som sa odvolať na jeden z týchto prvkov, najmä na dôležitú zmenu, ktorú Komisia navrhne v októbri. Táto zmena zahŕňa zmenu a doplnenie politiky súdržnosti prostredníctvom zavedenia priestorového prvku, konkrétne územnej súdržnosti. Komisia sa odvoláva na október, stále však nevieme nájsť žiadny odkaz na túto záležitosť v pláne na rok 2009. Už teraz však vieme, že táto problematika vzbudí veľký záujem, ako aj polemiku. V tejto súvislosti by som rád poukázal na to, že rok 2009 je obzvlášť dôležitý, vzhľadom na problematiku politiky súdržnosti, hlavne územnej súdržnosti a integrovanej akcie. Verím, že budú nasledovať doplňujúce informácie.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Je pre mňa, samozrejme, potešením diskutovať o pláne, ktorý by mal byť pokračovaním predchádzajúcich plánov z predošlých rokov. V prvom pilieri sme svedkami boja proti svetovej finančnej kríze. Celé mi to pripomína hasenie požiaru. Táto kríza trvá už celý rok a nám sa nepodarilo ju zaregistrovať, neprijali sa žiadne opatrenia.

Chcela by som upriamiť vašu pozornosť na energetickú politiku. Pred tromi rokmi sme sa rozhodli vytvoriť spoločnú energetickú politiku. Toto je dlhý, komplexný proces, ktorý si vyžaduje intenzívnu prácu. Preto je dôležité, aby bola naša činnosť konzistentná. Nie som si vedomá toho, že by sa doteraz spomenuli nejaké

činnosti, ktoré by sa týkali otázok energetiky. Právne úkony, ktoré sme prijali, samy nevytvoria energetickú politiku, spoločnú energetickú politiku ani túto politiku nezrealizujú.

Nič nie je prepojené, hľadanie alternatívnych energetických zdrojov neexistuje a zatiaľ sa nič nerobí ani s problémami Arktídy, ani s potenciálnymi zdrojmi na Arktíde. Skrátka, neexistuje dlhodobá energetická perspektíva, pričom výsledkom by mohla byť podobná situácia, aká teraz nastala kvôli finančnej kríze. Budeme zaskočení, keď sa niečo stane vo vzťahu k energetickej situácii, a až potom budeme konať. Navrhujem, aby sme možno pokračovali v práci, ktorú sme začali.

Monica Maria Iacob-Ridzi (PPE-DE). - (RO) Chcela by som zdôrazniť dve priority týkajúce sa sociálnej politiky a politiky zamestnanosti, ktoré by Európska komisia mala budúci rok zobrať do úvahy.

Európska komisia by predovšetkým mala podporovať zamestnanosť mladých ľudí. V nedávnom európskom prieskume sa ukázalo, že stále menej a menej mladých ľudí vstupuje na trh práce, keďže ich odrádzajú také prekážky, akými sú nedostatok pracovných miest v odbore štúdia, ktorý si zvolili, nedostatok pracovných skúseností a nedostatok praktických zručností. Je celkom nevyhnutné, aby všetci mladí ľudia mali prístup k tomu najlepšiemu vzdelaniu a aby mohli získať takú kvalifikáciu, akú vyžaduje trh práce. Preto verím, že systém vzdelávania by mal byť vo vzájomnom vzťahu s trhom práce a že prechod od teórie k praxi by sa mal uskutočňovať plynule prostredníctvom rozličných programov odbornej prípravy alebo stáží v rámci Európskej únie.

Po druhé by mala Európska únia podporovať, koordinovať a zdokonaľovať činnosti, ktoré vykonávajú členské štáty v oblasti športu prostredníctvom podporovania konkurencieschopnosti a pridružovaním detí a mládeže k športovým klubom, ako aj prostredníctvom nezaujatého a transparentného prístupu pri súťažiach. Šport takisto potrebuje finančnú podporu a ja som za vytvorenie novej položky rozpočtu, ktorá by sa vyčlenila na európske športové programy.

James Nicholson (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, chcel by som uviesť niekoľko pripomienok, a preto vítam túto príležitosť. Chcem hovoriť o situácii vo vzťahu k Fondu solidarity. Som zástancom tohto fondu, pretože si myslím, že vďaka nemu sme schopní priviesť Európu a Brusel bližšie k ľuďom.

Európu teraz tvorí 27 členských štátov, takže naozaj nezáleží na tom, či sú povodne v mojom regióne v Severnom Írsku alebo lesné požiare v Grécku, Španielsku či Portugalsku. Môžete sa pozrieť na niektoré hrozivé konkrétne prípady, ktoré ľudí takmer úplne zničili. Takže tu nehovoríme o tom, že im dáme veľa peňazí, ale radšej im dajme nádej, aby mohli začať odznova. Chcel by som preto požiadať o to, aby sa tento Fond solidarity zachoval a podporoval, a, prosím, príliš si ho nekomplikujme. Zachovajme ho jednoduchým, aby on mohla požiadať buď národná, alebo regionálna vláda a potom mohla ísť späť do svojej miestnej oblasti a povedať ľuďom, že tento fond prichádza od Európy a že práve Európa im dáva túto podporu.

Takže robme to jednoducho, nekomplikujme si to, ale nezbavujme sa tohto Fondu solidarity.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, ďakujem vám za túto rozpravu. Myslím si, že veľmi dobre odráža široké spektrum problematik, ktorými sa Európska únia zaoberá, od športu – rozpočtová položka na šport – po to, ako klasifikujeme lieky, čo robíme na Kaukaze alebo ako sa snažíme pomôcť situácii na Strednom východe. Všetky tieto veci robíme naraz. Predstavuje to aj hlavný problém z hľadiska komunikácie.

Takisto sme tu dnes počuli niektoré veľmi detailné návrhy. Chcem vás uistiť, že úlohou Komisie je zabezpečiť, aby sme dokázali udržať všetky tieto záujmy v rovnováhe, pretože nemôžeme vnímať Komisiu ako zástupcu len jedného záujmu, len jednej zainteresovanej strany alebo len jednej problematiky. Musíme pokryť celé spektrum politických otázok. Niekedy si tieto problematiky môžeme vybrať sami, inokedy nám ich vyberú iní a myslím si, že aj keď niektorí ľudia tvrdia, že varovali pred finančnou krízou, nikto presne nevedel, kedy sa objaví, ani nepoznal jej celkové následky. Takže musíme riešiť aj to. Musíme byť schopní zareagovať.

Samozrejme, spôsob, akým to urobíme, súvisí s tým, že sme ochrancami zmlúv, a to takisto niekedy obmedzuje naše schopnosti alebo možnosti konať. Nemôžeme si z ničoho nič vymyslieť nové právomoci či vstupovať do oblastí, v ktorých vieme, že sú to vlastne členské štáty, ktoré v nich majú právomoci, alebo v ktorých sme prinajmenšom obmedzovaní v tom, čo môžeme navrhnúť, alebo v ktorých musíme spolupracovať s ďalšími inštitúciami. Toto všetko vytvára rámec pre čokoľvek, čo robíme.

Keď sme sa naposledy stretli v malej diskusnej skupine – a toto je odkaz, ktorý chcem vysloviť aj pred Parlamentom – povedali sme, že sa budeme predovšetkým držať nášho odkazu. Nebudeme meniť svoje celkové ciele, ktorými sú prosperita, solidarita a bezpečnosť. Tieto budú naďalej viesť všetko, čo budeme

robiť, pričom prosperita znamená hájiť rast a zamestnanosť v Európe. Nikto by nemal pochybovať o našom odhodlaní pokračovať v boji za rast a zamestnanosť v Európe. Toto sa dokonca ešte viac znásobilo vďaka nedávnym udalostiam a finančnej kríze. Je to ešte tým dôležitejšie, že máme veľmi silnú politiku a že sme opatrní, pokiaľ ide o to, čo práve teraz urobíme. Nemyslím si, že by si nikto nebol vedomý skutočnosti, že toto je jedna z našich hlavných priorít, že už od samého začiatku bola a stále bude jednou z našich najdôležitejších priorít.

Pokiaľ ide o tému solidarity, týka sa energetiky a zmeny klímy a toho, ako používame fond solidarity, pretože súčasná obrana je takisto obranou proti prírodným katastrofám alebo hrozbám, ktoré sme tu, povedzme, pred 10 či 20 rokmi nemali. Teraz potrebujeme vhodnú spoluprácu a obranu aj proti týmto problémom.

Nepáči sa mi tá katastrofická atmosféra, pokiaľ ide o energetiku a zmenu klímy. Zastávam názor, že tu v Európe máme obrovskú príležitosť. Myslím si, že máme potrebné odborné znalosti, máme technológie, máme zdroje, máme ľudí, máme nádej pre budúcnosť a aj napriek tomu, že to bude niečo stáť, myslím si, že to môžeme urobiť a že nám to do Európy naozaj prinesie niečo veľmi pozitívne. Prinesie nám to lepšiu kvalitu života a myslím si, že to poskytne nové príležitosti na vytvorenie pracovných miest v Európe.

Myslím si, že to musíme zmeniť k lepšiemu a nevnímať to len ako nejaký náklad, záťaž či námahu, ale vlastne ako súčasť našej budúcnosti. Toto je riešenie pre budúcnosť, v ktorej Európa môže prevziať vedenie; riešenie, ktoré môže Európe pomôcť vytvárať inovácie, pracovné miesta a podporovať kreativitu. Prinesie nám to lepšiu kvalitu života, tentoraz hlavne zahrnutím budúcnosti a takisto zvyšku sveta do tohto obrazu.

Budeme takisto pokračovať v predkladaní návrhov. Konkrétne výsledky sú pre túto Komisiu to najdôležitejšie. Nebudeme prechodne úradujúcou Komisiou. Budeme až do konca pokračovať v predkladaní návrhov tomuto Parlamentu a Rade.

Ďakujem vám za všetky vaše konkrétne návrhy a chcela by som odpovedať na niekoľko z nich, pretože si, napríklad, myslím, že celá problematika ochrany spotrebiteľa je veľmi dôležitá a my máme veľmi ambiciózný projekt. Predstavíme návrh na kompletné preskúmanie existujúcich právnych predpisov o ochrane spotrebiteľa, ich zjednodušenie a sprístupnenie pre všetkých. Dúfame, že Parlament bude schopný zaoberať sa týmto hlavným návrhom ešte pred voľbami. Pred koncom roka takisto predložíme návrh na rozšírenie činností Európskeho fondu na prispôsobenie sa globalizácii, čo je ďalší dôležitý fond. Chceme byť takisto schopní využiť to v rámci globalizácie, aby sme čelili jej následkom.

Keďže pán Jan Andersson takisto spomenul celú sociálnu problematiku – a opäť je úlohou Komisie zabezpečiť, aby sme udržiavali v rovnováhe všetky oblasti, v ktorých sociálny program zohráva dôležitú úlohu – fórum, ktoré bude Komisia organizovať v novembri, sa môže, ako dúfam, takisto pozrieť na fungovanie smernice o vysielaní pracovníkov a pomôcť nám rozhodnúť o ďalšom postupe. Necúvneme ani pred pohľadom na tieto problémy. Teraz už vieme, aké sú dôležité a ako ovplyvnili dokonca aj írske referendum.

Pokiaľ ide o túto tému, pani Grabovská, vy takisto určite poznáte príslovie „lož už je na polceste, kým pravda sa ešte len obúva“. Nie som si istá, či ide o presný výraz, ale chápete jeho význam. Myslím si, že toto je časťou celého problému. Ak máte dostatok peňažných prostriedkov a ak dokážete využiť a vyvolať strach, je to veľmi často účinnejšie ako možno nutnosť vysvetľovať text zmluvy, ktorý nie je vždy jasný, hoci môže pomôcť veci zjednodušiť. V tejto rozprave ste však zároveň predniesli niektoré z tých najlepších príkladov toho, prečo potrebujeme novú zmluvu, prečo by nám to pomohlo konať a hovoriť jedným hlasom vo svete a takisto byť účinnejšími pri rozhodovaní a prečo by to pomohlo občanom.

Budeme pokračovať v predkladaní návrhov, ako je napríklad včerajší návrh telekomunikačného balíka, ktorý prinesie nižšie ceny každému z nás, kto používa mobilné telefóny, a zabezpečí, aby sa znížili poplatky za roaming.

Na záver, pokiaľ ide o preskúmanie rozpočtu, takisto by som chcela povedať, že tento poradný postup pri počiatočnom tzv. diskusnom dokumente nám od konca novembra pomôže navrhnuť nový spôsob vytvárania rozpočtu. Myslím si, že to bude príležitosť pozrieť sa na problematiku toho, čím je Európa a ako by mala konať v nadchádzajúcich rokoch. To je len na ilustráciu niekoľkých z viacerých podrobných záležitostí, ktoré ste spomenuli.

Toto všetko predloží Komissii a zahrnieme to do našich diskusií o pracovnom programe. Veľmi som ocenila vyčerpávajúcu škálu otázok, ktoré sa tu dnes spomenuli. O pár týždňov sa vrátíme s novým návrhom a predložíme ho za prítomnosti celého kolégia. Takisto by som chcela zdôrazniť, aké je dôležité, že máme rámcovú zmluvu, ktorú dodržiavame a podľa ktorej postupujeme, a že sa dokážeme dohodnúť na takom postupe, aby mohli inštitúcie spolupracovať účinným, efektívnym a demokratickým spôsobom.

Predsedajúci. – Dostal som šesť návrhov uznesenia⁽¹⁾, ktoré boli predložené v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Tunne Kelam (PPE-DE), písomne. – Rok 2009 je mimoriadne rozhodujúci, keďže bude rokom udalostí, ako sú európske voľby, ukončenie mandátu súčasnej Komisie a, dúfajme, že aj rokom schválenia Lisabonskej zmluvy.

Hlavnou politickou prioritou v prvej polovici roku 2009 aj naďalej ostáva proces ratifikácie Lisabonskej zmluvy. Jednotnosť a lepšie fungujúci mechanizmus sú základné podmienky, ktoré musíme splniť, ak chceme zotrvať na pozícii silných aktérov na medzinárodnej politickej scéne.

Teraz, viac ako kedykoľvek predtým, potrebujeme lepšiu súdržnosť v oblasti energetickej politiky, s perspektívou zvyšovania energetickej nezávislosti. Prioritami EÚ by sa mali stať vzájomná solidarita členských štátov a hľadanie alternatívnych zdrojov energie.

Dosahovanie cieľov stanovených v Lisabonskej zmluve potrebuje nový impulz. Najdôležitejšími aspektmi, na ktoré treba prihliadať, je hospodárstvo založené na inováciách, podnikaní a podpore vedy. Ďalej treba dokončiť kompletizáciu vnútorného trhu. Pre malé a stredné podniky je potrebné vytvoriť účinnejšie nástroje, ktoré by im, ako hlavným aktérom pri tvorbe pracovných miest, poskytovali ďalšiu podporu.

Pokiaľ ide o snahu priviesť EÚ bližšie k občanom, musíme vypracovať novú stratégiu. Táto stratégia však musí fungovať obojsmerne. My politici musíme nielen pôsobiť ako čelní predstavitelia štátu, ale predovšetkým slúžiť svojim občanom a pozorne ich počúvať.

Magda Kósáné Kovács (PSE), písomne. – (HU) Spomedzi úloh stanovených v roku 2004 sa Komisii nepodarilo splniť práve tú najdôležitejšiu a síce odstrániť nevšímavosť a nedostatok dôvery k európskej myšlienke.

Program Komisie na budúci rok opäť neodráža skutočnosť, že súčasná Európa je vnímaná inak ako Európa minulá. Hospodársky potenciál 27 štátov EÚ je oveľa vyšší ako bol u 15 štátov EÚ a v celosvetovom hospodárstve má nepomerne vážnejšie postavenie. Zároveň však čelí 27 štátov EÚ aj iným hospodárskym a spoločenským problémom, inému a silnejšiemu vnútornému napätiu a strachu, ktorý prežívajú jej občania.

Voľný pohyb pracovných síl a voľné poskytovanie služieb vynesli na svetlo nepríjemný konflikt. Zreteľne ho odráža francúzske „nie“ návrhu Európskej ústavy alebo írski voliči, ktorí svojím hlasovaním Lisabonskej zmluve výrazne sťažili osud, sčasti aj ako dôsledok napätia medzi zamestnancami zvláštnej misie.

Plán práce na rok 2009 ďalej neuvádza, akým spôsobom Komisia plánuje monitorovať tie členské štáty, ktoré chcú využiť možnosť pokračovať v uplatňovaní obmedzení pre voľný pohyb pracovnej sily aj po uplynutí 5-ročného obdobia po pristúpení.

Ako ďalšiu súvisiacu skutočnosť musím s ľútosťou skonštatovať, že ani čoraz desivejšia prítomnosť rasizmu a xenofóbie v Európe nenúti Komisiu konať.

Tieto problémy sú neodvratiteľné a neustále sa vracajú ako bumerang. Jediná otázka, ktorú si kladiem, je, či začneme proti tomuto problému bojovať teraz, kým sa ešte napätie dá zvládnuť, alebo až keď neofašistické skupiny plné nenávisti prekročia v európskych mestách všetky medze. Dúfam, že si zvolíme tú prvú možnosť.

Marian-Jean Marinescu (PPE-DE), písomne. – (RO) Európska únia v súčasnosti čelí veľkým ťažkostiam vznikajúcim na základe nečakanej krehkosti situácie v medzinárodnom kontexte.

Nestálosť finančných trhov, neustále kolísajúca cena ropy, terorizmus, príznak studenej vojny, akútna potreba energetickej bezpečnosti, hromadiace sa vplyvy zmien klímy, to všetko sú hrozby, ktoré Európska únia môže prekonať jedine prostredníctvom jednoty a dohody.

---

(1) Pozri zápisnicu.

Následky krízy v Gruzínsku a americkej finančnej krízy, ako aj rozširovanie terorizmu vo svete by mali slúžiť ako návod pri vytváraní jasných akčných línií v legislatíve a v pracovnom programe Komisie.

Rok 2009 je rozhodujúcim rokom pre inštitucionálnu stabilitu dosahovanú vďaka Lisabonskej zmluve, ktorej ratifikácia by mala byť hlavnou prioritou pre budúce obdobie. Program by preto mal zahŕňať tie aspekty, od ktorých závisí budúci rozvoj Únie: spoločná energetická politika, spoločná zahraničná a bezpečnostná politika, reforma európskej politiky susedstva a posilňovanie záväzkov voči Moldavsku, krajinám západného Balkánu a Ukrajine, teda voči štátom, ktoré Európsku úniu potrebujú, ale ktoré, na druhej strane, potrebuje aj Európska únia.

Rok 2009 je tiež rokom volieb do Európskeho parlamentu a prieskum Eurobarometra zatiaľ nevyzerá veľmi sľubne. Legislatívny a pracovný program Komisie by mal dokázať, že prvoradým cieľom európskych inštitúcií je spĺňať požiadavky európskych občanov a zabezpečiť ich blaho.

5. Príprava samitu EÚ – India (Marseille, 29.9.2008) (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom rokovania je vyhlásenie Rady a Komisie k príprave samitu EÚ – India v Marseille, ktorý sa uskutoční 29. septembra 2008.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda júci, dámy a páni, veľmi oceňujem váš záujem posilniť naše vzťahy s Indiou. Samit Európskej únie a Indie, ktorý sa bude konať, ako nám to už pripomenula pani Wallströmová, 29. septembra 2008 v Marseille za účasti indického premiéra Manmohana Singha, predsedu Európskej komisie Josého Manuela Barrosa a predsedu Európskej rady Nicolasa Sarkozyho, je jedným z dvanástich samitov s tretími krajinami, ktoré v období francúzskeho predsedníctva usporiadame.

V harmonograme stretnutí si určite všimnete, že v mnohých prípadoch ide o samity s veľkými, prebúdžajúcimi sa krajinami. V júli sme usporiadali samit s Juhoafrickou republikou a v decembri sa, dúfajme, budú konať aj ďalšie samity, a to s Kóreou, Čínou a Brazíliou. Uvedená séria stretnutí je pre Európsku úniu jedinečnou príležitosťou na otvorenie dialógu s veľkými rozvíjajúcimi sa krajinami na tému spoločných záujmov a práve samit s Indiou do rámca tejto stratégie dokonale zapadá.

Viem, že sa Výbor Európskeho parlamentu pre zahraničné veci nedávno zúčastnil na veľmi produktívnom seminári na tému „vzťahy Európskej únie s Indiou“, na ktorom boli prítomní mnohí skvelí odborníci. Svedčí to o úprimnom želaní prehĺbiť dialóg a spoluprácu medzi Európskou úniou a Indiou.

Predseda júctvo zdieľa rovnaký názor ako Parlament. S počtom obyvateľov presahujúcim jednu miliardu, v ktorom by mala v roku 2025 prekonať aj samotnú Čínu, a od roku 2005 dosahujúca ročný hospodársky rast viac ako 8 %, je India predurčená stať sa významným partnerom Európskej únie. Preto by sme boli veľmi radi, keby sa tento samit stal dôležitým krokom k prehĺbovaniu našich vzťahov s touto krajinou.

Od roku 2000, keď sme zvolali prvý samit, sa nám podarilo výrazne rozšíriť rozmer nášho dialógu a spolupráce. Európska únia je v súčasnosti hlavným obchodným partnerom Indie. Takisto je jedným z najväčších investorov v tejto krajine a pôsobí v mnohých kľúčových sektoroch indického hospodárstva: predovšetkým v energetike, doprave a telekomunikáciách a spoločné samity rozhodne k posilňovaniu našich vzťahov prispeli.

To bolo v roku 2004, keď sme našu vzájomnú spoluprácu povýšili na úroveň strategického partnerstva. V roku 2005 sme vypracovali akčný plán na oživenie tohto partnerstva a v roku 2006 sme uzavreli dohodu o voľnom obchode. Musíme však urobiť ešte oveľa viac a zabezpečiť tým, že náš politický dialóg a spolupráca s Indiou budú vystihovať skutočný potenciál tejto krajiny.

Pevne veríme, že tomuto účelu poslúži aj samit v Marseille. Rovnako dúfame, že sa nám podarí posilniť našu spoluprácu s Indiou v oblastiach, ktoré sú v súčasnosti pre Úniu prioritou: zmeny klímy a energetika. Rokovania s našimi veľkými vznikajúcimi partnermi sú všetko, len nie jednoduché, musíme ich však absolvovať a spolupracovať s našimi indickými partnermi na dosahovaní určitých vytýčených cieľov.

Ako prvý by sme na tomto samite radi prijali nový akčný plán, ktorý je o niečo kratší, o niečo operatívnejší a umožňuje nám prispôbiť naše vzájomné partnerstvo novým otázkam energetickej bezpečnosti a trvalo udržateľného rozvoja. Takisto by sme radi zabezpečili vzájomnú spoluprácu v oblasti výskumu a nových technológií, napríklad v súvislosti so solárnu energiou či projektom ITER (Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor).

Spomínaný akčný plán by mal sprevádzať pracovný program zaoberajúci sa otázkami energetiky, čistého rozvoja a zmien klímy, pričom by mal predpokladať spoluprácu v oblastiach ako energetická efektívnosť, čisté uhlie a používanie obnoviteľných zdrojov energie.

V prípade potreby budú môcť byť tieto opatrenia podporené z nového Európskeho strediska pre obchod a technológie. Nové stredisko by sa malo otvoriť koncom roka v Dillí. Na samite budeme, samozrejme, hovoriť aj o regionálnych otázkach, ktoré sú rozhodujúce pre medzinárodnú stabilitu, či už v súvislosti s Afganistanom, Pakistanom, Mjanmarskom, alebo Iránom.

Počas samitu by sme chceli posunúť vpred naše partnerstvo s Indiou aj formou konkrétnych projektov spolupráce, či už spúšťaným nových projektov, alebo pokračovaním v začatých. Dúfame, že sa nám podarí podpísať veľmi zaujímavú dohodu v súvislosti s leteckou dopravou. Táto dohoda bola začiatkom roka parafovaná vyjednávačmi. Veľmi si želáme dohodu podpísať, pretože nám umožní zosúladiť našu národnú legislatívu s právom Spoločenstva a súčasne zlepšiť právnu istotu európskych hospodárskych subjektov. Hovorím tu len o letoch medzi Indiou a štátmi Európskej únie. Pretože pokiaľ ide o ostatné lety, dúfam, že sa už právne predpisy spoločenstva uplatňujú.

Pomocou obchodnej a investičnej dohody by sme chceli vyjednávaniu dodať čerstvý impulz. Dohoda, samozrejme, spadá do zodpovednosti Komisie a práve ona bude v súvislosti s dohodou aj vyjednávať. Radi by sme Komisiu prostredníctvom pani Wallströmovej ubezpečili o našej plnej podpore, pretože vzťahy s Indiou sú veľmi dôležité a musia byť prehĺbované. Podpísanie obchodnej a investičnej dohody by bolo veľkým krokom vpred.

Hoci rozvoj vzťahov s Indiou v sebe skrýva obrovský potenciál, netreba zabúdať ani na skutočnosť, že táto krajina je až deviatym obchodným partnerom Európskej únie, nasledujúcim za Južnou Kóreou, čo je prinajmenšom prekvapujúce.

Všetky tri dokumenty, ktoré máme v úmysle na samite prijať, a síce revidovaný spoločný akčný plán, pracovný program v súvislosti s energetikou a dohoda, o ktorej som práve hovoril, sú v štádiu vyjednávania s indickou stranou, ako aj spoločná tlačová správa. Pokiaľ ide o uvedené dokumenty, neviem k nim dnes povedať nič bližšie, keďže stále prebiehajú rokovania s našimi indickými partnermi. Myslím si však, že môžem pokojne označiť naše očakávania od samitu za optimistické.

Na záver by som rád zablahoževal Parlamentu k tomu, že zohral pri tvorbe vzťahov medzi Európskou úniou a Indiou mimoriadne konštruktívnu úlohu. Vytvorenie samostatnej delegácie pre vzťahy s Indiou v roku 2007 malo za následok zintenzívnenie kontaktov s Lok Sabha (indickým parlamentom) a delegácia Európskeho parlamentu v tejto oblasti určite zohrá mimoriadne dôležitú úlohu, predovšetkým pokiaľ ide o vypracovanie návrhov parlamentných uznesení o citlivých otázkach ovplyvňujúcich vzťahy medzi Indiou a Európskou úniou.

Na koniec by som rád využil príležitosť a osobne pozdravil predsedníčku Delegácie pre vzťahy s Indiou, pani Neenu Gillovú, a poďakoval jej za to, s akou vervou sa zhostila svojej úlohy.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, vážený pán Jouyet, dovoľte mi, aby som prehovorila v mene svojej kolegyne, pani komisárky Benity Ferrerovej-Waldnerovej. Je pre mňa veľkým potešením, že s vami dnes môžem hovoriť na tému prípravy samitu s Indiou, ktorý sa uskutoční 29. septembra 2008 v Marseille.

Ako som sa práve dozvedela, dôležitosť európskych vzťahov s Indiou sa v priebehu posledných niekoľko rokov výrazne zvýšila, a to nielen vďaka obchodu a investíciám, ale aj vďaka spoločnému záväzku k mnohojazyčnej a mnohokultúrnej demokracii i vďaka skúsenostiam s ňou. Na pôde tohto Parlamentu ste nedávno dokázali politickú dôležitosť vzťahov s Indiou, a to či už vytvorením novej parlamentnej delegácie, alebo minuloročným pozvaním indického prezidenta Abdula Kalama na návštevu Európskeho parlamentu. Jeho vystúpenie bolo prvým vystúpením indickej hlavy štátu pred Parlamentom v histórii.

Pevne veríme, že sa nám na tomto samite podarí premeniť narastajúci politický záväzok na silnú a hmatateľnú spoluprácu. Už v aktuálnom štádiu môžeme skonštatovať výrazný pokrok, pretože v roku 2004 sme sa dohodli na strategickom partnerstve s Indiou a v roku 2005 sme podpísali spoločný akčný plán.

Prvá vec, ktorú by som rada spomenula, je politický dialóg a spolupráca, ktoré boli výrazne posilnené, a teraz máme harmonogram pravidelných samitov a ministerských schôdzí, ročný dialóg o bezpečnosti a nové formy dialógu na Ázijsko-európskom stretnutí (ASEM) a na stretnutí Juhoázijskej asociácie pre regionálnu

spoluprácu (SAARC). To všetko zlepšilo spoluprácu aj v citlivých oblastiach, akou je napríklad boj proti terorizmu.

Druhý bod, o ktorom chcem hovoriť, sú silnejšie kontakty medzi EÚ a Indiou, a to predovšetkým v oblasti vzdelávania. Európska únia totiž poskytla finančné prostriedky na viac ako 900 štipendií pre indických študentov v rámci programu Erasmus Mundus a v poskytovaní týchto finančných prostriedkov bude pokračovať minimálne do roku 2013.

Tretím bodom je prehĺbenie hospodárskej a technickej spolupráce. Vedecko-technologická činnosť a výmena informácií tu výrazne zosilneli a boli dokonca povýšené na ministerskú úroveň. Vytvorili sa nové dialógy a vznikol energetický panel EÚ – India. Ďalej treba spomenúť, že Medzinárodný termonukleárny experimentálny reaktor, takzvaná dohoda ITER, v ktorej India aj EÚ vystupujú ako zmluvné strany, je už v platnosti.

Obchod a investície sa tiež neustále rozvíjajú. Bilaterálny obchod medzi EÚ a Indiou sa od roku 2000 zdvojnásobil na 55 miliárd EUR a EÚ je v súčasnosti najväčším zdrojom priamych zahraničných investícií do Indie, zatiaľ čo EÚ takisto prijíma stále sa zvyšujúci tok indických vonkajších investícií.

Rozvoj spolupráce neustále napreduje a časť svojho indikatívneho rozpočtu vo výške 470 miliónov EUR, určeného pre Indiu na roky 2007 – 2013 sa chystáme použiť predovšetkým na financovanie programov na ochranu zdravia a podporu vzdelávania súvisiacich s rozvojovými cieľmi tisícročia.

Dosiahli sme teda už pomerne veľa, stále však je čo robiť a sme toho názoru, že naše vzájomné vzťahy by sa mali riadiť snahou podporovať mier, dodržiavať ľudské práva, úplnú bezpečnosť, trvalo udržateľný rozvoj s ohľadom na životné prostredie, sociálnu spravodlivosť a hospodársky rast i čoraz intenzívnejšie výmeny v oblasti kultúry a vzdelania. Jedným z našich hlavných zámerov na tomto samite je odsúhlasiť revidovaný spoločný akčný plán, v ktorom sa uvedené ciele objavujú.

Ako hlavní aktéri sú obe strany zodpovedné za riešenie globálnych problémov, preto sa budeme venovať aj určitým špecifickým celosvetovým problémom.

V súvislosti s obchodom dúfame, že sa Indii a USA podarí vyriešiť počas kola rokovaní Svetovej obchodnej organizácie (WTO) svoje nezhody, a rokovania sa tak dostanú späť do správnych koľají. Ďalšími našimi prioritami na tomto samite sú zmeny klímy a energetika. Dúfame, že sa nám podarí podpísať spoločný pracovný program na tému energetiky, čistého rozvoja a zmien klímy, ktorý je zameraný na obnoviteľné a čisté zdroje energie, ako aj na dva úvery Európskej investičnej banky v súvislosti s bojom proti zmenám klímy. Budeme takisto diskutovať o celosvetovej finančnej kríze a možných spôsoboch riešenia potravinovej situácie vo svete.

Pokiaľ ide o bilaterálne záležitosti, musíme prerokovať určité významné spoločné záujmy. Rokovania o dohode o voľnom obchode, ktoré sa začali minulý rok, už dosiahli pomerne značný pokrok, no a teraz je naším cieľom túto dohodu čoskoro a obojstranne výhodne uzavrieť. Takisto dúfame, že sa nám na samite podarí podpísať horizontálnu dohodu o civilnom letectve. Budeme sa snažiť dosiahnuť aj určitý pokrok v súvislosti s dohodou o námornej doprave.

Jedným z našich cieľov je tiež dohodnúť sa na začatí strategického dialógu v súvislosti s kultúrou a vzdelaním.

Veda a technológie tiež predstavujú jednu z priorít, a preto by sa na samite malo oficiálne uvítať aj vytvorenie Európskeho strediska pre obchod a technológie v Dillí a poďakovať sa Európskemu parlamentu za podporu a pomoc poskytnutú pri jeho realizácii.

Dovoľte mi, prosím, aby som svoj prejav ukončila uvítaním parlamentnej skupiny priateľstva medzi Indiou a Európskym parlamentom, ktorá odnedávna pôsobí v indickom parlamente. Som si istá, že to vám všetkým, prostredníctvom kontaktov s našimi indickými partnermi, umožní presvedčiť ich o tom, že EÚ je najúspešnejším a najperspektívnejším javom medzinárodného riadenia modernej doby a že si vzájomne máme veľa čo ponúknuť.

Charles Tannock, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážení pán predsedajúci, strategické partnerstvo EÚ s demokratickou, sekulárnou Indiou má v týchto nebezpečných a nepredvídateľných časoch pre nás rozhodujúci význam, keďže ide o krajinu, ktorá s nami zdieľa rovnaké hodnoty a snaží sa o rovnaké ciele.

Čelíme spoločným problémom: boj proti terorizmu (touto cestou si dovoľujem požiadať Europol, aby zabezpečil Indii privilegované postavenie pri poskytovaní informácií a v boji proti terorizmu), potreba chrániť životné prostredie, s ktorou ide ruka v ruke problém zmien klímy, a dôležitosť riadenia globalizácie a jej výhod.

Nedávne bombardovania v Dillí poukázali na vážnu hrozbu, ktorej India čelí zo strany islamských teroristov. Keď si uvedomíme, aké nestále pomery vládnu v krajinách susediacich s Indiou, Pakistanom počnúc, Srí Lankou končiac, malo by byť pre nás maximálne úsilie o podporu Indie samozrejme, či už Indie ako regionálnej mocnosti Južnej Ázie, alebo ako mocnosti, ktorá zohráva dôležitú, konštruktívnu a globálnu úlohu v mnohostranných fórach, ako napríklad v SAARC (Juhoázijské združenie pre regionálnu spoluprácu), ASEAN (Združenie národov juhovýchodnej Ázie) či OSN (Organizácia Spojených národov). V rámci OSN je, myslím si, najvyšší čas, aby bolo Indii udelené stále kreslo v Bezpečnostnej rade.

Naše uznesenie náležite vyjadruje hlboké znepokojenie nad nedávnymi útokmi na kresťanskú menšinu v Uríse, nad nepokojmi v Džammú a Kašmíre a žiadame v nej potrestanie vinníkov, pretože dodržiavanie ľudských práv a zásad právneho štátu sú v strategickom partnerstve EÚ a Indie na prvom mieste. Táto situácia sa zdá v ostrom kontraste pri rokovaniach EÚ s Čínskou ľudovou republikou, ktorej predstavitelia sa považujú za imúnnych voči našim žiadostiam o dodržiavanie ľudských práv svojich obyvateľov.

Skutočne dúfam, že vďaka nadchádzajúcemu samitu sa prosperujúce vzťahy medzi Indiou a EÚ ešte viac upevnia, a to predovšetkým v oblasti obchodu. Ako spolupredseda a zakladateľ skupiny priateľov Indie a spravodajca Výboru pre zahraničné veci požiadaného o stanovisko vo veci Dohody o voľnom obchode medzi EÚ a Indiou by som bol rád svedkom rýchlych krokov smerujúcim k vytvoreniu vzťahu voľného obchodu v náš vzájomný prospech s veľkým objemom priamych zahraničných investícií, ktoré v súčasnosti prichádzajú z Indie do EÚ po prvýkrát. Moja skupina, PPE-DE, si však želá aj to, aby došlo k zlepšeniu politickej spolupráce v súvislosti s mnohými problémami. Príkladom je aktuálny problém celosvetovej finančnej stability, ktorému budeme všetci v budúcnosti čeliť.

Emilio Menéndez del Valle, *v mene skupiny PSE*. – (ES) Drvivá väčšina členov tohto Parlamentu zastáva názor, že India je najväčšou demokratickou krajinou na svete a my s ňou musíme spolupracovať.

Sme oddaní rovnakým zásadám, prežívame tú istú realitu ako India, od demokracie po mnohostrannosť v medzinárodných vzťahoch. Predsa len však existujú body, na ktorých sa nezhodneme: napríklad trest smrti, ktorý by sme radi videli v tejto krajine zrušený. Takisto na Indiu naliehame, aby sa stala členom Medzinárodného trestného súdu.

Mnohí z nás vyslovujú poľutovanie nad tým, že India zatiaľ neratifikovala Medzinárodný dohovor proti mučeniu. Po uvedení týchto poznámok a napriek nim vítame spoluprácu Indie s Radou OSN pre ľudské práva a vyjadrujeme uznanie indickej Národnej komisii pre ľudské práva za jej činnosť týkajúcu sa náboženskej a kastovej diskriminácie a iných otázok.

Vieme o strašnej vlne násilia a vraždenia, ktorá sa odohrala nedávno v štáte Urísa a ktorú spáchali hinduistickí extrémisti. Takéto prejavy čo najrozhodnejšie odsudzujeme, zároveň však musíme skonštatovať, že podobné výnimočné prípady, hoci veľmi krvavé, nie sú veľmi rozšírené. Preto sme aj naďalej toho názoru, že India je vzorom fungovania kultúrneho a náboženského pluralizmu.

India vo svojom susedstve zohráva mimoriadne významnú úlohu, a preto jej predstavitelia vyjadrili, rovnako ako my, svoje hlboké znepokojenie nad aktuálne nestálou politickou situáciou v Pakistane a, opäť ako väčšina z nás, nad stále nebezpečnejšou a neistejšou situáciou v Afganistane a na Srí Lanke.

Určite by bolo chvályhodné, keby sa Dillí rozhodlo spojiť svoje sily s našimi, teda s Európskou úniou, a pomohlo Mjanmarsku prebudiť sa z onoho strašného sna, ktorý práve prežíva.

V konečnom dôsledku vystupuje India ako krajina podporujúca mier a stabilitu vo svojom regióne. Na rozdiel od iných krajín je v súčasnosti India zodpovednou jadrovou mocnosťou. Hoci ja osobne zastávam názor, že by bola ešte zodpovednejšou, keby podpísala Zmluvu o nešírení jadrových zbraní. Výsledkom by bolo zlepšenie obrazu krajiny vo svete, no a keď už sme pri tom, musím podotknúť, že to, čo som práve povedal, platí rovnako aj pre krajinu ako Pakistan, Severná Kórea či Izrael.

Tu by som svoj príspevok ukončil a verím, že sa stretnem s pochopením, pretože spoločné ciele by nemali vylučovať opodstatnenú kritiku. No a úplne na záver mi ešte dovoľte, aby som vyjadril svoje presvedčenie, že nadchádzajúci samit EÚ a Indie bude mať určite úspech.

Nicholson of Winterbourne, *v mene skupiny ALDE*. – Vážený pán predsedajúci, vždy ma veľmi teší, keď môžem hovoriť o veciach, ktoré podporujú stabilný rozvoj jedného z najdôležitejších medzinárodných vzťahov na svete, a síce vzťahu medzi Európskou úniou a Indickou republikou. Vo svojom uznesení žiadame všetkých, ktorí sa tohto samitu zúčastnia, aby hľadali ďalšie možnosti, ako zvýšiť kvalitu týchto vzťahov. Už teraz sa tešíme na konkrétne výsledky a budeme o nich určite informovať aj tento Parlament.

Toto obdobie je pre samit rozhodujúce. V našom uznesení sme si, samozrejme, nezabudli uctiť pamiatku obetí septembrového teroristického útoku v Indii a obetí, ktoré prišli o život pri samovražednom útoku na indické veľvyslanectvo v Kábule. Nesmieme dnes však zabudnúť ani na pamiatku hrdinov, ktorí nasadzovali svoje životy za záchranu iných v Islamabad, pričom treba pripomenúť, že India leží v srdci regiónu, ktorý má vážne bezpečnostné problémy. Vo svojom uznesení vyjadrujeme aj želanie, aby sa začala a dôsledne dodržiavala lepšia spolupráca pri vzájomnom poskytovaní informácií a aby bolo z našej strany vyvinuté maximálne úsilie na podporu Indie v boji proti terorizmu. Veríme, že to bude vrátane prijatia kresla v Bezpečnostnej rade Organizácie Spojených národov.

V uznesení takisto žiadame, aby bola zabezpečená mierová budúcnosť bývalého kráľovského štátu Džammú a Kašmíru, dnes rozdeleného medzi dva národy, a to po oboch stranách hranice. Mier prichádza, ako to my v Európskej únii dobre vieme, so zamestnanosťou, s pracovnými príležitosťami. Preto sa nesmierne tešíme z informácie, že India v súčasnosti stavia v Džammú a Kašmíre najdlhší železničný tunel na svete, ktorý bude mať dĺžku takmer 11 km a bude tvoriť úsek celkom 148 km dlhej trasy. Pôjde o najdlhší tunel na svete, v súčasnosti dokončený na 95 %, a vzniklo vďaka nemu 3 900 priamych pracovných miest. Som si istá, že v budúcnosti vzniknú aj tisíce ďalších.

Ďalej by som chcela hovoriť o kultúre: želáme si, aby vzájomné prepojenie našich kultúr bolo intenzívnejšie. Tento rok je rokom dialógu a v tomto smere má India Európsku úniu veľa čo naučiť. Vyzývame všetkých na zlepšenie medziľudského dialógu a ja pevne verím, že práve ten nám ukáže správnu cestu vpred. Na záver by som chcela vás, svojich kolegov, dôrazne požiadať, aby ste toto skvelé uznesenie podporili.

Konrad Szymański, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, India je jedným z našich strategických partnerov, a to z obchodného aj politického hľadiska. V regióne zohráva skutočne konštruktívnu úlohu. Prišiel však čas, aby si indická vláda vypočula pár nepríjemných slov v súvislosti s očividným porušovaním slobody vierovyznania na území svojho štátu. Celoidická kresťanská rada (AICC) uvádza, že príslušníci kresťanskej menšiny sa v Indii v priemere každý tretí deň stávajú terčom útokov a neznášanlivosti rôznej intenzity. Zomierajú ľudia, búrajú sa kostoly, zatiaľ čo súdny systém k tejto situácii zaujíma neobyčajne pasívny postoj.

Legislatívu zakazujúcu obrátiť sa na kresťanskú vieru v určitých častiach Indie jednoducho nedokážeme ospravedlniť. Očakávame teda rozhodné konanie v tejto súvislosti, ako aj v súvislosti s náhradami škôd cirkvi, ktoré jej prináležia za škody spáchané na jej majetku.

Vážený pán Jouyet, vážená pani komisárka, apelujem na vás, aby všetky tieto problémy boli na samite EÚ – India veľmi jasne predostreté.

Gisela Kallenbach, *v mene skupiny Verts/ALE*. – (DE) Vážený pán predsedajúci, dovoľte mi na úvod zdôrazniť, že moja skupina má silný záujem na tom, aby s Indiou, s krajinou, ktorá sa považuje za najväčšiu demokratickú krajinu na svete, aj naďalej pokračovali vzťahy založené na dobrom partnerstve.

Avšak, a to je tiež potrebné zdôrazniť, rovnocenné partnerstvo znamená aj otvorene hovoriť o problémoch. V partnerstve s Indiou to tak ešte stále nie je a nie je to tak ani v uznesení, ktoré máme tu pred sebou. A práve z tohto dôvodu nemôžeme uvedený kompromisný návrh podporiť.

Ako môžeme tvrdiť, že je India vzorom pri riešení kultúrneho a náboženského pluralizmu, ako sa uvádza v uznesení, keď opäť raz došlo k bezpočetným stratám na životoch pri násilnom vyčistiť hinduistických extrémistov proti kresťanskej menšine v Uríse a moslimom Kašmíre? Osoby zodpovedné za spáchanie zločinov pri masakroch v Gudžaráte ešte stále neboli postavené pred súd. Viac ako 200 prípadov sa ešte stále prerokúva pred súdmi v pasívnom indickom súdnom systéme.

Podnikajú sa skutočne rozhodné kroky s cieľom zamedziť vyčistiť radikálnych skupín a masakrom kresťanov či moslimov? Akej rovnosti práv sa vlastne daliti tešiť? Platí tu skutočná všeobecnosť ľudských práv? Sú deti konečne chránené proti detskej práci a zneužívaniu? Toto všetko sú otázky, ktoré je potrebné s naším indickým partnerom otvorene prerokovať.

Za posledných päť rokov indická Národná komisia pre ľudské práva zaznamenala viac ako 14 000 prípadov smrti v policajnej alebo vojenskej väzbe. Vyzývam preto indické orgány, aby zreformovali svoj zákon o osobitných právomociach ozbrojených síl. Ide tu o svojvoľné vykonávanie spravodlivosti, ktoré podnecuje vznik povstaleckých hnutí v mnohých indických štátoch.

Chudoba v Indii je stále príčinou vážnych problémov a ani kvalitné programy nie sú postačujúce. Stále toho treba ešte mnoho urobiť, keďže z celého sveta 40 % detí trpiacich podvýživou žije práve v Indii.

Pomocou súčasných poznatkov a transferu technológií môže Európa významnou mierou prispieť k vytvoreniu skutočne trvalo udržateľného rozvoja v Indii.

Jaromír Kohlíček, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (CS) Vážené kolegyně a kolegovia, keď v roku 1947 získala India samostatnosť, ich 18 % gramotných občanov, nestabilné politické prostredie i stupeň ekonomického rozvoja v žiadnom prípade nedávali tušiť, akými problémami sa budeme o šesťdesiat rokov zaoberať. Áno, problémy rozvoja krajiny nie sú ani zďaleka vyriešené. Stále je tu mnoho miliónov negramotných, nezamestnaných a tých, ktorí žijú na okraji spoločnosti. Rokujeme však s jadrovou mocnosťou dosahujúcou už niekoľko rokov medziročný prírastok hrubého domáceho produktu 8 %. Rokujeme s krajinou, ktorá nutne potrebuje postaviť desiatky blokov elektrární, modernizuje základnú železničnú a cestnú sieť, rieši problémy malých miest. Malé mestá sú v Indii tie, ktoré majú okolo milióna obyvateľov, aby sme vedeli, o čom je reč. Stále je tu v niektorých častiach krajiny veľký demografický tlak, ale dnes už je na stole i problém outsourcingu.

Indické firmy preberajú z Európskej únie kvalifikovanú prácu, programátorskú prácu, napríklad v odbore účtovníctva, a často sú tieto práce vykonávané pracovníkmi sídlacimi v Indii. Mnoho krajín dováža kvalifikovaných špecialistov. Zvykli sme si na najväčšiu oceliarsku firmu v Európskej únii Lakshmi Mittal. Už vieme o ďalších priemyselných podnikoch, ktoré sa začínajú rozširovať na našom trhu. Vnútorne problémy SAARC (Juhoázijského združenia pre regionálnu spoluprácu) ešte ani zďaleka nie sú vyriešené a delikátna otázka Kašmíru takisto leží na stole vyjednávačov. Pozitívne kroky tu však sú a zdá sa, že tém na diskusiu sú v politickej a ekonomickej oblasti celé desiatky. Veľmi by som sa prihovárал za podporu veľkých infraštruktúrnych programov, ktoré okrem Indie zahŕňajú aj ďalšie krajiny SAARC. Jedným z nich je napríklad plynovod, ktorý má prepojiť Irán, Pakistan a Indiu. Tu i v mnohých ďalších prípadoch máme spoločné záujmy: bezpečnosť, energetickú bezpečnosť a mierovú medzinárodnú spoluprácu. To je pred samitom dobrým znamením.

Bastiaan Belder, *v mene skupiny IND/DEM.* – (NL) Vážený pán predsedajúci, na konci spoločného návrhu uznesenia sa uvádza zložitá situácia kresťanskej menšiny v Indii. Rád by som pred Radou a Komisiou zdôraznil, že sa táto situácia stane beznádejnou, a to predovšetkým v štáte Urísa, ak sa nezačne skutočne riešiť politické a sociálno-hospodárske príčiny tohto problému. Podľa najnovších správ bol 23. augusta tohto roku miestny vodca hinduistického extrémistického hnutia Višva Hindu Parišad (VHP), Swami Laxmanananda Saraswati, zavraždený maoistami v Uríse. Kresťanská menšina však za to musí zaplatiť. Hinduistickí nacionalisti naháňali svojich kresťanských spoluobčanov vyzbrojení palicami, sekerami, ba i fackami a svoj hnev si vylievali celé týždne, dokonca i v utečeneckom tábore.

Toto násilie je zdanlivo čisto náboženské, chýba mu však samozrejmy politický prvok. Pointou je, že hinduistická nacionalistická strana Bharatiya Janata (BJP) získava v súčasnosti silnú podporu nielen v Uríse, ale aj v iných častiach Indie. V ich ideológii nie je miesto pre žiadne náboženské menšiny, o kresťanskej menšine ani nehovoriac.

Práve som sa dopyčul, že sa predstavitelia Rady a Komisie majú stretnúť 29. septembra v Marseille s indickým premiérom, pánom Manhomanom Singhom. Pán premiér Singh nazval tieto ohavné udalosti v Uríse národnou hanbou. Vyzývam vás preto, aby ste sa s ním o tejto záležitosti v Marseille pohovárali. Je nevyhnutné, aby sa tento bod, konkrétne náboženská neznášanlivosť a prenasledovanie kresťanskej menšiny, zaradil do programu a aby sa tieto otázky podrobne prerokovali, pretože pokračovať v strategickom partnerstve týmto spôsobom je jednoducho neprijateľné.

Philip Claeys (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, dovoľte, aby som aj ja využil príležitosť a vyjadril svoje obavy z násilia páchaného na kresťanoch v Indii za posledné týždne. Desiatky ľudí boli zavraždené a tisíce z nich odvedené zo svojich domovov. Stovky domov bolo podpálených, ba dokonca ani kostoly neostali ušetrené.

Európska únia musí naliehavo žiadať nielen od centrálnej indickej vlády, ale aj od vlád jednotlivých štátov, aby urobili všetko, čo je v ich silách, aby zabránili násiliu a priviedli vinníkov pred súd. Na budúcotýždňovom samite v Marseille je treba nielen posilniť strategické partnerstvo s Indiou, pokiaľ ide o naše obchodné vzťahy, ale aj rozšíriť spoluprácu v boji proti terorizmu. Minulotýždňový bombový útok v Islamabadi opäť poukázal na to, ako veľmi je táto krajina susediaca s Pakistanom postihnutá problémom islamského terorizmu. Iste je pravdou, že práve teraz, v období politického prechodu v Pakistane, je veľmi dôležité, aby sa vzťahy Indie s Pakistanom nezhoršili. Európska únia musí preto poskytnúť najväčšiu možnú pomoc, aby sa podarilo tento dialóg udržať a aby podporila aj vznik ďalšieho dialógu.

India má rýchlo rastúce hospodárstvo, ktoré vplýva na dopyt po energii. Preto musí Európska únia zvoliť takú politiku, ktorá nedovolí, aby sa India stala príliš závislou od krajín ako Irán či Rusko.

Mario Mauro (PPE-DE). - (IT) Vážený pán predsedajúci, pán predseda Jouyet, pani komisárka Wallströmová, dámy a páni, dovoľte, aby som pri všetkej úcte poukázal na rozdiel medzi príspevkami svojich kolegov a vašimi úvodnými príspevkami, a to konkrétne na skutočnosť, že ste vo svojich úvodných príspevkoch nenašli dostatok odvahy na to, aby ste spomenuli krvavé masakre za posledné dni ani aby ste dôrazne odsúdili nedostatok náboženskej slobody v Indii. A to je veľmi závažný signál. Táto skutočnosť nás vedie k presvedčeniu, že sa na nadchádzajúcom samite predstavíme ako niekto, kto nemá dostatok odvahy venovať sa riešeniu kľúčového problému, ktorý má vplyv aj na skutočné a úprimné priateľské vzťahy medzi Európskou úniou a Indiou.

Nejde tu totiž len o vraždenie kresťanov, ale aj o princíp náboženskej slobody a náboženská sloboda je úplne iným druhom slobody ako tie ostatné. Náboženská sloboda totiž určuje kvalitu demokracie. Indického prezidenta sme tu na pôde našej snemovne počuli hovoriť o tom, ako sa on v kresťanskej škole naučil nielen milovať vedomosti a poznatky, ale aj rozlišovať náboženstvo od politiky.

Ak je to tak, dôrazne žiadame, aby Európska únia zasvätila dni samitu Európskej únie s Indiou pripomínaniu skutočnosti, že náboženská sloboda je základným predpokladom pre rozvoj demokracie a že musíme vykonať spoločnú úlohu: v duchu priateľstva nesmieme zabúdať na to, že porušovanie ľudských práv znamená koniec skutočne konštruktívnych vzťahov medzi dvoma stranami, ktoré by spoločným budovaním budúcnosti mohli získať všetko.

Musíme v sebe túto odvahu nájsť, pani komisárka. Musíme v sebe túto odvahu nájsť, pán minister, pretože ak na seba túto zodpovednosť nevezmeme, budeme nevyhnutne niesť spoluvinu na znižovaní kvality demokracie.

Neena Gill (PSE). - Vážený pán predsedajúci, ako predsedníčka delegácie pre vzťahy s Indiou rozpravu na túto tému skutočne vítam. Chcela by som zdôrazniť ústrednú dôležitosť nepretržitého a častého dialógu medzi Indiou a Európskou úniou na tému mnohých otázok, ktorým môže výrazne prospieť jednotný prístup, a to dialógu na úrovni Rady či Komisie, ale aj na parlamentnej úrovni. Dovoľte mi preto, aby som oficiálne uvítala skupinu, ktorá bola založená v rámci indického parlamentu, a dúfam, že táto skupina Európsky parlament v blízkej budúcnosti aj navštívi.

Kľúčovým bodom nášho uznesenia, pričom sa v ňom ujasňujú aj hodnoty, ktoré Európa a India uznávajú pri plnení záväzku demokracie, pluralizmu, dodržiavania zásad právneho štátu a mnohostrannosti, je to, že sme prirodzenými partnermi. Som toho názoru, že sa naše uznesenie mohlo o trochu viac zameriavať na rozsiahle problémy, akými sú terorizmus, zmeny klímy či posilnenie ekonomického partnerstva, k riešeniu ktorých, ako dúfam, na tomto samite tak či onak dôjde.

Takisto by som rada vyjadrila svoju najúprimnejšiu sústrasť rodinám obetí nedávnych bombových útokov, ku ktorým v Indii došlo. Myslím si, že aj ony sú dôvodom, prečo jednoducho musíme pripustiť, že Európa a India majú mnoho nepriateľov, ktorí sa snažia zničiť naše spoločné hodnoty. Tento samit by mal byť príležitosťou na prehĺbenie našich väzieb, podľa môjho názoru však treba uznať, že doterajšie napredovanie prebieha príliš pomaly a že spoločný akčný plán vyžaduje viac prostriedkov na to, aby sme boli schopní dosiahnuť vlastné predsavzatia, ktoré sme si sľúbili.

Na záver by som chcela dodať len toľko, že v mnohých priateľských vzťahoch má konštruktívna kritika svoje miesto, následne je však úlohou oboch strán, aby zabezpečili jej vyváženosť. Tým chcem povedať, že kritika ťažkostí a nedostatkov Indie musí byť vyvážená úplným a otvoreným priznaním si tých našich. Máme pravdu, keď odsudzujeme nedôstojné zaobchádzanie s menšinami, Európa si však musí uvedomiť aj svoje vlastné problémy, ako je násilie medzi komunitami a naše vlastné nesprávne počínanie v určitých oblastiach rasových vzťahov.

Wojciech Roszkowski (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, India je najväčšou demokratickou krajinou na svete. Má taktiež obrovský demografický potenciál a zaznamenáva neuveriteľne rýchly hospodársky rast. Práve preto je India pre Európsku úniu a pre západný svet kľúčovým partnerom. Pre vzťahy tohto druhu je mimoriadne dôležité, aby boli postavené na pevných základoch. Rozvoj Indie má mnoho pozitívnych stránok. Nedávna vlna prenasledovania kresťanov v Uríe a iných štátoch však predsa len vzbudzuje obavy. Príslušné miestne orgány nepodnikli žiadne kroky na záchranu občanov svojej krajiny pred útokmi zo strany fanatikov. Nie je to až také prekvapujúce, keď si uvedomíme, že niektoré indické štáty prijali legislatívu zakazujúcu hinduistom zmeniť náboženské vyznanie. Navyše neexistujú ani žiadne zákonné obmedzenia

týkajúce sa aktivít hinduistických extrémistov, ktorí vyzývajú Indiu, aby sa úplne zbavila kresťanov. Demokratický systém, na ktorý je India taká hrdá, vyžaduje dodržiavanie práv etnických a náboženských menšín. Žeby na to rodná krajina Mahátmu Gándhího teraz chcela zabudnúť? Ak je to skutočne tak, treba to Indii na nadchádzajúcom samite pripomenúť.

Angelika Beer (Verts/ALE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, dovoľte, aby som vám stručne vysvetlila, prečo sa moja skupina chystá v hlasovaní kompromisný návrh uznesenia zamietnuť.

V priebehu rokovaní sa ukázalo nemožné formulovať kritické stanovisko v súvislosti s jadrovým paktom medzi USA a Indiou. Považujeme to zo strany Európskeho parlamentu za nesplnenie si úlohy, keďže očakávame, že táto snemovňa bude mať dostatok odvahy na to, aby vyjadrila kritiku nad mlčaním Európy počas rokovaní so Skupinou jadrových dodávateľov (NSG). Považujeme to za prejav čírej zbabelosti zo strany všetkých členských štátov a predovšetkým zo strany nemeckého predsedníctva NSG, že sa ukázali ako neschopní obhájiť Európsku bezpečnostnú stratégiu na stretnutí takéhoto významu.

Máme kompromisný návrh, v ktorom je jednou z priorít boj proti šíreniu jadrových zbraní. Svojím mlčaním sme však narušili, ba možno až zničili dôveryhodnosť politiky odzbrojovania. Jadrové odzbrojovanie? Bez perspektívy! Posilňovanie režimu Zmluvy o nešírení jadrových zbraní (NPT)? Bez perspektívy! Dôveryhodnosť vyjednávaní s Iránom? Bez perspektívy! Namiesto toho tu máme hospodárske záujmy Francúzska, predovšetkým pri uzatváraní paktu o jadrových technológiách s Indiou. To je naše vnútorné stanovisko vysvetľujúce zamietnutie kompromisného návrhu.

Erik Meijer (GUE/NGL). - (NL) Vážený pán predsedajúci, India, rovnako ako Európa, je subkontinentom, na ktorom žijú mnohé národy hovoriace mnohými jazykmi a snažia sa zabudnúť na vojnu a útlak v minulosti. V Indii sa však ešte stále uplatňuje trest mučenia a trest smrti, stále pretrváva násilie páchané na ľuďoch z Kašmíru, ktorí od rozdelenia v roku 1947 nikdy nemali možnosť vyjadriť v referende, ku ktorému štátu chcú patriť.

Strategické partnerstvo s Indiou uzatvorené v roku 2004 by nemalo byť dôvodom na to, aby sme zatvárali oči pred diskrimináciou 170 miliónov nedotknuteľných, ktorí nepatria k žiadnej kaste a nemajú žiadne práva. V roku 2007 indický premiér správne porovnal diskrimináciu dalitov k politike apartheidu v Južnej Afrike. Mnohí z dalitov sa rozhodli konvertovať na kresťanskú alebo islamskú vieru. Extrémistická opozičná strana Bharatiya Janata Party (BJP) sa pokúša využiť nadchádzajúce voľby na zmobilizovanie hinduistov proti kresťanom a moslimom a prinútiť dalitov, aby vzdali svoj boj a navždy ostali chudobnými a bez akýchkoľvek práv.

Ako môžeme indickej vláde pomôcť zastaviť toto násilie? Ako sa môžeme uistiť, že sa pomoc od EÚ po povodňových katastrofách dostane aj k dalitom?

Tunne Kelam (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, vzťah medzi spomínanými dvomi najväčšími demokraciami na svete je veľmi špecifický. India sa stáva hospodárskou a politickou veľmocou, spája nás však spoločná oddanosť zásadám právneho štátu, mnohokultúrnej demokracie, globálnej stability a boja proti terorizmu. Dúfam, že nás deviaty spoločný samit posunie bližšie k dosiahnutiu dohody o voľnom obchode a že sa doriešia doposiaľ nevyriešené otázky, ako sú poskytovanie služieb, hospodárska súťaž a práva duševného vlastníctva.

Takisto by som chcel vyjadriť svoje znepokojenie nad nedávnou sériou útokov na kresťanskú menšinu v Uríse. Bohužiaľ, nedošlo k nim po prvýkrát. Posledná vlna skupinového násillia sa odohrala minulý rok v decembri. Je veľmi dôležité, a požiadal som aj Radu a Komisiu, aby túto skutočnosť uviedli do pozornosti svojich indických partnerov, aby indické úrady podnikli všetko, čo je v ich silách, a poskytl náhradu za poškodený majetok, bezprostrednú pomoc a podporu obetiam, ktoré sa neodvážujú vrátiť do svojich obcí, ako aj pomoc pri oprave ich kostolov a aby zabezpečili riadny súdny proces pre páchatel'ov.

Samozrejme chápeme, aká komplexná je táto obrovská krajina. Dovoľte, prosím, aby som vyjadril čo najhlbšiu sústrasť obetiam početných útokov, ktoré zasiahli Indiu. Spoločne s našimi indickými priateľmi uznávame rovnaké hodnoty, zásady právneho štátu a bezpodmienečnú úctu k ľudskému životu, teda hodnoty, ktoré sa tak oduševnene snažil svojmu národu vštepovať Mahátma Gándhí.

Thijs Berman (PSE). - (NL) Vážený pán predsedajúci, takmer pred rokom bolo v Mjanmarsku povstanie. Jeho potláčanie ešte stále pokračuje. Reputáciu Indie by pomohlo zlepšiť, keby konečne s týmto zločineckým režimom v Mjanmarsku skoncovala. Žiada o to stále viac a viac indických občanov, ktorí sú šokovaní neospravedlniteľnou reakciou režimu na škody spôsobené cyklónom.

Za posledné roky India zaznamenala fantastický hospodársky rast so stále sa zvyšujúcim počtom kvalifikovaných pracovníkov a neuveriteľným dopytom po inováciách. India tu zohráva novú úlohu vo vzťahu k rozvojovým krajinám, a to prostredníctvom svojej vlastnej iniciatívy s názvom „všetko okrem zbraní“. India sa stala novým darcom. Dialóg medzi Európskou úniou a Indiou je však často iný, možno trochu ostrejší, ako by sa očakávalo od dialógu medzi rovnocennými partnermi. Obrovský hospodársky rast má predpoklady vytvoriť v Indii lepšie podmienky a príležitosti pre väčšiu sociálnu spravodlivosť. Problém kasty nedotknuteľných je, bohužiaľ, stále akútny.

Európska únia žiada od Indie dodržiavanie dohovorov Medzinárodnej organizácie práce (ILO) o detskej práci. Na toto skutočne neexistuje jednoduché riešenie. V Indii totiž často z peňazí zarobených deťmi žijú celé rodiny. Detská práca je však príčinou a zároveň následkom chudoby. Keď pracujú deti, pracovná sila je veľmi lacná a mzdy pre dospelých tak ostávajú veľmi nízke. Dôsledkom je to, že rozdiely medzi bohatými a chudobnými v Indii sú stále veľmi veľké. Snaha o zlepšenie rovnakých príležitostí pre všetkých je tu vecou prežitia, pomáha predchádzať neprijateľnému sociálnemu napätiu a pre milióny indických občanov je otázkou spravodlivosti. A táto spoločná zodpovednosť leží nielen na pleciach EÚ a Indie, ale celého sveta.

Dariusz Maciej Grabowski (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, Európska únia musí upustiť od tejto politiky zavďačovania sa a ústupkov, ak chce dokázať čeliť problémom budúcnosti. Jedným z príkladov takejto politiky je prístup, aký Únia uplatňuje vo vzťahu s Ruskom s odôvodnením, že je to preto, lebo Rusko vlastní zdroje energie.

V dnešnom rýchlo sa meniacom svete je poslaním Únie podporovať a hájiť zásady neodcudziteľnosti základných ľudských práv, ako je právo jednotlivca na slobodu a toleranciu či právo národa na sebaurčenie. Rozhovory a kontakty s Indiou, novou svetovou mocnosťou, ukážu, či je Únia pripravená ujať sa tejto úlohy a konať primeraným spôsobom.

Jedným z kľúčových problémov, ktoré by mala Európska únia určite predostrieť, je právo kresťanov na náboženskú slobodu. Hovorím predovšetkým o právach členov katolíckej cirkvi, ktorá je v súčasnosti prenasledovaná a musí čeliť vyhrážkam o vyvraždení. Dnes sa v Indii pália kostoly a vraždia kresťania, hoci Európa dala Indii Matku Terezu z Kalkaty. Bola to svätá žena, ktorá priniesla dobrotu a láskavosť tam, kde ju najviac potrebovali. Práve od Matky Terezy by si Európska únia mala vziať príklad v tom, ako riešiť vzťahy s Indiou, a India zase v tom, ako rozvíjať vzťahy medzi vyznávateľmi rôznych náboženstiev.

Sajjad Karim (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, ja, ako dlhodobý spravodajca tohto Parlamentu v súvislosti s uvedenou otázkou, si dovoľujem oficiálne uvítať samit EÚ – India, ktorý sa uskutoční už čoskoro.

Ja vidím Indiu ako prirodzeného partnera Európskej únie, a to v mnohých smeroch. Samit musíme využiť na to, aby sme pokročili vpred. Zároveň oceňujem vyhlásenia Rady a Komisie, ktoré tu dnes odznali. Ako spravodajca však musím skonštatovať, že nám trvalo pridlho, než sme sa dostali tam, kde sme teraz. No a teraz musíme ukázať výsledky.

Od svojich kolegov často počúvam pripomienky týkajúce sa ľudských práv a náboženskej slobody. Vždy im pripomínam, že tento Parlament veľmi tvrdo bojoval za to, aby doložka o dodržiavaní ľudských práv mala svoje miesto v každej jednej dohode o voľnom obchode. My, pani komisárka, musíme svoj záväzok voči tejto doložke zdôrazňovať. To znamená, že či už došlo k zmiznutiu tisícok ľudí, alebo pravdepodobne existujú masové hroby v Džammú a Kašmíre, alebo boli zavraždení prívrženci kresťanskej viery v Uríse, či spáchané útoky na nich, náš záväzok voči ľudským právam musí zostať absolútny a záväzný.

Pokiaľ ide o dohodu o voľnom obchode: teraz potrebujeme ukázať výsledky. Všeobecná a obojstranná dohoda medzi nami a Indiou nie je dôležitá len pre nás a Indiu, má taktiež celosvetový význam.

Mirosław Mariusz Piotrowski (UEN). - (PL) Vážený pán predseda, Európa je založená na kresťanskom náboženstve, a preto by sme sa mali stále riadiť kresťanskými hodnotami. Sloboda náboženstva je jedným zo základných práv Európskej únie. A to by sa vo vzťahoch Európskej únie s inými krajinami malo zdôrazňovať. Útoky na kresťanov v Indii, ich prenasledovanie a ničenie kresťanských kostolov začali vzbudzovať veľké obavy. Indické úrady nepodnikli nič, čím vyjadrili svoj súhlas so stupňujúcimi sa teroristickými útokmi. V kontexte nadchádzajúceho samitu EÚ – India by bolo vhodné podmieniť rokovania vyhlásením jasných záväzkov zo strany indických úradov. Úrady by mali okamžite zaviesť všetky možné opatrenia na zastavenie prenasledovania kresťanov a zabezpečiť potrestanie vinníkov. Európska únia predsa nemôže robiť žiadne ústupky, ani obchodné, voči krajinám, v ktorých sa beztretnie porušujú základné práva. Európsky parlament musí dať jasne najavo, že obrana týchto hodnôt je preň dôležitejšia ako krátkodobé hospodárske záujmy.

Christa Klaß (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, dámy a páni, samit EÚ – India predstavuje nové štádium prehlbovania vzťahov medzi Európskou úniou a Indiou. Chceme podporiť hospodársky rast Indie.

Na druhej strane však veľmi pozorne sledujeme dianie v kontexte dodržiavania ľudských práv a dôstojnosti v regiónoch Indie. Takmer vo všetkých predchádzajúcich príspevkoch sa objavila téma prenasledovania kresťanov, ktoré sa nedávno udialo. Ide teda o otázky, ktoré je takisto potrebné na samite prerokovať. Tento nový konflikt iniciovalo zavraždenie duchovného vodcu a člena Svetovej rady hinduistov, ku ktorému došlo 23. augusta tohto roku. Nejde o prvý útok na kresťanov a iba v štáte Urísa muselo zo svojich domovov ujsť okolo 60 000 kresťanov. Kresťania musia čeliť vlne prenasledovania, ponižovania, zneužívania a vraždenia. Domy, kostoly a kláštory v kresťanských komunitách sa vykrádajú a ničia.

Indická vláda musí zabezpečiť právo na život a slobodu kresťanov, ktorí tam žijú. Hospodársky rozvoj a stabilitu je možné dosiahnuť jedine prostredníctvom slobody pre ľudí.

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, India a Európa potrebujú viac a lepších vzájomných kontaktov, a to na všetkých úrovniach, no hlavne a predovšetkým medzi obyčajnými ľuďmi: napríklad medzi obchodníkmi, turistami či študentmi.

Dovoľte mi pár stručných pripomienok, ktoré rovnako súvisia aj s legislatívnym plánom Komisie, o ktorom sme už skôr hovorili. V medzinárodnej leteckej doprave potrebujeme kvalitné bezpečnostné predpisy, ktoré nebudú len symbolickým gestom, ale skutočne užitočnými a efektívnymi bezpečnostnými predpismi. Príkladom rozumného a skutočne potrebného opatrenia by bolo zrušenie onoho nezmyselného nariadenia zakazujúceho ľuďom brať si so sebou na palubu lietadiel akékoľvek tekutiny a jeho nahradenie rozumnejším riešením.

Czesław Adam Siekierski (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, keďže sa čas konania samitu EÚ a Indie blíži, bolo by dobré zamyslieť sa nad vyhliadkami, ktoré máme v súvislosti s prehĺbením spolupráce s Indiou. Napriek značnému pokroku je naša spolupráca s Indiou stále omnoho menej dynamická ako naše väzby s Čínou. Únia je hlavným hospodárskym partnerom Indie, stále však pre naše firmy existuje priestor na zlepšenie postavenia v tých sektoroch indického hospodárstva, ktoré zaznamenávajú dynamický rozvoj. Hovorím predovšetkým o energetike, telekomunikáciách a výrobe strojových zariadení. Zároveň sa však musíme uistiť, že vyhliadky na obchod s Indiou nebudú viesť k prehliadaniu problémov, s ktorými bojuje obyvateľstvo tejto krajiny. Najväčšími problémami sú všeobecná chudoba, nedostatky v školskom systéme a v systéme zdravotnej starostlivosti, epidemický výskyt AIDS a obrovské spoločenské rozdiely. Pri vysielaní politikov, finančníkov, tovaru a „know-how“ do Indie nesmieme zabúdať ani na humanitárnu pomoc a lieky. No a predovšetkým, nesmieme opomenúť náboženskú slobodu v Indii.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, dovoľte, aby som všetkým zúčastneným poďakoval za túto rozpravu, ktorá dokázala, aký význam a dôležitosť pripisujeme rozvoju našich vzťahov s Indiou, pretože India je krajinou, ktorá prispieva k medzinárodnej a regionálnej stabilite, a zároveň preto, že je, ako tu bolo povedané, najväčšou, najľudnatejšou a najdemokratickejšou krajinou v regióne, a aj preto, že ide o krajinu, ktorá je, napriek spomenutým ťažkostiam, oddaná zásadám kultúrneho a náboženského pluralizmu.

Ak mám reagovať na obavy, ktoré vyjadril pán Tannock aj iní kolegovia, poviem toľko, že boj proti terorizmu je kľúčovým prvkom dialógu medzi Európskou úniou a Indiou. Pokiaľ ide o vlnu teroristického násillia, ktoré zasiahlo Indiu, Únia dôrazne odsudzuje všetky útoky, ktorých sa táto krajina stala terčom, a ako uviedla pani Gillová, vyjadrujeme úprimnú ľútosť nad obeťami týchto útokov zameraných na zničenie charakteru indickej spoločnosti, typického spolužitím mnohých etnických skupín a prívržencov mnohých vierovyznaní.

Viacerí poslanci sa vo svojich príspevkoch celkom oprávnene pozastavili nad násillím, prenasledovaním a útokmi, ktorých terčom sú väčšinou kresťanské komunity a predovšetkým kresťanská komunita v Uríse. Tieto incidenty sme veľmi pozorne sledovali a, samozrejme, budeme sa nimi na samite zaoberať. Na druhej strane však, a opäť pripomeniem slová pani Gillovej, musí byť naša kritika konštruktívna a treba oceniť aj odvážny prístup indického premiéra, hovorilo o ňom niekoľko poslancov, ktorý uvedené udalosti označil za národnú hanbu a do Urísy okamžite vyslal 3 000 policajtov. I naďalej sme hlboko znepokojení útokmi a násillím páchaným na ľuďoch iného vierovyznania, predovšetkým v kresťanských komunitách. Opäť zdôrazňujeme, že boj proti terorizmu musí prebiehať v kontexte dodržiavania zásad právneho štátu a medzinárodného práva.

Aby som sa vyjadril na tému regionálnej stability, ktorú vo svojich prejavoch, okrem iných, načali aj pán Menéndez del Valle a pán Berman, Európska únia vyjadrila požiadavku, aby bola otázka situácie v Mjanmarsku zahrnutá do programu samitu. Únia si želá, aby sa jej podarilo presvedčiť všetky štáty susediace s Mjanmarskom, že reforma a pokojný prechod k demokracii v krajine je v ich vlastnom záujme. Túto tému budeme určite prejednávať s Indiou aj s ostatnými krajinami. Aj my by sme boli radi svedkami väčšej stability a dúfame, že rokovania prinesú výsledky v súvislosti so situáciou v Kašmíre a vzťahmi medzi Indiou a Pakistanom.

Na margo spoločenských problémov, o ktorých bola reč, vrátane detskej práce spomínanej v príspevku pani Kallenbachovej, musím povedať toľko, že Rada zdieľa vaše znepokojenie nad situáciou, a to nielen v Indii. V súčasnosti vedíme rokovania s našimi indickými partnermi o akčnom pláne zameranom na posilnenie záväzkov vo sfére sociálnej zodpovednosti podnikov, dôstojnej práce a boja proti detskej práci. Vypracovali sme ustanovenia o základných zásadách pracovného práva, ktoré sú v súlade s normami Medzinárodnej organizácie práce (ILO), a tie tvoria súčasť našich neľahkých rokovaní na tému dohody o obchode a investíciách. Ako som vravel, čiastočne sa stotožňujem so stanoviskom pani Gillovej, ktoré sa mne osobne zdá veľmi vyvážené. Musíme mať súcit so všetkými obeťami teroristických útokov a takisto Indiu musíme kritizovať, ak sa nám opatrenia, ktoré podniká na zamedzenie týmto útokom, zdajú nedostatočné, na druhej strane však musíme indické úrady podporiť, ak podniknú primerané kroky.

Čo sa týka poznámok k jadrovej spolupráci, rád by som vám pripomenul, že 6. septembra 2008 Skupina jadrových dodávateľov uzavrela dohodu, v ktorej sa odsúhlasilo udelenie výnimky umožňujúcej začať obchodný vzťah s Indiou v oblasti civilného využitia jadrovej energie, a to pod dohľadom Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu, s jej súhlasom a v súlade s ňou ustanovenými podmienkami. Takisto si dovoľujem zdôrazniť, že sa India zaviazala predĺžiť dobrovoľné moratórium na testovanie atómových zbraní a že by sa programy civilného využitia jadrového materiálu nemali zamieňať s programami ich vojenského využitia.

Na záver by som rád opäť zdôraznil, že Európska únia je jediná, kto pracuje na rozvíjaní stabilného dialógu so všetkými krajinami s rozvíjajúcim sa hospodárstvom a kto u všetkých svojich partnerov uplatňuje rovnaké kritériá na dodržiavanie ľudských práv. Od roku 1995 o tom existuje povinná doložka objavujúca sa v každej novouzavretej zmluve a tá vyžaduje dodržiavanie medzinárodného práva, či už prostredníctvom Medzinárodného trestného súdu, alebo vo forme dohôd Organizácie Spojených národov o politických právach, alebo uplatňovania sociálneho či environmentálneho práva. A to platí pre všetky krajiny s rozvíjajúcim sa hospodárstvom vrátane našich indických partnerov.

Margot Wallström, podpredsedníčka Komisie. – Vážení pán predsedajúci, vážené poslankyne, vážení poslanci, dovoľte mi, aby som tak stručne, ako sa len dá, odpovedala na vaše podrobné otázky a pridala niekoľko poznámok.

Na úvod teda pár, myslím, dôležitých, informácií pre vás všetkých, ktorí ste zapojení do riešenia otázky spolupráce Indie a EÚ. Informácie sa týkajú nedávnych povodní v štáte Bihár, kde v súčasnosti Európska komisia poskytuje pomoc obetiam tejto pohromy. Komisia zmobilizovala 2 milióny EUR na poskytnutie núdzovej pomoci s cieľom zabezpečiť obetiam základné potreby, teda potraviny, prístrešie, vodu, hygienu a lekársku starostlivosť. Uvedené základné potreby boli poskytnuté evakuovaným ľuďom, ako aj ľuďom, ktorí ostali v zasiahnutých oblastiach. Myslím si, že je dôležité, aby ste o tom boli všetci informovaní.

V riebehu rozpravy bola reč aj o civilnom letectve. V zásade by podpísanie horizontálnej dohody na samite malo sprevádzať aj podpísanie dohody o financovaní programu novej spolupráce v oblasti civilného letectva, ktorá bude pokrývať 12,5 milióna EUR. Ide o najvyššiu sumu vyčlenenú na finančnú podporu civilného letectva, ktorú Európske spoločenstvo poskytlo tretej krajine.

Rada by som povedala pár slov aj k zmenám klímy, pretože je, samozrejme, v našom záujme, aby sa India zapojila do prípravy klimatického režimu na obdobie po Kjótskom protokole. Ako iste viete, tak na rozdiel od Indie zastávame názor, že opatrenia proti zmenám klímy nie sú nezlúčiteľné s hospodárskym rozvojom. Ba naopak, môžu nám výrazne pomôcť a v súčasnosti naliehame na Indiu, aby na nadchádzajúcej konferencii na tému príprava na obdobie po Kjótskom protokole v poľskej Poznani, ako aj na našich rokovaniach o dohode v Kodani zaujala o niečo aktívnejší postoj. Máme vážny dôvod očakávať, že pracovný program týkajúci sa energetiky a zmien klímy bude na samite schválený, a to je základným prvkom našej spolupráce s Indiou.

Násilie v komunitách v štáte Urísa, samozrejme, pozorne sledujeme a vyjadrujeme nad ním skutočne hlboké poľutovanie. Problémy jestvujúce v štáte Urísa sme predostreli v priebehu nášho minulého dialógu na tému

dodržiavania ľudských práv, ktorý sa uskutočnil vo februári, a žiadali sme úrady, aby tomuto násiliu zamedzili. Taktiež sme hovorili o otázke indickej Národnej komisie pre ľudské práva a Národnej komisie pre menšiny. Tému predložíme aj na samite, a to na základe správ, ktoré sme vyžiadali od vedúcich misíí v Dillí.

Na záver by som rada povedala pani Gillovej v súvislosti s naším rozhovorom na tému Indie, že Komisia je pripravená informovať Parlament o prioritách stanovených v revidovanom spoločnom akčnom pláne. Naša sekcia pre vonkajšie vzťahy pravidelne usporadúva stretnutia so všetkými sekciami, ktoré sú priamo zapojené do indických záležitostí, a je na ne vždy prizvaný aj zástupca sekretariátu Európskeho parlamentu, myslím si však, že táto oblasť vyžaduje veľmi praktický prístup.

Srdečne vám za túto rozpravu ďakujem. Všetky vaše podrobné a informované stanoviská, samozrejme, odovzdáme Komisii.

Predsedaajúci. – Dostal som šesť návrhov uznesenia⁽²⁾, ktoré boli predložené v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční v stredu.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Sylwester Chruszcz (NI), písomne. – (PL) V období príprav samitu EÚ – India v Marseille, ktorý sa uskutoční 29. septembra, by som rád poukázal na niekoľko dramatických udalostí. Narážam na vlnu násilia proti kresťanskej menšine a sériu vražd kresťanov, ktoré sa odohrali v auguste v Indii, predovšetkým v štáte Urísa. Európsky parlament by mal tieto udalosti dôrazne odsúdiť. Otázka správania sa polície pri masakrovaní predstaviteľov náboženských menšín je taktiež znepokojujúca. Rád by som vyjadril svoje najhlbšie znepokojenie a obavy nad útokmi na kresťanov v Uríse a predovšetkým v oblasti Kandhamal. Takisto by som rád zdôraznil, že je nevyhnutné poskytnúť okamžitú pomoc a podporu obetiam týchto útokov.

Filip Kaczmarek (PPE-DE), písomne. – (PL) India je pre Európsku úniu dôležitým partnerom. Úspechy Indie, či už vo sfére politickej, alebo hospodárskej, sú ohromujúce. Existuje tu dostatočný priestor pre neustály rozvoj vzťahov medzi Indiou a Úniou. Takéto vzťahy by mohli byť obojstranne prospešné. Zdá sa však, že rozvoju Indie aj našich vzájomných vzťahov stojí v ceste vážna prekážka. Prekážka, ktorá výrazne znižuje potenciál Indie. Som presvedčený o tom, že touto prekážkou je kastový systém, ktorý v Indii stále funguje. Indické úrady preto musia vyvinúť maximálne možné úsilie na to, aby indickú spoločnosť zbavili negatívnych, ba až tragických dôsledkov tohto systému. V prípadoch, ako je tento, totiž legislatívne opatrenia ani politické vyhlásenia nestačia. Dôležité je skutočne zmeniť spoločenské vzťahy a neľudské tradície. Nie je to ľahká úloha a v žiadnom prípade nemožno čakať okamžité výsledky. Nesmieme sa však nechať odradiť vidinou dlhotrvajúceho procesu. Naopak, musíme Indiu v tomto dôležitom boji všemožne podporovať. Pevne verím, že nadchádzajúci samit EÚ – India pomôže oslabiť kastový systém v Indii a zlepšiť úroveň dodržiavania ľudských a občianskych práv v najväčšej demokratickej krajine na svete.

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

6. Hlasovanie

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je hlasovanie.

(Informácie o výsledku a ostatných podrobnostiach hlasovania: pozri zápisnicu)

6.1. Konanie pred Súdnym dvorom (Zmena a doplnenie čl. 121 rokovacieho poriadku) (A6-0324/2008, Costas Botopoulos) (hlasovanie)

6.2. Prechod na Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II) (A6-0351/2008, Carlos Coelho) (hlasovanie)

⁽²⁾ Pozri zápisnicu.

6.3. Prechod na Schengenský informačný systém druhej generácie (SIS II) (A6-0352/2008, Carlos Coelho) (hlasovanie)

6.4. Monitorovací a informačný systém Spoločenstva pre lodnú dopravu (A6-0334/2008, Dirk Sterckx) (hlasovanie)

6.5. Vyšetrovanie nehôd v sektore námornej dopravy (A6-0332/2008, Jaromír Kohlíček) (hlasovanie)

6.6. Zodpovednosť osobných prepravcov v preprave po mori v prípade nehôd (A6-0333/2008, Paolo Costa) (hlasovanie)

6.7. Štátna prístavná kontrola (prepracované znenie) (A6-0335/2008, Dominique Vlasto) (hlasovanie)

6.8. Organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí (prepracované znenie) (A6-0331/2008, Luis de Grandes Pascual) (hlasovanie)

6.9. Organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí (prepracované znenie) (A6-0330/2008, Luis de Grandes Pascual) (hlasovanie)

6.10. Elektronické komunikačné siete a služby (A6-0321/2008, Catherine Trautmann) (hlasovanie)

Stanovisko Komisie k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom predloženým Parlamentom

Správa pani Catherine Trautmannovej (A6-0321/2008)

Komisia prijíma nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 12, 16, 19, 24, 32, 39 (k odôvodneniam)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 40, 41, 42, 45, 56, 58, 59, 60, 61, 79, 84, 89, 92, 96, 99, 105, 111, 112, 113, 115, 116, 117, 124 (k článkom)
- pozmeňujúci a doplňujúci návrh v pléne s č. 136

Komisia v plnom znení alebo čiastočne prijíma nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 2, 5, 6, 7, 14, 15, 17, 26, 27, 31, 35, 36, 37, 38 (k odôvodneniam)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 43, 44, 46, 48, 52, 53, 62, 63, 64, 65, 66, 67, 68, 69, 70, 71, 72, 74, 75, 85, 86, 91, 95, 98, 100, 101, 102, 103, 106, 107, 108, 121, 123, 125 (k článkom)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v pléne s č. 128, 132, 134

Komisia zamietla nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1, 3, 4, 8, 9, 10, 11, 13, 18, 20, 21, 22, 23, 25, 28, 29, 30, 33, 34 (k odôvodneniam)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 47, 49, 50, 51, 54, 55, 57, 73, 76, 77, 78, 80, 81, 82, 83, 87, 88, 90, 93, 94, 97, 104, 109, 110, 114, 118, 119, 120, 122 (k článkom)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy v pléne s č. 126, 127, 129, 130, 131, 133, 135, 137, 138, 139, 141, 142, 143

– *Pred začiatkom hlasovania:*

Catherine Trautmann, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, pani komisárka, chystáme sa hlasovať o legislatívnom balíku v oblasti telekomunikácií, teda o jednom z najcitlivejších návrhov záverečnej etapy tohto volebného obdobia.

Spoločne so svojimi kolegami spravodajcami, pani del Castillovou Verovou a pánom Harbourom som veľmi úzko spolupracovala na príprave účinného a jednotného návrhu pre koncových používateľov týchto smerníc, teda predovšetkým pre Komisiu a regulačné orgány. Zároveň by však malo ísť o pozitívny a hodnotný dokument aj pre tých, ktorí hľadajú právnú istotu, povzbudenie pri investovaní a dynamický, vyvážený trh, to znamená pre hospodárske subjekty a ich zamestnancov, ale aj pre prvotných prijímateľov ich početných, kvalitných služieb za primerané a prístupné ceny: teda pre spotrebiteľov.

My všetci, teda spravodajcovia, spravodajcovia výboru požiadaného o stanovisko a tieňoví spravodajcovia, sme spojili pri plnení týchto cieľov svoje sily a podarilo sa nám vytvoriť solídny kompromisný návrh, pričom jeho solídnosť dokazuje aj skutočne malý počet pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, o ktorých budeme hlasovať.

Dovoľte mi, aby som čo najúprimnejšie poďakovala všetkým spravodajcom, predsedom gestorských výborov a výborov požiadaných o stanovisko, ich sekretariátom a všetkým politickým skupinám. Taktiež by som chcela poďakovať kolegom, ktorí prejavili záujem o túto problematiku a prispeli k našej práci. Teraz si dovoľujem vyzvať všetkých vás, vážení kolegovia, aby ste v hlasovaní podporili svojich spravodajcov a spravodajcov výboru požiadaného o stanovisko a aby ste im udelili jasný a rozhodujúci mandát na obdobie spolurozhodovania, ktoré bude nasledovať.

Na záver by som chcela vyjadriť nádej, že Komisia a Rada zareagujú kladne na parlamentom pozmenenú a doplnenú verziu tohto legislatívneho balíka, ktorá, hoci v mnohých ohľadoch ide o alternatívu pôvodnej verzie vydanéj Komisiou, predsa len na mnohých miestach vykazuje známky dohody medzi našimi tromi inštitúciami.

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 132:*

Ruth Hieronymi (PPE-DE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, v súvislosti s pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom č. 132 mi dovoľte, aby som v mene podpisujúcich strán tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh stiahla z hlasovania, pretože naša snaha dospieť ku kompromisnému návrhu na posilnenie autorských práv na pôde tohto Parlamentu, bohužiaľ, nebola úspešná.

– *Pred hlasovaním o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu č. 138:*

Catherine Trautmann, spravodajkyňa. – (FR) Vážený pán predsedajúci, máme pred sebou pomerne náročné rozhodnutie týkajúce sa pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 138, ku ktorému boli predložené tri žiadosti o hlasovanie po častiach. Osobne som predložila ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh k prvej časti pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu, ktorý je zahrnutý do zoznamu hlasovania a ktorý znie: „s uplatnením princípu, že nesmú byť obmedzené základné práva a slobody koncových používateľov“. Toto je prvý ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Odvtedy hľadáme prijateľné riešenie pre politické skupiny týkajúce sa tretej časti pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu.

Z tohto dôvodu podávam nový ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh s podporou signatárov vrátane predsedníčky Výboru pre priemysel, výskum a energetiku, pani Nieblerovej, a ďalších, ktorý by znel: „ak je ohrozená bezpečnosť verejnosti, možno prijať dodatočné rozhodnutie“. Toto by nahradilo tretiu časť a spresnilo daný problém, keďže tretia časť, ktorú navrhol pán Bono, je nejednoznačná, pokiaľ ide o výnimku. Po tomto spresnení budeme mať zrozumiteľný a prijateľný pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Mimochodom, ako povedala pani Hieronymiová, netýka sa to duševného vlastníctva.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý)

7. Oficiálne privítanie

Predsedajúci. – Hlasovanie je na chvíľu pozastavené, keďže nás navštívila delegácia poslancov libanonského parlamentu, ktorá sleduje našu prácu a ktorú, samozrejme, srdečne vítame.

Delegácia poslancov libanonského parlamentu na čele s pánom Boutrosom Harbom navštívila Európsky parlament v rámci našich medziparlamentných stretnutí. Dovoľte, aby som zdôraznil význam, ktorý pripisujeme tejto návšteve po zložitých rokoch, v ktorých Libanon zažil 15 rokov trvajúcu občiansku vojnu,

po ktorej nasledovala okupácia, a nedávnu vojnu, ktorá zúrila v lete 2006 a spôsobila ochromenie štátnych inštitúcií. Sme veľmi radi, že môžeme privítať túto delegáciu v čase, keď sa politická situácia v Libanone, ale aj v celej oblasti podstatne zlepšila, najmä na základe Dohody z Dauhí a voľby prezidenta republiky.

Dúfame, že s novým volebným právom, ktoré sa zavedie počas niekoľkých dní, sa legislatívne voľby stanovené na budúci rok uskutočnia v tých najlepších podmienkach a dodajú nový impulz libanonskej demokracii, ktorú Európsky parlament v plnej miere podporuje. V mene Európskeho parlamentu by som preto chcel privítať členov delegácie a dúfam, že diskusie, ktorých sa v Európskom parlamente zúčastnia, budú mimoriadne plodné. Ešte raz by som sa delegácii rád poďakoval.

8. Hlasovanie (pokračovanie)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je pokračovanie v hlasovaní.

8.1. Európsky úrad pre trh elektronických komunikácií (A6-0316/2008, Pilar del Castillo Vera) (hlasovanie)

Stanovisko Komisie k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom predloženým Parlamentom

Správa pani del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Komisia prijíma nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 6, 8, 9, 10, 11, 14, 15, 20, 21, 23, 25, 26, 27, 28, 29, 30, 31, 33, 34, 35, 36, 42, 43, 44 (do odôvodnení)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 47, 48, 50, 54, 57, 59, 62, 66, 68, 73, 77, 78, 79, 91, 92, 94, 97, 98, 100, 103, 104, 105, 106, 115, 117, 125, 133, 136, 140, 141, 143, 144, 145, 146, 147, 149, 153, 156, 163, 166 (do článkov)

Komisia prijíma v plnom znení alebo čiastočne nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 12, 17, 22, 32 (do odôvodnení)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 49, 53, 60, 61, 63, 64, 65, 69, 70, 81, 83, 85, 87, 88, 89, 93, 99, 101, 102, 107, 126, 131, 152, 159, 160, 161 (do článkov)

– pozmeňujúci a doplňujúci návrh 168 (plenárny)

Komisia zamieta nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 4, 5, 7, 13, 16, 18, 19, 24, 37, 38, 39, 40, 41, 45, 46 (do odôvodnení)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 51, 52, 55, 56, 58, 67, 71, 72, 74, 75, 76, 80, 82, 84, 86, 90, 95, 96, 108, 109, 110, 111, 112, 113, 114, 116, 118, 119, 120, 121, 122, 123, 124, 127, 128, 129, 130, 132, 134, 135, 137, 138, 139, 142, 148, 150, 151, 154, 155, 157, 158, 162, 164, 156, 167 (do článkov)

– *Pred začiatkom hlasovania:*

Pilar del Castillo Vera, spravodajkyňa. – (ES) Vážení páni predsedajúci, nebudem hovoriť dlho, viem, že čas nás tlačí. Chcem sa však poďakovať každému, kto sa podieľal na tejto správe, a zdôrazniť jeden veľmi dôležitý bod: to, čo dnes Parlament ponúka v súvislosti s legislatívnym zhodnotením sektora elektronických komunikácií, ako už spomenula pani Trautmannová, je ucelené a veríme, že bude veľmi pozitívne, pokiaľ ide o rozvoj tohto trhu. Rokovania, ktoré sa začali, sa musia ukončiť v rámci parlamentného obdobia. Podľa mňa je to pre tento sektor rozhodujúce.

8.2. Spoločný prístup k využívaniu spektra uvoľneného digitalizáciou (A6-0305/2008, Patrizia Toia) (hlasovanie)

PREDSEDÁ: PÁN PÖTTERING

predseda

9. Slávnostná schôdza – Ekumenický patriarcha Bartolomej I.

Predseda. – Vaša svätosť, patriarcha Bartolomej I., je pre nás veľká česť privítať vás na slávnostnej schôdzi Európskeho parlamentu v Európskom roku medzikultúrneho dialógu 2008. Prvý hosť, ktorý mal v januári svoj prejav v Európskom parlamente v rámci Európskeho roka medzikultúrneho dialógu, bol Veľký Mufti z Damasku. Pochádza zo Sýrie a prehovoril k nám ako posol umierneného islamu.

Vaša svätosť, vy zastupujete kresťanskú vieru a zástupca židovskej viery, hlavný rabín Jonathan Sacks, prednesie v novembri svoj prejav v Európskom parlamente v Štrasburgu.

Ľudia vyznávajúci tieto tri náboženstvá – kresťanské, židovské a islam – žili po stáročia bok po boku. Bohužiaľ, toto súžitie nebolo vždy mierumilovné. Aj dnes existujú na Strednom východe a v ďalších oblastiach miesta poznačené napätím medzi týmito komunitami.

Náš Európsky parlament podporuje mierové spolunažívanie náboženstiev a kultúr na Strednom východe a v celom svete. Na Strednom východe existujú aj príklady náboženskej tolerance a harmonických vzťahov medzi ľuďmi rozličnej viery. Pri svojej nedávnej návšteve Sýrie som mal príležitosť stretnúť sa s duchovnými vodcami rozličných náboženských komunít, ktorí ma uistili, že v ich krajine existujú dobré vzťahy, ktoré podporujú dialóg medzi náboženstvami a kultúrami.

Európska únia je spoločenstvo založené na hodnotách a jednou z najzákladnejších hodnôt je dôstojnosť, ktorá prislúcha každému jednotlivcovi. V tejto súvislosti je náboženská sloboda dôležitým aspektom ľudskej dôstojnosti a prekračuje rámec právomocí uplatňovaných štátnymi orgánmi. Odlúčenie cirkvi a štátu, ktoré si veľmi ceníme, je pre náboženské komunity zárukou slobodného riadenia svojich vnútorných záležitostí a vonkajších vzťahov. Tieto zásady sú zdôraznené v Lisabonskej zmluve, ktorú sa usilujeme uviesť do platnosti.

Ekumenický patriarchát Konštantínopolu so sídlom v štvrti Fanar v Istanbule bol založený v 4. storočí a je významným duchovným centrom pre 300 miliónov pravoslávnych kresťanov z celého sveta. Fanar znamená „maják“ a vy, vaša svätosť, ste vždy boli majákom zmierenia a pokoja pre veriacich v pravoslávnom svete aj za jeho hranicami.

Najnovšie rozšírenie Európskej únie priviedlo do EÚ krajiny s pravoslávnu väčšinou, napr. Cyprus, Bulharsko a Rumunsko, zatiaľ čo Grécko je členom od roku 1981. Predošlý pápež Ján Pavol II., ktorý mal prejav v Európskom parlamente v roku 1988, použil nasledujúcu metaforu: povedal, že po spojení rozdelenej Európy dýcha tento kontinent opäť z plných pľúc. Túto metaforu môžeme dnes opäť použiť na opísanie bohatstva rozšírenej EÚ, ktoré pramení z rozdielnych perspektív západného a východného kresťanstva.

Vaša svätosť, ďakujeme za vašu návštevu. Ste jednou z mála osobností, ktorá bude mať prejav v Európskom parlamente po druhý raz. Navštívili ste nás v roku 1994 a dnes nám opäť preukazujete česť, keď pri príležitosti Európskeho roka medzikultúrneho dialógu prednesíte svoj prejav. Na vaše vystúpenie sa veľmi tešíme.

Smiem vás požiadať, aby ste predniesli svoju reč Európskemu parlamentu? Ďakujem.

(potlesk)

Jeho svätosť, ekumenický patriarcha Bartolomej I. – Vaša excelencia, pán predseda Európskeho parlamentu, vaše excelencie, páni poslanci Európskeho parlamentu, vážení hostia, drahí priatelia, v prvom rade vám chceme odovzdať pozdravy z Ekumenického patriarchátu Konštantínopolu, ktorý bol pred mnohými storočiami založený v dnešnom Istanbule – pozdravy plné úcty a rešpektu. Predovšetkým chceme vyjadriť vďačnosť nášmu starému priateľovi, jeho excelencii, pánovi Hansovi Gertovi Pötteringovi, predsedovi Európskeho parlamentu. Radi by sme taktiež vyjadrili najúprimnejšiu vďaku za neobyčajnú poctu prihovoriť sa už po druhý raz plenárnemu zasadnutiu Európskeho parlamentu (ako už spomenul pán predseda), najmä pri príležitosti Európskeho roka medzikultúrneho dialógu.

Náš ekumenický patriarchát ako výlučne duchovná inštitúcia zahŕňa skutočne globálny apoštolát, ktorý sa usiluje zvýšiť a šíriť povedomie o ľudskej rodine – prinášať porozumenie, ktoré všetci zdieľame v tom istom

dome. V tom najzákladnejšom zmysle je to význam slova „ekumenický“, keďže „*oikoumene*“ znamená obývaný svet – zem sa chápe ako dom, ktorý obývajú všetci ľudia, rody, kmene a jazyky.

Ako je známe, počiatky našej náboženskej inštitúcie siahajú do doby osovej, hlboko do histórie kresťanskej viery, k prvým nasledovníkom Ježiša Krista. Vzhľadom na to, že naše sídlo – naše inštitucionálne centrum – bolo taktiež strediskom a hlavným mestom kresťanskej Rímskej ríše, stalo sa známe ako „ekumenické“ s určitými výsadami a povinnosťami, ktoré má do dnešných dní. Jednou z jeho hlavných povinností bolo hlásať posolstvo evanjelia svetu za hranicami Rímskej ríše. V časoch pred obdobím objavov mala väčšina civilizácií dvojkomorové vnímanie sveta ako existencie „vnútri“ a „vonku“. Svet bol rozdelený na dve časti: na hemisféru civilizácie a hemisféru barbarstva. V týchto dejinách vidíme žalostné dôsledky vzájomného odcudzenia ľudských bytostí.

Dnes, hoci máme technické prostriedky na prekročenie horizontu nášho vlastného kultúrneho sebauvedomenia, sme naďalej svedkami hrozných účinkov segmentácie ľudí. Tribalizmus, fundamentalizmus a fyletizmus – čo je extrémny nacionalizmus, ktorý neberie do úvahy práva iných – tieto všetky prispievajú do nekončiaceho zoznamu krutostí, ktoré v prvom rade narušajú naše práva žiť civilizovane.

Ale aj napriek rozmachu obchodu, migrácii a expanzii ľudí, náboženským hnutiam a obrodeniam a významným geopolitickým pohybom, si tu dekonštrukcia pevného a uceleného vlastného chápania minulých storočí ešte len musí nájsť stále miesto. Ekumenický patriarchát preplával týmito storočiami cez búrky a tíšiny histórie. Dvadsať storočí – počas období Pax Romana, Pax Christiana, Pax Ottomanica (všetky obdobia poznačené medzikultúrnym zápasom, konfliktom a otvorenou vojnou) – bol ekumenický patriarchát neustále majákom pre ľudské pokolenie a kresťanskú cirkev. Práve bohaté skúsenosti čerpané z hlbokých vôd histórie nám umožňujú ponúknuť súčasnému svetu nadčasové posolstvo o trvalej hodnote človeka.

V súčasnosti sa ekumenický rozsah pôsobnosti nášho patriarchátu šíri ďaleko za hranice jeho fyzickej existencie na pomedzí Európy a Ázie, z toho istého mesta, ktoré sme obývali sedemnást storočí od jeho založenia. Naše skúsenosti sa síce nevyznačujú kvantitou, ale významnou kvalitou, ktorá nás dnes privádza pred toto vážené zhromaždenie, aby sme sa podelili o tieto skúsenosti týkajúce sa nevyhnutnosti medzikultúrneho dialógu, dialógu dôstojného a časovo ideálneho pre súčasný svet.

Ako ste sami povedali – vlastnými slovami tejto váženej inštitúcie: „Kľúčovým prvkom európskeho projektu je poskytnúť prostriedky pre medzikultúrny dialóg a dialóg medzi občanmi, aby sa posilnila úcta voči kultúrnej rozmanitosti a aby sme sa vyrovnali s komplexnou realitou v našej spoločnosti a spolužitím rôznych kultúrnych identít a vier“ (rozhodnutie č. 1983/2006/ES) a my sa skromne pripájame k tomuto vznešenému vyhláseniu, ako sme už urobili minulý rok v našom prejave k plénu Parlamentného zhromaždenia Rady Európy v Štrasburgu: „Dialóg je nevyhnutný, keďže je vrodenu podstatou ľudskej bytosti.“

Toto je hlavné posolstvo, na ktoré chceme upriamiť vašu pozornosť, a síce, že medzikultúrny dialóg je skutočnou podstatou ľudskej bytosti, keďže ani jedna kultúra ľudského pokolenia nepojme každú ľudskú bytosť. Bez tohto dialógu sa rozdiely v ľudskom pokolení obmedzujú na objektivizáciu „toho druhého“ a vedú k urážke, konfliktu, perzekúcii – k rozsiahlej samovražde ľudských bytostí, keďže my všetci sme koniec koncov jedno ľudstvo. Ale tam, kde nás naše rozdiely privedú k vzájomnému stretnutiu a toto stretnutie je založené na dialógu, tam existuje vzájomné pochopenie a uznanie – priam láska.

Za posledných 50 rokov sa ľudské pokolenie stretlo s technickými pokrokmi, o akých sa našim predchodcom ani nesnívalo. Mnohí verili, že tento druh pokroku premosť priepasti, ktoré rozdeľujú ľudí. Akoby nám naše úspechy dali silu prekonať hlavnú podstatu našej morálnej – a môžeme povedať – našej duchovnej povahy. Avšak napriek každej novej výhode a technickým schopnostiam – schopnostiam, ktoré prevyšujú náš antropologický rozum – sme stále svedkami celosvetového preklatia v podobe hladu, smädu, vojny, perzekúcie, bezprávia, plánovitého trápenia, netolerance, fanatizmu a predsudkov.

V tomto kruhu, ktorý sa zrejme nedá pretnúť, nemôžeme podceniť význam „európskeho projektu“. Jedným z charakteristických znakov Európskej únie je, že dosiahla úspech pri podpore vzájomného, mierového a produktívneho spolužitia národných štátov, ktoré boli pred necelými 70 rokmi vtiahnuté do krvavého konfliktu, ktorý mohol na veky zničiť dedičstvo Európy.

Tu v tejto veľkej sále zhromaždenia Európskeho parlamentu sa usilujete zlepšiť vzťahy medzi štátmi a politickou realitou, ktoré napomôžu zmiereniu medzi ľuďmi. Spoznali ste dôležitosť medzikultúrneho dialógu, a síce v historickom období Európy, keď v každej krajine a na hraniciach spoločností prebiehajú zmeny. Veľké riziko konfliktov, ekonomická istota a príležitosť spôsobili migráciu ľudí po celom svete. Nevyhnutne sa tak dostávajú ľudia rozdielných kultúrnych, etnických, náboženských pôvodov a národností

do priamej blízkosti. V niektorých prípadoch sa to isté obyvateľstvo vyhýba väčšiemu celku a uzatvára sa pred dominantnou spoločnosťou. V žiadnom prípade nesmie naša snaha o dialóg znamenať len teoretické precvičovanie vzájomného uznávania.

Ak má byť dialóg efektívny a pružný na dosiahnutie zásadnej zmeny u ľudí, nesmie byť vedený na základe modelu „subjekt“ a „objekt“. Hodnota „toho druhého“ musí byť absolútna, bez objektivizácie, aby každá strana bola vnímaná v celej svojej existencii.

Pre pravoslávnych kresťanov je ikona, obraz, nielen vrcholom estetického snaženia človeka, ale aj hmatateľná pripomienka večnej pravdy. Na každom obraze – náboženskom aj svetskom bez ohľadu na talent autora – je objekt zobrazený v dvoch dimenziách. Pre pravoslávnych kresťanov však ikona nie je len náboženský obraz – a nedefinuje sa ako náboženský objekt. V skutočnosti je to subjekt, s ktorým divák, veriaci, vstupuje do dialógu bez slov prostredníctvom zrakového zmyslu. Pre pravoslávneho kresťana je stretnutie s ikonou aktom komunikácie s osobou, ktorú ikona zobrazuje. Čo viac by mohli byť naše stretnutia so živými ikonami – osobami vytvorenými na obraz a podobu Boha – než aktom komunikácie!

Aby bol náš dialóg viac než len výmena kultúr, musí tu existovať dôkladnejšie pochopenie absolútnej vzájomnej závislosti – nielen od štátov a politických a hospodárskych činiteľov – ale vzájomnej závislosti jedného človeka od druhého. Toto zhodnotenie sa musí vykonať bez ohľadu na rasu, náboženstvo, jazyk, etnický pôvod, národnosť alebo akékoľvek iné meradlo, pomocou ktorého hľadáme vlastnú identifikáciu a vlastnú identitu. A ako sa dá uskutočniť vzájomné prepojenie vo svete, v ktorom žijú miliardy ľudí?

V skutočnosti neexistuje vhodný spôsob na prepojenie s každým človekom – je to schopnosť, ktorú by sme pripísali Bohu. Existuje však spôsob pochopenia sveta, v ktorom žijeme a zdieľame ho – existenčná plocha, ktorá pojíma realitu každého človeka – ekosféra, ktorá zahŕňa nás všetkých.

Z tohto dôvodu je ekumenický patriarchát – s vlastným zmyslom pre zodpovednosť za dom, *oikos* sveta a všetkých, ktorí v ňom žijú – po desaťročia zástancom životného prostredia a upozorňuje na ekologické krízy po celom svete. Angažujeme sa v tomto úrade bez ohľadu na vlastný záujem. Ako isto viete, náš patriarchát nie je „národný“ chrám, ale skôr základné kanonické vyjadrenie ekumenických rozmerov posolstva evanjelia a jeho analogickej zodpovednosti v rámci života cirkvi. Toto je hlavný dôvod, prečo mu cirkevní otcovia dali názov „ekumenický“. Láskyplná starostlivosť cirkvi Konštantínopolu prevyšuje akúkoľvek lingvistickú, kultúrnu, etnickú a dokonca náboženskú definíciu, keďže sa usiluje slúžiť všetkým ľuďom. Hoci je v dejinách pevne zakorenená – ako akákoľvek iná inštitúcia – ekumenický patriarchát presahuje historické kategórie svojím stálym poslaním slúžiť už 1700 rokov.

Pri svojej službe životnému prostrediu sme doposiaľ podporili sedem vedeckých sympózií, ktoré spájajú množstvo disciplín. Pôvod našej iniciatívy vznikol na ostrove, ktorý dal ľudstvu apokalypsu, Zjavenie svätého Jána: na svätom ostrove Patmos v Egejskom mori. A práve v egejskej oblasti sme v roku 1995 začali ambiciózný program integrácie súčasných vedeckých poznatkov o oceánoch s duchovným prístupom náboženstiev sveta k vode, najmä k oceánu sveta. Od Patmosu, od roku 1995, sme prešli Dunaj, Jadranské more, Baltické more, Amazonku, Severný ľadový oceán (minulý september) a v súčasnosti sa pripravujeme na budúci rok na plavbu po Níle v Egypte a Mississippi v Spojených štátoch.

To, o čo sa usilujeme, nie je len pokračujúci dialóg, ktorý prináša praktický úžitok, ale dialóg, ktorý zvyšuje povedomie človeka. Zatiaľ čo sa snažíme nájsť odpovede na ekologické záležitosti a krízy, privádzame účastníkov aj k hlbšiemu pochopeniu seba samých ako súčastí väčšieho celku. Usilujeme sa uchopiť ekosféru ľudskej existencie nie ako objekt, ktorý treba kontrolovať, ale ako spolubojovníka na ceste rastu a zdokonalenia. Ako v jednej zo svojich najznámejších epištol hovorí apoštol Pavol, ktorého 2000-ročný odkaz oslavuje tento rok pravoslávna aj rímskokatolícka cirkev: „Lebo vieme, že až doposiaľ celé tvorstvo s nami narieka a zdieľa naše bolesti pri zrode“.

Každý ekosystém na tejto planéte je ako národ – samozrejme obmedzený miestom. Ústie nie je tundra ani savana, ani púšť. Ale ako každá kultúra, tak aj každý ekosystém bude pôsobiť ďaleko za svojimi prírodnými, v prípade kultúr národnými, hranicami. A keď pochopíme, že každý ekosystém je súčasťou jedinečnej ekosféry, ktorá je obývaná všetkými živými bytosťami, je súčasťou sveta, potom pochopíme prepojenosť, silné spoločenstvo všetkých foriem života a našu vzájomnú závislosť. Bez tohto chápania smerujeme k ekocíde, k vlastnému zničeniu ekosféry, ktorá chráni celú ľudskú existenciu.

Prišli sme preto k vám, aby sme vyzdvihli Rok medzikultúrneho dialógu, priniesli podobnosť z sveta prírody, aby sme potvrdili vaše transcendentné ľudské hodnoty. Ekumenický patriarchát vo forme inštitúcie existoval po stáročia ako pomerne malý ekosystém v rámci oveľa väčšej kultúry. Dovoľte, aby sme na základe

svojich dlhoročných skúseností spomenuli najdôležitejšie pravidlo, ktoré pomôže uspieť realizácii medzikultúrneho dialógu.

V prvom rade sa musia rešpektovať práva menšiny v rámci väčšiny. Ak sa dodržia práva menšiny, spoločnosť bude z väčšej časti objektívna a tolerantná. V každej kultúre bude vždy jeden prvok dominantný – či už je dominancia založená na rase, náboženstve alebo inej kategórii. Segmentácia je v našom rôznorodom svete nevyhnutná. To, o čo sa usilujeme, je ukončenie delenia! Spoločnosti, ktoré sú postavené na vylúčení a represii, nemôžu dlho existovať. Alebo ako povedal Boží syn, Ježiš Kristus: Každé kráľovstvo vnútorne rozdelené spustne a dom na dom sa zrúti.

Všetkým odporúčame, aby si uvedomili, že len keď prijme celistvosť spoločnej prítomnosti v rámci ekosféry ľudskej existencie, budeme potom schopní čeliť „rozdielnosti“ vôkol nás – väčšiny alebo menšiny – so skutočným zmyslom pre príbuznosť ľudského rodu. Potom nebudeme považovať cudzinca za votrelca, ale za brata alebo sestru z ľudského pokolenia, z božského pokolenia. Svätý Pavol hovorí priliehavo a výstižne o vzťahu medzi ľuďmi a bratstve vo svojom prejave Aténčanom z prvého storočia.

Z tohto dôvodu musí Európa získať Turecko pre svoj projekt a Turecko musí podporiť medzikultúrny dialóg a toleranciu, aby bolo akceptované v európskom projekte. Európa by nemala považovať náboženstvo, ktoré je tolerované inými a rešpektuje iné, za svojho nepriateľa. Veľké náboženstvá, ako aj európsky projekt, môžu byť silou, ktorá prekoná nacionalizmus a dokonca aj nihilizmus a fundamentalizmus, keď zameria svojich veriacich na to, čo nás ako ľudské bytosti spája a posilní dialóg o tom, čo nás rozdeľuje.

V Turecku si uvedomujeme, že nás chcete prijať ako hospodárskeho a obchodného partnera, ale cítime aj obavy, že máte prijať za rovnocenného partnera krajinu, ktorá je prevažne moslimská. V Európe však žijú milióny moslimov, ktorí sem prišli z rôznych krajín a z rôznych dôvodov a rovnako by teraz v Európe žilo množstvo Židov, keby nebolo hrôz druhej svetovej vojny.

V skutočnosti to nie sú len nekresťania, s ktorými sa musí Európa stretnúť, ale kresťania, ktorí nespádajú do kategórie katolíkov alebo protestantov. Oživenie pravoslávnej cirkvi vo východnej Európe po páde železnej opony bol naozaj zázrak, ktorý uzrel svet. Segmentácia východnej Európy viedla k jej rozdrobeniu na mnohých miestach. Nielenže nemá centrum, ale ani sa nedá ľahko rozpoznať. V procese, v ktorom sa národné štáty usilujú o svoju obnovu, je to práve pravoslávna kresťanská viera, ktorá prevýšila hospodárske ukazovatele a dosiahla nové postavenie, ktoré ešte pred 20 rokmi nikto nepredpokladal.

Jednou z hlavných úloh nášho ekumenického patriarchátu je pomáhať pri raste a rozmachu tradičných pravoslávnych krajín pomocou zachovania kanonickej normy pre celosvetovú pravoslávnu cirkev s vyše štvrtí miliardou ľudí na celom svete. Teraz by sme vám, vážení priatelia, chceli oznámiť, že na budúci mesiac, v októbri, sa na naše pozvanie stretnú v Istanbule hlavy pravoslávneho patriarchátu a autokefálnej cirkvi, aby prediskutovali naše spoločné problémy a posilnili celkovú pravoslávnu jednotu a spoluprácu. Súčasne budeme taktiež spoločne celebrowať dvetisíc rokov od narodenia Apoštola národov, svätého Pavla.

V súčasnej dobe zažívame v meste (Istanbul) veľkú radosť a entuziazmus, keďže sa všetci pripravujeme na oslavu Európskeho mesta kultúry v roku 2010. Mesto, ktoré má dlhú históriu, bolo križovatkou národov a miestom spolunažívania rozličných náboženstiev a kultúr. Minulý týždeň sme sa zúčastnili slávnostného obeda, ktorý usporiadal predseda vlády Turecka na počesť predsedu vlády Španielska. Ako je verejne známe, obidvaja sú iniciátormi Aliancie civilizácií pod záštitou Spojených národov. Počuli sme ich vynikajúce prejavy, ktoré boli v súlade s diachronickým tolerantným duchom nášho mesta.

A teraz nám vážení priatelia dovoľte ukončiť túto reč vo francúzštine na počesť francúzskeho predsedníctva a taktiež pre skutočnosť, že práve tento týždeň, myslím, že v piatok, oslavujete Európsky deň jazykov.

– (FR) Vážená excelencia, vážené poslankyne a poslanci Európskeho parlamentu, ekumenický patriarchát opäť zdôrazňuje prianie urobiť všetko, čo je v jeho silách, aby prispel k mieru a prosperite v celej Európskej únii. Sme pripravení zúčastniť sa ďalších konštruktívnych dialógov, ako je ten dnešný, a venovať pozornosť súčasným problémom.

V tomto duchu už 25 rokov rozvíja a vedie náš patriarchát dôležitý dialóg s predstaviteľmi islamského a židovského náboženstva. Uskutočnili sme mnoho dvojstranných a trojstranných stretnutí. V rámci tejto činnosti sa začiatkom novembra už po dvanásty raz stretneme v Aténach, kde budeme pokračovať v akademickom dialógu s predstaviteľmi islamu.

Popri týchto diskusiách vedíme teologické rozhovory s rímskokatolíckou, anglikánskou, evanjelickou a reformovanou cirkvou a so starými orientálnymi cirkvami: arménskou, koptskou atď. Na pápežovo

pozvanie budeme mať koncom októbra príležitosť, ba priam privilegium rečniť na 12. riadnom generálnom zhromaždení Biskupskej synody vo Vatikáne.

Toto svedčí o rozsiahlej aktivite ekumenického patriarchátu v oblasti ekumenického dialógu, o snahe prispieť k lepšiemu porozumeniu medzi ľuďmi, zmiereniu, mieru, solidarite a o úsilí v boji proti fanatizmu, nenávisti a všetkým formám zla.

Chceli by sme sa vám poďakovať za túto vzácnu príležitosť vystúpiť už po druhý raz pred vašim zhromaždením a prosíme o Božie požehnanie vašej zodpovednej práce.

Dovoľte, aby som z tohto významného pódia poprial všetko najlepšie moslimom na celom svete pri príležitosti ich blížaceho sa veľkého sviatku ramadánu a všetkým židom v predvečer ich novoročného sviatku Roš Hašana. Všetci sme bratia a sestry, deti Otca nebeského, a na tejto úžasnej planéte, za ktorú sme všetci zodpovední, je priestor pre každého, ale nie je tu miesto pre vojnu alebo pre tých, ktorí sa navzájom vražia.

Ešte raz vám chceme z celého srdca poďakovať za významnú česť a právo vystúpiť dnes pred vami.

(potlesk v stoji)

Predseda. – Vaša svätosť, Európsky parlament povstal a venoval vám potlesk, ktorým vyjadril veľké uznanie vášmu prejavu. Hovorili ste o *pax*, o mieri pre ľudské pokolenie a stvorenia. Mier je vyvrcholením rešpektovania ľudskej dôstojnosti.

Nemusíme súhlasiť s každým presvedčením a nemusíme súhlasiť s každým názorom. Musíme však rešpektovať svojich blížnych. Toto rešpektovanie je podstatou ľudskej dôstojnosti a podstatou tolerancie.

V tomto duchu by sme ešte raz radi vyjadrili srdečnú vďaku za váš príspevok k Európskemu roku medzikultúrneho dialógu. Váš cenný príspevok podporuje porozumenie medzi ľuďmi na našom kontinente a celom svete a háji zmierenie, mier a slobodu.

Srdečná vďaka, vaša svätosť.

(potlesk)

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

10. Hlasovanie (pokračovanie)

Predsedaajúci. – Ďalším bodom programu je pokračovanie v hlasovaní.

10.1. Elektronické komunikačné siete a služby, ochrana súkromia a ochrana spotrebiteľa (A6-0318/2008, Malcolm Harbour) (hlasovanie)

Stanovisko Komisie k pozmeňujúcim a doplňujúcim návrhom predloženým Parlamentom

Správa pána Harboura (A6-0318/2008)

Komisia prijíma nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 2, 4, 5, 7, 8, 13, 15, 16, 20, 21, 32, 38, 41 (do odôvodnení)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 43, 48, 51, 54, 55, 56, 60, 61, 63, 64, 65, 66, 68, 70, 72, 73, 77, 79, 88, 89, 90, 97, 100, 106, 110, 111, 112, 115, 116, 118, 129, 137, 141, 143, 145, 149, 150, 151, 152 (do článkov)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pléna č. 191, 192, 167, 182

Komisia prijíma, v plnom znení alebo čiastočne, nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 3, 6, 9, 11, 12, 14, 18, 19, 22, 23, 25, 26, 27, 31, 37 (do odôvodnení)
- pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 44, 47, 53, 62, 67, 71, 74, 75, 76, 80, 82, 86, 87, 91, 92, 93, 94, 99, 103, 105, 109, 114, 122, 127, 132, 134, 135, 136, 138, 139 (do článkov)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pléna č. 170, 154, 171, 194, 189, 193, 188, 152, 159, 180, 181, 183, 185

Komisia zamietla nasledujúce pozmeňujúce a doplňujúce návrhy:

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 1, 10, 17, 24, 28, 29, 30, 33, 34, 35, 36, 39, 40, 42 (do odôvodnení)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy č. 45, 46, 49, 50, 52, 57, 58, 59, 69, 78, 81, 83, 84, 85, 95, 96, 98, 101, 102, 104, 107, 108, 113, 117, 119, 120, 121, 123, 124, 125, 126, 128, 130, 131, 133, 140, 142, 144, 146, 147, 148 (do článkov)

– pozmeňujúce a doplňujúce návrhy pléna č. 169, 153, 160, 177, 190, 176, 165, 178, 155, 172, 168, 173, 166, 157, 163, 174, 156, 158, 175, 179, 184, 186, 187

– *Pred začiatkom hlasovania:*

Malcolm Harbour, spravodajca. – Vážený pán predsedajúci, keďže viem, že dlhým rečením nezískam vaše sympatie a moji dvaja kolegovia spravodajcovia, s ktorými som veľmi úzko spolupracoval, poskytli len krátke vyhlásenia, chcem aj ja ostať kolegiálny.

Chcel by som teda len poznamenať, že v správe mám viac pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, keďže náš výbor pracoval veľmi aktívne na zlepšeníach k návrhu Komisie. Podporte naše úsilie poskytnúť spotrebiteľom dôveru, primerané informácie a vedomie, že ich osobné údaje sú chránené.

Chcel by som poďakovať všetkým kolegom z výboru, ktorí so mnou pracovali na znení niektorých skutočne dôležitých kompromisných pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, ktoré dnes odsúhlasíme. Rád by som poďakoval najmä pánovi Alexandrovi Alvarovi a Výboru pre občianske slobody, s ktorými sme úzko spolupracovali, za ich podiel na smernici o súkromí v elektronickej komunikácii. Bol by som rád, keby ste nás čo najviac podporili, aby sme pri rokovaníach s Komisiou a Radou dosiahli pre spotrebiteľov v Európe to najlepšie.

– *Po hlasovaní:*

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážený pán predsedajúci, chcela by som poďakovať pánovi spravodajcovi za vynikajúcu prácu. Nebolo to jednoduché: dokázali divy a za to im patrí moje uznanie. Chcela by som taktiež poďakovať váženým poslancom Európskeho parlamentu za pozitívny signál, ktorý vyslali na dnešnom hlasovaní. Je to signál pre otvorený a konkurencieschopný jednotný trh, pre telekomunikačné spoločnosti a taktiež pre 500 miliónov európskych spotrebiteľov.

Včera musela Komisia navrhnúť nové pravidlá na riešenie neprimeraných poplatkov za služby SMS a dátové roamingové služby v EÚ. Tieto návrhy rýchlo vyliečia jeden z najviditeľnejších symptómov chýbajúceho jednotného telekomunikačného trhu, na ktorý doplácajú spoločnosti aj spotrebiteľia. Európsky parlament dnes urobil dôležitý krok vpred, keď navrhol raz a navždy odstrániť problém už v jeho jadre: odstrániť fragmentáciu vybudovaním jednotného trhu s regulačnými podmienkami.

Teší ma najmä skutočnosť, že Európsky parlament hlasoval po intenzívnej rozprave – pravdepodobne na prekvapenie mnohých pozorovateľov – za zriadenie účinného regulačného orgánu európskych telekomunikačných služieb ako prostriedku na zjednodušenie prepojenia národných regulačných orgánov a na dialóg medzi národnými regulačnými orgánmi a Komisiou. Je to dobré riešenie, ktoré sa usiluje o rovnaké východiskové podmienky na poskytovanie a používanie telekomunikačných služieb v rámci európskych krajín. Nový regulačný orgán bude intenzívne prispievať k zvýšeniu konkurencie medzi krajinami a k rozšíreniu ponuky pre spotrebiteľa.

Vážení poslanci Parlamentu, teraz sa musia Parlament, Rada a Komisia stretnúť a pripraviť tento balík telekomunikačných služieb, aby sa stihol zaviesť do roku 2010. Už nemáme veľa času. Musíme to urobiť dôkladne a rýchlo. Komisia urobí všetko potrebné, aby urýchlila jeho realizáciu.

Som presvedčená, že signál, ktorý dnes vyslal Parlament, sa dostane až za hranice Európy: je to signál, ktorý bude počuť celý svet. Ukáže, že jednotný trh telekomunikačných služieb v Európe je otvorený pre podnikanie, čím posilní priemysel a právomoci spotrebiteľov. Ďakujem a blahoželám.

(potlesk)

10.2. Medzinárodná dohoda o tropickom dreve z roku 2006 (A6-0313/2008, Caroline Lucas)

10.3. Medzinárodná dohoda o tropickom dreve (ITTA) z roku 2006

10.4. Priority Európskeho parlamentu pre legislatívny plán práce Komisie na rok 2009

10.5. Príprava samitu EÚ – India (Marseille, 29. september 2008)

– Pred hlasovaním o odseku 20:

Emilio Menéndez del Valle (PSE). – (ES) Naša skupina predkladá ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh k odseku 20. Od posledného riadku bude znieť v angličtine nasledovne:

„vyzýva Indiu a EÚ, najmä prostredníctvom osobitného vyslanca EÚ pre Barmu/Mjanmarsko, na spoluprácu pri vyjednávaní s barmskou vojenskou chuntou o prepustení politických väzňov a rešpektovaní ľudských práv.“

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol prijatý.)

– Pred hlasovaním o odseku 25:

Roberta Angelilli (UEN). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, do ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu na začiatku odseku 25 chcem doplniť nasledujúce slová: „odsudzuje každý akt násilia voči kresťanskej komunite a“, potom nasleduje pôvodný text. Dôvodom je skutočnosť, že okrem miernejších slov nenájdeme v dokumente otvorené odsúdenie udalostí v Uríse.

(Ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh bol zamietnutý a niektorí poslanci skandovali heslo „Európa je kresťanská, nie moslimská“)

Daniel Cohn-Bendit (Verts/ALE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, keďže tu počujeme rasistické hlasy, ktoré volajú po Európe bez moslimov, vyzývam vás, aby ste zasiahli!

(potlesk)

Predsedajúci. – Pán Cohn-Bendit rozhodne požiadal o prerušenie.

11. Vysvetlenia hlasovania

Ústne vysvetlenia hlasovania

– **Správy: Carlos Coelho (A6-0351/2008 a A6-0352/2008)**

Frank Vanhecke (NI). – (NL) Vážený pán predsedajúci, na konci som hlasoval za dve správy o aktualizácii Schengenského informačného systému. Chcel by som však dodať, že podľa môjho názoru sa vykonávaním Schengenských dohôd stalo z našich hraníc deravé sito a hranice sú menej chránené a menej kontrolované.

Po Schengene sa kontrola hraníc stala najslabším článkom a my sme ostali zraniteľní, čo predstavuje veľmi vážny problém. Ak však systém existuje a bude existovať, som samozrejme povinný podporovať čo najúčinnejšiu aplikáciu kontrol a výmenu informácií. Z tohto dôvodu som hlasoval za, čo však neznamená, že súhlasím s politikou otvorených hraníc Európskej únie.

– **Správy: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008 a A6-0331/2008)**

Josu Ortuondo Larrea (ALDE). – (ES) Z dôvodov, ktoré som nemohol ovplyvniť, som sa, bohužiaľ, nemohol zúčastniť včerašej rozpravy o organizáciách vykonávajúcich inšpekcie a prehliadky lodí. Chcel by som využiť túto príležitosť a vyjadriť spokojnosť, že Parlament prijal túto smernicu s odporúčaniami Výboru pre dopravu a cestovný ruch.

V spoločnom stanovisku prijatom Radou bolo niekoľko aspektov, ktoré neboli veľmi zrozumiteľné alebo riadne doriešené. Po prvé, klasifikačné spoločnosti pri vykonávaní svojej činnosti v mene štátnych správ – keďže zodpovednosť za záruku za bezpečnosť lodí leží na pleciah vlajkových štátov – musia byť zastrešené tými istými právnymi zárukami, akoby tieto činnosti vykonávali samotné štátne správy.

Po druhé, myslím si, že sme primerane vysvetlili otázku finančných záväzkov v prípade nehody. Spoločné stanovisko Rady nerozlišovalo jasne medzi tromi možnými prípadmi – keď tieto nehody spôsobia smrť ľudí, keď spôsobia úraz alebo poškodenie majetku – toto rozdelenie, ktoré urobil Parlament, je zrozumiteľné.

Dúfam, že to Rada prijme.

– **Správa: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

Neena Gill (PSE). - Vážení pán predsedajúci, hlasovala som za túto správu, keďže si myslím, že nás čaká ešte dlhá cesta k vytvoreniu konkurencie, ktorú skutočne potrebuje európsky sektor elektronickej komunikácie. Britské telekomunikačné spoločnosti príliš dlho zápasili s telekomunikačnými podnikmi v iných častiach Európy, keďže ako monopol fungujú efektívnejšie. Obchodovanie so spektrom znamenalo podstatný príjem pre vládu Spojeného kráľovstva, ktorý sa úspešne preinvestoval, ale prínosom tejto správy je, že uvádza zásady poskytovania služieb, technológie a neutrality, ktoré sa zamerajú viac na zabezpečenie nedominantného postavenia veľkých spoločností na trhu, ak sa prestane klásť dôraz na služby, ktoré vyžadujú spektrá a obvyklé technológie.

Britská telekomunikačná spoločnosť British Telecom (BT) prešla v Spojenom kráľovstve dlhú cestu od znárodnenej poskytovateľa telekomunikačných služieb až k úspešnej regulovanej spoločnosti. V našom volebnom obvode však stále vidíme problémy spojené s dominantným postavením veľkých poskytovateľov služieb. Problematické sú najmä oblasti na vidieku, kde spotrebiteľom nie sú poskytované primerané širokopásmové krytia, keďže z obchodného hľadiska nie sú pre nich zaujímaví. Dúfam, že sa zrealizuje odhodlanie tejto správy vyriešiť tieto nezrovnalosti.

Jan Březina (PPE-DE). - (CS) Je pravda, že v dôsledku absencie fungujúceho konkurenčného prostredia v telekomunikačnom sektore je prijatie nového regulačného rámca žiaducim, ba priam nevyhnutným krokom. Za nepochybny prínos považujem zvolené riešenie v oblasti funkčnej separácie založenej na princípe dobrovoľnosti. Každý členský štát sa tak bude môcť rozhodnúť, či s ohľadom na miestne podmienky k funkčnej separácii pristúpi alebo zachová status quo. Osobne mám k funkčnej separácii zdržanlivý postoj, a to na jednej strane z toho dôvodu, že s ňou nie sú dostatočné skúsenosti, a na druhej strane preto, že za dôležitejšiu než konkurenciu v rámci jednej siete považujem konkurenciu medzi rôznymi druhmi sietí, ktorú by mali podporovať aktivity Únie. V niektorých prípadoch však zachádza regulácia príliš ďaleko. Nemôžem napríklad súhlasiť s tým, aby Európska komisia disponovala právom veta vo vzťahu k nápravným opatreniam, ktoré prijali národné regulačné orgány v rámci svojho trhu. Odporuje to princípu delby právomoci, aby Komisia zasahovala do záležitostí, ktoré majú vnútroštátny, ale nie európsky rozmer. Prišlo by som si vyváženú legislatívnu úpravu odrážajúcu potreby operátorov a ich zákazníkov, v ktorej nie je miesto pre samoučelnú reguláciu, ale len pre takú, ktorá pomôže zvýšiť kvalitu a dostupnosť telekomunikačných služieb.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Musím sa priznať, že ma prekvapili rozpory pri prerokovaní pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 138, keď časť kolegov tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh nedokázala interpretovať v súlade s jeho textom. Ako spoluautorka chcem zdôrazniť, že ustanovenie zaručuje, aby k odpojeniu používateľov od internetu došlo len na základe súhlasu Rady regulačných orgánov. Práva používateľov však môžu byť narušené, pokiaľ je to nutné vo veci všeobecnej bezpečnosti. Základné právo používateľov na súkromie nebude narušené blokovaním alebo filtrovaním obsahu bez súhlasu príslušných verejných orgánov. K tomuto návrhu ma priviedli príklady z Francúzska, kde boli zablokované stránky ministerstva pre európske záležitosti a stránky vlakovkej rezervácie na verejnej sieti parížskej radnice pre mylné vyhodnotenie ich obsahu ako pornografického. Ďakujem kolegom, že náš vyvážený návrh nakoniec podporili, a Francúzsku, že sa tomu podriadi.

– **Správa: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)**

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Ako tieňová spravodajkyňa som rada, že Zoskupenie európskych regulačných orgánov pre telekomunikácie (BERT) ušetrí na základe zmien prijatých Európskym parlamentom európskym daňovým poplatníkom desiatky miliónov eur ročne. Oproti návrhu Komisie sa totiž zriaďuje štrhľejšia a flexibilnejšia inštitúcia, ktorá vyťaží maximum z výhod jednotného trhu pri zachovaní nezávislosti národných telekomunikačných úradov. Som rada, že vďaka mojej iniciatíve sa výrazne posilnila pozícia spotrebiteľských organizácií. Podporila som aj široký konsenzus v otázke financovania rozpočtu zoskupenia,

opäť však upozorňujem aj na riziká, ktoré môžu prameniť z rozdielnej výšky príspevkov členských štátov. To môže viesť k nevyváženému vplyvu členských štátov, veľkých členských štátov, na rozhodovanie o cezhraničnej regulácii ich telekomunikácií.

– Správa: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) V prvom rade mi dovoľte poďakovať spravodajcovi za dlhoročnú prácu a konzistentný prístup v rámci legislatívneho balíka v oblasti elektronickej komunikácie. Na dnešnom hlasovaní som jeho správu podporil.

Telekomunikačný balík predstavuje potrebnú aktualizáciu súčasných právnych predpisov, a to najmä v oblasti ochrany súkromia jednotlivcov a ich osobných údajov. Táto otázka predstavovala jeden z hlavných cieľov návrhu, podporil som názor, podľa ktorého je nutné pojať aspekt ochrany údajov a bezpečnosti v širšom kontexte, než je európsky, keďže poskytovatelia komunikačných služieb a internetových systémov majú svoje sídla po celom svete a pracujú s osobnými údajmi v rámci rôznych právnych systémov.

Ďalej som sa stotožnil s návrhom na zlepšenie a posilnenie práva spotrebiteľov najmä zvýšením informovanosti a transparentnosti o cenách a podmienkach využívania telekomunikačných služieb. V neposlednom rade som uvítal návrh správy v oblasti uľahčenia a posilnenia prístupu k elektronickým komunikáciám pre zdravotne postihnutých spoluobčanov.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Vážený pán predsedajúci, práve odhlasovaná správa nadväzuje na moju rok starú správu o dôvere spotrebiteľov v digitálne prostredie, a preto vítam skutočnosť, že sa významne posilňujú práva koncových používateľov a spotrebiteľov. Predovšetkým oceňujem, že sme boli schopní vyriešiť také veci, ako je prenosnosť čísla do jedného dňa, čo rozhybe meravý trh mobilných operátorov, a pri tiesňovej linke 112 bude zasa lokalizácia volajúceho, čo zachráni viac ľudských životov. Je tu veľa zlepšení vrátane nasledujúcich: rozšíri sa celoeurópska linka 116 aj mimo oblasť nezvestných detí, nastane prelom v transparentnosti zmlúv a uvádzaných cien, bude jednoduchšie predčasne ukončiť zmluvný vzťah, bežní používatelia sa ľahšie dostanú k bezpečnostnému softvéru, zdravotne postihnutí používatelia budú mať zaručený prístup a spam bude definovaný prísnejšie a veľa ďalších zlepšení.

– Správa: Caroline Lucas (A6-0313/2008)

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Dámy a páni, dovoľte, aby som vyjadrila svoje rozčarovanie nad sporom, ktorý sa neukončil ani po včerašej rozprave s Komisiou, pokiaľ ide o právny základ schvaľovania tejto medzinárodnej dohody o udržateľnej a legálnej ťažbe tropického dreva. Som presvedčená, že by malo ísť o schválenie Parlamentom a nie len o konzultáciu. Dohoda je nedostatočná, ale zatiaľ nemáme nič iné a z tohto dôvodu ma teší, že sme ju dnes tak jednoznačne prijali. Stavíme sa tým proti drancovaniu tropických lesov, ale bojím sa, že do Európy budú naďalej prúdiť milióny ton tropického dreva za dampingové ceny, lebo sa nedarí presadiť environmentálne požiadavky do európskej obchodnej politiky. Je to paradox, lebo sa chválime tým, že sme vlajkovou loďou pre znižovanie emisií CO₂ vo svete. Niečo tu nehrá. Pravá ruka asi nevie, čo robí ľavá, a naopak.

– Uznesenie: Priority Európskeho parlamentu pre legislatívny plán práce Komisie na rok 2009 (RC B6-0420/2008)

Peter Baco (NI). - (SK) Hlasoval som za uznesenie Európskeho parlamentu o politickej stratégii na rok 2009, pre jeho celkovú kompetentnosť.

Zásadnú podporu opatrení Európskeho parlamentu na stabilizáciu finančných trhov v súčasnej finančnej kríze považujem za osobitne správne rozhodnutie. Som však presvedčený, že táto stratégia nezohľadňuje riziká potravinovej bezpečnosti, ktoré bude treba riešiť konkrétnymi opatreniami, a nielen vyjadrením poľutovania nad touto skutočnosťou.

Osobitne naliehavo sa pritom treba zamerať na využitie agrárneho potenciálu v nových členských štátoch, lebo súčasná diskriminačná spoločná poľnohospodárska politika kriticky prehľbuje úpadok poľnohospodárstva v týchto nových členských štátoch.

Frank Vanhecke (NI). - (NL) Vážený pán predsedajúci, odporúčania, ktoré navrhol tento Parlament pre plán práce Európskej komisie na rok 2009, boli po všetkých stránkach skutočne veľmi prísne. Ľudia by predsa mali od Parlamentu očakávať, aby na prvom mieste vyžadoval rešpektovanie demokratického právneho poriadku v Európe prostredníctvom politicky zvolených úradníkov Európskej komisie.

A ako by to malo vyzeráť konkrétne? Uvediem dva príklady. Po prvé, panebože, rešpektujte rozhodnutie Írov, rozhodnutie, ktoré nepochybne vyjadruje želanie veľkej väčšiny občanov Európy, ktorí nemajú príležitosť otvorene vystúpiť proti Lisabonskej zmluve: tak vyhoďte tú prezlečenú európsku ústavu.

Druhý príklad, ktorý je najzávažnejší, a síce zastavenie rokovaní s Tureckom o pristúpení, pre ktoré neexistuje žiaden demokratický základ. Samozrejme, už dlhšie vieme, že eurokrati sa ani trochu nestarajú o želania občanov, ktorí svojimi daňami sponzorujú ich životný štýl.

– Uznesenie: Príprava samitu EÚ – India (Marseille, 29. septembra 2008) (RC B6-0426/2008)

Bogdan Pęk (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, počas hlasovania o tomto uznesení tu nastala škandálna situácia, keď bol zamietnutý ústny pozmeňujúci a doplňujúci návrh. Stalo sa tak na žiadosť pána Schulza, jedného z hlavných obhajcov ľudských práv a odporcov diskriminácie. Pripojil sa aj pán Cohn-Bendit, ktorý je dobre známy obhajobou ľudských práv v rámci širokého spektra. Všetci predsa vieme o strašných udalostiach v Indii a o prelievaní krvi v tejto krajine. A postihlo to práve kresťanov. Nedokážem preto pochopiť, odkiaľ pochádza tento neorasizmus, ktorí predviedli poprední európsky politici. Nechápem, ako sa títo ľudia v Parlamente odvážili zamietnuť tento jednoznačný pozmeňujúci a doplňujúci návrh k správe. Parlament by mal byť predsa založený na obhajobe ľudských práv a zásadách nediskriminácie. Myslím si, že Parlament aj všetci ľudia majú o čom premýšľať.

Jo Leinen (PSE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, hlasoval som proti uzneseniu o samite EÚ – India, nie som však proti spolupráci s Indiou. Práve naopak, ako spolupredseda Priateľov Indie tu v Parlamente podporujem intenzívnejšiu spoluprácu s Indiou. Toto uznesenie je však len zoznam tém, ktoré nám napadli v súvislosti s touto obrovskou krajinou.

Napríklad odsek 29: v tomto odseku požadujeme od Komisie správu o pokroku v oblasti politiky Indie, čo sa týka ľudských práv, a výsledky dialógu medzi EÚ a Indiou o ľudských právach. Okrem toho je tu množstvo ďalších odsekov, ktoré sa týkajú určitých skupín obyvateľstva, napr. kresťanov v Úrise, moslimov v Kašmíre a dalitov v ďalších častiach krajiny. Predchádzajúci prejav bol preto pomerne absurdný, keďže táto záležitosť sa v uznesení veľmi často spomína.

Podľa mňa má všetko svoje miesto a čas. Predstavte si, že by indický parlament prijal uznesenie o postavení Rómov v Českej republike, Maďarov na Slovensku a Rusov v Estónsku a Lotyšsku. Nie sme ešte dostatočne zrelí, aby sme sa sústredili na najdôležitejšie problémy, namiesto toho sa rozptyľujeme dlhým zoznamom rôznych otázok, čo skutočne znižuje náš vplyv. Výsledkom je, že nás neberú vážne.

Z tohto dôvodu som hlasoval proti uzneseniu. Je to skutočne škoda: tento deviaty samit je dôležitý. V Parlamente sa hovorilo o reforme, ktorú naozaj potrebujeme: musíme taktiež popremýšľať o reforme textu uznesenia v tejto podobe.

Písomné vysvetlenia hlasovania

– Správa: Costas Botopoulos (A6-0324/2008)

David Martin (PSE), písomne. Správa pána Costasa Botopoulosa o „zmene článku 121 Rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu týkajúceho sa konania pred Súdny dvorom“ sa zaoberá malou zmenou rokovacieho poriadku Parlamentu. Z tohto dôvodu hlasujem za jej odporúčania.

Andrzej Jan Szejna (PSE), písomne. – (PL) Hlasoval som za správu o zmene článku 121 Rokovacieho poriadku Európskeho parlamentu týkajúceho sa konania pred Súdny dvorom. Rozhodol som sa tak z toho dôvodu, že daná záležitosť je príkladom rešpektovania právneho štátu.

Článok 121 ods. 3 Rokovacieho poriadku uvádza, že predseda podá v mene Parlamentu žalobu v súlade s odporúčaniami gestorského výboru pred Súdny dvorom. Toto ustanovenie hovorí výslovne a výlučne o podávaní žaloby pred súdom. V takýchto prípadoch nie je možné uplatniť širší výklad, podľa ktorého by sa toto ustanovenie mohlo uplatniť na iné prípady odlišného charakteru pred súdom. Ustanovenie je vykonateľné len v prípade podania žaloby (napr. o zrušení právneho úkonu), keď Parlament iniciuje súdne konanie.

V záujme zabezpečenia právnej istoty a úplnosti pán spravodajca správne navrhol pripojenie nového odseku k článku 121 Rokovacieho poriadku. Nový odsek by zachoval zavedený postup, podľa ktorého predseda Európskeho parlamentu predkladá pripomienky súdu alebo vystupuje pred súdom na základe odporúčaní Výboru pre právne veci. Navrhovaný pozmeňujúci a doplňujúci návrh zavádza postup, ktorý treba dodržať

v prípade rozporných stanovísk medzi predsedom a príslušným výborom. Ďakujem za tento pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh. Postup, ktorý bude nasledovať, je založený na demokratickom právnom základe.

– **Správy: Carlos Coelho (A6-0351/2008 a A6-0352/2008)**

Genowefa Grabowska (PSE), písomne. – (PL) Chcela by som vyjadriť svoju nespokojnosť, že hoci je SIS (Schengenský informačný systém) pre občanov Európskej únie veľmi dôležitá otázka, je v konzultačnom procese, v ktorom Parlament vyjadruje len svoje názory. Tieto názory nie sú pre Radu záväzné.

Systém SIS je symbolom Európy bez hraníc, ktorý zaručuje priestor slobody, bezpečnosti a spravodlivosti v rámci celej Únie. Systém SIS vytvoril v starých členských štátoch príležitosť pre policajnú a justičnú spoluprácu v trestných veciach. Umožnil vytvorenie jedinečnej európskej databázy osôb a predmetov. Je to veľmi dôležité v súvislosti s vydávaním víz a povolení na pobyt. Keď do Únie pristúpilo 12 nových členských štátov, bolo nevyhnutné, aby sa zapojili do systému SIS. SIS II splnil túto požiadavku. Je to systém novej generácie, ktorý pokrýva všetky členské štáty EÚ a umožňuje zbierať všetky údaje vrátane biometrických údajov a informácií o európskych zatykačoch.

Únia má teraz pred sebou chýlostivú povinnosť preniesť všetky údaje do nového systému SIS II. Je to veľmi dôležitá, ale aj náročná práca. Apelujem preto na opatrnosť a rozvahu. Údaje zozbierané v takzvanom starom systéme nesmú uniknúť ani sa dostať do nepovolaných rúk. S údajmi treba zaobchádzať opatrne, lebo od nich závisí bezpečnosť občanov a členských štátov EÚ.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Snažíme sa zabezpečiť naozaj voľný pohyb osôb v rámci Európy. Výsledkom je, že „Schengenský priestor“ (ktorý nezahŕňa všetky krajiny EÚ a počet jeho krajín je oveľa menší než počet všetkých európskych krajín spolu) napriek odstráneným hraniciam medzi zúčastnenými krajinami súčasne posilňuje hranice s ostatnými krajinami (hlavne s krajinami, s ktorými má Portugalsko historické prepojenie).

Nemôžeme teda ignorovať skutočnosť, že zámienka o „slobode pohybu“ slúži k vytvoreniu informačného systému a databázy, ktoré prekračujú tento cieľ, a stávajú sa jedným z centrálnych podporných nástrojov (alebo „chrbticou“) bezpečnostnej ofenzívy (vedenej Európskou úniou) a moderným „prepojením Spoločenstva“ v súvislosti s justičnými a domácimi záležitosťami, teda oblasťami, ktoré sú podstatou suverenity členského štátu.

Inak povedané, nemôžeme súhlasiť s návrhom predsedníctva Rady: najprv vytvoriť systém a potom definovať jeho ciele. Je to dôležité najmä z toho dôvodu, že ciele sa už dávno definovali (zavedenie európskeho zatykača a biometrických údajov, rozšírenie prístupu pre nové subjekty vrátane výmeny údajov s tretími krajinami atď.).

Ako sme už spomenuli, tieto opatrenia ohrozujú ochranu práv, slobody a záruk obyvateľov.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Po čítaní tejto správy nám napadla jedna myšlienka: zavádza sa systém „druhej generácie“ z toho dôvodu, že Schengenský informačný systém „prvej generácie“ ako prostriedok zaistenia bezpečnosti v Schengenskom priestore nefungoval alebo bol prinajmenšom neúčinný a tento systém „druhej generácie“ má odstrániť tieto nedostatky?

Bohužiaľ, nie, keďže tento systém druhej generácie nie je nič viac než aktualizovaná verzia už neúčinného systému.

Podľa údajov, ktoré uviedla Komisia, prekročí hranice Únie každý rok 400 000 ilegálnych prisťahovalcov. Aj za predpokladu, že sa na základe biometrických údajov bude dať čoskoro vytvoriť evidencia a evidovaní ilegálni prisťahovalci budú posielaní domov, nebude Európska únia schopná zastaviť masové prisťahovalectvo, ktoré prebieha na pobrežiach a pozemných hraniciach z dôvodu nedostatočnej kontroly vnútorných a vonkajších hraníc členských štátov.

Schengenský informačný systém ostane len zbytočnou hračkou, pokiaľ budú existovať riskantné Schengenské dohody.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Zavedenie SIS II sa muselo pre technické ťažkosti niekoľkokrát odložiť. V tom čase napríklad nové východoeurópske členské štáty museli riešiť závažné problémy na svojich hraniciach a naliehavo požadovali zavedenie „inicializačného programu“. Vtedy sa muselo pristupovať citlivo k posúdeniu situácie, čo samozrejme spôsobilo ďalšie náklady.

Skúsenosti so súčasným modelom systému SIS sa zdajú byť pozitívne. Z dlhodobého hľadiska sa však tento program musí, samozrejme, naďalej vyvíjať. Núdzové provizórne riešenia môžu spôsobiť vážne medzery v zabezpečení, čo je dôvod, prečo som zamietol plánované zavedenie improvizovanej verzie, keďže je podľa mňa unáhlené.

– Odporúčanie do druhého čítania: Dirk Sterckx (A6-0334/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), písomne. – Pokiaľ ide o hlasovania podľa mien 1, 3, 4, 5, 6, 7 o správe pána Sterckxa, hlasovali sme s mojimi írskymi kolegami z EPP-ED proti alebo sme sa zdržali hlasovania o týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch, aby sme vyjadrili svoje znepokojenie nad otázkami, ktoré sa týkajú právomoci nezávislého orgánu a rozsahu smernice, ktoré by v mnohých oblastiach znížovali právomoc členského štátu. V plnej miere podporujeme všeobecný cieľ smernice a očakávame dosiahnutie úspešnej dohody medzi Parlamentom a Radou.

Carl Lang a Fernand Le Rachinel (NI), písomne. – (FR) Európa sa chce chrániť pred námornými nehodami a znečistením morí a oceánov. Vítame túto snahu. Nedávne veľké havárie tankerov *Prestige* a *Erika* nám majú pripomenúť, že sme povinní postarať sa o bezpečnosť plavidiel a monitorovať ich a že nesieme zodpovednosť aj v prípade ekologickej katastrofy.

V návrhu smernice by sa mala urobiť osobitná referencia o vyšetrovaniach po nehode. Po prvý raz došlo k dohode, aby sa vytvoril vyšetrovací orgán, ktorý by bol poverený nezávislým a nestranným rozhodovaním, či sa má, alebo nemá začať vyšetrovanie príčin a okolností nehody. Tieto zámery sú dobré, dúfajme len, že nebudú zamietnuté pre prehnané finančné záujmy.

Vincent Peillon (PSE), písomne. – (FR) Hlasoval som za správu svojho belgického kolegu pána Sterckxa o regulácii námornej dopravy. Od havárie tankera *Erika* v roku 1999 a tankera *Prestige* v roku 2002 sme márne čakali na európske riešenia, ktoré by zabránili takýmto katastrofám. Riziko ani zďaleka neklesá, ale naopak zvyšuje sa každým dňom: námorná doprava sa v ďalších 30 rokoch strojnásobí.

Napriek tejto znepokojujúcej prognóze sa väčšina členských štátov poponáhľala, aby „potopila“ najdôležitejšie opatrenia predložené Komisiou a podporované Európskymi socialistami. Jedno z týchto opatrení sa týkalo poistenia prostredníctvom finančnej záruky, ktoré by uľahčilo kompenzáciu obetí námorných katastrof.

Prijatie tejto správy znamená postaviť sa cynizmu a nezodpovednosti štátov. Parlament môže byť hrdý na dnešné jednotné hlasovanie, ktorým vyjadril svoj trvalý záväzok k bezpečnejším a čistejším európskym vodám.

– Odporúčanie do druhého čítania: Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), písomne. – S mojimi írskymi kolegami z EPP-ED sme sa zdržali hlasovania o správe o pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch k správe pána Kohlíčka. Obávame sa totiž vplyvu rozdelenia vyšetrovania na vyšetrovanie technické a vyšetrovanie trestného činu a problémov, ktoré by vznikli na základe írskych práva. Podporujeme všeobecný cieľ tejto správy a správ týkajúcich sa námornej dopravy, ktoré dnes plénum prijalo.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Zastupujem Škótsko a som si vedomý dôležitosti námornej dopravy; som presvedčený, že tento sektor má obrovský potenciál pre ďalší rozvoj. Je veľmi dôležité, že sa na základe preventívneho balíka proti opakovaným nehodám, ktorý vítam, prijali opatrenia na maximálne zvýšenie bezpečnosti na mori a prevenciu nehôd.

– Odporúčanie do druhého čítania: Paolo Costa (A6-0333/2008)

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Správa pána Costu sa zaoberá dôležitými otázkami, ktoré sa týkajú všetkých prímorských oblastí. Je veľmi dôležité, že EÚ sa vážne zaoberá zlepšovaním bezpečnostných noriem na mori a zbytočne nezaťažuje prepravcov. V plnej miere podporujem názor, že národné a prístavné orgány hrajú významnú úlohu pri identifikácii rizika v tejto oblasti a som nanajvýš spokojný s opatreniami, ktoré dnes prijal Parlament.

– Odporúčanie do druhého čítania: Dominique Vlasto (A6-0335/2008)

Jim Higgins (PPE-DE), písomne. – S írskymi kolegami z EPP-DE sme sa zdržali hlasovania o správe o štátnej prístavnej kontrole, keďže nás znepokojuje skutočnosť, že by predložené pozmeňujúce a doplňujúce návrhy mohli podkopávať Parížske memorandum o porozumení (Paris MoU), a myslíme si, že otázka vlajkových

štátov by sa mala riešiť osobitnou smernicou a taktiež že začlenenie týchto pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov by zbytočne komplikovalo smernicu.

Dominique Vlasto (PPE-DE), písomne. – (FR) Dnešným hlasovaním sme Rade pripomenuli, že tretí balík námornej bezpečnosti Erika III tvorí celok a mal by byť ako celok preskúmaný. Z tohto dôvodu som v správe o štátnej prístavnej kontrole súhlasila so začlenením pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov do správy pána Savaryho. Keď sa vrátíme k prvému čítaniu, odmietli sme nasledovať Radu a zamietli sme dva dôležité návrhy o dodržiavaní povinností vlajkových štátmi a o občianskoprávnej zodpovednosti vlastníkov lodí, ku ktorým sme nenašli spoločné stanovisko.

Francúzske predsedníctvo, ktoré si zasluhuje zmienku za svoju usilovnú prácu a predsavzatie vyriešiť tento problém, presvedčilo Radu, aby sa vrátila k týmto dvom chýbajúcim návrhom. Som presvedčená, že prekoná mŕtvoty bod a že výsledkom zmierovacieho postupu bude všeobecná dohoda o balíku Erika III. Dúfam, že sa tento postup začne čo najskôr, aby sme dosiahli dohodu do konca roka. Námorná bezpečnosť by mala ostať prioritou európskeho politického programu a s týmto zámerom budem pokračovať v podpore našich návrhov.

– Odporúčanie do druhého čítania: Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008)

Charlotte Cederschiöld, Christofer Fjellner, Gunnar Hökmark a Anna Ibrisagic (PPE-DE), písomne. – (SV) Členovia strany Moderata v plnej miere podporujú návrh smernice o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí a hlasovali za ňu aj v prvom čítaní v apríli 2007.

Pri príprave do druhého čítania rozhodol Výbor pre dopravu a cestovný ruch začleniť do smernice časti návrhu smernice o plnení povinností vlajkových štátov, ktoré Rada zamietla.

Smernica o plnení povinností vlajkových štátov bola pokusom rozšíriť kompetenciu EÚ do oblasti, v ktorej už platia pravidlá OSN. Proti tomuto rozšíreniu sme hlasovali už pri prvom čítaní v marci 2007 a z tohto dôvodu nepodporujeme pokus prepašovať tieto pravidlá ako časť smernice o spoločných pravidlách a normách pre organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí. Rozhodli sme sa preto hlasovať proti správe pána de Grandesa Pascuala.

– Odporúčanie do druhého čítania: Luis de Grandes Pascual (A6-0330/2008)

Brian Simpson (PSE), písomne. – Podporujem túto správu Parlamentu, ktorá sa zaoberá organizáciami vykonávajúcimi inšpekcie a prehliadky lodí, a súhlasím s ostatnými správami Parlamentu, ktoré spolu s touto správou vytvárajú balík opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy.

Rada musí nejakým spôsobom vyriešiť otázku dvoch „chýbajúcich“ spisov o občianskoprávnej zodpovednosti a vlajkových štátoch. Preto je dôležité, aby Parlament naďalej vyvíjal nátlak tým, že ich spolu zahrnie do správy Dirka Sterckxa o monitorovaní lodnej dopravy a správy Dominique Vlastovej o štátnej prístavnej kontrole a aj do tejto správy.

Urobilo sa veľa práce a mám dojem, že zhoda vo veci piatich spisov, o ktorých sme hlasovali dnes, by sa mala jednoducho dosiahnuť. Bez občianskoprávnej zodpovednosti a bez vlajkových štátov sa však nebudeme môcť posunúť ani o krok vpred. Rada musí nájsť východisko zo svojej internej slepej uličky, v opačnom prípade nebudeme schopní občanom EÚ zaistiť bezpečnejšie odvetvie námornej dopravy.

– Odporúčania pre druhé čítanie: Dirk Sterckx (A6-0334/2008), Jaromír Kohlíček (A6-0332/2008), Paolo Costa (A6-0333/2008), Dominique Vlasto (A6-0335/2008), Luis de Grandes Pascual (A6-0331/2008 - A6-0330/2008)

Marie-Arlette Carlotti (PSE), písomne. – (FR) Po haváriách ropných tankerov Erika a Prestige európski socialisti viedli boj za legislatívu EÚ „vyššieho štandardu“ pre bezpečnosť námornej dopravy.

Sedem správ tretieho balíka opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy je rozhodujúcim krokom smerom k dosiahnutiu tohto cieľa za predpokladu, že Rada ich nezbaví obsahu.

Od prvého čítania v roku 2007 Rada zamietla väčšinu odporúčaní Parlamentu k ďalším piatim správam.

Pri tomto druhom čítaní a po rozsiahlej práci na pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch Parlament opätovne potvrdzuje absolútnu prioritu, ktorú prikladá tvorbe európskej politiky v oblasti námornej dopravy, umožňujúcej vysokú úroveň ochrany vzhľadom na:

- dozor vlajkového štátu,
- monitorovací systém Spoločenstva pre lodnú dopravu,
- zodpovednosť osobných dopravcov,
- organizácie vykonávajúce inšpekcie a prehliadky lodí,
- ustanovenie nezávislého kompetentného úradu na príjem lodí v núdzi,
- uplatnenie zásady „znečisťovateľ znáša náklady“ v odvetví námornej dopravy.

Dôrazne podporujem toto posolstvo Rade.

Vyzývam Nicolasa Sarkozyho a Dominiqua Bussereaua, aby zabezpečili, že francúzske predsedníctvo umožní vytvorenie oblasti námornej dopravy v Európe, ktorá bude môcť slúžiť ako vzor pre všetkých.

Seán Ó Neachtain (UEN), písomne. – (GA) Pred malou chvíľou došlo k havárii plachetnice 30 kilometrov od francúzskeho pobrežia. Posádka a osoby na palube lode Erika mali šťastie a vyviazli bez zranení. Nemuseli sa však spoliehať iba na šťastie. Prežili vďaka pomoci francúzskeho tímu záchranárov. Írske a francúzske jednotky vyšetrovania námorných nehôd úzko spolupracovali pri vyšetrovaní príčiny nešťastia.

Prípád lode Erika odhaľuje, čo sa môže stať, keď posádky zaváhajú pri vyhľadani pomoci. Ako uviedol autor správ, životy osôb na palube lode a životné prostredie by nikdy nemali byť vystavené nebezpečenstvu tým, že keď dôjde k nehode, posádka sa neobráti na najbližší prístav alebo tím záchranárov.

Z hľadiska bezpečnosti námornej dopravy je naliehavo potrebná spolupráca na medzinárodnej úrovni. Z tohto dôvodu dúfam, že v druhom čítaní balíka opatrení pre bezpečnosť námornej dopravy možno nájsť riešenie, a preto rád podporím tieto správy.

– **Správa: Catherine Trautmann (A6-0321/2008)**

Šarūnas Birutis (ALDE), písomne. – (LT) Hlavným účelom všetkých právnych predpisov týkajúcich sa liečiv má byť ochrana verejného zdravia. Tento cieľ by sa mal ale dosahovať opatreniami, ktoré nebránia rozvoju odvetvia v Európskej únii, ani obchodu s liečivami. Napriek skutočnosti, že predchádzajúce nariadenia navrhli zoznam potravinárskych farbív, rôzne krajiny majú rozličné zákony o ich používaní. Tieto odlišnosti môžu predstavovať prekážku obchodu s liekmi obsahujúcimi tieto farbivá, a preto je nariadenie nutné zmeniť a doplniť. Viedlo by to k vyššej transparentnosti a uľahčilo by to prácu mnohým inštitúciám.

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Účelom tohto návrhu je zmeniť a doplniť regulačný rámec pre elektronické komunikácie s cieľom zvýšiť jeho efektivitu, zabezpečiť jednoduchší a účinnejší prístup k frekvenciám dostupným v rádiovom frekvenčnom spektre a znížiť administratívne náklady potrebné na plnenie nariadení.

V dôsledku toho by mali európski občania na ľubovoľnom mieste v EÚ čerpať výhody plynúce z účinnejších a lacnejších komunikačných služieb bez ohľadu na to, či používajú mobilné telefóny, širokopásmové pripojenie k internetu alebo káblovú televíziu.

Nový systém pre rádiové frekvenčné spektrum je určené na podporu investícií do nových infraštruktúr a jeho cieľom je umožniť občanom, aby mali prístup k širokopásmovým službám.

Vnútrotný trh komunikácií, ktorý správne funguje, a konkurencieschopné hospodárstvo informačnej spoločnosti, ktorá poskytuje výhody spotrebiteľom a podnikom, môže existovať iba v prípade, že je súdržne uplatňovaný regulačný rámec pre telekomunikácie. Za týmto účelom by mala byť posilnená koordinačná úloha Komisie pôsobiacej v striktnnej spolupráci s vnútroštátnymi regulačnými orgánmi (VRO) a novým Orgánom európskych regulátorov v oblasti telekomunikácií (OERT), aby sa zlepšila súdržnosť vnútroštátnych rozhodnutí s dosahom na vnútrotný trh a zavádzanie nápravných opatrení.

Túto správu a hlavné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktorých cieľom je rozšíriť ponuku pre spotrebiteľov posilnením konkurencie, preto podporujem.

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za správu Catherine Trautmannovej o elektronických komunikačných sieťach a službách, pretože podľa môjho názoru je nutné zlepšiť legislatívny rámec

pre elektronické komunikácie, aby mal spotrebiteľ k dispozícii väčší výber, lepšiu ochranu, lacnejšie služby a vyššiu kvalitu

Spolu s vytvorením nového Orgánu európskych regulátorov v oblasti telekomunikácií tento nový legislatívny rámec zaručí lepšiu ochranu súkromných údajov používateľov, zvýši konkurenciu, ponúkne spotrebiteľom väčší výber a zvýši transparentnosť zmluvných podmienok. Taktiež treba zdôrazniť, že osobám so zdravotným postihnutím „balík“ uľahčí prístup k telekomunikačným službám.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Podobne ako iné prírodné zdroje je spektrum verejným majetkom. Ide preto o oblasť, ktorá by mala zostať v rámci verejnej správy, aby sa zabezpečilo, že bude slúžiť verejnemu záujmu. Je to jediný spôsob, ako ponúkať verejný majetok, ktorý je nevyhnutný pre rozvoj informačnej spoločnosti pre všetkých. To je dôvod, prečo zásadne nesúhlasíme s prijatým uznesením a prečo sme hlasovali proti nemu.

Skúsenosti ukázali, že kombinované prístupy (politiky a trh) nakoniec vždy slúžia skôr záujmom hospodárskych skupín ako záujmom ľudí. To isté platí pre pridelenie spektra, uvoľneného digitalizáciou, kde by mala byť prioritou spoločenská, kultúrna a hospodárska hodnota (lepšia verejná služba, bezdrôtové širokopásmové služby pre oblasti s malou dostupnosťou týchto služieb, rast a pracovné príležitosti a tak ďalej) a nie zvyšovanie verejných príjmov.

Správa frekvenčného spektra je vo výhradnej kompetencii jednotlivých členských štátov. Avšak s určitými aspektmi uznesenia súhlasíme pri uvážení skutočnosti, že spektrum nepozná hranice a že efektívne využívanie spektra v členských štátoch a koordinácia na úrovni EÚ sú užitočné, a to najmä pre rozvoj celoeurópskych služieb a pre rokovania o medzinárodných dohodách. Nesúhlasíme však s myšlienkou využívania prístupu, ktorý by bol identický s obchodnou politikou.

Petru Filip (PPE-DE), písomne. – (RO) Ak uvážime, že jedným z najvýznamnejších pilierov globalizácie je komunikácia v reálnom čase vo vnútroštátnom i medzinárodnom priestore, telekomunikačný balík je jedným z najdôležitejších balíkov predložených na preskúmanie EP v tomto zasadaní. Preto toľko pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov, vyplývajúcich z rozličných prístupov 27 členských štátov, z ktorých každý má svoje vlastné vnútroštátne reálie. Napriek rozdielom v prístupe, ktoré sa ukázali počas rozpráv, som presvedčený, že správa pani Trautmannovej predstavuje krok vpred pre celý európsky priestor, aj keď pozmeňujúce a doplňujúce návrhy ako napríklad č. 132 a č. 138 viedli k vzrušeným diskusiám. Verím, že aktuálna verzia prijatá Európskym parlamentom zaručuje spoločný prístup k rozvoju komunikácie v rámci európskeho priestoru i konštruktívnu formu kontroly nad virtuálnym priestorom, ktorá sa týka takých aspektov, ako je ochrana údajov a organizovaný zločin páchaný prostredníctvom virtuálneho priestoru. Preto som ja, vo svojej funkcii poslanca Parlamentu, za túto správu hlasoval.

Ruth Hieronymi (PPE-DE), písomne. – (DE) V mene 40 signatárov som stiahla pozmeňujúci a doplňujúci návrh č. 132 k správe pani Trautmannovej, pretože počas rokovaní Európskeho parlamentu o smernici telekomunikačného rámca nebolo možné dospieť ku kompromisu o posilnení základného práva na ochranu duševného vlastníctva.

Cieľom pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu č. 132 bol rozvoj nových spôsobov dosahovania vyváženejšieho vzťahu medzi základným právom na slobodný prístup k informáciám a internetu na jednej strane a základným právom na ochranu duševného vlastníctva v rámci odozvy na dramatický nárast pirátstva na internete na druhej strane.

Skupina PPE-DE prestala tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh podporovať po tom, ako ľavicové skupiny (PSE, Verts/ALE, GUE/NGL) svoju podporu pre správu pani Castillo Verovej (vytvorenie Európskeho úradu pre trh elektronických komunikácií) spojili s touto otázkou.

Astrid Lulling (PPE-DE), písomne. – (FR) Odvetvie telekomunikácií sa rozvíja takou rýchlosťou, že vznikla potreba prispôsobenia legislatívneho rámca. Bolo mi však jasné, že tento rámec by mal byť jednoznačný a presný a predovšetkým by nemal zastaviť investície európskych telekomunikačných spoločností, ktoré čelia tvrdej konkurencii zo strany amerických a ázijských trhov. Naše podniky musia byť schopné bezodkladne plánovať a investovať do nových technológií.

Hoci posilňovanie vnútorného trhu v odvetví telekomunikácií je prospešné pre všetkých, som rada, že Komisii sa nepodarilo presadiť sa na úkor Parlamentu, ale že Parlament navrhol vytvorenie Orgánu európskych regulátorov v oblasti telekomunikácií, dôveryhodnej alternatívy, ktorá zlepšuje spoluprácu medzi vnútroštátnymi regulátormi a bráni ďalšej byrokracii, ktorú by predstavoval Európsky úrad pre trh

elektronických komunikácií. Napríklad luxemburský trh telekomunikácií (v tomto odvetví je priamo alebo nepriamo zamestnaných 4,7 % pracujúceho obyvateľstva) vyžaduje silného vnútroštátneho regulátora, ktorý je s trhom v kontakte a má prehľad o jeho osobitostiach. V tomto prípade bolo uplatnenie zásady subsidiarity správnym rozhodnutím.

David Martin (PSE), písomne. – Odvetvie telekomunikácií sa vyvíja rýchlo. V dôsledku toho sú potrebné nové opatrenia na zachovanie a zlepšenie ochrany spotrebiteľa a práv používateľa telekomunikácií. Správa Catherine Trautmannovej o elektronických komunikačných sieťach a službách je zameraná na podporu vývoja ďalšej generácie telekomunikačných sietí v Európe. Verím, že pôjde o kladný prínos k napredovaniu regulácie telekomunikácií, ktorý podporí investície do novej komunikačnej infraštruktúry a posilní práva spotrebiteľa. Moje hlasovanie je vyjadrením tohto postoja.

Dimitrios Papadimoulis (GUE/NGL), písomne. – (EL) Hlasoval som za pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré navrhla Konfederatívna skupina Európskej zjednotenej ľavice – Nordická zelená ľavica: zaručujú vyšší stupeň slobody na internete, pretože ide o slobodu slova, ktorá je pre demokraciu rovnako dôležitá ako sloboda tlače. Je dobrým znamením, že Parlament napriek rozsiahlemu nátlaku záujmových skupín vyjadril svoje námietky voči takémuto svojvoľnému vylúčeniu z internetu a neakceptoval možnosť, že by ktorémukoľvek používateľovi mohol byť odopretý prístup k internetu.

Správa napriek tomu pri konečnej analýze zostáva negatívna. Ak chce EÚ zabezpečiť slobodu slova aj ochranu osobných údajov, mala by v spolupráci s občianskou spoločnosťou pripisovať veľký význam verejnému dialógu.

Olle Schmidt (ALDE), písomne. – (SV) Musím povedať, že telekomunikačný balík je jedným z najkomplikovanejších legislatívnych návrhov, s ktorými som sa od svojho nástupu do funkcie stretol. Na jednej strane preto, že je technicky komplikovaný, s prekrývajúcimi sa legislatívnymi návrhmi, na druhej strane preto, že vyvažovanie utajenia a bezpečnosti údajov vo svojej najhlbšej podstate volá po starostlivom zvážení. Zastávam postoj, že hoci internet nemožno ponechať úplne neregulovaný, predsa len je nutné nekompromisne uplatňovať zásady spoločnosti podliehajúcej právnemu štátu. Nemôžem akceptovať privatizáciu výkonu spravodlivosti, ktorá by nastala, ak by sa súkromným spoločnostiam umožnilo zasahovať do obsahu na webe a cenzurovať ho predtým, než používatelia dostanú možnosť o ňom spoločne rozhodovať. Ak by podľa zámeru mala byť usmerňujúcou zásadou transparentnosť, filtrovanie je mimoriadne problematické.

Hoci musí byť jasné, že z obchodných dôvodov nesmie byť za žiadnych okolností povolený dohľad nad občanmi používajúcimi web, nikdy sa, samozrejme, nebudem podieľať na legislatíve, ktorá by napríklad bránila polícii vo vyšetrovaní detskej pornografie alebo iným spôsobom ohrozovala verejnú bezpečnosť. Dôležité bolo neprispievať k európskemu právnemu rámcu, ktorý by brzdil rozvoj technológie a obmedzoval demokratický, spoločenský a odborný účel a potenciál internetu

Nakoniec som sa rozhodol, že existujú dostatočné ochranné mechanizmy, aby som mohol hlasovať za liberalizáciu trhu telekomunikácií, ktorá je inak veľmi dôležitá.

Dominique Vlasto (PPE-DE), písomne. – (FR) Chcela som hlasovať za správu pani Trautmannovej, keďže uchováva spoločenskú, kultúrnu a hospodársku hodnotu rádiových frekvencií a súčasne zabezpečuje lepšiu správu spektra rádiových frekvencií v prospech všetkých prevádzkovateľov a spotrebiteľov.

Toto prvé čítanie nám umožňuje navrhnúť vyváženú alternatívu k úvodnému návrhu Komisie tým, že pokiaľ ide o monitorovanie konkurencie, Komisiu ustanovíme skôr za arbitra než za sudcu. Je dôležité, aby vnútroštátne regulačné orgány naďalej zohrávali svoju plnú úlohu.

Mrzí ma však prijatie ústneho pozmeňujúceho a doplňujúceho návrhu pani Trautmannovej. Hoci vyzerá úplne prijateľný, v praxi tento pozmeňujúci a doplňujúci návrh zavádza hierarchiu základných práv koncových používateľov tým, že vzhľadom na komunikáciu a šírenie obsahu online zakazuje všetky preventívne postupy bez predchádzajúceho rozhodnutia súdu. Včerajšie udalosti vo fínskej škole viac ako kedykoľvek predtým poukázali na to, prečo by sme mali zaviesť premyslené a primerané mechanizmy prevencie. Tejto témy sa týkal pozmeňovací a doplňujúci návrh o spolupráci, ktorý som podporovala, a preto som momentálnou situáciou v Parlamente sklamaná.

Marian Zlotea (PPE-DE), písomne. – (RO) Ako spravodajca Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa (IMCO) som rád, že vidím, ako sa práca mojich kolegov za posledné tri mesiace zhmotnila do tejto vyváženej správy obsahujúcej významné zlepšenia v odvetví elektronických komunikácií. Verím, že tieto zmeny sú

prosperne pre spotrebiteľov a poskytnú im široký výber. Som si taktiež istý, že tieto zmeny podporia konkurencieschopný trh.

Verím, že zachovávanie oddelenia funkcií ako možnosti dostupnej vnútroštátnym orgánom im poskytne príležitosť podporovať konkurencieschopnosť v tejto oblasti. Európsky hospodársky rast a blahobyt spotrebiteľa závisia od dynamického a konkurencieschopného odvetvia telekomunikácií. Konkurencieschopné trhy majú k dispozícii viac širokopásmových služieb a noví účastníci na trhu so sebou prinášajú vyššiu rýchlosť a inovatívne služby.

Týmto spôsobom sa dosiahli ciele novej smernice: reformovaná správa frekvenčného spektra, zdokonalený súlad predpisov riadiacich vnútorný trh elektronických komunikácií a vyššia úroveň bezpečnosti a integrity v prospech používateľov služieb.

– Správa: Pilar del Castillo Vera (A6-0316/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Liberalizácia telekomunikácií, ktorá sa začala v roku 2001, deregulovala európske trhy, ktoré v súčasnosti vykazujú vyššiu konkurencieschopnosť, sú inovatívnejšie a vysoko ziskové. Vďaka väčšiemu počtu lepších služieb, foriem a obsahu, ktoré sú čoraz prístupnejšie, profitovali z tohto vývoja najviac nepochybne európski spotrebiteľia. Išlo o technologickú, hospodársku a spoločensko-kultúrnu (r)evolúciu.

Napriek tomuto jednoznačne kladnému hodnoteniu nesmieme zaspáť na vavrínoch.

Ešte stále existujú slabé miesta, ktoré bránia vytvoreniu skutočne integrovaného trhu. Tieto miesta sú v zásade spôsobené rozdielnym uplatňovaním európskych predpisov, za ktoré je zodpovedný každý vnútroštátny regulačný orgán (VRO).

Z tohto dôvodu podporujem vytvorenie Orgánu európskych regulátorov v oblasti telekomunikácií (OERT), ktorý je aktualizovanou a posilnenou verziou Európskej skupiny regulátorov pre elektronické komunikačné siete a služby (ERG). Orgán bude zodpovedný za súdržnejšie uplatňovanie predpisov a bude sa môcť spoliehať na spoluúčasť vnútroštátnych regulačných orgánov, ktoré majú bohaté skúsenosti s každodennými lokálnymi pomermi. Vytvorením Orgánu európskych telekomunikačných regulátorov (OETR) sa bude v rámci celej EÚ dodržiavať celistvá regulačná koncepcia s ohľadom na nápravné opatrenia vnútroštátnych regulačných orgánov, úplne nezávislé od vlády a odvetvia.

OETR bude zohrávať úlohu aj pri zvyšovaní povedomia spotrebiteľov. V tomto ohľade má už EÚ vzhľadom na svoju úlohu pri významnom znižovaní ceny roamingu dôvod na spokojnosť.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Liberalizácia európskeho trhu telekomunikácií bola prospešná pre celú Európsku úniu. Aktívnejšia hospodárska súťaž v rámci odvetvia sa stala hlavnou hybnou silou investícií a inovácií. Súhlasím s Komisiou, že trh telekomunikácií naďalej potrebuje kontrolu, až kým nezačne fungovať v súlade so všeobecnými pravidlami hospodárskej súťaže.

Predseda však v zásade nemôžem súhlasiť s návrhom Komisie na vytvorenie ďalšej inštitúcie na reguláciu tohto trhu, keďže by to viedlo k ďalšiemu zvýšeniu byrokratickej záťaže a inštitúcia by bola vzdialená od regulovaných trhov členských štátov. Pri hlasovaní podporím pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré navrhol Výbor pre priemysel, výskum a energetiku (ITRE), ktoré sú zamerané na rozšírenie úlohy existujúceho Orgánu európskych telekomunikačných regulátorov (OETR), ako aj na poskytnutie ďalších právomocí Európskej komisii.

Vnútroštátni regulátori trhu telekomunikácií by mali užšie spolupracovať s Orgánom európskych telekomunikačných regulátorov a s Európskou komisiou. Podľa môjho názoru by návrh Výboru pre priemysel umožnil efektívnejšiu reguláciu účastníkov trhu a zaručil by efektívnejšiu spoluúčasť vnútroštátnych regulačných orgánov a využívanie ich skúseností na úrovni EÚ. To by zase pomohlo zabrániť mrhaniu peniazmi daňových poplatníkov pri vytváraní ešte väčšieho byrokratického aparátu.

David Martin (PSE), písomne. – Vítam správu pani Pilar del Castillovej o Európskom úrade pre trh elektronických komunikácií. Predstava obsiahnutá v správe o vytvorení rady európskych regulačných orgánov, ktorá pôsobí ako premostenie medzi Komisiou a vnútroštátnymi regulačnými orgánmi, je víziou, ktorá adekvátne zohľadňuje zložitosť trhu a jeho charakter, ktorý sa vyznačuje neustálou expanziou. Moje hlasovanie je vyjadrením tohto postoja.

– Správa: Patrizia Toia (A6-0305/2008)

Carlos Coelho (PPE-DE), písomne. – (PT) Cieľom tohto návrhu je podpora koordinovaných opatrení na úrovni EÚ, aby sa zabezpečilo efektívne využívanie digitálnej dividendy.

Za predpokladu, že vysoká účinnosť digitálnej technológie uvoľní významné množstvo spektra, prechod z analógovej televízie na digitálnu pozemnú televíziu do konca roka 2012 vytvorí jedinečnú príležitosť pre EÚ, aby sprístupnila možnosti na rast trhu, na rozvoj kvality a výberu služieb spotrebiteľom.

Z tohto dôvodu možno dúfať, že členské štáty budú schopné čo najrýchlejšie uvoľniť svoje digitálne dividendy, aby európskym občanom umožnili čerpať výhody plynúce zo zavedenia úplne nového spektra inovatívnych a konkurencieschopných služieb.

Členské štáty sa preto musia rozhodnúť, akým spôsobom digitálnu dividendu použijú, a musia zabezpečiť, aby sa všetky tieto typy elektronických komunikačných služieb ponúkali v dostupných rádiových frekvenčných pásmach v súlade s príslušným vnútroštátnym plánom pridelenia frekvencií a v súlade s nariadeniami Medzinárodnej telekomunikačnej únie

Absolútne nevyhnutný je však koordinovaný prístup Spoločenstva, aby sme mohli predísť škodlivej interferencii medzi členskými štátmi a aj medzi členskými štátmi a tretími krajinami. Takýto prístup umožní maximalizáciu výhod plynúcich z používania spektra, a tým sa zaručí optimálne využívanie zo spoločenského a hospodárskeho hľadiska.

David Martin (PSE), písomne. – Spektrum je obmedzený prírodný zdroj v odvetví telekomunikácií. Keďže členské štáty sa chystajú prejsť na plne digitálne televízne vysielanie do roku 2012, sprístupní sa väčšie množstvo spektra. Spôsob, akým ho využijeme, si preto vyžaduje starostlivé uvažovanie. Som presvedčený, že správa Patrizie Toiaovej o spoločnom prístupe k využívaniu spektra uvoľneného digitalizáciou identifikuje konkurenčné nároky na spektrum a zohľadňuje prevádzkovú otázku a otázku technologickej neutrality pri prideliovaní nových licencií. Z tohto dôvodu som hlasoval za jej odporúčania.

– Správa: Malcolm Harbour (A6-0318/2008)

Marco Cappato (ALDE), písomne. – (IT) My radikálni poslanci sme sa dnes zdržali hlasovania pri schvaľovaní správy Malcolma Harboura, aby sme upozornili na premárnené možnosti pri kroku k okamžitým a záväzným opatreniam na podporu zohľadnenia osôb so zdravotným postihnutím. Hoci sa dosiahol určitý pokrok, kompetentným úradom a telekomunikačným operátorom sa má uložiť príliš málo povinností, pokiaľ ide o zohľadnenie osôb so zdravotným postihnutím. Neprihliadlo sa napríklad na návrhy, ktoré boli zostavené spoločne so Združením Luku Coscioniho, na titulkovanie všetkých verejnoprávnych vysielaní, ako sú správy a programy zaoberajúce sa aktuálnym dňom. Prevádzkovatelia služieb nebudú povinní pravidelne informovať používateľov so zdravotným postihnutím o službách určených konkrétne pre nich, ani o znížených tarifikách, ktoré sú pre nich dostupné.

Okrem toho pretrváva značný zmätok v súvislosti so zárukou neutrality internetu a so zabezpečením základných práv používateľov. Web sa čoraz viac podrobuje monitorovaniu vo vojenskom štýle a pod zámienkou ochrany bezpečnosti sa opakovane porušujú slobody používateľov, pričom za predpokladu možnosti systematického filtrovania webu bude ešte potrebné demonštrovať ochranu a záruky pre používateľov.

Konstantinos Droutsas (GUE/NGL), písomne. – (EL) EÚ svojím novým balíkom návrhov o elektronických komunikáciách podporuje opatrenia na kontrolu a zastrašovanie používateľov internetu a všetkých elektronických komunikácií prostredníctvom zavedenia systémov „filtrovania“ pod zámienkou verejnej bezpečnosti a ochrany práv. Zároveň vnútorný trh EÚ pre telekomunikácie, internet, audiovizuálnu produkciu a prenos, rozhlasové a televízne médiá a satelitné spojenia jednotne podrobuje kontrole posilneného „nezávislého“ orgánu v prospech monopolov.

Liberalizáciou a zjednocovaním trhov na európskej úrovni sa poisťujú zisky a posilňuje sa pozícia európskych monopolov čeliacich medzinárodnej konkurencii. Najskôr dôjde k úplnej liberalizácii a privatizácii na vnútroštátnej úrovni a následne k radikálnej reštrukturalizácii, nadmernému sústredeniu médií a akumulácii kapitálu na úkor pracovníkov v odvetví a používateľov.

Existujú dve samostatné infraštruktúry: na jednej strane sú tu verejné služby financované vládou, na druhej strane tu máme voľný obchod. Vláda financuje verejné služby prostriedkami štátu a keďže to neprináša zisk, služby sa odpredávajú súkromným prevádzkovateľom.

Akceptovanie týchto návrhov stredopravými a stredolavými silami opäť raz odhaľuje ich nadšenú podporu voľbám uskutočneným v záujme kapitálu. Potvrďuje to potrebu zmeny rovnováhy síl v prospech pracujúcich pomocou radikálne odlišnej politiky tak, aby z využívania novej technológie profitovali pracujúci.

Małgorzata Handzlik (PPE-DE), písomne. – (PL) Prijatá správa o univerzálnych službách a právach používateľov je zameraná na zlepšenie pozície spotrebiteľa na trhu pre elektronické služby. Univerzálne služby by mali používateľom zabezpečovať prístup k verejným telefonickým službám za prijateľnú cenu a zaručovať vnútroštátne a medzinárodné spojenia a tiesňové hovory.

Prijatie tejto správy zlepší práva spotrebiteľa. Spotrebiteľia budú mať právo zmeniť poskytovateľa telekomunikačných služieb a súčasne si zachovať svoje existujúce telefónne číslo. Prenos čísla navyše nesmie trvať viac ako jeden deň. To je mimoriadne dôležité. Maximálne doba, na ktorú môže telekomunikačná spoločnosť vstúpiť do zmluvného vzťahu s účastníkom, bude obmedzená na 24 mesiacov. Aj napriek tomu by mal byť prevádzkovateľ schopný poskytnúť používateľovi možnosť vstúpiť do zmluvného vzťahu na maximálnu dobu 12 mesiacov vrátane príslušných služieb a vybavenia.

Taktiež je nutné zlepšiť prístup k číslu tiesňového volania 112. Má to mimoriadny význam v krízových situáciách. Členské štáty by mali zabezpečiť plný prístup k verejným telefonickým službám v prípadoch zlyhania siete následkom havárie alebo vyššej moci. Zlepšiť by sa mal aj prístup k číslu tiesňového volania 116 pre stratené deti. V súčasnosti toto číslo funguje iba v siedmich členských štátoch EÚ na základe dobrovoľnosti.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) Vrelo som uvítal správu o pozmeňujúcom a doplňujúcom návrhu smerníc o právach používateľov v elektronických komunikačných sieťach, ktorý navrhol pán Harbour. Ide o vyvážený dokument určený na výrazné zlepšenie podmienok trhu elektronických služieb. Bolo správne sformulovať kompromisné pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktoré prijala veľká väčšina poslancov tohto parlamentu. Napriek veľmi veľkému počtu pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov to umožnilo prijať správu ako celok.

Právne predpisy Únie v oblasti telekomunikácií sa datujú do deväťdesiatych rokov minulého storočia. Verím, že pozmeňujúce a doplňujúce návrhy k smerniciam predstavujú obrovskú príležitosť prispôsobiť ich ohromným technologickým zmenám, ktoré sa udiali. Keďže máme v úmysle pridať k univerzálnym službám mobilné komunikácie a prístup k širokopásmovému internetu, je to mimoriadne dôležité. Držiteľia licencií by mali byť uistení o práve na úplné informácie o všetkých obmedzeniach týkajúcich sa prístupu k legálnemu softvéru. Poskytovatelia služieb musia zaistiť bezpečnosť siete, chrániť osobné údaje používateľov a zadržiavať záplavu takzvaného spamu.

Som presvedčený, že je mimoriadne dôležité zohľadňovať potreby osôb so zdravotným postihnutím a starších osôb, ktoré potrebujú mať k dispozícii jednoduchší prístup k telekomunikačným službám. Treba dúfať, že sa objavia nové, vhodné technické riešenia pre vybavenie. Verím, že takýto vývoj vyústi do významného zníženia nákladov na telekomunikačné služby v rámci celej Únie. Momentálne sme ešte stále nútení platiť nespravodlivo vysoké ceny za prenos údajov cez vnútorné hranice Únie, a to aj napriek existencii Schengenského systému.

David Martin (PSE), písomne. – Správa Malcolma Harboura dôrazne poukazuje na to, že s používateľmi internetu a telefonických služieb sa v súčasnosti zaobchádza nespravodlivo. V dnešných hospodársky tvrdých časoch si spotrebiteľia musia byť istí, že za svoje peniaze dostávajú protihodnotu. Návrhy v správe znamenajú, že zákazníci budú lepšie informovaní a ich osobné údaje, či už v režime online, alebo offline, budú lepšie zabezpečené. Klauzula, podľa ktorej používatelia so zdravotným postihnutím dostávajú rovnocenný prístup k internetu a ďalším komunikačným službám, je nevyhnutná aj preto, aby sa zabezpečilo, že zo súčasnej digitálnej éry bude čerpať výhody každý. Hlasoval som za správu.

Andreas Mölzer (NI), písomne. – (DE) Hospodárske záujmy sa dnes presadzujú za každú cenu. Zrazu má rámcová smernica o poskytovaní telekomunikačných služieb obsahovať základy legislatívy autorských práv. Pre EÚ úplne stačí zaviesť povinnosť pre dodávateľov, aby zákazníkov upozornili na riziká porušovania „práv duševného vlastníctva“ s trestami upravovanými na vnútroštátnej úrovni. Potom sa všetci môžu obviňovať navzájom. Navyše, v predloženej správe sa najväčšie spoločnosti zaoberajúce sa vývojom softvéru pokúsili kľásť prekážky do cesty svojim menším konkurentom.

Pravdaže existuje porušovanie práv vyskytujúce sa na internete – typickým príkladom je detská pornografia – pri ktorom treba konať, avšak nesmieme dovoliť, aby sa ochrana údajov obetovala hospodárskym záujmom niekoľkých veľkých korporácií a nadnárodných spoločností. Pôvodná predstava, ktorá stála za telekomunikačným balíkom, bola mimoriadne zmysluplná, avšak vzhľadom na veľké množstvo

pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov – a jeden či dva z nich s tým typom rozhodujúceho obsahu, aký som práve popísal, sa možno doň dostali – som sa zdržal hlasovania.

Nicolae Vlad Popa (PPE-DE), písomne. – (RO) Liberalizácia trhu telekomunikácií, ktorú EÚ uskutočňovala 10 rokov, je nepopierateľným úspechom.

Reforma regulačného rámca elektronických komunikácií je súčasťou globálnej stratégie Komisie týkajúcej sa vnútorného trhu a je nevyhnutná pri dosahovaní cieľov lisabonskej stratégie, pretože z makroekonomického hľadiska telekomunikácie prispievajú k vyššej efektívnosti činností v iných odvetviach.

Oceňujem prácu spravodajcov na tejto skupine zosúladených a efektívnych opatrení, ktoré sú odrazom cieľov EÚ aj postojov väčšiny poslancov Európskeho parlamentu, týkajúcich sa rozhodujúcej oblasti pre rozvoj a posilnenie väzieb medzi vzdelávaním, výskumom a inováciou a najmä pre budovanie európskej informačnej spoločnosti, ktorá je prispôbená globálnemu hospodárstvu a vytváraním pracovných príležitostí a poskytovaním lepších služieb dokáže prispieť k hospodárskemu rastu, a tým aj zvýšiť celkovú kvalitu života európskych občanov.

Hlasovanie za zásadné aspekty, ako je výklad a rozšírenie práv používateľov, posilnená ochrana osobných údajov, vytvorenie Orgánu európskych regulátorov v oblasti telekomunikácií (OERT) a lepšia správa frekvenčného spektra, poukazuje na záujem skupiny PPE-DE o nájdenie kompromisu medzi základným právom európskych občanov na integráciu do informačnej spoločnosti a vytvorením výhodného rámca pre inováciu a hospodársky rozvoj.

Bart Staes (Verts/ALE), písomne. – (NL) Moje hlasovanie proti telekomunikačnému balíku (proti správe Malcolma Harbours) bolo reakciou na medzery ponechané v smernici, ktoré by mohli znamenať porušovanie našich slobôd. Členské štáty oprávňujú poskytovateľov k tomu, aby sledovali činnosti jednotlivcov na internete. Verím, že pri uplatňovaní nových predpisov nebudú členské štáty v pokušení filtrovať obsah internetu. Táto úloha by mala prislúchať výlučne polícii.

Chápem, že je potrebné riešiť porušenia vlastníckych práv na internete, nemalo by to však znamenať neoprávnené zásahy do slobody jednotlivých používateľov internetu. Určite nemôžeme vytvoriť situáciu, pri ktorej budeme ako poštár, ktorý otvára listy, aby zistil, či je ich obsah skutočne legálny?

Pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ktorými sa Zelení pokúsili zlepšiť tento text, boli zamietnuté, a tak už tento návrh nemôžem podporiť.

Rád by som hlasoval za mnohé výhody pre spotrebiteľov, myslím si však, že je neprijateľné, aby sa poskytovatelia internetu stali zodpovednými za obsah internetu. To napokon ani nebolo účelom tejto legislatívy.

– **Správa: Caroline Lucas (A6-0313/2008)**

Hélène Goudin a Nils Lundgren (IND/DEM), písomne. – (SV) Nezákonná ťažba dreva a odlesňovanie závažne poškodzujú životné prostredie a panuje všeobecná zhoda o nevyhnutnosti obmedzenia výrubu citlivých tropických lesov. Z tohto dôvodu je strana Junilistan naklonená predstave, že by jednotlivé štáty mali navrhnuť kódex správania pre import tropického dreva. Víťame aj iniciatívy na označovanie, ako je napríklad certifikačný systém organizácie Forest Stewardship Council, ktoré by spotrebiteľom poskytli viac priestoru na uskutočňovanie uvedomelých rozhodnutí na základe skutočností týkajúcich sa kúpy dreva alebo výrobkov z neho.

Bohužiaľ, nápadnou črtou tejto správy je jej evidentná snaha priblížiť sa k stanovisku Európskeho parlamentu v záležitostiach, ktoré sa vo všeobecnosti týkajú politik v oblasti lesného hospodárstva.

Strana Junilistan zastáva pevné stanovisko, že spoločná politika v oblasti lesného hospodárstva nie je v rámci spolupráce EÚ žiaduca. Zodpovednosť za otázky týkajúce sa politik jednotlivých členských štátov v oblasti lesného hospodárstva, alebo za otázky s týmito politikami spojené, by mala namiesto toho zostať na vnútroštátnej úrovni. Po zohľadnení týchto aspektov sa strana Junilistan rozhodla hlasovať proti správe.

Ian Hudghton (Verts/ALE), písomne. – Správu mojej kolegyne, pani Lucasovej, o Medzinárodnej dohode o tropickom dreve som podporil rád. Každoročne miznú milióny hektárov tropických lesov a výsledné emisie CO₂ majú na planétu nevyhnutne drastický vplyv. EÚ musí v budúcnosti zabezpečiť, aby zohrávala hlavnú úlohu pri minimalizácii deštruktívnych a nepotrebných postupov.

David Martin (PSE), *písomne*. – Vítam správu pani Lucasovej o Medzinárodnej dohode o tropickom dreve z roku 2006. Seriózny prístup k ochrane životného prostredia si vyžaduje efektívny rámec pre konzultácie, medzinárodnú spoluprácu a rozvoj politiky vo vzťahu k svetovému drevárskemu odvetviu. EÚ musí podporovať ochranu, zalesňovanie a obnovu znehodnotenej lesnej pôdy. Som presvedčený, že táto správa pomôže EÚ nastúpiť správnu cestu smerom k dosiahnutiu trvalo udržateľného drevárskeho odvetvia. Hlasoval som za správu.

Véronique Mathieu (PPE-DE), *písomne*. – (FR) Viac ako 20 rokov po uzavretí prvej dohody o tropickom dreve musíme priznať, že drancovanie a nezákonná ťažba dreva zostávajú problémom.

Je preto naším imperatívom zrevidovať dohodu, aby lepšie zohľadnila nové ciele.

Teraz je to „hotová vec“: Medzinárodná dohoda o tropickom dreve, ktorú Komisia vyjedнала v rámci Konferencie OSN o obchode a rozvoji (UNCTAD) v roku 2006, obsahuje nové predmety záujmu pre trvalo udržateľné a zákonné využívanie lesných oblastí. Zariadenie týchto cieľov som nadšene uvítala.

Výrobcom v zainteresovaných krajinách by však nemali byť nútení znášať nevyhnutné náklady vyplývajúce z nových predpisov. Medzinárodné spoločenstvo musí vytvoriť vhodný systém finančnej kompenzácie.

Taktiež by som chcela, aby Komisia pokračovala a navrhla komplexné právne predpisy, ktoré zabezpečia, aby sa na európsky trh dostávalo iba drevo a výrobky z dreva pochádzajúce zo zákonne využívaných lesov spravovaných v záujme trvalo udržateľného rozvoja.

Ide o jediný spôsob, ako výrobcov podnietiť k zákonnému postupu a rešpektovaniu životného prostredia, a tak na globálnej úrovni podporovať primerané a trvalo udržateľné využívanie tropických lesov.

– Návrh uznesenia: Medzinárodná dohoda o tropickom dreve 2006 (B6-0422/2008)

Sylwester Chruszcz (NI), *písomne*. – (PL) Dnes som podporil uznesenie týkajúce sa Medzinárodnej dohody o tropickom dreve 2006 (ITTA). Podporil som ho, pretože som presvedčený, že podporné opatrenia zamerané na vyriešenie regionálnych a globálnych problémov životného prostredia na medzinárodnej scéne sú vskutku jednou z najužitočnejších oblastí činnosti Európskej únie. Verím, že si všetci uvedomujeme potrebu zabezpečiť ochranu, trvalo udržateľné spravovanie tropických lesov a obnovu znehodnotených oblastí týchto lesov.

– Návrh uznesenia: Priority Európskeho parlamentu pre legislatívny a pracovný program Komisie na rok 2009 (RC B6-0420/2008)

Philip Bushill-Matthews (PPE-DE), *písomne*. – Spolu s mojimi kolegami, britskými konzervatívami, jednoznačne podporujem veľkú časť obsahu tohto uznesenia. Dôrazne podporujeme výzvy na zníženie administratívnej záťaže, napĺňanie lisabonskej stratégie pre rast a zamestnanosť, podporu pre malé a stredné podniky (MSP), opatrenia na posilnenie práv spotrebiteľa, ďalšie opatrenia v boji proti klimatickým zmenám, cezhraničné iniciatívy v oblasti zdravotnej starostlivosti a posilnenie vzťahov so Spojenými štátmi.

Nemôžeme však podporiť text o ratifikácii Lisabonskej zmluvy, výzvu na vytvorenie spoločnej imigračnej politiky, výzvu na vytvorenie spoločnej azylovej politiky ani výzvu na vytvorenie Európskej služby pre vonkajšiu činnosť.

Sylwester Chruszcz (NI), *písomne*. – (PL) Dnes som hlasoval proti uzneseniu Európskeho parlamentu o legislatívnom a pracovnom programe Európskej komisie na rok 2009. Ambiciózne plány Komisie zabezpečujú ďalšiu nepotrebnú harmonizáciu a smernice, ktoré majú byť v členských štátoch uplatnené na budúci rok. Taktiež by som mal vzniesť dôraznú námietku voči nátlaku vyvíjanému na Írsko a ďalšie členské štáty, aby pokračovali v procese ratifikácie Lisabonskej zmluvy, ako je to uvedené v prvom bode uznesenia. Zmienená zmluva bola odmietnutá v írskom referende.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), *písomne*. – (PT) Je príznačné, že Európsky parlament nedokázal prijať žiadne uznesenie o prioritách programu Európskej komisie. Zjavne sa blížila voľba do Európskeho parlamentu, čo ovplyvňuje rozhodnutia poslancov, najmä tých, ktorí chcú zamaskovať svoje počínanie a zodpovednosť za politiky, ktoré zhoršili sociálnu situáciu, viedli k zvýšeniu nezamestnanosti a rozšíreniu neistej a slabo platenej práce, ktoré zapríčinili finančnú, potravinovú a energetickú krízu – ktorá postihuje najmä hospodársky slabšie krajiny a najzraniteľnejšie články spoločnosti – a posilnili militarizáciu medzinárodných vzťahov so všetkými nebezpečenstvami, ktoré militarizácia predstavuje pre svetový mier.

Zároveň však nechcú akceptovať potrebu skončiť s politikami, ktoré to všetko zapríčinili. Chcú, aby Európska komisia pokračovala s rovnakými nástrojmi a politikami, ktoré zapríčinili túto situáciu, aj keď s malými kozmetickými úpravami, aby sa zachoval dojem.

Preto trváme na návrhoch obsiahnutých v uznesení našej skupiny vrátane odvolania Paktu stability, ukončenia privatizácie a liberalizácie, uprednostňovania pracovných pomerov so zaručenými právami, sociálnej spravodlivosti a odstránenia chudoby.

Ona Juknevičienė (ALDE), písomne. – (LT) Hlasovala som za uznesenie o legislatívnom a pracovnom programe Komisie na rok 2009 a mrzí ma, že uznesenie nebolo prijaté. Je mimoriadne dôležité, aby Komisia predložila oznámenie, v ktorom sa hodnotí, ako členské štáty plnia smernicu a nariadenie o koordinácii systémov sociálneho zabezpečenia členských štátov.

Pri príprave tohto dokumentu som ako tieňová spravodajkyňa poukázala na to, že tieto dokumenty majú veľký význam pre každého občana EÚ. Určujú postupy a zaoberajú sa každodennými problémami občanov. Cieľom dokumentu nie je zjednotenie systémov sociálneho zabezpečenia. Zavádza postupy, ktoré zohľadňujú rozličné systémy sociálneho zabezpečenia v členských štátoch. Zároveň zabráňuje tomu, aby ľudia pre tieto rozdiely prichádzali o sociálne zabezpečenie. Každodenný blahobyt každého občana EÚ závisí od uplatňovania týchto dokumentov.

Žiaľ, Komisia neponesie zodpovednosť za hodnotenie toho, čo sa v členských štátoch dosiahlo vo sfére vytvárania transeurópskych energetických sietí, ani za odhad, ako dlho bude trvať vytváranie spoločného trhu s energiami, ani za zaistenie energetickej bezpečnosti v rámci celej Európskej únie. Táto otázka je životne dôležitá pre Litvu, Lotyšsko a Estónsko. Inštitúcie EÚ, predovšetkým Komisia, musia preto podniknúť konkrétne opatrenia, aby sa tieto členské štáty dostali z energetickej izolácie a závislosti od Ruska, svojho jediného dodávateľa zemného plynu a elektrickej energie.

Zita Pleštinská (PPE-DE), písomne. – (SK) Hlasovala som proti uzneseniu o legislatívnom programe Komisie na rok 2009 z dôvodu, že boli schválené pozmeňujúce návrhy žiadajúce nové legislatívne návrhy v sociálnej oblasti.

Keďže sociálna oblasť patrí takmer výlučne do kompetencie členských štátov, naša frakcia odmietla revíziu nariadenia o Európskom fonde na prispôsobenie sa globalizácii, minimálnych noriem zameraných na nespravodlivé prepúšťanie jednotlivých pracovníkov, ochrany pracovníkov s netypickými pracovnými zmluvami a zlepšovania pracovných podmienok a znižovania počtu pracovných úrazov.

Taktiež otázky právnej ochrany proti diskriminácii sa líšia medzi členskými štátmi, najmä čo sa týka reprodukčných práv, tradičnej rodiny, vzdelávania a náboženstva. Naša politická skupina preto v tejto otázke pokladá za potrebné zachovať princíp subsidiarity, keďže každý členský štát má nárok upraviť si tieto princípy v súlade s národnou tradíciou a zvykmi.

Otázka tureckého vstupu do EÚ je taktiež citlivou záležitosťou v našej politickej frakcii, kde veľkú časť delegácie tvoria nemeckí a francúzski konzervatívci.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) V roku 2009 budú činnosti Komisie spravované podľa časového rozvrhu európskych volieb, čo povedie k obmedzeným možnostiam konať, najmä v prípade jednej z inštitúcií. Táto okolnosť nám však nebráni vo vypracovaní realistického pracovného plánu. Situácia vo svete si vyžaduje, aby sme prehodnotili paradigmy a pochopili, že väčšina teoretických diskusií o hospodárskych a spoločenských modeloch a o mnohých protikladoch v medzinárodných vzťahoch (z hľadiska použitia tvrdej sily a tiež z hľadiska hospodárskej sily alebo vzťahov medzi obchodnými subjektmi) nedokáže postihnúť skutočnosť. Chceme, aby Komisia na novú realitu zareagovala dlhodobým výhľadom, ktorý bude pri svojom naplňaní flexibilný a prispôsobivý. Zároveň chceme program činnosti na rok 2009, ktorý voličom v každom členskom štáte objasní dôležitosť a výhody politík EÚ pre jednotlivé hospodárstva a spoločnosti. Tento podklad, ktorý bude v oveľa väčšej miere vychádzať z kvality našich politík než z komunikačných záležitostí, musí tvoriť jadro našich činností a následne i činností Európskej komisie. Bohužiaľ, uznesenie predložené na hlasovanie tento prístup neodráža, a preto sme hlasovali proti nemu.

Catherine Stihler (PSE), písomne. – Naďalej je nutné, aby sa podporovali práva detí. V súčasnosti sa veľmi málo rieši chudoba detí v celej EÚ. Na hranici chudoby žije jedno z piatich detí v EÚ – to je veľmi veľa. Som rada, že Parlament zamietol pracovný program Komisie na rok 2009. Musíme toho urobiť viac, aby sme podnietili primeraný boj proti chudobe v celej EÚ.

– Návrh uznesenia: Prípravy samitu EÚ – India (RC B6-0426/2008)

Edite Estrela (PSE), písomne. – (PT) Hlasovala som za spoločné uznesenie Európskeho parlamentu o prípravách samitu EÚ – India, pretože sa domnievam, že je nevyhnutné, aby sa naše strategické partnerstvo s Indiou, prijaté v roku 2004, prispôbilo novým problémom, ktorým čelia EÚ a India, ako sú napríklad potravinová kríza, energetická kríza a klimatické zmeny.

Rada by som zdôraznila skutočnosť, že uznesenie nabáda Indiu, aby pokračovala vo svojom úsilí dosiahnuť rozvojové ciele milénia, najmä v oblasti rovnosti pohlaví. Taktiež je dôležité, že uznesenie pripomína Indii hodnoty EÚ a indickú vládu vyzýva, aby zrušila trest smrti.

Pedro Guerreiro (GUE/NGL), písomne. – (PT) Okrem mnohých ďalších otázok vznesených týmto uznesením, ktoré oceňujeme, považujeme za nevyhnutné zdôrazniť, že bezvýhradne podporujeme prehlbovanie skutočnej a efektívnej spolupráce a priateľstva medzi EÚ a Indiou. Na to je potrebný vzťah, ktorý je založený na zohľadňovaní potrieb obyvateľov EÚ a Indie, ktorý je obojstranne výhodný a ktorý prispieva k vzájomnému rozvoju a zároveň dodržiava zásadu nezasahovania a rešpektovania národnej suverenity.

Vychádzajúc z týchto zásad a predpokladov však jednoznačne nemôžeme súhlasiť s mnohými návrhmi, ktoré uznesenie obsahuje, predovšetkým s návrhmi na uzavretie dohody o „voľnom obchode“, ktorá by medziiným mala obsahovať „dohodu o službách“, „hospodársku súťaž“, „verejné obstarávanie“ a „zrušenie... pretrvávajúcich obmedzení v oblasti priamych zahraničných investícií“ medzi EÚ a Indiou.

Tento návrh (a zámer) sa snaží reagovať na túžby po expanzii najväčších hospodárskych a finančných skupín – ktoré neboli formalizované v rokovaní Svetovej obchodnej organizácie (WTO) zameraných na liberalizáciu svetového obchodu – v ktorých zohráva význačnú úlohu potreba väčšej akumulácie a centralizácie kapitálu. Tento zámer je v rozpore s potrebami pracujúcich a obyvateľov Indie a mnohých krajín EÚ.

Carl Lang (NI), písomne. – (FR) Potrebujeme rozvíjať vzťahy s Indiou, ktorá s viac ako miliardou obyvateľov a hospodárskou konjunktúrou predstavuje protíváhu voči moslimskému svetu a Číne. Návrh predloženého uznesenia, ktorý odráža postoje pána Sarkozyho a Komisie, je však v rozpore so záujmami európskych štátov. „Komplexná dohoda o voľnom obchode“, ktorú požaduje, prispeje k rozkladu našich hospodárstiev a sociálnych systémov, ktoré sú nútené konkurovať krajinám zapájajúcim sa do sociálneho dampingu. Požiadavka Indie na kreslo v Bezpečnostnej rade Organizácie Spojených národov je navyše jedným z návrhov na reformu OSN, ktorých cieľom je taktiež zbaviť Francúzsko a Spojené kráľovstvo stáleho členstva v Bezpečnostnej rade a namiesto toho ho prideliť Bruselu.

Opisovať Indiu ako „vzor náboženskej plurality“ je okrem toho urážkou kresťanov zmasakrovaných v Uríse.

India obhajuje svoje národné záujmy a odveké hodnoty. Ak chceme mať vyvážený vzťah s Indiou, naše členské štáty musia robiť to isté. Urobiť to môžu iba v inej Európe: v Európe suverénnych štátov s koreňmi v kresťanských a grécko-rímskych hodnotách svojej civilizácie.

Mairead McGuinness (PPE-DE), písomne. – Ako členka delegácie EÚ – India podporujem spoločný návrh uznesenia o prípravách samitu EÚ – India 2008.

Návrh sa zaoberá tým, že sa dohodu nepodarilo dosiahnuť v rámci WTO a vyjadruje túžbu po obnovení úsilia o dosiahnutie dohody.

Návrh však nezohľadňuje hlavnú prekážku takejto dohody, a to neschopnosť USA a Indie dosiahnuť dohodu o špeciálnom bezpečnostnom mechanizme, ktorý by bránil dampingu výrobkov na indickom trhu poškodzujúcemu početné vidiecke obyvateľstvo, resp. poľnohospodárov v Indii. Existujú obavy, že bez takéhoto mechanizmu je ohrozené samotné prežitie tých obyvateľov Indie, ktorých zdroje obživy pochádzajú hlavne z poľnohospodárstva. Kľúčovej otázke potravinovej bezpečnosti WTO nevenuje primeranú pozornosť a pravdepodobne z tohto dôvodu boli rokovania napokon neúspešné. Akékoľvek nové úsilie o opätovné otvorenie rozhovorov musí zabezpečiť, že sa primeraná pozornosť bude venovať obavám členov o potravinovú bezpečnosť. Prudký nárast importu môže mať mimoriadne negatívny a dramatický vplyv na lokálnu potravinársku výrobu a v rozvojových krajinách s veľkou poľnohospodárskou základňou by ohromne poškodil úsilie o rozvoj základne lokálneho poľnohospodárstva, resp. potravinárskej výroby.

Luís Queiró (PPE-DE), písomne. – (PT) Raz za čas si potrebujeme pripomenúť, že z demografického hľadiska je India najväčšou demokraciou na svete. Táto skutočnosť spolu s jej hospodárskou životaschopnosťou a narastajúcim významom v medzinárodných vzťahoch – predovšetkým v rámci jej bezprostredného okolia

– naznačuje, že by sme mali prehodnotiť náš vzťah s týmto dôležitým partnerom. Očividne by bolo chybou ignorovať slabé miesta v indickej demokracii, jej hospodárskej štruktúre alebo v jej spoločenskom usporiadaní, a preto by tieto aspekty mali byť prioritami programu v našom vzťahu s touto krajinou. Tento program však musí byť širší a najmä musí zodpovedať novými skutočnosťami a okolnosťami. Za strategické treba považovať posilnenie politických väzieb a užšie vzťahy s týmto gigantom. Podobne musíme byť v strehu a pripravení posilniť úlohu Indie v medzinárodnom kontexte, najmä pokiaľ ide o inštitucionálnu architektúru a rámec. Hoci sa často hovorí o tom, že 21. storočie bude storočím tichomorskej oblasti – čo je hypotéza, ktorá garantuje výnimočnú pozornosť zo strany Európy – do tejto predpovede treba začleniť aj Indiu a naše stratégie by sa tomu mali adekvátne prispôbiť.

12. Opravy hlasovania a zámery pri hlasovaní: pozri zápisnicu

(Rokovanie bolo prerušené o 13.45 hod. a pokračovalo o 15.00 hod.)

PREDSEDÁ: PANI ROURE

podpredsedníčka

13. Schválenie zápisnice z predchádzajúceho rokovania: pozri zápisnicu

14. Stav svetového finančného systému a jeho vplyv na európske hospodárstvo (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu sú vyhlásenia Rady a Komisie o stave svetového finančného systému a jeho vplyve na európske hospodárstvo.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, sme svedkami konca jednej éry. Niekoľko ďalších rokov zmení podobu svetového finančného systému, ako ju poznáme dnes. Máme do činenia nielen s krízou v USA, ale s krízou, ktorá postihuje medzinárodný finančný systém a nevyhne sa žiadnej oblasti na svete.

Niekoľko rokov sa kritizovala narastajúca nerovnováha vo finančnom odvetví: nerozvážne vystavovanie mnohých aktérov rizikám, relatívna neschopnosť finančných kontrolórov udržať na uzde rýchle zavádzanie čoraz zložitejších finančných produktov a – ako určite spomenie Komisia – chamtivosť, pre niektorých ľudí príliš zjavná. Dnes vidíme výsledky. V americkom finančnom odvetví vládne zmätok a americké úrady boli donútené k čoraz výraznejším zásahom, aby odvrátili celkovú krízu. Európa a zvyšok sveta zažívajú účinky tejto krízy na úrovni, nepoznanej od tridsiatych rokov minulého storočia.

Francúzske predsedníctvo je presvedčené, že udalosti posledných dní ukazujú na hospodárskej a finančnej scéne ešte väčšiu potrebu silnej a jednotnej Európy. Najskôr musíme prísť s okamžitou odozvou na finančný rozvrat. V Európskej centrálnej banke má Hospodárska a menová únia silnú centrálnu banku, ktorá dokázala v úzkej spolupráci s ďalšími hlavnými centrálnymi bankami pohotovo, rezolútne a efektívne zasiahnuť v čase najväčšieho napätia. V týchto turbulentných časoch je to dôležitá prednosť a pôsobenie Európskej centrálnej banky, ktorá je pripravená zakročiť v ľubovoľnej situácii, by sme mali oceniť.

Vzhľadom na zhoršujúcu sa situáciu v posledných dňoch sa regulačné orgány vo väčšine členských štátov rozhodli podobne ako americké úrady vydať dočasný zákaz na predaj nakrátko (short sales). Ide o núdzové opatrenie, ale je vítané, pretože môže pomôcť upokojiť napätie na trhoch.

Momentálne neuvažujeme o type iniciatívy, ktorú práve ohlásili americké federálne úrady, na rozsiahle odkúpenie „toxických produktov“ v držbe finančných aktérov. Pán Almunia mal v tomto ohľade pravdu.

Finančný systém Únie zostáva celkovo stabilný, a preto takéto opatrenia nie sú potrebné. Musíme však zostať ostražití a nič nemožno vylúčiť v mene nejakej ideológie. Na programe dňa je realistický a pragmatický prístup. V prípade potreby sa budeme musieť zaoberať možnými systémovými rizikami pomocou prostriedkov, ktoré máme k dispozícii.

Núdzové zásahy centrálnych bánk a regulačných orgánov sú nesmierne dôležité, avšak všetci odborníci uznávajú, že oni samotné nedokážu krízu vyriešiť. Európania si musia uvedomiť svoju zodpovednosť a zasahovať v ďalších predmetných oblastiach.

Musíme zareagovať na hospodársky útlm. Toto bolo predmetom spoločného európskeho prístupu prijatého ministrami hospodárstva a financií na neformálnom zasadnutí Rady v Nice. Ministri sa spolu s Komisiou a prezidentom Európskej centrálnej banky rozhodli ponechať automatické stabilizátory, aby pôsobili voľne, pokiaľ ide o rozpočtové záležitosti v tých členských štátoch, ktoré majú priestor na manévrovanie.

Taktiež schválili plán financovania pre európske malé a stredné podniky, pričom Európska investičná banka má do roku 2011 poskytnúť 30 miliárd EUR, ktoré odvetvie významne podporia, pretože paradoxne, i keď je finančná kríza v Európe menej výrazná ako v USA, existuje tu rovnako veľa rizík pre reálne hospodárstvo. Stabilný finančný systém a zdravé banky možno vyzvať, aby podľa potreby obmedzili, alebo zvýšili úverové náklady, predovšetkým v prípade malých a stredných podnikov. S ohľadom na malé a stredné podniky bol potrebný priamy postup.

Náš finančný systém musíme taktiež zreformovať v dvoch hlavných smeroch: po prvé treba dať podnet na legislatívne a regulačné opatrenia na obnovenie transparentnosti finančného systému a brať finančných aktérov na zodpovednosť. So zreteľom na tieto aspekty ministri 13. septembra 2008 preukázali svoje odhodlanie urýchliť napĺňanie cestovnej mapy prijatej v roku 2007 v rámci odozvy na počiatočné prejavy finančnej krízy. Táto cestovná mapa vytyčuje štyri hlavné opatrenia na riešenie finančných turbulencií: transparentnosť, pravidlá obozretnosti, oceňovanie aktív a fungovanie trhov vrátane ratingových agentúr.

Je čas realizovať dohľad nad ratingovými agentúrami, prehodnotenie kontrol bánk a prispôsobenie účtovných štandardov, ktoré vo finančnom odvetví nepochybne zohrávali cyklickú úlohu. Ide o skutočnú prioritu francúzskeho predsedníctva a prediskutujeme ju na ďalšom zasadnutí Európskej rady. Komisár to potvrdí, verím však, že Komisia onedlho navrhne, aby sa pozmenili a doplnili smernice, ktoré platia od roku 2006 a týkajú sa nárokov na vlastné fondy.

Ide o jedno z opatrení, ktoré sa pripravujú v rozličných oblastiach s cieľom riešiť finančné turbulencie a ktoré samozrejme zahŕňajú aj nedávne odporúčania navrhnuté Fórom pre finančnú stabilitu. Som presvedčený, že Komisia bude schopná tieto návrhy predložiť veľmi rýchlo. Spoliehame sa na Parlament, že o týchto naliehavých návrhoch dosiahne dohodu s Radou pri prvom čítaní, pred koncom súčasného funkčného obdobia.

Od Komisie sa do niekoľkých týždňov očakáva aj návrh týkajúci sa ratingových agentúr. Je dôsledkom požiadavky vydané Radou ministrov financií v júli 2008 a aj v tomto ohľade sa spolieham na Parlament, že dohodu o tomto ambicióznom návrhu dosiahne čo možno najrýchlejšie.

S uspokojením som zaznamenal aj rozhodnutie vytvoriť pracovnú skupinu na preskúmanie spôsobu, akým by mal dohľad nad obozretným podnikaním bánk a poisťovacích spoločností zohľadňovať cyklický charakter vývoja, najmä pokiaľ ide o kapitál. Nasledovať by mali aj konkrétne opatrenia.

Toto sú podstatné prvky reformy finančného odvetvia a s napredovaním európskeho skúmania finančnej krízy ich s najväčšou pravdepodobnosťou budú sprevádzať ďalšie iniciatívy. Parlament musí v tomto skúmaní zohrávať svoju plnú úlohu a predsedníctvo si s veľkým záujmom všima nedávny prínos tejto inštitúcie. Mám na mysli predovšetkým hedžové fondy, ktoré by podľa niektorých odborníkov mohli byť ďalšími obeťami krízy. Ako som už spomenul, mám na mysli aj otázku účtovných štandardov, ale aj otázku miezd vo finančnom odvetví. V tejto veci musíme okamžite konať.

Tvrdenia, ktoré som počul od niektorých európskych predstaviteľov, že musíme pokračovať v prístupe *laissez-faire* a že nie je potrebná žiadna regulácia, sú mylné. Sú viac ako mylné: predstavujú útok na stabilitu finančného systému, útok proti racionalite. Poviem to priamo: ak musíme zväziť reguláciu hedžových fondov, potom to Európska únia musí urobiť. Musíme uvážiť transparentnosť rizík, dozorné právomoci regulačných orgánov a mzdy v prípade inštitúcií tohto typu.

Druhou základnou líniou prístupu je posilnenie finančného dozoru. Ministri financií uvítali dohodu výborov európskych regulačných orgánov o harmonizácii požiadaviek na údaje odosielané európskymi bankami dozorným úradom, pričom harmonizácia by sa mala uskutočniť do roku 2012. Sú to prvé významné výsledky, po nich však musia nasledovať ďalšie. Ministri sa dohodli na pokračovaní úsilia o zlepšenie koordinácie monitorovania a dohľadu nad finančnými aktérmi. Predsedníctvo je pripravené spolupracovať s Parlamentom a Komisiou na posilňovaní integrácie dohľadu a prísnejšieho monitorovania skupín s čoraz výraznejším cezhraničným charakterom. Únia potrebuje efektívnejší a komplexnejší dozorný systém, aby bola lepšie vyzbrojená na riešenie finančných kríz.

Dámy a páni, Francúzsko predsedá Rade Európskej únie vo veľmi nepokojných časoch. Za týchto náročných podmienok sme si plne vedomí svojich povinností. Nadišiel čas, aby sme uskutočnili dôležité rozhodnutia,

pokiaľ ide o usporiadanie nášho finančného systému, jeho miesto v rámci európskeho hospodárstva a jeho úlohu, ktorou by malo zostať financovanie podnikov a jednotlivcov.

Únia v uplynulých mesiacoch nezaháľala. Predsedníctvo sa môže oprieť o uskutočnené úvahy a prácu, ktorú v tejto oblasti vykonala Komisia, ako aj o prácu množstva odborníkov vrátane pána Ricola vo Francúzsku.

Októbrové zasadnutie Európskej rady poskytuje príležitosť určiť presné pravidlá na európskej úrovni: to je naším cieľom. Je zrejmé, že Európa by nemala konať samostatne. Ako včera vyhlásil pán prezident Sarkozy na pôde Organizácie Spojených národov, Európa sa musí chopiť iniciatívy a podnecovať novú medzinárodnú spoluprácu. Navrhujeme aj uskutočnenie medzinárodného stretnutia s účasťou skupiny G8 a finančných regulačných orgánov jej členov do konca roka. Naším cieľom je pomôcť vytvoriť prvé zásady a nové spoločné medzinárodné pravidlá na dôkladnú rekonštrukciu medzinárodného finančného systému.

Prostredníctvom iniciatívy tohto druhu Európska únia demonštruje, aký význam pripisuje novému, vyváženému globálnemu riadeniu. Európska a medzinárodná odozva sa musí týkať krátkodobej, strednodobej a dlhodobej perspektívy. Z krátkodobého hľadiska potrebujeme núdzové opatrenia, zo strednodobého hľadiska reformu legislatívy a z dlhodobého hľadiska komplexnejšie preskúmanie úlohy nášho hospodárskeho modelu v zmysle rastu a zamestnanosti a tiež pokračovanie štrukturálnych reforiem, ktoré sú naďalej dôležité.

Týmto uzatváram informácie, ktoré som vám dnes chcel predostrieť.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, sled udalostí, ktorých sme boli svedkami na finančných trhoch minulý rok a najmä v posledných dňoch, dosiahol rozmery, ktoré presahujú všetko, čo sme doteraz zažili. Mnohí ľudia veria – a ja by som s nimi súhlasil – že tieto udalosti spustia významné zmeny vo fungovaní medzinárodného finančného systému.

Od vypuknutia krízy v auguste 2007 dosiahli zverejnené straty celkovú výšku viac ako 500 miliárd USD, čo je suma ekvivalentná HDP krajiny, ako je napríklad Švédsko. A, bohužiaľ, predpokladá sa, že konečné číslo bude ešte vyššie.

Zrýchľovanie oznámených strát v USA za posledné týždne a následný pokles dôvery investorov privedli niekoľko najväčších finančných inštitúcií na pokraj krachu. V prípadoch, v ktorých by pád jednej z týchto inštitúcií znamenal systémové riziko – to znamená, že by vystavil nebezpečenstvu celý finančný systém – boli potrebné núdzové záchranné operácie.

Niektoré z týchto záchranných operácií mali formu verejných zásahov, napríklad tie, ktoré uskutočnili Ministerstvo financií USA a americká centrálna banka (Federal Reserve), aby predišli bankrotu najväčšej poisťovacej spoločnosti na svete, AIG, alebo inštitúcií Fannie Mae a Freddie Mac, ktoré financovali hypotéky a ktoré spolu ručili za polovicu všetkých hypoték v USA.

Ďalšie operácie mali formu súkromného majetkového prevodu, ako napríklad odkúpenie investičnej banky Merrill Lynch bankou Bank of America.

Pre ďalšie inštitúcie, napríklad v prípade investičnej banky Lehman Brothers alebo v prípade vyše dvadsiatich amerických regionálnych bánk, bol jedinou možnosťou bankrot. Stručne povedané, boli sme svedkami mimoriadnej transformácie amerického bankovníctva.

Tým sme dosiahli bod, v ktorom americký finančný systém čelí závažnému problému straty dôvery. Pritom séria záchranných opatrení (bail-out) už podľa amerických úradov nie je dostatočnou odpoveďou. Naliehavo potrebujeme systémové riešenie.

Z krátkodobého hľadiska všetci potrebujeme reakciu, ktorá obnoví dôveru a bude stabilizovať trhy.

Americký plán, ktorý minulý týždeň ohlásil minister Paulson, je dobrou iniciatívou. Stručne povedané, americký minister financií navrhuje vytvorenie federálneho fondu na odstránenie nelikvidných aktív – tých cenných papierov, ktoré sú prepojené s hypotékami a ktoré sú koreňom súčasného problému – zo súvah bánk. Odstránenie týchto cenných papierov zo systému by pomohlo odstrániť neistotu a trh by sa nanovo sústredil na svoju podstatu. Ak má však tento návrh uspieť, je potrebné náležite – a rýchlo – sformulovať jeho podrobnosti.

Mal by som uviesť, že hovoríme o americkom pláne prispôbenom okolnostiam v USA, kde – a to si treba pripomenúť – má kríza svoj pôvod a kde bolo finančné odvetvie najväznejšie postihnuté. Všetci však musíme analyzovať, prečo sa to stalo. Všetci sa musíme vyrovnáť s dôsledkami a všetci musíme reagovať na súčasný stav.

Ak to chceme urobiť, najskôr musíme pochopiť, ako sme sa do tejto situácie dostali. Pôvod momentálnych turbulencií tkvie v pretrvávajúcej globálnej nerovnováhe vo svetovom hospodárstve, ktorá vytvorila prostredie vysokej dostupnosti likvidity a slabého odhadu rizík.

Vzájomné prepojenie globálnych finančných trhov, vysoký podiel cudzieho kapitálu (leverage) a využívanie inovatívnych zložitých finančných techník a nástrojov, ktoré boli iba málo pochopené, spôsobili, že tieto riziká sa v nevídanej miere rozšírili po celom medzinárodnom finančnom systéme.

Je zjavné, že účastníci trhu – ale aj regulačné a dozorné orgány – nedokázali náležite pochopiť riziká tejto situácie, a preto nemohli zabrániť dôsledkom, ktoré dnes zažívame.

Pravdou je, že v mesiacoch, ktoré smerovali ku kríze, Medzinárodný menový fond (MMF), Európska centrálna banka a Komisia spolu s ďalšími inštitúciami varovali pred týmito rizikami. Vedeli sme, že situácia je neudržateľná, nemohli sme však viesť a nikto nedokázal predpovedať, ako, kedy a nakoľko prudko krízu vyvolajú narastajúce nesplácané dlžoby v oblasti rizikových (sub-prime) hypoték.

Dnes sledujeme opačný postup ako v posledných rokoch: finančný systém sa vyrovnáva s logickou nevyhnutnosťou splatiť úvery. Z dôvodu výnimočne vysokého podielu cudzieho kapitálu a miery prepojenia medzi rizikami sa tento kompenzačný postup ukazuje ako mimoriadne bolestivý. Nedostatok transparentnosti v systéme a neschopnosť dozorných orgánov zostaviť presný a úplný obraz situácie viedli k dramatickému poklesu dôvery.

Finančné odvetvie bolo postihnuté najvážnejšie, keďže nervozita medzi bankami spôsobila, že na trh medzibankových pôžičiek prestala prúdiť likvidita.

Niektoré hlavné úverové trhy sú naďalej rozvrátené. Medzi investormi došlo k opätovnému presunu pozornosti na kvalitné cenné papiere (jav nazývaný „flight to quality“), ktorý sprevádzajú zväčšujúce sa rozdiely medzi výnosmi z referenčných dlhopisov a výnosmi z relatívne rizikových investícií.

Vďaka pohotovému a koordinovanému zásahu centrálnych bánk, pri ktorom zohrala dôležitú úlohu Európska centrálna banka, sme dokázali zabrániť závažnému nedostatku likvidity. Napriek tomu sú banky pod pretrvávajúcim tlakom. Kríza dôvery vyvolala prepád cien aktív, ktorý zhoršil záťaž na súvahy bánk. V kombinácii so situáciou na medzibankovom trhu to vedie k problémom bánk s rekapitalizáciou.

Situácia, ktorej čelíme v Európe, je menej akútna a členské štáty v tomto okamihu nepovažujú za potrebný plán amerického typu.

Zo strednodobého hľadiska je očividné, že potrebujeme komplexnú štrukturálnu odozvu. Najnovšie udalosti na finančných trhoch jasne ukázali, že súčasný model regulácie a dozoru je potrebné prepracovať.

Z krátkodobého hľadiska musíme rýchlo ošetriť slabé miesta v súčasnom rámci a v tomto ohľade – a ja plne súhlasím s postojom Rady – cestovná mapa regulačných opatrení od Rady ECOFIN a odporúčania Fóra pre finančnú stabilitu obsahujú všetky potrebné prvky. Ako viete, tieto opatrenia zahŕňajú konkrétne iniciatívy za vyššiu transparentnosť pre investorov, trhy a regulačné orgány, ďalej prepracované kapitálové požiadavky pre bankové skupiny a objasnenie úlohy ratingových agentúr.

Komisia v práci napreduje a čoskoro predloží návrhy na prepracovanie smernice o kapitálovej primeranosti – na budúci týždeň – a verím, že návrhy na nové právne predpisy o ratingových agentúrach predloží do konca októbra. Avšak s uvažovaním najnovšieho vývoja je pravdepodobné, že budeme musieť preskúmať ďalšie otázky, ktoré sa vynorili.

Budeme pokračovať v diskusiách o ďalších potrebných krokoch na lepšie zabezpečenie finančnej stability a na nápravu príčin tejto krízy. V tomto ohľade sa plne pripájam k pozitívnej reakcii na vaše opatrenia, ktorú vyjadrilo predsedníctvo Rady.

Nakoniec mi dovoľte vyjadriť sa ešte k dosahu krízy finančného odvetvia na hospodárstvo – na reálne hospodárstvo. Nemôže byť pochyb o tom, že udalosti vo finančnom odvetví poškodzujú reálne hospodárstvo. Tieto vplyvy sa zhoršili následkom inflačných tlakov rastúcich cien ropy a ďalších komodít a závažnými korekciami na trhu s nehnuteľnosťami v niektorých členských štátoch. Táto kombinácia otrasov postihla hospodársku činnosť priamo prostredníctvom vyšších nákladov a negatívnych vplyvov na bohatstvo a nepriamo prostredníctvom prudkého rozkladu hospodárskej dôvery. Výsledkom bolo zabrzdenie domáceho dopytu v čase slabnutia vonkajšieho dopytu.

Hlavné indikátory hospodárskej činnosti poukazujú na výrazné spomaľovanie dynamiky rastu v EÚ aj v eurozóne. V tejto súvislosti bol v našom najnovšom predbežnom odhade výrazne znížený rast HDP na tento rok na hodnotu 1,4 % v EÚ a na hodnotu 1,3 % v eurozóne. Zároveň boli na tento rok upravené odhady inflácie na hodnotu 3,8 % v EÚ a na hodnotu 3,6 % v eurozóne. Inflácia by však mohla dosiahnuť bod obratu, keďže vplyv predchádzajúceho rastu cien energií a potravín bude v ďalších mesiacoch postupne slabnúť. Tento vývoj by mohla posilniť ďalšia korekcia v podobe klesajúcich cien ropy a ďalších komodít, i keď zatiaľ to nevidno.

Z celkového pohľadu hospodárska situácia a perspektíva zostávajú naďalej nezvyčajne neisté. Riziká perspektívy rastu stále spočívajú v jeho poklese, zatiaľ čo riziká perspektívy inflácie spočívajú v jej raste. Táto neistota je ešte vyššia, pokiaľ ide o budúcoročný hospodársky vývoj. Očakávame však, že rast zostane v EÚ i v eurozóne na budúci rok relatívne slabý.

Ako by sme na tento hospodársky útlm mali reagovať? Najlepšou odpoveďou je využívanie všetkých nástrojov politiky, ktoré máme k dispozícii.

Po prvé, v rozpočtovej politike sa musíme pridrživať svojho záväzku k fiškálnej disciplíne a pravidlám Paktu stability a rastu a súčasne musíme nechať automatické stabilizátory, aby zohrávali svoju úlohu. V tomto ohľade sa reforma paktu v roku 2005 ukazuje ako mimoriadne užitočná.

Po druhé, jednoznačný záväzok naplňovať štrukturálne reformy tak, ako sú definované v rámci lisabonskej stratégie a programoch národných reforiem, bude rozhodujúci pri posilňovaní dôvery spotrebiteľov a investorov z krátkodobého hľadiska a pri zlepšovaní pružnosti a dynamiky našich hospodárstiev z dlhodobého hľadiska. Opatrenia na posilnenie hospodárskej súťaže v maloobchode a na energetických trhoch a na zlepšenie fungovania našich trhov práce budú pritom mimoriadne cenné.

A nakoniec, zabezpečiť reguláciu finančných trhov a plnenie cieľov cestovnej mapy Rady ECOFIN je – ako som už zdôraznil – naliehavejšie ako kedykoľvek predtým. Efektívne a rýchle riešenie náročných problémov, ktorým čelíme, by mohlo byť úspešné pri obnovovaní dôvery, a to rýchlejšie, ako sa očakáva, a mohlo by obmedziť škody v našich hospodárstvach.

V každej z týchto oblastí politiky budú naše kroky účinnejšie a efektívnejšie, ak ich skoorinujeme na úrovni eurozóny a EÚ.

Aby sme sa dohodli na spoločných krokoch, nevyhnutne budeme musieť prekonať určitý odpor zo strany členských štátov, avšak konsenzus, ktorý sme dosiahli počas posledného neformálneho stretnutia Rady ECOFIN v Nice, by sa mal prehĺbiť a rozvinúť.

Európske krajiny čelia spoločným výzvam. Najefektívnejšie ich zdoláme, ak budeme pri hľadaní spoločných riešení spolupracovať. V tomto ohľade je Hospodárska a menová únia enormnou výhodou a možnosťou, ktoré poskytuje, by sme mali využiť na posilnenie koordinácie v súlade s líniami, ktoré sme navrhli v správe a oznámení EMU@10 z mája 2008.

Udalosti však demonštrujú, že vnútorné európske opatrenia nie sú dostatočné nato, aby sme čelili globálnym výzvam. Musíme posilniť spoločné vonkajšie kroky v rámci Fóra pre finančnú stabilitu, v rámci Bazilejského výboru a v rámci skupiny G7 a musíme venovať viac pozornosti budúcej úlohe Medzinárodného menového fondu.

Pri pohľade vpred musíme uvážiť, ako môžeme utvárať budúcnosť našich finančných systémov a globálneho riadenia. V tomto ohľade je úloha Európskej únie nesmierne dôležitá. Európa môže byť hybnou silou stojacou za posilňovaním globálnej koordinácie a mala by prevziať vedúcu úlohu v medzinárodných diskusiách v tejto oblasti, čo si vyžaduje, aby najskôr spolupracovali európske krajiny a dohodli sa na vnútorných riešeniach.

Alexander Radwan, v mene skupiny PPE-DE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán úradujúci predseda Rady, pán komisár, dámy a páni, pri počúvaní vyhlásenia pána komisára som mal pocit, že som v zlom sne. Opakovane zdôraznil, že sa prijímajú rýchle a pohotovosť opatrenia. V skutočnosti jediné, čo sa v ostatných týždňoch, mesiacoch a rokoch rýchlo hýbalo, bol trh, ktorý tak často vzývame na našich pravidelných rozpravách. Pravda je taká, že trh vyriešil problém investičných bánk veľmi rýchlo po svojom. My sme neboli schopní reagovať rovnako pohotovo.

„Pohotovo“ skutočne nie je slovom, ktoré môžeme použiť v prípade Rady a už vôbec nie v prípade Komisie. A teraz nás Američania srdečne vyzývajú, aby sme splatili svoj diel. Nechcem sa k tomu v tejto kritikej

situácii vyjadrovať. V tejto etape stačí sledovať ďalší vývoj. Avšak očakávam od Rady – aj keď v súvislosti s Komisiou si nie som istý, či Komisia pána Barrosa je toho schopná – že prinajmenšom zabezpečí, aby sme prekonalí odpor Američanov a Britov voči zavedeniu transparentnosti na finančné trhy. Chcem vám iba pripomenúť obdobie nemeckého predsedníctva, keď prišli s iniciatívou prezident Sarkozy a kancelárka Merkelová a Barrosova komisia len nečinne prihliadala a vyhlásila: „Kto je vlastne Sarkozy a Merkelová?“ a nič nepodnikla.

„Pohotovo“ skutočne nie je slovom, ktoré môžeme použiť. Chcem vám len pripomenúť Enron a Parmalat. V tom čase Európsky parlament prijal relevantnú správu pána Katiforisa – bol som vtedy tieňový spravodajca – na tému ratingových agentúr. To bolo v roku 2003. Teraz, v októbri roku 2008, môže Komisia predkladať návrhov koľko chce, ale Medzinárodná organizácia komisií pre cenné papiere už tvrdí, že by sme sa nemali odkláňať od pravidiel Komisie pre cenné papiere a burzu a amerických pravidiel, pretože inak sa rozvráti medzinárodný finančný systém.

Európa musí ísť vlastnou cestou. Preto mi príliš nezáleží na tom, čo navrhuje Komisia pre cenné papiere a burzu (SEC), a ak Komisia plánuje konať v rovnakom zmysle ako tento úrad, môžem k tomu povedať len toľko, že by sa mala teplo obliecť. Musíme robiť to, čo si myslíme, že je správne, a Američania nás potom môžu nasledovať. To je všetko, čo chcem povedať o ratingových agentúrach.

Bolo povedané, že revíziu dohody Bazilej II by sme mali zvládnuť v rámci jediného čítania. Dúfam, že predstaviteľ Rady počúva, keďže to sám spomenul. My to dokážeme v rámci jediného čítania v prípade, že Rada prestane odmietať európsky režim dohľadu. To, čo Rada doposiaľ dosiahla prostredníctvom užšej spolupráce s európskymi orgánmi dohľadu, je žalostné. Zmluva z Nice bola založená na medzivládnej spolupráci. Vzhľadom na to by mala Rada konečne prekročiť svoj tieň a myslieť európsky.

Boli spomenuté tiež hedžové a súkromné kapitálové fondy. Komisár McCreevy len tento týždeň povedal Parlamentu, že nesmieme byť unáhlení. Pána McCreevyho môžeme obviňovať z mnohých vecí, len nie z toho, že by bol unáhlený.

(protestné pokrikovanie a potlesk)

Pravidelne v Parlamente útočím na pána McCreevyho v otázke hedžových a súkromných kapitálových fondov. Musíme dosiahnuť, aby Komisia prestala zatvárať oči pred skutočnosťou a okamžite predložila patričné analýzy. To už nie je problém pána McCreevyho, ale problém pána Barrosa.

(potlesk)

Bol by som rád, keby sme Spojeným štátom ujasnili, že SEC – Komisia pre cenné papiere a burzu – by si mala tentoraz pozametať pred vlastným prahom. Siemens je podrobený prísnemu vyšetrovaniu, no USA si nikto nevšima. Očakávam od Komisie a Rady, že nám v tejto oblasti umožnia určiť smer európskej politiky.

(potlesk)

Martin Schulz, v mene skupiny PSE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, veľmi pozorne sme počúvali, čo chcel povedať pán Radwan. Volebná kampaň v Bavorsku vrhá dlhý tieň. Áno, pán Radwan, niečo z toho, čo ste povedali, je úplne v poriadku. Trh to naozaj vyriešil po svojom, no účet platia americkí daňoví poplatníci. Je to štát, ktorý za všetko platí.

To, čo v súčasnosti sledujeme, nie je len bankrot investičných bánk a najväčších poisťovacích spoločností. Sledujeme bankrot ekonomickej teórie, o ktorej nás celé roky presviedčali: teórie, ktorá tvrdí, že v údajnej modernej ekonomike sa rast a prosperita nevytvára v skutočnom svete, ale špekuláciami. Tento systém sa teraz blíži k bankrotu.

(potlesk)

Mimochodom, pán Radwan, správu pána Katiforisa si veľmi dobre pamätáme. Ste prefíkaný politik, to vám musím uznať. V nedeľu vás čakajú voľby do bavorského štátneho parlamentu. Prajem vám v nich veľa šťastia. Osobou, ktorá zabrzдила Katiforisovu správu, ste však boli vy, pán Radwan. To si pamätáme tiež veľmi jasne.

Škoda, že tu nie je Charlie McCreevy. Joaquín Almunia predložil veľmi serióznu analýzu. Komisár Almunia, chcem vás požiadať, aby ste inštruovali pána kolegu McCreevyho o opatreniach, ktoré sú nevyhnutné a ktoré teraz musíme prijať. Nevie, kde je. Možno je späť na dostihovej dráhe; možno sú stávkové kancelárie na dosiahoch regulované lepšie ako medzinárodné finančné trhy. Jedno je však isté: očakávame, že Komisia

prijme opatrenia, ktoré sú realizovateľné a nutné, a očakávame, že ich prijme do konca roka, najneskôr na jar.

Tým napríklad myslím veľmi rýchle prijatie pravidiel pre ratingové agentúry. Je tiež životne dôležité oddeliť odmeny investičných bankárov od krátkodobých špekulatívnych ziskov. To je veľmi dôležité. Ak manažér vie, že zarobí päť percent z miliardy, ktorú vytvorí špekulatívnym obchodom, pretože jeho odmena závisí od špekulatívnej miliardy, je v ľudskej povahe, že sa pokúsi vytvoriť miliardové zisky akýmkoľvek spôsobom, za akúkoľvek cenu: bez ohľadu na to, že tým zaniknú desaťtisíce pracovných miest, ako sme mohli sledovať v ostatných desaťročiach na celom svete.

Finanční manažéri – tie mladé bystré osoby, do ktorých tu vrážame na chodbách – bez mihnutia oka ruiniujú celé podniky a celé priemyselné centrá so všetkými sociálnymi negatívami, ktoré to prináša. Cena tejto devastácie je zahrnutá v 700 miliardách, ktoré teraz musia investovať americkí daňoví poplatníci na záchranu najväčších bánk a poisťovní. Amatérstvo správy v Spojených štátoch je zjavné zo skutočnosti, že aj v období tejto masívnej krízy zachraňuje najväčšie korporácie, čo vyjde obyčajných daňových poplatníkov na viac ako 700 miliárd USD zo štátneho rozpočtu USA. Nanešťastie, osud obyčajných daňových poplatníkov, ich dlhy a hypotéky nefigurujú v záchrannom pláne americkej vlády. Opäť skvelý príklad, ako privatizovať zisky a znárodniť straty. Toto sa tiež musí skončiť.

(potlesk)

Všetko to odznelo v pondelkovej rozprave. Takmer som mal dojem, že by sme mali skupine Európskej ľudovej strany (kresťanských demokratov) a európskych demokratov rozdať členské prihlášky do Sociálno-demokratickej strany: mám dojem, že nevedia, čo urobiť skôr, aby zmenili svoje politické presvedčenie. A musím povedať, že v prípade liberálov je to ešte horšie.

V novembrovej rozprave o úlohe Európskej únie v globalizácii som vyslovil nasledujúcu poznámku: „kapitalizmus divokého západu, ktorý dominuje finančným trhom, ohrozuje celé ekonomiky vrátane hospodárstva USA a potrebuje medzinárodné pravidlá. Potrebujeme kontrolu, transparentnosť a obmedzenia moci finančných trhov.“ Líder skupiny Aliancie liberálov a demokratov za Európu v reakcii vyhlásil: „Vážení pán predseda, práve sme počuli reč minulosti.“ Aspoňže nie je prítomný na dnešnej rozprave, čo určite zlepší jej kvalitu. To, čo som povedal, však nebola reč minulosti. Dnes, viac než kedykoľvek predtým, je cestou vpred kontrola a vládny dohľad nad deregulovaným trhom, ktorý nemá rešpekt pred nikým a pred ničím.

Musím preto ešte dodať jedno, ak dovoľíte. Samozrejme, že musíme konať rýchlo, ale tiež musíme konať v oblasti, ktorá je môjmu srdcu a srdcu mojich kolegov v Európskom parlamente najbližšia. Bublina špekulácií nepraskne: aj keď zakážeme predaje nakrátko, po čase budú späť. Ďalšou vecou, ktorej svedkom opäť nevyhnutne budeme, je napríklad podporovanie investorov pri špekuláciách s rastúcimi cenami potravín. Rast cien potravín sa objaví, keď je menej jedla. Čo znamená, že tí, ktorí majú záujem na vysokých cenách potravín, musia dosiahnuť, aby sa znížila zásoba potravín. Nedostatok jedla však znamená hlad vo svete a ak máme systém, ktorý umožňuje, aby hlad v niektorých regiónoch sveta vytváral zisk v iných, náš 700 miliardový balík pomoci nám nepomôže. Skôr či neskôr bude mať tento systém v celej svojej zvrátenosti trpké následky na celé ľudstvo.

To, o čom tu diskutujeme, teda nie je krátkodobá potreba. Je to o tom, ako môžeme garantovať humánny sociálny rozvoj v dlhodobom horizonte.

Silvana Koch-Mehrin, v mene skupiny ALDE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, globálna finančná kríza zasiahla trhy a dôsledky sú nepredvídateľné. Niektorí ľudia môžu cítiť určité uspokojenie pri pohľade na bankárov, ktorí padajú zo svojich piedestálov a strácajú prácu. Je to však veľmi krátkozraké, pretože skutočnými obeťami nie sú šéfovia podnikov či obchodníci. Sú to obyčajné rodiny, ktoré najťažšie zasiahla znížená úverová schopnosť bánk a prepád hodnoty úspor a akcií. Je to ich finančná bezpečnosť, ktorá je otrasená, keď je v ohrození hodnota dôchodkov a úspor.

Preto je nevyhnutné urobiť presnú analýzu finančnej krízy a jej príčin, aby sme predišli jej opakovaniu, a teším sa, že to dnes robíme. Martin Schulz využil svoju reč na to, aby kritizoval trhy. Predpovede pána Schulza z minulého novembra, ktoré nám láskavo pripomenul, mu môžu zabezpečiť akurát vedľajší príjem z veštenia. Trhmi však nehýbu reči, ale peniaze, a tento fakt by si mal uvedomiť.

Ústup od slobodného podnikania nie je vhodnou reakciou na súčasnú krízu. Podnikanie vytvára pracovné miesta a prosperitu. Potrebujú finančné trhy naozaj viac regulácie? Ludwig Erhard, autor nemeckého hospodárskeho zázraku, to zhrnul presne. Povedal, že štát by mal vytvoriť pravidlá pre hospodárstvo

a finančný systém, ale rovnako ako rozhodca by nemal vstupovať do hry. To pravdaže znamená, že musí zakročiť proti faulom a porušeniam pravidiel.

Regulácia je vhodná a nutná na vylúčenie extrémov, ale nemali by sme viniť za krízu trhové hospodárstvo. Vinní sú tí, čo odmietajú rešpektovať pravidlá a systém. Experti roky varovali pred vysokorizikovými pôžičkami, nekrytými úvermi a bublinou na finančných trhoch a trhoch s nehnuteľnosťami, ktorá raz spľasne. Potrebujeme spoločné a transparentné pravidlá pre Európu ako celok a pre svet. Áno, potrebujeme medzinárodné kontrolné opatrenia, ale s citom pre mieru. Nikomu neprospeje, ak zbytočnými pravidlami zastavíme pohyb kapitálu a spustíme hospodársku recesiu.

Predovšetkým musíme obnoviť dôveru v slobodný a otvorený trh. Hospodárska stabilita občanov Európy a sveta závisí od toho, či budeme schopní konať. V každom prípade, medzinárodné trhy sa nezastavia a nebudú čakať na rozhodnutia Európy, nepočakajú ani na vyhlásenie Parlamentu.

Pán komisár, pán minister Jouyet, moja skupina očakáva, že prijmete rýchle, racionálne a úspešné opatrenia a urobíte to hneď.

Eoin Ryan, v mene skupiny UEN. – Vážená pani predsedajúca, prezident Európskej centrálnej banky Jean-Claude Trichet nedávno povedal, že keď sa trh stabilizuje, nevrátíme sa k obchodu, ako sme ho poznali doposiaľ, ale zažijeme nový druh reality.

Pri pohľade na zlyhanie a nedostatky trhu a inštitúcií, ktoré vyšli na svetlo sveta takým zničujúcim spôsobom v uplynulom roku, môžeme len privítať odklon od chýb minulosti. Finančná kríza spôsobila desivú paniku, ale taktiež zdôraznila potrebu vylúčiť nejasnosti a vniesť transparentnosť a nás zákonodarcov upozornila na potrebu regulácie. Musíme sa tiež vyhnúť panike, pretože ak jej podľahneme, urobíme zlé rozhodnutia.

V USA sa v snahe zabrániť katastrofe objavujú radikálne zmeny tváre veľkých financií. Naše inštitúcie stáli na pevnejších nohách ako tie v štátoch – pochopiteľne, vzhľadom na to, že kríza sa začala za Atlantikom – no niektoré prípady nám pripomínajú, že nie sme v žiadnom prípade nezraniteľní. Ak chceme zabezpečiť stabilitu našich trhov do budúcnosti, musíme zaviesť štrukturálne a systémové reformy a byť pripravení konať rýchlo. Môžu sa stať tri veci alebo sa už stali, napríklad reformy – reformy v tom, že centrálna banka zabráni hromadnému výberu vkladov z bánk a finančných inštitúcií – a v tomto smere sa už robia významné kroky. Po druhé, ministerstvá financií musia predovšetkým zabrániť dôvodom, ktoré by viedli k hromadnému výberu vkladov, ako napríklad prítomnosti bezcenných aktív na účtoch finančných inštitúcií. Do tretice, pre finančný systém je kľúčová rekapitalizácia.

Prekonali sme úvodné štádiá krízy. Dosah na bankovníctvo a politické dôsledky počiatočnej traumy budú známe až o nejaký čas. V každom prípade sa musíme postaviť čelom k problému a zabezpečiť, aby bola nová finančná realita, ktorá príde po skončení krízy, silná a zdravá. Dovtedy musíme definovať príčiny krízy, odstrániť bezcenné aktíva a vyčistiť účty. Ak sa chceme dostať z krízy, musíme v záujme lokálneho aj globálneho hospodárskeho zdravia ukázať, že vo finančnom systéme je dosť kapitálu. Či to bude injekcia z verejných, alebo súkromných zdrojov, alebo kombinovaná z oboch, je na ďalšiu diskusiu, ale musí prísť čím skôr.

Zatiaľ nevieme, aký bude celkový vplyv svetovej finančnej krízy a jej dôsledkov na európske trhy a ako dlho bude trvať. Už v tomto momente však vieme, že musíme držať hlavy hore, aby nás kríza nezložila na kolená. Aby sme mali istotu – aj v čase pochybností a chaosu – že investori, trhy a občania budú chránení v novej realite, ktorá bude výsledkom krízy, musíme prijať konkrétne kroky na realizáciu štrukturálnych a systémových reforiem. Tie budú zárukou zdravia európskeho systému a finančnej prosperity občanov európskych krajín a sveta.

Francis Wurtz, v mene skupiny GUE/NGL. – (FR) Vážená pani predsedajúca, ak chcú hlavní európski lídri ukázať, čo ich odlišuje od európskych občanov, stačí, aby reagovali na finančnú krízu, tak ako po stretnutí ministrov financií 14. septembra 2008.

Čo sa urobilo z ohlásených hlavných opatrení okrem víťaného, no nedostatočného zvýšenia úverov Európskej centrálnej banky malým a stredným podnikom?

Môžeme to zhrnúť do troch bodov. Po prvé, čo sa stalo v súvislosti s nádejami, ktoré sa spájali s fiškálnym stimulom. Citujem pána Jeana-Clauda Junckera: „Vylúčili sme prijatie európskeho ozdravného plánu.“ Ideme uplatňovať Pakt stability, celý Pakt a nič len Pakt.

Ďalej, v súvislosti s prebiehajúcim deregulačným procesom, citujem pani Christine Lagardeovú: „Nesmieme pripustiť spomalenie štrukturálnych reforiem“; pán Jean-Claude Trichet: „Čokoľvek, čo môže zlepšiť pružnosť hospodárstva, je pre nás dobré“ a pán Jean-Claude Juncker: „Musíme reformovať trh práce a trhy s tovarmi a službami. Konkurenčný boj potrebuje väčšie ihrisko.“

Napokon otázka, ktorú máme všetci na mysli. Kto by mal zaplatiť účet? Opäť citujem pána Jeana-Clauda Tricheta: „Bankový dohľad by nemal mať neprimerané požiadavky na ratingové agentúry“ a na druhej strane podľa pána Jeana-Clauda Junckera: „Musíme urobiť všetko pre to, aby sa nám platy nevymkli z rúk.“

Chceli by sme im povedať toto: skúste vyjsť z vašej bubliny, skúste sa vcítiť do postavenia ostatných ľudí. Na jednej strane vidia ministrov financií, ktorí hýbu kvôli najväčším svetovým špekulantom nekom aj zemou – veď len Európska centrálna banka uvoľnila sumu 110 miliárd EUR – a na druhej strane vidia ohrozených zamestnancov. V snahe upokojiť trhy znepokojujete podniky.

Pravda je taká, že finanční lídri v mene voľného pohybu kapitálu a slávnej slobodnej trhovej ekonomiky a jej hospodárskej súťaže spoločne poháňali diabolský mechanizmus, ktorý viac nedokážu ovládať. Dovoľte mi, aby som vám pripomenul, že päť mesiacov po vypuknutí krízy rizikových hypoték, pán Trichet v mene desiatich hlavných centrálnych bánk sveta hovoril stále len o jednoduchých „úpravách trhu“ a avizoval „robustný rast napriek miernemu spomaleniu“. O tri mesiace neskôr naliehal na parlamentný Výbor pre hospodárske a menové veci, aby „dal súkromnému sektoru šancu na vlastnú nápravu“. Aká predtucha! Ak systém môže takto strácať, je uprostred existenciálnej krízy.

To je dôvod, prečo musíme mať odvahu povedať stop, aby sme sa vyhli ďalším, čoraz bolestivejším kolapsom. Po prvé musíme sa vzdať predstavy o produktivite založenej na znižovaní mzdových nákladov a sociálnych výdavkov. Musíme zvrátiť pokračujúci trend znižovania podielu miezd na pridanej hodnote. To nie je zdrojom inflácie, je ním nemorálne konanie finančných operátorov.

Po druhé musíme odstrániť kompletnú závislosť rozvoja ekonomiky od finančných trhov, pretože ju neživia, ale otravujú. Európska centrálna banka má rozhodujúcu úlohu v tom, aby peniaze smerovali do sociálne efektívneho hospodárstva, ktoré vytvára pracovné miesta, podporuje vzdelávanie a rozvíja verejné služby, ktoré zabezpečuje trvalo udržateľnú produkciu a užitočné služby, v ktorom je miesto na vedu a výskum, ktoré rešpektuje verejnoprávne podniky a verejný záujem a kladie spoluprácu nad ekonomické súboje.

Aby sme to však dosiahli, musíme zmeniť poslanie Európskej centrálnej banky. Mala by rýchlo refinancovať banky na základe rôznych úrokových sadzieb, ktoré by sa odvíjali od toho, či pôžička uspokojuje rozumné hospodárstvo, ktoré som práve popísal, alebo či naopak má byť použitá na nechutné finančné špekulácie. Podmienky na získanie úveru by mali byť výhodné v prvom prípade a extrémne odrádzajúce v tom druhom. Súčasne sú potrebné prísne kontroly bánk a fondov, na pohyb finančného kapitálu by mala byť zavedená daň. Napokon, mali by sme začať pracovať na radikálnej reforme medzinárodných hospodárskych inštitúcií, ktorú nedávno žiadal prezident Lula od Organizácie Spojených národov.

Do tretice musí zmiznúť sebauspokojenie a blahosklonnosť malej elity, ktorá vysvetľuje občanom, že jediná správna voľba je tá jej. Ak by sme boli schopní toto všetko aspoň prediskutovať seriózne, s otvorenou myslou a so zmyslom pre zodpovednosť, potom by kríza mohla, v istom zmysle, priniesť nejaký osôh.

Hanne Dahl, v mene skupiny IND/DEM. – (DA) Vážená pani predsedajúca, prvá správa v rádiu, ktoré som zapla v aute cestou na letisko v pondelok skoro ráno bola, že moja banka prekonáva vážnu finančnú krízu. Našťastie som len sporiteľka, takže nestratím žiadne peniaze – no akcionári sú v slzách. Celosvetová finančná kríza dosiahla na moju malú banku. Jadro problému tkvie vo vývoji globalizácie – najmä v práve slobodného pohybu kapitálu cez hranice. Boli sme svedkami neslýchaných špekulácií, ktorých cieľom nebolo nič iné len zisk niektorých vlastníkov. Ako vidíme na príklade špekulácií na americkom trhu s nehnuteľnosťami, ktoré spustili medzinárodnú finančnú krízu, takéto praktiky len škodia skutočnému hospodárstvu.

Takže by sme sa mali konečne zbaviť predstavy, že voľný pohyb kapitálu je cestou k ekonomickému rastu a blahobytu. Tento voľný pohyb odmeňuje len špekulantov a tých, ktorí sa vyhýbajú plateniu daní. Trúfam si povedať, že obyčajným občanom a ľuďom, ktorí chcú investovať do podnikov a financovať predaj a nákup tovarov, nebude prekážať kontrola zameraná na subjekty prevádzajúce cez hranice veľké objemy peňazí a na ich dôvody. Kontrola pohybu kapitálu dá demokracii väčší prehľad a možnosť vplyvu.

Aké je teda riešenie bezprostrednej krízy? Ochranná sieť platená daňovými poplatníkmi umožňuje stupňovanie agresívnej, špekulatívnej zahraničnej politiky vo finančnej sfére, ktorá predstavuje to najhoršie z kapitalizmu. Z krachov a kríz sa musia vyliečiť samotné banky, to nie je úloha centrálnych bánk, čiže daňových poplatníkov.

Dánsky finančný poradca Kim Valentin navrhuje záchranný fond financovaný samotnými bankami. Je kľúčové, aby príspevok bánk do nového fondu bol dostatočne veľký na to, aby mali skutočný záujem sa navzájom sledovať a zasiahnuť v prípade hroziacej krízy, keďže následky musia samy zaplatiť.

Navrhujem, aby sme prostredníctvom EÚ stanovili tvrdé pravidlá určujúce veľkosť záchranných fondov bánk. To tiež pomôže naplniť želanie generálneho tajomníka Organizácie Spojených národov Pan Ki-muna mať zodpovednú globálnu hospodársku politiku. Banky sa musia prestať správať ako deti, ktoré nikdy neokúsili pád a nevedia, že sa pri ňom môžu zraniť.

Piia-Noora Kauppi (PPE-DE). - Vážená pani predsedajúca, nezdieľam názor mojich kolegov, ktorí vinia Komisiu za nečinnosť. Myslím si, že Európska komisia by urobila najväčšiu chybu, keby si myslela, že správnu odpoveďou je za každých okolností viac regulácie. Všetky návrhy Komisie by mali byť primerané, vyvážené a dobre mierené.

Bola som pomerne spokojná s tým, ako Komisia doposiaľ reagovala, a som naďalej presvedčená, že Komisia má všetky potrebné nástroje na zlepšenie regulačného rámca pre finančné služby. Zlepšenia by mali byť založené predovšetkým na existujúcej legislatíve a právnych základoch. Po druhé, mali by sme zvážiť nástroje mäkkého práva, a až v prípade, že nepovedú k zlepšeniu, mali by sme siahnuť po nových zákonných predpisoch.

Myslím, že niekedy máme sklon zabúdať, koľko sme toho už v Európe vykonali. Od roku 2000 prešli predpisy o finančných službách vážnou revíziou, novelizovali sme už mnohé relevantné predpisy. Európa má moderný a prepracovaný právny systém. Myslím, že už dnes je príkladom pre väčšinu Američanov, takže si nemyslím, že potrebujeme radikálne zmeniť prístup.

Napokon by som chcela dodať, že, samozrejme, treba vziať do úvahy, že systém dohľadu nie je taký dobrý, ako by mohol byť. Mali by sme prepracovať – na základe cestovnej mapy Rady ECOFIN – spôsob práce kontrolórov v Európe, pričom by sme nemali zabudnúť na globálny pohľad na vec. Mali by sme pamätať na to, že finančný priemysel je pravdepodobne najglobalizovanejším odvetvím v dnešnom svete, a my nemôžeme konať tak, akoby sme boli vo vzduchoprázdne. Mali by sme pamätať na to, že žijeme spoločne so zvyškom sveta. Mali by sme sa preto snažiť zlepšiť štandardy, lepšie sa spoznať a zblížiť s transatlantickými hráčmi – pretože to je cesta k prebiehajúcej otvorenej hospodárskej súťaži – a tiež stanoviť veľmi dobré pravidlá na ochranu bežných bankových klientov a zlepšiť postup, akým sa všetky tieto veci vyvíjajú.

Napokon, jedna poznámka k Európskej centrálnej banke. Myslím, že by sme mali ECB poďakovať. ECB odvieďa veľmi dobrú prácu. Dôsledky na európske hospodárstvo, finančné aj reálne, by boli oveľa krutejšie bez výborného výkonu ECB pri riešení problému bánk s platobnou schopnosťou. Myslím, že by sme mali ECB za to pogratulovať.

Pervenche Berès (PSE). – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán Jouyet – je nám ľúto, že tu nemôže byť zodpovedný minister – pán komisár. Socialisti podporujú trh, ale vedia, že na každom trhu sú čestní obchodníci aj zloději. To znamená, že je potrebný policajný dozor. Prekvapuje ma, že keď sa niekto snaží vytvoriť moderný policajný dozor, ktorý by si poradil s modernými zloďmi, je zrazu obvinený zo spiatocníctva.

Potrebujeme moderný dohľad a reguláciu. Keďže od začiatku krízy už uplynul viac ako rok, nehrozí, že by sme sa hrnuli prijať nesprávne a unáhlené zákony typu Sarbanes-Oxley. Keď sa pán McCreevy 11. septembra 2007 obrátil na Výbor pre hospodárske a menové veci, ukázal prstom na ratingové agentúry ako na hlavných páchatel'ov. Po vyše roku nemáme na stole stále žiadny návrh. Nemyslím si, že to môžeme nazvať lepšou reguláciou.

Čo sa týka cestovnej mapy, ktorá bola vypracovaná v októbri a novembri roku 2007, mám ju pri sebe a skontrolovala som ju bod po bode. Celkom otvorene, predovšetkým celá táto cestovná mapa nebola pravdepodobne pripravená na takú krízu, akú dnes zažívame, a po druhé, keď sa pozerám na to, ako bol dodržiavaný harmonogram, nuž neviem, kde vlastne začať.

Francúzsky prezident oznámil plán: odsúdi všetkých zodpovedných a zhromaždí všetkých okolo diskusného stola. Ale o čom bude diskutovať? Ale vráťme sa k cestovnej mape, ktorú vypracovalo Fórum finančnej stability a k tomu, že ju nikto nemôže realizovať, pretože na to nikto vo Fóre finančnej stability nemá právomoc?

Toto všetko navrhol, no jeho prvotná reakcia na krízu bola, že sa na jeseň 2007 ponáhlal do Londýna, aby podporil plán Gordona Browna vytvoriť včasný varovný systém, namiesto toho, aby posilňoval schopnosť

Európy vyrovnáť sa s problémom, čo dnes obhajuje pán Barroso vo Washingtone. Dúfam, že bude schopný presvedčiť svojho komisára, Charlieho McCreelyho, aby európsky zásah v oblasti regulácie a dohľadu nad finančným trhom bol taký rázny, aký je potrebný.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

(Poznámka pána Purvisa mimo záznam v súvislosti s rečníckym časom)

Predsedajúca. – Prepáčte. Prerušila som pani Kauppiovú a prerušila som pani Berèsovú. Som spravodlivá ku všetkým, pán Purvis.

Daniel Dăianu (ALDE). - Vážená pani predsedajúca, majú byť azda obviňované za celý zmätok len chamtivosť, eufória a lacné peniaze? Čo chyby modelu „vytvoriť a distribuovať“, ktorý zvýšil riziko systému? Čo prekrútený neetický systém odmeňovania, ktorý podnecoval k ľahkomyselnému riskovaniu? Čo odpad, ktorému priradili investičnú hodnotu? Čo konflikty záujmov? Čo banky zapojené do transakcií ako z kasína? Čo „tieňový“ bankový sektor s extrémnym vyťažovaním a špekuláciami? Prečo sa zákonodarcovia nepoučili z predchádzajúcich kríz, hoci vyslali prísne varovania? Len si spomeňte, čo pred rokmi hovorili Lamfalussy, Gramlich, Volcker a Buffett.

Tvrdenie, že regulácia potláča finančnú inováciu je podľa mňa absurdné. Nie každá finančná inovácia je zdravá. Máme tolerovať kvázi medzinárodný Ponzioho systém, ktorý sa vyvíjal prostredníctvom toxických produktov počas uplynulej dekády? Problém je v nedostatku náležitej regulácie a dohľadu a v nedostatočnom pochopení finančných trhov, spôsobu ich fungovania a celkového rizika. Voľné trhy nie sú synonymom deregulovaných trhov. Náprava bude veľmi bolestivá, najmä v Spojených štátoch, ale ani Európa nie je imúnna voči hospodárskej recesii. Riešením by nemali byť záplaty – vezmite do úvahy, že trhy spájajú celý svet. Na obnovenie dôvery je potrebná medzinárodná spolupráca.

(Predsedajúca prerušila rečníka.)

PREDSEDÁ: PÁN COCILOVO

podpredseda

Roberts Zile (UEN). – (LV) Myslím, že na opísanie situácie na finančných trhoch môžeme použiť známu frázu: „párty sa skončila, prišlo ráno“. Niektorí draho zaplatí žalúdočnou nevoľnosťou, ale, samozrejme, niektoré štáty a podniky budú z tejto extrémne zlej situácie profitovať. Inými slovami, existujú viaceré zdroje energie a najmä vyspelé štáty a podniky, ktoré presunuli svoje mimoriadne zisky týmto smerom, a táto skutočnosť evidentne zmení centrum a rovnováhu politického vplyvu vo svete. V tejto situácii sú podľa mňa v Európe najzraniteľnejšie malé, nové štáty EÚ. Chybné štrukturálne a daňové politiky v čase vysokého ekonomického rastu teraz vytvárajú viditeľné hospodárske a sociálne hrozby vo väčšine týchto štátov vrátane môjho, Lotyšska.

Veľký objem domácich súkromných úverov v eurách od bánk štátov eurozóny, veľký podiel zahraničných prostriedkov v bankovom sektore a rýchly rast na úroveň európskych priemerných plátov vyjadrených v eurách môže viesť ku prehodeniu národných mien. V takom prípade sa môžu dlhodobé splátky týmto finančnými inštitúciami v eurozóne stať novým bremenom pre občanov a podnikateľov týchto členských štátov. Ak sa výmenný priestor pre národné meny rozšíri vzhľadom na euro, už teraz vysoká inflácia sa môže udržať a opäť oddialiť vstup nových členských štátov do eurozóny.

Ak celkový objem súkromných úverov v platbách bankám dosiahne dvojmiestne percento podielu na hrubom domácom produkte, potom občania týchto štátov nebudú optimistickí. Namiesto toho sa dostaví zjavný politický pesimizmus, ktorý zasiahne verejnú mienku o Európskej únii ako inštitúcii aj so všetkými dôsledkami pre Parlament, v politických podmienkach nových členských štátov.

John Whittaker (IND/DEM). - Vážení pán predsedajúci, finančná kríza zúri a krajinám eurozóny hrozí recesia. Opakujú nám, že riešením je väčšia regulácia, vďaka ktorej bude finančný sektor fungovať lepšie.

Problém je však tu a teraz a zmena pravidiel nám ho nepomôže vyriešiť.

Vyzývam poslancov, aby zvážili úplne iné riešenie aktuálnych hospodárskych ťažkostí. Tie sú signálom, že nemôžeme pokračovať ako doposiaľ. Vďaka pôžičkám a dovozu, ktoré boli príliš lacné, sme si všetci žili nad svoje možnosti, ale už nemôžeme pokračovať v spotrebe rovnakým tempom.

Zmena bude bolestivá, ale je potrebná. V týchto ťažkých časoch je tu však ešte dôležitejšia správa, hoci v týchto inštitúciách nepadne na úrodnú pôdu. EÚ totiž nemôže pokračovať v masívnych legislatívnych programoch, napríklad v mene zdravia a bezpečnosti, ochrany spotrebiteľa či sociálnej rovnosti, pretože zväčša znamenajú navýšenie nákladov a obmedzenie výrobných činností, na ktorých závisí naša prosperita.

V týchto ťažkých časoch by malo zaznieť, že európske krajiny si už nemôžu dovoliť Európsku úniu, jej inštitúcie a nesmiernu záplavu jej pravidiel.

José Manuel García-Margallo y Marfil (PPE-DE). – (ES) Vážený pán predsedajúci, pokúsím sa vyjadriť veľmi jasne vzhľadom na veľkú rôznorodosť názorov z môjho prostredia.

Po prvé, súčasná kríza nie je biblickým preklatím ani trestom bohov. Trhy zlyhali a tieto zlyhania podnietili zásahy, ktoré by potešili aj samotného Keynesa. Ak trhy zlyhali, príčiny zlyhania musíme napraviť; inými slovami, musíme niečo urobiť.

To niečo zahŕňa rôzne veci. Po prvé, musíme aplikovať šokovú terapiu, aby sme pacienta dostali z momentálnej kómy. Pripomínam Komisii a Rade, že kým problémy s likviditou môže vyriešiť Európska centrálna banka, problémy platobnou schopnosťou sú niečím, čo priamo zasahuje vás: Radu, Komisiu a členské štáty.

Po druhé, aby sa to nezopakovalo, musíme vedieť, kde trh zlyhal a ktoré z jeho princípov musíme prebudovať. Zlyhalo riadenie rizika, správa a napokon etika.

To znamená, že musíme prebudovať niektoré základné princípy: transparentnosť produktov, podnikov aj trhu, zodpovednosť manažérov, dôveru medzi finančným a skutočným hospodárstvom a kľúčovú úlohu politikov.

Súhlasím s Radou, že časy absolútnej deregulácie pominuli. Trh ani priemysel sa nedokážu samy regulovať.

Posledný recept – ktorý musíme predpísať pacientovi a zabezpečiť, aby sa toto nezopakovalo v akejkoľvek podobe – spočíva v ďalšom zjednocovaní trhu. Musíme dosiahnuť dostatočne kritický rozmer, ako to urobili v Spojených štátoch. Musíme nastoliť demokraciu eura, aby naša mena mala vplyv vo svete, ktorý je v globálnej kríze. Napokon musíme preskúmať regulačný a dozorný rámec, ktoré zlyhali.

Nesúhlasím teda s mäkkou legislatívou, s etickými kódexmi ani so samoreguláciou. Je na nás všetkých, aby sme ponúkli odpoveď našim ľuďom, pretože oni to koniec koncov zaplatia.

Elisa Ferreira (PSE). – (PT) K akým záverom o súčasnej kríze môžem dospieť za jednu minútu? Je dôsledkom rozhodnutia nedostatočne kontrolovať činnosti na finančných trhoch. Vhodná regulácia trh nezabíja, naopak, je kľúčová pre jeho zachovanie. Na jednej strane sú ľudia zodpovední za straty, no na druhej sú občania, ktorí zaplatia za ich výstrelky a za zlyhanie verejného dohľadu.

Výstrahu sme dostali už dávnejšie. Správa pána Rasmussena, ktorú včera prijal Parlament veľmi veľkou väčšinou, obsahuje osobitné návrhy súvisiace s rizikami nadmerného poskytovania rizikových investícií, nedostatku transparentnosti a konfliktom záujmov. Táto správa však vychádza z práce, ktorú začala Skupina socialistov roky pred vypuknutím krízy v roku 2007.

Správa z vlastnej iniciatívy pani Ieke van den Burgovej a pána Daniela Dăianu ide rovnakým smerom. Európska únia je jedným z najväčších hráčov v medzinárodnom kontexte a ja blahoželám komisárovi Almuniovi k jeho dnešným vyhláseniam. No bude s nimi súhlasiť komisár McCreevy? Nečinnosť Komisie v súvislosti s krízou je neospravedliteľná. Parlament pracuje, ako má. Rovnako by mali konať aj ostatné inštitúcie.

Margarita Starkevičiūtė (ALDE). – Vážený pán predsedajúci, škoda, že pán Schulz už odišiel. Chcela som upozorniť, že je príliš skoro hovoriť o tom, kto podľahne bankrotu, pretože nikto nepozná koncových investorov do toxických aktív. Možno sú nimi štátom vlastnené banky.

Tak či onak, rada by som podporila širší pohľad na udalosti a pripomenula, že Parlament už na začiatku tohto roka predložil niekoľko rozumných návrhov, ktoré Rada ani Komisia neprijali. Po prvé, žiadali sme zosúladiť hospodárske riadenie na úrovni EÚ s globálnym vývojom a aktualizovať širšie hospodárske pravidlá. Navrhovali sme tiež rázne presadzovať pravidlá EÚ o hospodárskej súťaži a zabrániť vytlačaniu malých a stredných podnikov z trhu alebo vytváraníu kolosov, príliš veľkých na to, aby mohli padnúť. Musíme presadzovať a chrániť našu národnú, tradičnú obchodnú kultúru, pretože sloganom Európskej únie je „zjednotení v rozmanitosti“.

John Purvis (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, dúfajme, že americké návrhy na predaj toxických aktív budú fungovať, pretože inak sa nákaza takmer určite rozšíri aj tu. Chcel by som, aby ma páni Jouyet a Almunia ubezpečili, že sme naozaj pripravení na obranu. Sú naši veritelia poslednej inštalácie pripravení na to najhoršie, k čomu môže za týchto okolností dôjsť? Kráčame od ťažkostí s likviditou k problémom s platobnou schopnosťou.

Je pravda, že prirodzene budeme musieť preskúmať naše obranné regulačné mechanizmy, ale pod tlakom krízy by sme sa nemali a nesmieme sa unáhlieť. Riskovali by sme, že to preženieme a uložíme nepotrebné, nesprávne mierené, či príliš drakonické opatrenia, ktoré by mohli v budúcnosti poškodiť vyhliadky na investície do našich hospodárstiev a pracovných miest.

Obnova dôvery je to najdôležitejšie, čo musíme teraz urobiť. Pán Almunia, spomenuli ste ten výraz viackrát. Poďme sa pozrieť, ako na to.

Naliehal by som na lídrov najdôležitejších svetových ekonomík Ameriky, Európy, Blízkeho a Ďalekého Východu, aby sa v najbližších dňoch stretli a jednoznačne ubezpečili svet, že urobia všetko pre to, aby uhasili plamene krízy, kdekoľvek vyšľahnú. Až po zhasení plameňov a uhlíkov môžeme dodatočne rozpitávať, ako sa to stalo a čo treba urobiť, aby sa to neopakovalo.

Dôvera je životne dôležitým základom, na ktorom teraz stojí rozochvený finančný systém a globálne hospodárstvo. Je na politických špičkách – rozhodne je potrebný samit – slobodných trhových hospodárstiev, aby sa stretli – bez výhovoriek, bez skrývania, bez zámienok – a prebrali plnú zodpovednosť za obnovenie dôvery.

Wolf Klinz (ALDE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážené dámy a páni, minister financií Henry Paulson pri predstavovaní záchranného balíka pre postihnutý finančný sektor v hodnote 700 miliárd USD nazval uplynulé týždne „časom pokory“ pre Spojené štáty.

Situácia v USA je skutočne alarmujúca. Finančný systém USA virtuálne skolaboval, so všetkými jeho investičnými bankami, hedžovými fondmi a štruktúrovanými produktmi, ktoré nepodliehali bežnému bankovému dohľadu, a početnými obchodnými operáciami vykonávanými prostredníctvom podnikov na jedno použitie, ktoré nefigurovali na žiadnych účtoch. Je nepravdepodobné, že rýchlo ožije v pôvodnej podobe. Posledné dve výlučne investičné banky – Goldman Sachs a Morgan Stanley – sa premiestnili do komerčného bankového sektora. Prísľub lacných peňazí pre každého, ktorý mal prinášať neustále ďalší hospodársky rast, zisky a hotovosť, sa ukázal ako ilúzia; tento druh neustáleho pohybu jednoducho neexistuje. Vysoká životná úroveň pre každého s autom, domom a všetkým možným v skorom štádiu života bola živená úvermi a jednoducho nebola dlhodobo udržateľná. Skutočné hospodárstvo nás dobehlo: bez zamestnanosti nemôžu existovať úspory, bez úspor nemôžu existovať investície a bez investícií neexistuje trvalo udržateľný rast.

My Európania by sme sa mali poučiť z katastrofy v Spojených štátoch. Neexistuje alternatíva k rozpočtovej stabilite. Peniaze nerastú na stromoch. Štedrá ponuka lacných peňazí, ktorú socialisti neustále žiadajú od Európskej centrálnej banky, nevyrieši problém; jednoducho ho zhorší.

Komisia by mala čo najskôr realizovať návrhy, ktoré majú podporu Európskeho parlamentu v oblasti sekuritizácie, zachovávaní štruktúrovaných produktov na účtoch ich pôvodcov, väčšieho dohľadu, etických kódexov účastníkov trhu a rôznych iných opatrení, avšak s citom pre mieru a opatrnosť.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Vážený pán predsedajúci, pán Jouyet, pán komisár, na úvod by som sa rád poďakoval pánovi Jouyetovi za to, že je nám k dispozícii a za veľkú kvalifikovanosť, ktorú preukazuje vo všetkých oblastiach.

Európa nemôže naďalej periodicky trpieť následkami kríz, ktoré majú svoje korene v americkom kapitalizme. To nám už celkom dobre objasnili predchádzajúci rečníci. Táto pozícia nevyjadruje nepriateľstvo voči Spojeným štátom. Vyplýva z očividného faktu: kríza je dôsledkom závažného zlyhávania, ktoré si vyžaduje energické opravné prostriedky. Samoregulácia nestačí.

Dnes je však kríza globálna. Pán Jouyet sa predtým zmienil, že potrebujeme nové opatrenia – legislatívu a nariadenia – a zhodnotenie účtov a solventnosti bánk, štátnych majetkových fondov, platov, transparentnosti, dohľadu a účtovníckych štandardov. Všetko toto by sa malo rozvíjať a zlepšovať.

Tiež bolo veľakrát povedané, že potrebujeme obnoviť dôveru voči finančnému systému, ktorý je neodmysliteľnou súčasťou hospodárskeho života. Nesúhlasím s kritikou, ktorá bola vyjadrená, a domnievam

sa, že v tejto súvislosti francúzske predsedníctvo zareagovalo rýchlo. Návrh, ktorý predložil prezident Sarkozy, hovoriac v mene Európskej únie, bol výrazným signálom pre New York a rozšírená schôdza G8, ktorú navrhol, umožní rôznym svetovým hospodárskym hráčom stretnúť sa spolu za jedným stolom, čo predstavuje vskutku významný krok.

Ak chceme vytvoriť globálne pravidlá, nemôžeme jednoducho veci zariaďovať z Európy. Pravdaže, aj v Európe musí byť istý vývoj a v tomto ohľade je mrzuté, že zareagovala dosť pomaly. Pravidlá však musia byť schválené medzinárodne. Hospodárstvo je globálne a to znamená, že aj pravidlá musia byť globálne.

Čaká nás veľký kus práce a som si istý, že opatrenia, ktoré pán Jouyet spomenul skôr, sa postarajú o to, že počas ďalších týždňov a mesiacov nájdeme možné riešenia. Bolo by nerozumné sa domnievať, že tieto záležitosti môžeme vyriešiť za pár minút.

Karsten Friedrich Hoppenstedt (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, počas uplynulých niekoľkých dní sme, jemne povedané, boli svedkami veľkého zmätku vo finančnom systéme Spojených štátov. Jedna z hlavných správ bola, že spoločnosť Lehman Brothers Holdings bola nútená požiadať o konkurznú ochranu pred veriteľmi. V tomto kontexte by som sa chcel zmieniť o dvoch veciach. Po prvé, USA plánujú rozsiahly podporný balík. To však neukončí krízu, ani nás neochráni pred ďalšími prekvapeniami, ako sa udalosti budú ďalej vyvíjať.

Po druhé, áno, je nevyhnutné rozhodnúť, ktoré regulačné mechanizmy možno zlepšiť a kde by mohla vzniknúť väčšia transparentnosť. Bohužiaľ, aj keď zväčšíme množstvo a kvalitu regulácií, nevytlúči to všetky nepríjemné prekvapenia, ktoré sa môžu objaviť na finančných trhoch v budúcnosti, pretože nie sme oboznámení so všetkými existujúcimi bankovými mechanizmami.

Prečo to hovorím? Dovoľte mi uviesť príklad. Prekvapenia sa môžu vynoriť napríklad v rámcových dohodách o vzájomnom započítavaní medzi bankami, ktoré sú veľmi dôležité pre minimalizovanie rizika. Pravdaže, banky môžu počítať s rámcovými dohodami o vzájomnom započítavaní v súvislosti s hodnotením rizika len v prípade, ak by tieto dohody boli vymáhateľné právom. Mohli by lepšie pravidlá v budúcnosti vylúčiť akúkoľvek neistotu o právoplatnosti rámcových dohôd o vzájomnom započítavaní? Nemyslím si to. Preto, podľa môjho názoru, dokonca ani dôkladné a spoľahlivé nariadenia nevytlúčia nepríjemné prekvapenia v budúcnosti.

Manuel António dos Santos (PSE). - (PT) Vážený pán predsedajúci, súčasná finančná kríza, ktorá sa zakrátko stane hospodárskou, a nemôže byť sociálnou a možno aj politickou, sa dala očakávať, pretože bola predvídateľná. Je to hanba, že ultraliberálny dogmatizmus a ekonomika finančných špekulácií, takzvaná „diablova ekonomika“, prevládla nad sociálnymi záujmami a hospodárstvom podnikateľského ducha a akcie, ktoré je jedine schopné vytvárať bohatstvo a slúžiť občanom.

Regulácia zlyhala, ako povedal komisár Almunia. Zlyhala a teraz musí byť radikálne renovovaná, po tom, ako bude potrestaná. Kríza vo svetovom finančnom systéme je štrukturálna, ako sa taktiež zmienil komisár Almunia. Používať len politické nástroje, ktoré máme k dispozícii, dnes preto nestačí. Postoj Európskej centrálnej banky, ktorá trvá na aplikovaní opravných prostriedkov, voči ktorým je súčasná situácia odolná, je neakceptovateľný, podobne ako slepo optimistický autizmus istých členov Rady Ecofin, ktorí iba pred pätnástimi dňami vyjadrili prekvapenie nad rozmermi krízy, a postoj komisára McCreevyho, ktorý navrhuje prijať také zmeny, aby všetko zostalo po starom.

Komisia teraz zodpovedá za použitie všetkých nástrojov a musí vyvinúť nátlak na členské štáty, aby vytvorili nové nástroje. Táto zodpovednosť konkrétne zahŕňa venovanie pozornosti správnym a ambicióznym odporúčaniam, ktoré Európsky parlament prijal, riadiac sa správou pána Rasmussena.

Dumitru Oprea (PPE-DE). - (RO) Hovorí sa, že pred globalizáciou môžete utekať, ale nemôžete sa pred ňou skryť. To isté platí aj o globálnych finančných trhoch. Keď na celom svete prevládali zisky, bola to normálna situácia; teraz keď sa vyskytli straty, môže za to kapitalizmus. Podľa nášho názoru značný podiel viny leží na štáte, ktorý zabudol na jednu zo svojich hlavných infraštruktúr, na tú finančnú, ktorá je aspoň taká dôležitá ako cesty, železnice a aerolínie.

Čo sa Spojené štáty a Európska únia, rovnako ako aj členské štáty teraz pokúšajú urobiť, je položiť základy novej infraštruktúry: globálnej finančnej infraštruktúry. Nanešťastie, zásah zo strany štátu prichádza pomerne neskoro. Nie je to nová regulácia, ale fluidizácia a dohľad nad globálnymi finančnými tokmi a všetky štáty by sa do nej mali zapojiť a tak umožniť finančnému systému, aby nadobudol dôveryhodnosť.

Proinsias De Rossa (PSE). - Vážený pán predsedajúci, v pondelok nám povedal pán komisár McCreevy, že hedžové fondy a súkromné kapitálové fondy neboli príčinou súčasného zmätku. Dnešné vydanie denníka *Guardian* informuje o včerašom odhalení, že miliardár John Paulson ako jeden z magnátov hedžových fondov realizoval nekrytý predaj bankových podielov Spojeného kráľovstva, pričom stavil na dramatický pád ich hodnoty takmer miliardu britských libier. Jeho fond Paulson & Co, ktorý sídli v New Yorku, sa stal najúspešnejším hedžovým fondom minulého roka, keď stavil na rizikové hypotéky, ktoré sa stali problémovými po prepuknutí úverovej krízy. Paulson & Co stavil na štyri najvýznamnejšie banky vrátane HBOS, ktorá bola minulý týždeň po náhlom prepade jej akcií nútená sa v záujme záchrany odovzdať do rúk banky Lloyds TSB.

Ak komisár McCreevy nie je pripravený regulovať všetky finančné inštitúcie, potom by mal byť prinútený ustúpiť. Komisia je povinná zaistiť, že tieto inštitúcie nesmú siahnuť na penzijné fondy, úspory a pracovné pozície. Musíme ich zastaviť a jediný spôsob, ako to urobiť, je vniesť transparentnosť a reguláciu do tejto oblasti. Takzvaná „neviditeľná ruka“ trhu je v skutočnosti vreckový zlodej a čím neviditeľnejší je, tým viac vreciek vykradne.

Predseda. – Myslím si, že pán De Rossa navrhuje, aby sme komisárovi McCreevy ponúkli predplatné denníka *The Guardian*. Kancelária predsedu to zváži.

Olle Schmidt (ALDE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, máme všetky dôvody reagovať na nerozumné systémy náhrad a bonusov. Myslím, že to robíme všetci a je to celkom pochopiteľné, ale aj napriek tomu musím povedať, že po vypočutí rozpravy som nadobudol dojem, že ostrá politická rétorika nie je riešením globálnej finančnej krízy. Nedovoľte, aby to vyzeralo tak, že vylievate dieťa spolu s vaničkou a pridávate sa k panike, ktorá prepukla na finančných trhoch minulý týždeň. To sa v tomto parlamente nesmie stať. Musíme byť rozumní, musíme byť rozvážni. To je tá zodpovednosť, ktorá nám dali voliči. Priatelia, musíme zaujať vyvážené stanovisko, musíme vytvoriť efektívne pravidlá a zákony, ktoré poskytnú priestor pre rast a samoreguláciu. Znepokojuje ma, keď počujem takú ostrú rétoriku. Vzbudzuje to vo mne obavy a mám strach z toho, že to povedie k vzniku nadmerne regulovanej finančnej komunity, ktorá nebude schopná zabezpečiť rast, ktorý všetci tak veľmi potrebujeme. To, o čo majú záujem naši voliči, je rast a perspektíva vzniku väčšieho množstva pracovných príležitostí.

Jean-Pierre Audy (PPE-DE). – (FR) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, vážené dámy a páni, počúval som s prekvapením názory socialistov a komunistov, ktorí nám hovoria, že ide o zlyhanie systému. Evidentne majú krátku pamäť, oni, ktorí v dvadsiatom storočí priviedli k bankrotu každé hospodárstvo, ktoré mali v rukách. Problém je globálny a riešenie musí preto byť európske.

Pokiaľ ide o otázku financií, pán komisár, rád by som vedel, či sa chystáte implementovať článok 105 ods. 6 Zmluvy o založení Európskeho spoločenstva, podľa ktorého Rada môže na základe jednomyselne schváleného návrhu Komisie prikázať Európskej centrálnej banke kontrolný dohľad nad úverovými inštitúciami. Domnievam sa, že v súčasnosti si občania myslia, že je čas na monitorovanie existujúcich opatrení na kontrolný dohľad nad finančnými systémami. Nemôžeme budovať vnútorný trh bez európskej regulačnej stratégie.

Dariusz Rosati (PSE). - Vážený pán predsedajúci, kríza ukázala, že svetový finančný systém má vážne chyby. Po prvé, agentúry dohľadu nedokázali zabrániť nezodpovednému konaniu investorov. Boli sme svedkami rozvoja nových finančných nástrojov, ktoré však nie sú dostatočne transparentné a neumožňujú správne vyhodnotenie rizika. Po druhé, majitelia a akcionári finančných inštitúcií zlyhali pri kontrole vlastných manažérov, ktorí si vyplácali príliš vysoké platy a odmeny. A za čo? Za to, že dovedli vlastné firmy k bankrotu!

Potrebujeme okamžite konať najmenej v týchto dvoch záležitostiach. Nechceme, aby sa v Európe opakoval scenár zrútenia amerického systému. Nechceme v Európe situáciu, v ktorej riaditelia finančných spoločností odišli s desiatkami miliónov dolárov a daňovníkom nechali nezaplatené účty. Očakávame, že Komisia prijme seriózne opatrenia.

Jean-Pierre Jouyet, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, chcel by som poďakovať poslancom za vzrušujúcu rozpravu. Mohli by sme pokračovať hodiny, pretože téma je skutočne hodná dlhej diskusie a myšlienky, o ktoré sa s nami podelili, boli fascinujúce. Náš čas je, žiaľ, obmedzený.

Načrtnem nasledujúce závery. Po prvé, myslím, že k téme filozofie „slobodnej ruky trhu“ a nedostatku regulácie som sa vzhľadom na zdržanlivosť, ktorá súvisí s mojou pozíciou, vyjadril dostatočne jasne. Musíme sa podľa môjho názoru posunúť od diskusie o potrebe regulácie. Finančná deregulácia je už prekonaná

predstava. Riešením je odteraz silná, moderná finančná regulácia. Musíme ju pripraviť. Musíme ísť nad rámec toho, čo sme urobili doposiaľ.

To je prvý moment, na ktorý chcem upozorniť, a vyjadrujem sa veľmi jasne. Počúval som veľmi pozorne vyjadrenia pani Kochovej-Mehrinovej a zopakujem po nej najmä to, že regulácia nie je nepriateľom trhu. Všetci sa k tomu musia postaviť z pohľadu vlastných kompetencií. Zodpovednosť za reguláciu a prípravu vykonávacích predpisov majú verejné orgány, pretože v hre je stabilita systému, ochrana jednotlivých sporiteľov a ochrana vkladateľov. Chcem tiež povedať pánovi Wurtzovi: aj zamestnanosť a rast, ktoré majú priamy dosah na skutočné hospodárstvo, sú ohrozené touto krízou. Preto musíme konať, aj kvôli tým najchudobnejším, a to rýchlo.

Po druhé, som presvedčený, že Európa musí konať v rámci zdokonalenej medzinárodnej spolupráce. Iná možnosť neexistuje. Ako bolo povedané, Európa sa musí ozvať, inak budeme znášať účinky riešení z dielne Spojených štátov. Už sa to stalo v prípade zákona Sarbanes-Oxley. Videli sme, aké dôsledky to malo na niektoré európske podniky, videli sme, aké účinky to malo na účtovné a trhové štandardy.

Môžeme začať hneď. Jediná výhoda, ktorú teraz máme, je, že Európa, ako zdôraznili pán Almunia a prezident Sarkozy, sa dnes môže tvrdo presadzovať, ozvať sa na medzinárodnej scéne, zovrieť opraty a získať výhody. Vyzývam Európanov ku vzájomnej spolupráci, aby Únia získala silné zastúpenie na medzinárodnej scéne a aby vrhli pravé svetlo na medzinárodné finančné štruktúry a medzinárodné regulačné orgány.

Ak nebudú prijaté žiadne medzinárodné opatrenia, nemôžeme sa sťažovať, že nemáme žiadnu alternatívu, len vyčerpávať štátne fondy, ktoré pritom chceme udržať. Nevynášam súdy, ale musí tu byť v tomto zmysle istá súdržnosť. Musíme vedieť, čo chceme urobiť, a ak Európa nebude konať, budeme pri stabilizácii finančného systému odkázaní na iné zdroje.

Do tretice, som presvedčený o tom, čo spomenuli viacerí rečníci vrátane pána Schulza. Je pravda, že sa musíme zamerať na tému platov a problém ziskov spojených s cyklickými trhovými aktivitami. Na tému platov prevádzkovateľov na trhu by sme sa mali tiež pozeráť v kontexte spomínaného medzinárodného rozmeru. Nie som prvý, kto to hovorí. V minulosti to už spomenul Gordon Brown. Je to podľa mňa logické a nad touto témou sa treba hlboko zamyslieť.

Je jasné, že kríza nie je len krízou hospodárskou a finančnou, ale tiež krízou etiky a zodpovednosti. Je krízou hospodárskej etiky a problémom všetkých hráčov a politických lídrov, bez ohľadu na ich záujmy. Ako zdôraznil pán Wurtz a ďalší rečníci, financie musia naďalej slúžiť hospodárstvu, hospodárstvo sa nesmie stať obeťou financií.

Ako som povedal, musíme sa zamyslieť nad úlohou finančných inštitúcií a cestovnou mapou, na ktorej sa zhodli ministri financií na základe návrhov Komisie. Hovorme o určitom pokroku. Pani Berèsovej chcem povedať, že musíme ísť ďalej podľa harmonogramu a konať rýchlo. Opakujem, čo povedal pán Almunia: Komisia musí konať rýchlo, pretože je to otázka obnovenia dôvery. A tomuto bodu by som chcel venovať záver svojho vystúpenia.

Aj keď je Európa zasiahnutá menej, je pre nás stále dôležité vyslať signály dôvery. To znamená činy, medzinárodnú spoluprácu, odvahu zavádzať pravidlá, konať rýchlo a aplikovať návrhy predložené Parlamentom, vzhľadom na fakt, že máme na stole pripravené návrhy pre Európsku radu, ktorá sa zide 15. októbra. A ako už bolo povedané, mať na pamäti skutočnosť, že máme do činenia s transakciami, ktoré ovplyvňujú nielen likviditu, ale aj solventnosť celého finančného systému.

Dôvera naštartuje rast hospodárstva, preto sa musíme vzdať dogmatických obáv z prijatia zásadných opatrení a použiť celú paletu nástrojov, ktoré máme k dispozícii.

Joaquín Almunia, člen Komisie. – Vážení pán predsedajúci, súhlasím so všetkými, ktorí v rozprave zdôraznili, že musíme konať; že musíme reagovať na rozsiahlu transformáciu nášho finančného systému; že sa musíme poučiť z chýb minulosti a že musíme konať spoločne – ako európske inštitúcie – pretože všetci vieme, že bez spolupráce inštitúcií nemôžeme uspieť. Musíme preto tiež spolupracovať s ostatnými hráčmi na ihrisku, a vieme, že máme na mysli globálne finančné systémy. Ak by neboli globálne, neboli by sme zasiahnutí tak, ako sme boli. Takže nemôžeme zabudnúť na to, že naše vedenie, naše návrhy a naše rozhodnutia by mali byť sprevádzané vysokým stupňom zhody v pozíciách s ostatnými partnermi a hráčmi. V opačnom prípade – buďme úprimní – zaplatíme za to, že budeme síce bez viny, ale naivní, a že nebudeme konkurencieschopní v oblasti finančníctva. My musíme ostať konkurencieschopní – nielen efektívni, nielen prísni, nielen schopní sa poučiť z lekcií minulosti, ale aj konkurencieschopní.

Ako som už povedal v úvodných poznámkach – a súhlasím s pripomienkami predsedníctva – pod slovami „reakcia v krátkom čase“ mám na mysli realizáciu celej cestovnej mapy Rady ECOFIN v čo najkratšom čase – a my nezaostávame, pani Berèsová. Hodnotenie z Nice spred niekoľkých týždňov ukázalo, že nie sme pozadu pri prijímaní rozhodnutí Rady ECOFIN. Na budúci týždeň budeme musieť predložiť návrhy smernice o kapitálových požiadavkách a o niekoľko týždňov smernicu o ratingových agentúrach.

Veľmi dôležité je tiež čo najrýchlejšie prijatie smernice Solventnosť II v tomto Parlamente a tejto Rade. Za hranicami Európskej únie však musí ďalej veľmi intenzívne pracovať Fórum finančnej stability. To je v tomto okamihu veľmi dôležitá inštitúcia – výbory tretej úrovne Lamfalussyho rámca. Sme hlboko znepokojení – Parlament, Komisia a dúfam, že aj Rada – nedostatočne efektívnymi výkonmi na tejto úrovni v niektorých prípadoch. Ide pritom o kľúčové inštitúcie, ktoré by mali teraz pracovať oveľa efektívnejšie ako pred niekoľkými rokmi, keď vznikli – týka sa to Bazilejského výboru a Rady pre medzinárodné účtovné štandardy. To je kľúčové, ako povedal pán Jouyet. Takže nie sme sami. Musíme konať rýchlo, efektívne, berúc do úvahy veľké problémy, ktorým čelíme, a súčasne zabezpečiť, aby naše vedenie nasledovali ostatní – podobne ako to bolo v mnohých ďalších oblastiach regulácie.

Nanešťastie, zo systémového hľadiska nemôžeme okamžite rozhodnúť o všetkom. Ale je pravda – s tým úplne súhlasím – že vzťah medzi reguláciou a trhom sa kvôli kríze zmení. Je očividné, že okrem iného došlo k zlyhaniu regulácie.

Myslím, že všetci súhlasíme s tým, že potrebujeme vybudovať oveľa intenzívnejší vzťah na všetkých úrovniach s orgánmi Spojených štátov. Nielen v rámci našich povinností ako Komisie a jej exekutívy, ale tiež na úrovni Parlamentu a Kongresu, ktorý v súčasnosti hrá kľúčovú úlohu pri riešení osobitných problémov v Spojených štátoch amerických. Musíme konať na multilaterálnej úrovni. Skutočný pôvod všetkých zlyhaní v rámci finančných systémov – nadbytok likvidity, nadmiera rizika, ktorú akceptovali hráči, nízka opatrnosť v prípade rizika, ktorú sme zaznamenali v minulosti – *cupidity*, slovami pána Jouyeta – bol vytvorený globálnymi nerovnováhami, ktoré svetové inštitúcie doposiaľ neboli schopné vyriešiť. Musíme konať ako zjednotení Európania, aby sme presvedčili partnerov vo svete, že ak nebudeme schopní riadne odstrániť globálne nerovnováhy, spôsobia v budúcnosti nové problémy. V rámci EÚ sa musíme koordinovať prehľadnejšie a efektívnejšie.

Žijeme v hospodárskej a menovej únii. Máme vnútorný trh a akčný plán na integráciu finančných služieb, no stále tu máme aj mnoho vnútorných prekážok a neefektívnosti. Myslím, že by sme mali všetci vziať na vedomie, že toto si bude vyžadovať viac európskej integrácie a nie čoraz častejšie národné odozvy, či obranné postoje zo strany členských štátov.

Okrem toho musíme mať na pamäti úlohy, ktoré sú pred nami v strednodobom a dlhodobom výhľade. Za týchto náročných okolností musíme ochraňovať Pakt rastu a stability, lisabonskú stratégiu, energetickú stratégiu a stratégiu boja proti zmenám klímy, ktoré sú teraz mimoriadne dôležité. Nemôžeme si dovoliť zabudnúť ani na to, že čelíme nielen veľmi zložitému krátkodobému problému v oblasti finančných trhov, ale tiež veľkým problémom vo sfére svetového hospodárstva a našej budúcnosti v strednodobom a dlhodobom horizonte.

Slovo na záver: nebolo to v cestovnej mape, ale bude to súčasťou programu nasledujúcej Rady ECOFIN a Komisia s tým bude plne súhlasiť. Musíme zvážiť systémy odmeňovania výkonných pracovníkov, riaditeľov, generálnych riaditeľov a všetkých tých, ktorí určujú trendy a prijímajú rozhodnutia na trhoch. Poviem vám jedno – a to adresujem tiež Rade – v roku 2004 Komisia – a najmä môj kolega Charlie McCreevy – predložila odporúčanie, aby členské štáty v tomto zmysle prijali opatrenia a zabránili zlým podnetom. Skúmali sme, čo sa udialo za uplynulé štyri roky. Len jediný z 27 členských štátov reagoval z pohľadu Komisie pozitívne na toto odporúčanie. Takže Komisia sa teraz plne stotožňuje so zhodou v otázke úpravy aj týchto dôležitých vecí.

Predsedajúci. – Rozprava sa skončila.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Sebastian Valentin Bodu (PPE-DE), písomne. – Finančný systém Spojených štátov utrpel v posledných dňoch šok, keď investičná banka Lehman Brothers ohlásila bankrot a maklérsku skupinu Merrill Lynch, ktorá sa obáva podobného kolapsu, kupuje Bank of America. Priemyselný index Dow Jones klesol 15. septembra v priemere o 4,4 % a v priebehu nasledujúcich dvoch dní o ďalších 4,1 %. Celosvetový pokles cien akcií 15. až 17. septembra zapríčinil investorom straty vo výške približne 3,6 bilióna USD. Akcie spoločnosti AIG sa prepadli o viac ako 90 %, z úrovne 72 USD za minulý rok na úroveň 2,05 USD. Dňa

16. septembra prevzala americká vláda kontrolu nad spoločnosťou AIG tým, že jej poskytla finančnú pomoc vo výške 85 miliárd USD. Tento vývoj smeruje k najväčšej finančnej kríze, ktorej Spojené štáty čelia od začiatku Veľkej hospodárskej krízy. Stalo sa to týždeň po tom, ako americká federálna vláda prevzala kontrolu nad veľkými hypotekárnymi spoločnosťami Fannie Mae a Freddie Mac. Problémom je to, že spoločnosti Lehman Brothers a AIG dlhujú miliardy nielen veriteľom v Spojených štátoch, ale aj v Európe. Je Európa pripravená vyrovnať sa s týmto hospodárskym šokom, ktorý spôsobilo neoddeliteľné prepojenie s americkým trhom? Bude stačiť finančná injekcia vo výške 36,3 miliardy EUR, ktorú poskytla ECB a Bank of England na odvrátenie hrozby?

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk (UEN), písomne. – (PL) Chcel by som upriamiť pozornosť Parlamentu na nasledujúce body.

1. Americká vláda a Federálny rezervný systém už vyčlenili sumu na boj proti dôsledkom finančnej krízy vo výške približne 1 bilión USD. Dodatočné návrhy obsahuje tzv. Paulsonov balíček, ktorý bude stáť približne ďalších 700 – 800 miliárd USD. To svedčí o tom, že súčasná kríza je porovnateľná s tzv. veľkým krachom v roku 1929.

2. ECB okrem toho uvoľnila okolo 750 miliárd USD na zvýšenie likvidity, zatiaľ čo Bank of England uvoľnila približne 80 miliárd USD. Tieto kroky ešte viac potvrdzujú vážnosť situácie na európskych finančných trhoch.

3. Všetky uvedené opatrenia naznačujú, že silná a rozhodná intervencia vlády si znovu získala priazeň. Dokonca aj tí najliberálnejší ekonómovia pripustili potrebu zavedenia nariadení na zastavenie krízy a sú pripravení akceptovať účasť vlád a medzinárodných finančných inštitúcií v týchto procesoch.

4. Miera a rozsah tejto krízy bude mať negatívny vplyv na priebeh transakcií v reálnom hospodárstve. Dôsledkom toho bude recesia amerického hospodárstva, čo znamená negatívny hospodársky rast. Bude to tiež znamenať spomalenie hospodárskeho rastu v Európe.

5. Vzhľadom na túto situáciu je nevyhnutné, aby všetky krajiny posilnili inštitúcie vykonávajúce finančný dohľad. To platí predovšetkým pre EÚ. Tieto inštitúcie musia byť schopné vykonávať prísnejší dohľad nad činnosťou veľkých bánk, investičných fondov a poisťovní. Prísnejší dohľad je jediným spôsobom, akým je v budúcnosti možné zlepšiť finančnú bezpečnosť a zaistiť finančnú stabilitu.

Esko Seppänen (GUE/NGL). - (FI) Teraz vieme, že štát je potrebný ako ručiteľ kapitalizmu, a to nielen z vojenského, ale aj z finančného hľadiska. Vláda Spojených štátov amerických, vlasti dravčieho kapitalizmu, sprivatizovala výnosy zo špekulácií a prostredníctvom špekulácií teraz zoštatňuje najväčšie straty v histórii svojho hospodárstva.

Raubtier (dravec) je nemecký názov pre typ kapitalizmu, ktorý vychádza zo slova *Raubgier* (nenásytosť), ktoré je blízke slovu *Raub* (lúpež). Obidve sú vhodnejšie.

Sporitelia na celom svete, ktorí sa pripravovali na horšie časy, budú v nasledujúcich rokoch okradnutí o časť hodnoty svojich úspor, keď v dôsledku udalostí minulého týždňa dôjde k inflácii vo svetovom hospodárstve alebo k hospodárskemu úpadku. Je ťažké si predstaviť, ako inak by Spojené štáty zaplatili obrovské dlhy, ktoré si len teraz narobili, a ako v čase inflácie a oslabenia hodnoty peňazí zareagujú na vlastnú zhoršujúcu sa schopnosť splatiť svoje dlhy a normalizovať svoje predražené aktíva.

Časované bomby povolené americkou vládou a vytvorené bankami s nečestnými trhovými praktikami dravčieho kapitalizmu, založené na swapových obchodoch, virtuálnom balení finančných produktov, insolventnosti zákazníkov, ktorí nespĺňajú podmienky na poskytnutie úveru a falošných zmluvách o zabezpečení pôžičky, vybuchli do tváre daňovým poplatníkom a zvyšok sveta za to draho platí.

15. Získanie kontroly nad cenami energie (rozprava)

Predseda júci. – Nasledujúcim bodom programu je rozprava na tieto témy:

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0082/2008), ktorú predložil Hannes Swoboda v mene skupiny PSE Rade: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0460/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0083/2008), ktorú predložil Hannes Swoboda v mene skupiny PSE, pre Komisiu: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0461/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0089/2008), ktorú predložili Giles Chichester v mene skupiny PPE-DE, Anne Laperrouzová v mene skupiny ALDE, Sophia in 't Veldová v mene skupiny ALDE a Eugenijus Maldeikis v mene skupiny UEN Rade: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0463/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0090/2008), ktorú predložili Giles Chichester v mene skupiny PPE-DE, Anne Laperrouzová v mene skupiny ALDE, Sophia in 't Veldová v mene skupiny ALDE a Eugenijus Maldeikis v mene skupiny UEN Komisia: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0465/2008)

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0091/2008), ktorú predložili Rebecca Harmsová a Claude Turmes v mene skupiny VERTS/ALE Komisia: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0466/2008),

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0093/2008), ktorú predložili Esko Seppänen a Ilda Figueiredová v mene skupiny GUE/NGL Rade: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0468/2008),

– otázka na ústne zodpovedanie (O-0094/2008), ktorú predložili Esko Seppänen a Ilda Figueiredová v mene skupiny GUE/NGL Komisia: Získanie kontroly nad cenami energie (B6-0469/2008).

Hannes Swoboda, autor. – (DE) Vážený pán predseda, rád by som srdečne privítal pána komisára a pána ministra Borloo. Máme množstvo otázok, pretože si úprimne myslíme, že Európska únia venovala príliš málo pozornosti vývoju cien ropy, a to sa vzťahuje na Komisiu a možno aj na Radu. Hoci si pána komisára veľmi vážim, som presvedčený, že v tejto oblasti musíme viac konať.

Dovoľte mi, aby som sa v prvom rade venoval narastajúcim cenám ropy. Pán komisár, vždy som upozorňoval na to, že dochádza k dosahovaniu značných ziskov. Čo sa s nimi deje? V skutočnosti nedochádza k ich investovaniu, napr. do zdrojov alternatívnych energií alebo iných dôležitých investičných projektov. Namiesto toho sa používajú na kúpu akcií a výplatu dividend.

Po druhé, čo sa týka klesajúcich cien ropy, ktoré sa v istej miere tiež vyskytujú, má Komisia prehľad, či majú tieto klesajúce ceny dosah na spotrebiteľa? Obávam sa, že to tak nie je, a bol by som vďačný za vašu odpoveď k tejto otázke.

Do tretice by som rád predniesol otázku nedostatku energie, o ktorej sme už tiež diskutovali v súvislosti so správami, ktoré sme schválili vo výbore. Neexistuje dôvod, prečo by Komisia, nezávisle od budúcich právnych predpisov, nemala zaviesť veľmi praktický balík opatrení týkajúci sa nedostatku energie. Nie je to len opatrenie, ktoré by mohla Komisia prijať, je to tiež opatrenie, ktoré musia samozrejme prijať jednotlivé vlády. V tejto oblasti by sme tiež radi videli viac podnetov od Komisie.

To ma privádza k štvrtému bodu, k otázke týkajúcej sa vonkajšej energetickej politiky a dodávky energie, najmä plynu, čo je téma, ktorej sme sa často venovali. Počul som, že ste boli nedávno v Nigérii. Bolo by zaujímavé vypočuť si, aké podnety boli prijaté v tejto súvislosti.

Vidíme, že projekt Nabucco stagnuje, aby som uviedol len jeden príklad. Američania presadili pre ropu potrubie PTC. Každý tvrdil, že to nebude rentabilné, lenže pri náraste cien ropy v súčasnosti to rentabilné určite je. Jednoducho povedali: „Chceme a potrebujeme to na diverzifikáciu svojich dodávok energie.“

Čo robí Európa? Myslím si, že prístup Európy k dosiahnutiu konkrétnych bodov je príliš nemastný-neslaný a rád by som videl ráznejší a rozhodnejší postup Rady a Komisie pri uskutočňovaní diverzifikácie pre Európu, keďže toto je veľmi dôležité pre naše dodávky energie. Avšak naša skupina sa mimoriadne zaujíma o otázku nedostatku energie a spôsoby jej riešenia, pretože stále ide o veľmi vážny problém v Európe.

Giles Chichester, autor. – Vážený pán predseda, je mi ľúto, že socialisti sa rozhodli ventilovať svoje staré predsudky k ziskom a sociálnym otázkam, čo je v podstate otázka týkajúca sa ekonomiky a sociálneho dialógu. Je zrejmé, že zvyšovanie cien ropy je pre skutočné hospodárstvo vážne, najmä akákoľvek premenlivosť alebo nestálosť týchto cien, ale spomeňme si na lekcie, z ktorých sme si v 70-tych rokoch minulého storočia vzali ponaučenie. Z tohto poučenia vyplýva, že vyššie ceny podporujú intenzívnejší výskum a rozvoj zdrojov. To zabráni nadmernej spotrebe a zvýši účinnosť. Súhlasím, že otázka nedostatku energie je dôležitá, ale je potrebné sa s ňou popasovať prostredníctvom opatrení sociálneho zabezpečenia, a nie prostredníctvom deformácií trhu, ako je stanovovanie maximálnych cien.

Pamätajte aj na to, že ceny môžu klesať, ako aj stúpať, a že trhy majú vždy tendenciu vyhnúť ceny do výšky, než sa ustália na reálnej úrovni. Vytvorenie skutočne konkurencieschopného trhu je nevyhnutným predpokladom na presadzovanie ďalších politických cieľov. Táto cenová problematika zdôrazňuje základy energetickej politiky EÚ a energetickej situácie EÚ – najmä tri piliere: nevyhnutnú potrebu skutočne

konkurencieschopných trhov, ktoré zaistia najnižšie ceny a najefektívnejšie služby; zabezpečenie dodávok vzhľadom na našu závislosť od dovážaných palív a konvergenciu cieľov dlhodobej udržateľnosti s ostatnými dvomi prvkami našej politiky. Vyvarujme sa unáhlených rozhodnutí v dôsledku znepokojenia z nárastu cien počas minulého leta a nezabúdajme, že ceny nielen rastú, ale aj klesajú.

Rebecca Harms, autor. – (DE) Vážený pán predseda, dámy a páni, pán komisár, pán Chichester. Samozrejme, že ceny môžu klesať, rovnako aj stúpať, ale myslím si, že skoro všetci tu prítomní by súhlasili, že pokiaľ vezmeme do úvahy nedostatočné energetické zásoby a ich obmedzenú dostupnosť a rastúcu celosvetovú konkurenciu kvôli prístupu alebo spoločnému využívaniu týchto zdrojov, tak je pravdepodobné, že ceny zostanú dlhodobo veľmi vysoké.

Súčasný vývoj a problémy s nedostatkom energie názorne dokazujú, že na túto situáciu sme doteraz primerane nezareagovali. Podľa môjho názoru sa s vážnymi sociálnymi problémami, ktoré sú spojené s vysokými cenami energie, musíme vyrovnávať prostredníctvom sociálnej politiky, ale tiež musíme zo štrukturálneho hľadiska zabezpečiť, aby naše spoločnosti už nemrhali zdrojmi energie. Pán Piebalgs k tejto téme nepochybne niečo povie, keďže už od svojho nástupu do úradu sa touto otázkou intenzívne zaoberá.

Ciele týkajúce sa úspor a účinnosti energie musíme sledovať oveľa dôslednejšie, ako to bolo doteraz. Často sme hovorili o tom, že by sme mali stavať odlišné typy budov, že potrebujeme iné typy výhrevných a chladiacich systémov a úspornejšie elektrické spotrebiče. Kde sú však rozsiahle a koordinované kroky potrebné na využitie hlavného potenciálu, ktorý máme k dispozícii v súvislosti s účinnosťou a úsporou energie?

Ak existuje nejaká oblasť, kde potrebujeme istú formu vzorového európskeho plánu alebo národných plánov, tak je to práve táto oblasť. Podľa môjho názoru by sa mali štrukturálne fondy, Kohézny fond a programy Európskej investičnej banky atď. spoločne využiť na sledovanie cieľov, ktoré ste vy, pán Piebalgs, opakovane predložili pred tromi rokmi.

Ak sa pozrieme, napr. na súčasnú rozpravu o cenách ropy a na návrhy predložené v tomto Parlamente za účelom priradenia postupu Komisie, ktorá predsa len požadovala výrobu úsporných áut, mali by sme si položiť otázku, či bola myšlienka, že ceny zostanú dlhodobo vysoké, skutočne braná vážne.

Pán komisár, rada by som vás povzbudila, aby ste svoje predchádzajúce návrhy týkajúce sa účinnosti a úspor energie zahrnuli do hlavnej časti strategického prieskumu energetickej politiky, pretože táto oblasť určí, či robíme správnu vec pre naše spoločnosti a či slúžime ich potrebám v období trvale vysokých cien.

Anne Laperrouze, autor. – (FR) Vážený pán predseda, pán Borloo, pán komisár, dámy a páni, zvýšenie cien energie má všetky formy negatívnych dosahov, najzreteľnejší je nárast životných nákladov našich spoluobčanov. Toto znova ilustruje, akí závislí sme od energie. Sú potrebné rôzne kroky, ak chceme obmedziť výkyvy cien energie, a najmä znížiť ceny.

V tejto súvislosti mám tri návrhy. Prvý krok sa týka hospodárskeho riadenia cien energie. Toto musíme urobiť hneď teraz, inými slovami, členské štáty musia vytvoriť finančné mechanizmy, pomocou ktorých by bolo možné faktor rastúcich cien odstrániť z rozpočtov podnikov a tiež z rozpočtov domácností. Musia tiež presadzovať sociálne opatrenia v boji s nedostatkom energie v domácnostiach s nízkym príjmom.

Po druhé, je potrebné upraviť ceny, ktoré sa účtujú za dovážanú energiu. Čo navrhujete, aby Európska únia mohla pri rokovaní s producentmi štátmi hovoriť „jedným hlasom“ – a ľudia vždy vyzývajú na „hovorenie jedným hlasom“ – a aby sa teda všetky tieto susedské politiky a dohody o partnerstve konečne náležite zamerali na oblasť energetiky? Dovoľte mi, aby som predložil, možno naivné, riešenie, ktoré by mohlo pomôcť uvoľniť vzťahy pri našich rokovaníach s Ruskom. Prečo by sme nemohli prepojiť projekt plynového potrubia Nabucco s projektom South Stream? Možno by to aspoň trochu pomohlo k upokojeniu situácie.

Tretím krokom je zníženie dovozu alebo jeho úplné zastavenie, čo by bolo ideálnym riešením. Na to, aby sme to mohli dosiahnuť, musíme prerušiť symbiotické spojenie medzi stúpajúcim rastom a stúpajúcou spotrebou energie. Je veľmi dôležité, aby rast automaticky nevytváral úmerný nárast spotreby energie. Samozrejme, že potrebujeme vyvinúť obnoviteľné formy energie s nízkymi hodnotami emisií CO₂ a správa, ktorú predkladá náš kolega, pán Turmes, je krokom týmto smerom. Účinnosť energie tiež znamená úsporu energie, a to v súčasnosti nerobíme v dostatočnom meradle. Texty, ktoré tu budú predložené, sú preto dosť oneskorené. Musíme sa zamerať na materiálne a technologické kapacity uskladnenia energie a, samozrejme, na tie prvky, ktoré slúžia ako prostriedky spotreby energie.

Pán Borloo, môžete nám povedať, či dúfate, že klimaticko-energetický balík bude prijatý v nasledujúcich týždňoch? Čo by sa muselo stať, kým sa nezavedie tento ambiciózny balík zameraný na splnenie týchto rôznych cieľov?

Esko Seppänen, autor. – (FI) Vážený pán predseda, pán komisár, v kompromisnom uznesení je význam špekulácií pre rast nákladov energie vylúčený z cien energie. Virtuálna ropa sa však na trhoch derivátov predáva za šesťnásobok ceny reálnej ropy. Cena elektrickej energie je tiež viazaná na trh cenných papierov: virtuálna elektrická energia sa na trhu s energiou predáva za vyššiu cenu, ako je cena reálnej elektrickej energie a na Európskej energetickej burze stojí päťnásobne viac.

Existujú rozsiahle dôkazy o podvodoch na trhu s mimoburzovými derivátmi, ktorý samotné burzy cenných papierov neregulujú a nemonitorujú. Harmonizácia elektrickej energie bude automaticky viesť ku klesajúcim ziskom veľkých spoločností a do roku 2013 obchodovanie s emisiami mnohonásobne zväčší priestor pre špekulácie.

Na trhoch s derivátmi elektrickej energie sú spotrebiteľia nútení platiť cenu za špekulácie rovnako, ako to bolo na trhu s rizikovými hypotékami v Spojených štátoch: zisky sa privatizovali a straty sa zoštatňujú. Kapitalizmus je kasíno, kde je cena elektrickej energie lotériou na burzách cenných papierov. Ďakujem.

Jean-Louis Borloo, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predseda, dámy a páni, po tom, ako som si vypočul rôzne otázky, ktoré kladie takmer každý, dovoľte mi, aby som pridal niekoľko vlastných pripomienok.

Prvá pripomienka sa týka nepredvídateľného postupu, ktorým sa menia ceny: v jednom okamihu je to 10 USD, prednedávnom to bolo 140, teraz je cena opäť na hodnote 100 USD. V skutočnosti sa zdá, že sa narušil vzťah medzi spôsobom, akým sa oceňuje samotný produkt, a finančným trhom, ktorý je založený na tej istej komodite. Z dlhodobého hľadiska je podľa mňa zrejmé, že špekulanti tu vždy budú, pokiaľ sa budeme domnievať, že potreby globálnej energetiky, ktoré stále narastajú, nemusia byť založené na novej kombinácii zdrojov energie, ktorá bude menej závislá od uhlíkovodíkov.

Okrem toho som si všimol, že spoločný odkaz na stretnutí všetkých producentských a spotrebiteľských krajín v Jeddahu koncom júna, ktorého som sa zúčastnil spolu s pánom komisárom Piebalgsom, bol absolútne jasný. Očakávania boli nepochybné: hlavné spotrebiteľské krajiny musia dať jasne najavo svoj zámer zmeniť kombináciu zdrojov energie, zaviesť opatrenia na zvýšenie účinnosti energie a znížiť svoju závislosť od uhlíkovodíkov. Samotní výrobcovia s tým súhlasia. Myslím si, že toto je podstata nadchádzajúceho klimaticko-energetického balíka a verím, že 500 miliónov európskych spotrebiteľov hovorí: vyrábajme viac energie lokálne, dosiahnime väčšiu sebestačnosť v zásobovaní energiou a zabezpečme priamejšie prepojenie medzi výrobcami a spotrebiteľmi.

Z uvedeného vyplýva, že z krátkodobého hľadiska je potrebné vyriešiť rôzne regulačné problémy vrátane prístupu k informáciám o komerčných zásobách a nemyslia sa tým len strategické zásoby. Robia to Spojené štáty, robí to Japonsko. Komisia bola požiadaná, aby o tom uvažovala. Verím, že do konca októbra alebo začiatku novembra predloží Komisia návrh, aby sa čo najskôr zabezpečila väčšia transparentnosť v tejto oblasti. No zo strednodobého a dlhodobého hľadiska je najúčinnnejšou reakciou dobrá stratégia energetickej sebestačnosti a kombinácia rôznych zdrojov energie.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážený pán predseda, myslím si, že tieto otázky prichádzajú v pravý čas a táto rozprava je veľmi dôležitá. V súčasnosti Komisia dokončuje Druhý strategický prieskum energetickej politiky, ktorý sa tiež zakladá na rozpravách v tomto Parlamente. Očakávam, že tento Druhý strategický prieskum energetickej politiky bude prijatý v novembri a bude zahŕňať predovšetkým témy, o ktorých sme dnes hovorili.

Z dôvodu ratifikácie Lisabonskej zmluvy však môžeme v rámci strategického prieskumu energetickej politiky predložiť v každom prípade len obmedzené návrhy, pretože v nej je článok o energetike, ktorý by mohol poskytnúť väčšiu príležitosť na vypracovanie koordinovanej reakcie. Ale stále môžeme urobiť dosť.

Komisia takisto zastáva názor, že ceny ropy pravdepodobne zostanú strednodobo a dlhodobo na vysokej úrovni. Dôvodom tejto prognózy je premenlivosť na denných trhoch. Dokonca aj teraz, keď je cena ropy na úrovni 106 alebo 110 USD za barel, čo je oveľa menej ako prednedávnom na úrovni 145 USD, sa dá vývoj kvôli dennej premenlivosti len pomerne ťažko predpovedať a má v každom prípade závažný, ďalekosiahly dosah a je potrebné reagovať.

Hoci zreteľne existuje potreba krátkodobých opatrení zo strany členských štátov na zmiernenie dosahu na najzraniteľnejšie domácnosti, hlavná politická reakcia by sa mala zamerať na uľahčenie prechodu k výrazne udržateľnejšiemu postupu pri výrobe a spotrebe energie. Inými slovami, presadzovať náš cieľ transformácie na energeticky efektívne hospodárstvo s nízkou spotrebou uhlíkovodíkov. Aby sa tak stalo, bude nevyhnutné presadzovať návrhy Komisie týkajúce sa energetickej a klimateckej politiky v nadväznosti na politické záväzky Európskej rady.

K štrukturálnym reformám. Je dôležité zdôrazniť, že čelíme nielen zvyšovaniu ceny ropy, ale aj ceny energie: týka sa to tiež uhlia, rovnako sa to týka aj plynu a výsledkom je aj vplyv na ceny elektrickej energie. Vzťahy medzi týmito cenami súvisia s cenovou štruktúrou: napríklad zmluvy o dodávkach plynu často používajú benchmarky ceny ropy, výroba elektrickej energie spaľovaním plynu je čoraz okrajovejšia, z čoho vyplýva stanovovanie cien. Preto si myslím, že je veľmi dôležité riešiť nielen problematiku cien ropy, ale všetkých odvetví. Situácia jasne posilňuje potrebu podporovať hospodársku súťaž v celom energetickom odvetví. To je dôvod, prečo by som znova chcel zdôrazniť dôležitosť rýchleho dosiahnutia dohody o treťom balíku o vnútornom trhu s energiou.

Európa si môže a musí vytvoriť vlastné silné stránky, aby mohla zvládnuť rýchlo sa meniace celosvetové energetické hospodárstvo. Odpoveďou je riadne fungujúci, plne prepojený a konkurencieschopný vnútorný trh celej EÚ. Toto zmenší zraniteľnosť Európy voči prerušeniu dodávok energie a uľahčí spoluprácu s výrobcami energie a tranzitnými krajinami. Solidaritu medzi členskými štátmi v čase krízy umožnia európske siete.

Čo sa týka európskych energetických ropných zásob, pripravili sme práve legislatívu, ktorá sa jasne zameria na dve veci: po prvé, tieto ropné zásoby budú v čase krízy vždy prístupné a jednoducho využiteľné, a po druhé, ide o otázku stanovenia priorít, transparentnosti a podávania týždenných správ o komerčných zásobách. Hoci nie sme najväčším spotrebiteľom ropy na svete, sme v tomto ohľade schopní ovplyvniť transparentnosť na trhu a znížiť premenlivosť a úroveň špekulácií na trhu.

Špekulácie sú skutočne problémom. Urobili sme analýzu. Dostupné dôkazy svedčia o tom, že ponuka a dopyt sú hlavnými faktormi ovplyvňujúcimi cenu ropy a že tieto základné parametre sú nastavené na udržanie vysokých cien v budúcnosti. Súčasne však budeme pokračovať v analyzovaní rozsahu vplyvu špekulácií v určitom momente a či skutočne existuje možnosť zníženia volatility a zabezpečenia lepšieho dohľadu na energetickom trhu.

V každom prípade je úplne jasné, že transparentnosť na ropných trhoch, čo sa týka zmlúv a príslušných finančných nástrojov a základných parametrov, je nevyhnutnosťou. Rád by som povedal, že Komisia a národné protimonopolné úrady bojujú proti správaniu obmedzujúcemu hospodársku súťaž. Týmto spôsobom môžeme preniesť zmeny cien ropy na spotrebiteľov, pretože spotrebiteľia používajú spracované produkty. Komisia v tomto ohľade vynaloží dodatočné úsilie a mnohé protimonopolné úrady v členských štátoch už začali skúmať otázku, kedy a ako rýchlo sa zmeny ceny ropy prenesú na spotrebiteľov. Túto problematiku sledujeme. Zároveň je úplne jasné, že sú rozdiely medzi rôznymi členskými štátmi, pretože existujú odlišné stratégie zaistovania zdrojov a dodávok pre zainteresované spoločnosti. V niektorých krajinách tiež existujú zmesi biopalív, ktoré taktiež ovplyvňujú rýchlosť možnosti zmeny cien podľa ceny ropy. A to by malo byť, samozrejme, v centre pozornosti všetkých protimonopolných úradov.

Účinnosť energie, obnoviteľné zdroje a diverzifikácia: je úplne jasné, že naše ústredné témy sú v energetickej a klimateckej politike a táto bude prioritou v strategickom prieskume energetickej politiky.

Dôležitý európsky právny rámec je už v platnosti. Okrem toho je tu ešte veľa opatrení, ktoré sa uskutočňujú v rámci súčasného akčného plánu energetickej účinnosti vrátane legislatívnych iniciatív a zámerov. A tiež sú tu podporné kroky, napr. v rámci európskeho programu pod názvom Inteligentná energia.

Čo sa týka existujúcej legislatívy EÚ, najdôležitejšia je implementácia. Ambiciózny cieľ zameraný na úsporu energie do roku 2020 nemôže byť dosiahnutý bez primeranej transpozície členskými štátmi. Komisia rázne iniciuje konanie proti porušovaniu pravidiel s cieľom zabezpečiť, aby členské štáty skutočne zavádzali existujúce právne predpisy EÚ.

Tento rok Komisia taktiež prijme balík návrhov o energetickej účinnosti. Toto bude zahŕňať oznámenie s rozsiahlym prehľadom ambícií Komisie v oblasti účinnosti energie, ako aj legislatívne a politické podnety, najmä hlavné návrhy na ambicióznu modifikáciu smernice o energetickej hospodárnosti budov, ako aj modifikáciu smernice o uvádzaní spotreby energie na štítkoch, aby bolo zabezpečené účinnejšie

a dynamickejšie označovanie. Netreba pripomínať, že pokračujúce vysoké ceny energie ďalej potvrdzujú potrebu konania v tejto oblasti. Európska investičná banka sa tiež zreteľne angažuje v tejto oblasti.

Pri analýze vhodnej reakcie na situáciu vysokej ceny ropy Európska rada zdôrazňuje dôležitosť udržateľného a primeraného daňového rámca.

EÚ a jej členské štáty majú k dispozícii značný priestor na systematickejšie a účinnejšie využitie zdaňovania na stimuláciu úspor energie. Komisia plánuje predložiť návrhy a odporúčania na nákladovo efektívne využívanie zdaňovania a špecifických daňových stimulov vrátane zníženej DPH, aby podporila dopyt a ponuku energeticky účinného tovaru a služieb.

Okrem toho Komisia vo svojom prehľade smernice o energetickej dani preskúma, ako môže stimulovaním účinnosti energie a znižovania emisií zlepšiť podporu energetickej a klimatickej politiky EÚ. Čoraz rozšírenejšie a systematickejšie využívanie cestného mýta, spolu so zásadami oznámenia Komisie o ekologizácii dopravy, by podporilo zmenu k transparentnejším pravidlám energetickej účinnosti.

Čo sa týka financovania technológií a výskumu alternatívnych zdrojov energie, dovoľte mi, aby som vás upozornil na skutočnosť, že sme vo fáze prípravy oznámenia o financovaní technológií s nízkou emisiou uhlíka v nadväznosti na európsky strategický plán pre energetické technológie. Oznámenie bude analyzovať potrebu zdrojov na dlhodobý výskum a vývoj, rozsiahle demonštračné projekty a začiatočnú fázu komercializácie. Zvažujeme opatrenia na čo najlepšie využívanie verejných investícií, aby sme prilákali dodatočné súkromné investície, ako je vytvorenie osobitného zariadenia pre rozsiahle demonštračné projekty. To by mohlo byť založené na existujúcich nástrojoch, ako napríklad na finančnom nástroji rozloženia rizika, spoločnej iniciatívy Komisie a Európskej investičnej banky. Komisia tiež podporuje členské štáty, aby využívali národné zdroje, napr. potenciálne zdroje, ktoré by sa dali získať prostredníctvom obchodovania s emisnými kvótami v revidovanom systéme obchodovania s emisiami (ETS).

Čo sa týka energetickej bezpečnosti a aspektov zahraničnej politiky, vraciam sa k myšlienke, že Európa môže a musí posilniť vlastné silné stránky, aby obstála v rýchlo sa meniacom globálnom energetickom hospodárstve. Vnútrošná a vonkajšia politika v energetike sa navzájom dopĺňajú. Čím silnejší bude spoločný európsky energetický trh, tým odolnejší bude voči externým dodávateľom energie. Usilujeme sa o diverzifikáciu s krajinami ako Azerbajdžan, Turkménsko, Egypt, Irak, Nigéria, ale je jasné, že tiež podporujeme predvídateľné vzťahy so súčasnými dodávateľmi, ako napr. s Ruskom, a istotne sa zaoberáme intenzívne možnosťou, že Nórsko by mohlo zvýšiť dodávky na trh, pretože je úplne zrejmé, že európsky trh je pre dodávateľov lákavý. Nemali by sme sa obávať, že nebudeme mať plyn, ale skutočne by sme mali pracovať na konkurencieschopných dodávkach na európsky trh a vyhýbať sa situácii, keď by sme mohli byť vydieraní cenami.

K otázke podpory rozvojových krajín dovážajúcich ropu. Vzhľadom na silný vplyv prístupu a ceny energie na rozvoj a zmenu globálnej klímy je spolupráca v oblasti energetiky v rámci našich aktivít rozvojovej pomoci čoraz dôležitejšia. To bola ústredná téma návštevy Africkej únie a niekoľkých afrických štátov, ktorú som absolvoval začiatkom tohto mesiaca spolu s pánom komisárom Michelom. Investujeme značné prostriedky na podporu rozvoja týchto štátov, nielen aby sme odstránili nedostatok energie, ale im aj dodali čisté a nové zdroje energie.

Čo sa týka makroekonomických a sociálnych aspektov, nárast ceny ropy určite zaťaží spotrebiteľov a určité odvetvia hospodárstva, ktoré čelia náročným prispôbovacím procesom. Väčšina členských štátov okamžite podnikla alebo v súčasnosti zvažuje krátkodobé opatrenia v reakcii na nedávne zvýšenie cien energie. Väčšina týchto politík sa v súlade so závermi Európskej rady zameriava na zraniteľné domácnosti. Niektoré členské štáty už zaviedli alebo prediskutovali dočasné opatrenia zamerané na konkrétne odvetvia.

Keďže sa očakáva, že vysoké ceny energie budú dlhodobo pretrvávať, je dôležité, aby sa politické opatrenia zameriavali na uľahčenie štrukturálnych zmien smerom k dlhodobo udržateľnejším modelom výroby, prepravy a spotreby. Toto taktiež poukazuje na dôležitosť flexibilných trhov produktov a práce, lisabonského programu, na význam prechodu na hospodárstvo s nízkymi emisiami uhlíka a vysokou energetickou účinnosťou.

Myslím si však, že na tieto otázky neexistuje len jedna možná odpoveď. Napriek tomu je rámec, ktorý navrhujeme s balíkom o energetike a klimatických zmenách a balíkom vnútorného energetického trhu, hlavnou prioritou, pretože čím skôr bude prijatý, tým silnejší budeme a tiež bude väčšia konkurencia a nižšie spotrebiteľské ceny. Zároveň by sme mali byť otvorení a úprimní a povedať ľuďom: neočakávajte, že sa ceny ropy vrátia na úroveň 20 USD za barel. To znamená, že každý z nás by mal taktiež zmeniť svoje správanie,

pretože naše správanie je súčasťou problematiky a myslím si, že v našom každodennom živote by sme tomu mali venovať skutočnú pozornosť.

Jerzy Buzek, v mene skupiny PPE-DE. – (PL) Vážený pán predseda, čelíme dvom odlišným problémom. Prvý sa týka ceny ropy a plynu. Únia dováža väčšinu vyššie uvedených zdrojov. Druhý sa týka ceny elektrickej energie.

Čo sa týka prvého bodu, rád by som povedal, že ceny ropy a plynu by mohli klesnúť, ak sa trhovým silám podrobia aj výrobcovia, nielen spotrebitelia. Toto je predmetom rokovaní Únie s Ruskom, štátmi severnej Afriky a s Organizáciou krajín vyvážajúcich ropu (OPEC). Taktiež musíme podstatne zlepšiť účinnosť a úsporu energie. Je našou povinnosťou urobiť to a táto úloha by mala byť našou prioritou. Diskutovali sme o tom už dlhú dobu. Musíme tiež zlepšiť využívanie obnoviteľnej energie, keďže využíva naše domáce zdroje. Pre naše účely to však určite nebude stačiť. Zostáva nám teda naše uhlie a naša jadrová energia. Ak chceme zabrániť drastickému zvyšovaniu ceny, nemôžeme si dovoliť ignorovať ani jeden z tých dvoch zdrojov energie.

Toto vedie k druhému bodu, a to k elektrickej energii. Cenu elektrickej energie by bolo možné znížiť rozhodným úsilím o vytvorenie spoločného európskeho trhu s energiou. Je potrebné rýchle zavedenie tretieho energetického balíka. Ceny elektrickej energie môžeme tiež kontrolovať prostredníctvom citlivej a postupnej implementácie klimaticko-energetického balíka. To je dôležité najmä pre odvetvie elektrickej energie. V súvislosti s druhým balíkom je dôležité zvážiť benchmarking alebo postupné zavádzanie opatrení do smernice o systéme obchodovania s emisiami.

Rád by som sa poďakoval Komisii za tvrdú prácu na týchto otázkach a autorom uznesenia za nastolenie tejto témy.

Robert Goebbels, v mene skupiny PSE. – (FR) Vážený pán predseda, 2. januára 2008 ponúkol Richard Arens, obchodník burzy Nymex, 100 000 USD za zásielku 1000 barelov ropy. Cena za barel ropy prvýkrát dosiahla úroveň 100 USD. Obchodník na túto transakciu vynaložil okolo 5 000 USD. Okamžite ropu predal ďalej a týmto akceptoval stratu vo výške 800 USD. Bola to malá strata, ktorú náležite oslávil so svojimi kolegami ako prvý, kto prelomil psychologickú hranicu 100 USD za barel.

V nasledujúcich mesiacoch obchodníci z New Yorku často oslavovali rekordy. Dňa 14. júla dosiahla cena ropy úroveň 148 USD za barel. Hoci už ceny znova klesajú, došlo k veľkým škodám. Explózia cien ropy spustila kolo špekulácií so surovinami vrátane potravín.

Celosvetové hospodárstvo nemôže fungovať bez trhov, ale nie je prijateľné, aby finančný svet holdoval divokým obchodným špekuláciám, ktorých miesto je skôr v kasínach. Obchodník z New Yorku prostredníctvom páky v podobe obvyčajných 5 000 USD úspešne vyvolal vlnu špekulácií s ropou, ktorá spôsobila zmätok v celom svetovom hospodárstve. Burzové orgány konečne zastavili tieto rýdže špekulácie tým, že aspoň dočasne zakázali obchodníkom predaj akcií, ktoré nevlastnili. Tento postup je známy ako „nekrytý predaj nakrátko“ (naked short selling). Ak chceme zabrániť týmto nezdravým praktikám, tak potrebujeme absolútne striktné predpisy, a nie dočasné pravidlá. Preto musíme byť dôslednejší pri kontrole riskantných obchodov špekulantov. Senát Spojených štátov rokuje o návrhu, aby obchodník pri každej transakcii musel vynaložiť aspoň 25 % z celkovej investície. Týmto by sa predišlo mnohým rizikovým špekuláciám, ktoré nie sú v súčasnosti založené na veľmi nízkych sumách.

Suma peňazí, ktorá bola investovaná len do samotného trhu so surovinami v USA, sa v priebehu posledných štyroch rokov desaťnásobne zvýšila. Cenový index 25 hlavných komodít prudko narástol o viac ako 200 %. Úrovně cien už nie sú závislé od reálnych dodávok a efektívneho dopytu po surovinách, ale od špekulačných mechanizmov finančných trhov. V priebehu prvých šiestich mesiacov tohto roka sa na americkom ropnom trhu uskutočnilo 60 % obchodov s virtuálnou ropou, ktorá bola opakovane kupovaná a predávaná. Burza už dávno nie je prostriedkom na reguláciu komplexnej interakcie medzi dostupnou ponukou a aktuálnym dopytom, ale stala sa miestom, kde sa uzatvárajú stávky na finančné produkty, ktorých zložitosť nechápu do dôsledkov ani zástupcovia finančných spoločností. Jediná vec, na ktorej obchodníkom a ich šéfom záleží, je bonus. Všetci títo „zlatí chlapi“ z tohto globálneho kasína si naplnili vrecká miliónmi, pričom prišli o miliardy patriace ich klientom. Zisky sa zinkasovali, zatiaľ čo straty teraz zoštatňujú. Americkí daňoví poplatníci budú musieť zaplatiť viac ako 1 000 miliárd USD, aby splatili zlé úvery finančného sveta. To je sedemnásobok celkového rozpočtu EÚ.

Aj v Európe poklesla kúpna sila, úvery sú drahšie a vynára sa recesia. Komisia a národné vlády vždy odmietali prílišnú reguláciu finančných trhov, ktoré boli uznávané pre svoju výkonnosť. Avšak po totálnom kolapse

týchto finančných géniov musia teraz verejné orgány rýchlo konať a zaviesť prísnejšie pravidlá a účinné opatrenia, aby predišli divokým špekuláciám prebiehajúcim na trhoch vrátane trhu s ropou.

PREDSEDÁ: PÁN DOS SANTOS

podpredseda

Liam Aylward, *v mene skupiny UEN.* – Vážený pán predsedajúci, vítam skutočnosť, že táto rozprava zahŕňa ceny všetkých energií, nielen cenu ropy, ktorá je samozrejme hlavnou záležitosťou. Nielen ropa utrpela za posledný rok cenový šok: cena uhlia a plynu rastie rovnako rýchlo ako cena ropy, ak nie rýchlejšie. Najviac postihnutí sú, ako vždy, spotrebitelia.

Stupňovanie cien energie spôsobuje veľký tlak na rozpočet priemerného spotrebiteľa. Je na nás, zástupcoch ľudí na politickej úrovni, aby sme zaviedli postupy, ktoré zabezpečia dlhodobé dodávky palív za rozumnú cenu. Ako to však môžeme dosiahnuť, keď sa palivové zdroje postupne vyčerpávajú? Mali by sme sa vo väčšej miere zamerať na obnoviteľnú energiu a jej zdroje. Mali by sme viac skúmať alternatívne zdroje týchto surovín a investovať do nich. Toto rozhodne nie je nová myšlienka, avšak doteraz sme v tejto veci neurobili dosť. Máme povinnosť voči európskym občanom a v záujme nášho životného prostredia je, aby sme naše slová premenili na činy.

Ochrana životného prostredia a finančný blahobyt spotrebiteľa sú ciele, ktoré sa vzájomne nevylučujú. Tým, že vynaložíme viac peňazí, času a zdrojov v oblasti obnoviteľnej energie, môžeme dosiahnuť oboje a môžeme zabezpečiť dlhodobu udržateľnú dodávku energie pre budúcnosť.

Claude Turmes, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (FR) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, pán Goebbels má úplnú pravdu v tom, že sa vo veľkom špekuluje s cenami ropy a páni Borloo a Piebalgs povedali vlastne to isté. Skupina zelených, Socialistická skupina a Zjednotená ľavica predložili pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, aby sa naše uznesenie zameralo na túto otázku a dúfam, že pravicoví poslanci, ktorí dnes tleskali plánu opatrení na boj proti divokým špekuláciám na trhu s ropou – pričom tento potlesk ma veľmi teší – budú zajtra za naše pozmeňovacie návrhy hlasovať. Bolo by absurdné, ak by tento Parlament hlasoval za uznesenie, ktoré by sa nezaoberalo témou nadmerných špekulácií na trhoch s ropou.

Druhou dôležitou otázkou je sociálna stránka. Musíme pomôcť najchudobnejším členom našej spoločnosti prekonať túto situáciu. Čo sa mňa týka, navrhoval by som cieľnú pomoc. Bolo by lepšie dať chudobnejším domácnostiam 100 eur, ako predkladať tzv. dobré plány, ako napr. zníženie DPH. Tento názor, ktorý je taký blízky pánovi Sarkozymu, Parlament zajtra určite odmietne, pretože by sme skôr podporili pána Borlooa, ktorý podporuje systém bonus-malus, tým, že poskytneme občanom prístup k službám a domácim spotrebičom s nižšou spotrebou energie.

Dovoľte mi posledné dve pripomienky. Po prvé, otázku pridelovania zdrojov budeme schopní riešiť len vtedy, ak budeme napredovať v oblasti riadenia energetiky a obnoviteľných zdrojov energie. Rád by som sa opýtal pána komisára, či sa chce Komisia znova zosmiešniť predložením strategického dokumentu o energetike a energetickej bezpečnosti, ktorý sa nebude zaoberať otázkou dopravy? O doprave sa nehovorí ani v jednom návrhu, ktorý som videl. To je absurdné, pretože Európa je najviac závislá od ropy, nie od plynu, a vo vašich dokumentoch o tom nie je ani zmienka.

A teraz posledná pripomienka smerom k pánovi Borloovi: Výbor stálych zástupcov dnes viedol rozpravu o obnoviteľných zdrojoch energie a čo sa mňa týka, už nerozumiem postupu francúzskeho predsedníctva. Podkopávate záležitosti doložkou rendez-vous vrátane akčného plánu energetickej úspory vo výške 20 %. Našťastie, tento návrh bol dnes zamietnutý väčšinou členských štátov. Rád by som preto priamo vyzval francúzske predsedníctvo: prestaňte ohrozovať túto smernicu, pretože je to veľmi dôležitý dokument.

Sergej Kozlík (NI). - (SK) Európa má významnú možnosť ovplyvňovať ceny energie, a to dostatočnou produkciou vlastnej energie založenej na inej báze, než sú ropa a plyn. Ide však Európa touto cestou?

V 80-tych rokoch Slovensko a Maďarsko začali spoločnú výstavbu vodného diela Gabčíkovo-Nagymaros. Neskôr Maďarsko od výstavby odskočilo a vodné dielo dokončilo Slovensko samo. Miesto výroby špičkovej energie výsledkom bol medzinárodný arbitrážny spor, ktorého závery však maďarská strana neplní.

V 90-tych rokoch Slovensko investovalo značné prostriedky do zvýšenia bezpečnosti a predĺženia životnosti jadrovej elektrárne Jaslovské Bohunice. Splnenie bezpečnostných štandardov potvrdila Medzinárodná atómová komisia. V rámci prístupového procesu do Európskej únie však bolo Slovensko donútené predčasne uzatvoriť dva bloky tejto elektrárne.

Dnes Európska komisia posudzuje otázku dostavby rozostavaných dvoch blokov jadrovej elektrárne Mochovce. Prvé dva bloky už bezpečne a efektívne pracujú. Európska komisia si však s odpoveďou dáva načas. Príklad Slovenska ukazuje, že zámer zvýšenia vlastnej produkcie, a tým kontroly cien energie v Európe, je zatiaľ veľmi vzdialený.

Margaritis Schinas (PPE-DE). – (EL) Vážený pán predsedajúci, nárast cien ropy v tomto roku je vážnym škandalom, ktorý zasahuje domácnosti s najnižším príjmom v Európe. Z politického hľadiska si to vyžaduje odpovede, ako aj prispôsobenie sa ekologickému hospodárstvu, plán výstavby potrubí a energetický balík. V každom prípade sa musíme pustiť do boja proti ropným kartelom.

V súčasnosti fungujú dva ropné kartely na úkor európskych občanov.

Jedným je medzinárodný ropný kartel, voči ktorému nevystupujeme jednotne, alebo voči nemu nevystupujeme vôbec, pretože keď OPEC koná, nezdá sa, že by bral ohľad na nátlak zo strany EÚ.

Na samotnom európskom trhu existuje druhý kartel, pán komisár. Váš kolega, komisár zodpovedný za hospodársku súťaž, to stále sleduje bez toho, aby zasiahol. Myslím si, že okrem otázky nelegálneho obchodovania, ktorú celkom správne predniesol pán Goebbels, musíme riešiť nedostatok transparentnosti na vnútornom trhu ropných produktov. Toto je vynikajúca príležitosť pre Generálne riaditeľstvo Európskej komisie pre hospodársku súťaž, od ktorého očakávame isté kroky v záujme občanov, keďže, ak sa nemýlim, politika hospodárskej súťaže zostáva v právomoci Spoločenstva.

Ak budeme mať potom ťažkosti s OPEC-om, implementujeme politiku hospodárskej súťaže v rámci EÚ.

Eluned Morgan (PSE). – Vážený pán predsedajúci, spôsob, akým EÚ vyrába a spotrebúva energiu, podstúpi radikálne zmeny. Je to založené na trojstupňovej stratégii Komisie: bezpečnosť dodávok, dlhodobá udržateľnosť a konkurencieschopnosť. Komisia však vypustila zásadnú časť tejto dôležitej rozpravy, a to otázku cenovej dostupnosti.

Od zverejnenia zelenej knihy o energetike Socialistická skupina v tomto Parlamente žiadala, aby sa do centra pozornosti dostali spotrebitelia. Chceme, aby bola energetická chudoba súčasťou tejto rozpravy. V EÚ doposiaľ neexistujú národné definície a neprebíha ani zber údajov, a preto nemáme predstavu o rozsahu tohto problému. Vieme, že ceny energie sa zvýšili exponenciálnym spôsobom a najväčší dosah majú na tých najzraniteľnejších v našej spoločnosti.

Chcel by som Radu upozorniť, že pri rokovaniach o smerniciach týkajúcich sa elektrickej energie a plynu, ktoré sa čoskoro začnú, bude otázka energetickej chudoby základom našej dohody. Nebudeme sa miešať do vašich právomocí. Čo sa tohto týka, žiadame o vnútroštátne opatrenia, nie o opatrenia Spoločenstva, ale očakávame opatrenia týkajúce sa energetickej chudoby v prospech najchudobnejších občanov v EÚ.

Luca Romagnoli (NI). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, trúfam si povedať, že pravdepodobne nikto nedokáže v priebehu minúty a pár sekúnd povedať, ako zamedziť stúpaniu cien energie. Stručne si zhrňme situáciu: v prvom rade potrebujeme sociálnu politiku na národnej úrovni v prospech najzraniteľnejších skupín a malých podnikov, ako sú napríklad rybári, ale tiež verejných orgánov. Preto som zástancom plánovaných sociálnych opatrení, o ktorých hovoril pán Turmes. Ďalej potrebuje odlišnú politiku voči producentským kartelom a krajinám, ako povedal pán Buzek a možno aj ostatní. Toto je bezpochyby dôležité.

Rád by som zdôraznil ďalší aspekt, na ktorý často zabúdame. Ide o otázku spotrebnej dane. Ak by maximálna cena, ktorú môže vláda účtovať za pohonné látky, bola obmedzená, spotrebná daň by sa automaticky prispôbila tomuto stropu bez toho, aby boli porušené princípy subsidiarity v oblasti daňovej politiky alebo zákony o voľnej hospodárskej súťaži. Prečo by sme túto myšlienku nemali zvážiť? Zdá sa mi, že pán Piebalgs naznačil, že uprednostňuje niečo podobné.

Podľa môjho názoru vo všeobecnosti potrebujeme stratégiu na odmeňovanie tých, ktorí spotrebúvajú menej a penalizáciu tých, ktorí spotrebúvajú viac: inými slovami, stratégiu, ktorá odmeňuje energetickú účinnosť. Tiež však potrebujeme opatrenia na kontrolu špekulácií, ktoré zatiaľ neboli prijaté, a obojsmernú úpravu maloobchodných cien a výrobných nákladov.

Vito Bonsignore (PPE-DE). – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, vývoj cien energie smeruje k priškrteniu ekonomiky a zníženiu kúpnej sily rodín, ktoré sledujú neustále zvyšovanie účtov za energiu.

V tejto novej súvislosti je očividné prepojenie medzi cenami energie a zahraničnou politikou, a teda aj väčším politickým vplyvom producentských krajín. Je jasné, že Európa musí uskutočniť krátkodobý plán založený

na urýchlennom využití obnoviteľných zdrojov energie, podpore a hľadaní nových spôsobov využívania prírodnej, čistej energie a výstavbe nových potrubí. Preto je tiež dôležité zväčšiť naše zásoby ropy a plynu.

Toto všetko však nestačí, potrebujeme nové iniciatívy. Rád by som zdôraznil dva návrhy, ktoré počas uplynulých týždňov predložil premiér Berlusconi: stretnutie všetkých štátov nakupujúcich energiu, a teda stanovenie maximálnej ceny a spustenie rozsiahleho plánu pre atómové elektrárne. Pán komisár, mohla by Komisia zareagovať na tieto dva návrhy? Okrem toho, keď vysvetľuje svoju stratégiu pri mapovaní rôznych budúcich možností súvisiacich s dodávkami, môžete nám povedať, ak o tom máte informácie, či dochádza k finančným špekuláciám a čo s tým Komisia zamýšľa urobiť?

Reino Paasilinna (PSE). - (FI) Vážený pán predsedajúci, toto uznesenie je dôležité a máme naň vlastný názor. Táto situácia je búrlivá ako Bermudský trojuholník a závislosť, klimatické problémy a ceny, ktoré chudobní nie sú schopní platiť, vŕia hladinu. A nesmieme zabudnúť na špekulantov a ceny potravín.

Šetrenie energiou je nevyhnutné a najúčinnjšie riešenie, ktoré poznáme. Uhlíková stopa chudobných je nepatrná v porovnaní so stopou bohatých, ktorí nemajú v úmysle ju znižovať, ale sú jednoducho pripravení zaplatiť viac.

Mali by sme preto v tejto situácii zaviesť legislatívu týkajúcu sa progresívneho zdaňovania energie? Tí, ktorí si to môžu dovoliť, budú platiť za energiu relatívne viac. Alebo by sme mali zaviesť vyššiu cenu na tovary, ktoré spotrebúvajú veľa energie, alebo služby, ktoré ňou plytvajú? Špekulantov je potrebné dostať pod kontrolu. Hovoríme o dlhodobom udržateľnom vývoji: jeho hrdinami sú energeticky chudobné štáty a ich situáciu je potrebné dlhodobo plánovať. To je náš zásadný názor.

Jim Allister (NI). - Vážený pán predsedajúci, medzi projektmi, ktoré EÚ podporuje, je jednotný trh s elektrickou energiou v Írsku. Môže Komisia vysvetliť, prečo nefunguje pre spotrebiteľov v Severnom Írsku a prečo sme namiesto stability a cenových úspor videli od januára tohto roku masívne zvýšenie o 52 % a stále sa zväčšujúci rozdiel medzi cenami prevládajúcimi vo zvyšku Spojeného kráľovstva, kde bol v rovnakom čase cenový nárast 29 %? Ten je sám osebe vysoký, ale oveľa nižší ako 52 %.

Bude Komisia prešetrovať zlyhanie tohto projektu, aby dodržala sľub ministra Doddsa, ktorý dal pri jeho spustení? Povedal, že sa týka energetickej úspornosti a zlepšenia hospodárskej súťaže, aby sa minimalizovala veľkoobchodná cena elektrickej energie s množstvom výhod pre spotrebiteľa. Po necelom roku to moji voliči vnímajú ako prázdne slová. Konkrétne mám na mysli, či Komisia preskúma najmä dôsledky zlyhania pri zavádzaní jednotného trhu s elektrickou energiou, aby sa zareagovalo na dominanciu spoločnosti ESB na južnom trhu a z toho vyplývajúcu nedostatočnú hospodársku súťaž, ktorá je samozrejme úplne nevyhnutná pre úspech na akomkoľvek jednotnom trhu s elektrickou energiou?

Ari Vatanen (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, keď hovoríme o cenách, tak vždy hovoríme o obnoviteľnej energii. Vieme, že nás to vyjde veľmi drahé, a tak sa finančná zodpovednosť týkajúca sa cien energie často úplne stratí. A čo tých 80 %? A čo uspokojenie potrieb vzrastajúcej spotreby energie v budúcnosti?

Pozrime sa na plynovod Nord Stream. Hovoríme len o ekologických kritériách týkajúcich sa plynovodu Nord Stream. To je podobné, akoby ste skúmali kvalitu povrazu uviazaného okolo vášho hrdla, pretože plynovod Nord Stream a podobné projekty znižujú našu energetickú nezávislosť, pričom my musíme našu energetickú nezávislosť zväčšovať.

Čo budeme teda robiť? Jedinou skutočne zodpovednou odpoveďou je atómová energia: je nezávislá, je lacná, je konkurencieschopná a jej cena je predvídateľná, nespôsobuje emisie a nie je z Ruska.

Atanas Papanicolas (PSE). - (BG) Vážený pán predsedajúci, pán komisár, v podmienkach rastúcich cien energie je predovšetkým dôležité, aby sme zabezpečili väčšiu transparentnosť s ohľadom na tvorbu ceny. Pre vytvorenie jednotného európskeho energetického trhu je potrebné upraviť spoločné nariadenia. To zabezpečí väčšiu bezpečnosť nových investícií do odvetvia energetiky a elektrických a plynových rozvodných sietí. Čo najskôr je potrebné prijať práve tretí energetický balík a z tohto hľadiska je úloha Komisie a Rady obzvlášť významná. Balík upevňuje práva a nezávislosť energetických regulátorov a koordinuje ich činnosť prostredníctvom novozaloženej agentúry. Okrem iných záležitostí je dôležité venovať pozornosť najmä problematike „energetickej chudoby“ a národnej definícii tejto problematiky, okrem iného preto, aby bolo v zime prostredníctvom mechanizmu verejnej služby všeobecného záujmu zabezpečené minimálne množstvo energie pre ľudí žijúcich pod hranicou energetickej chudoby.

Domnievam sa, že problém vysokých cien energie je možné dostať pod kontrolu primeranou energetickou politikou určenou na návrh stimulov pre energetickú účinnosť, obnoviteľné zdroje energie a produkty

šetriace životné prostredie. So záujmom zväžime návrh týkajúci sa energetickej účinnosti, ktorý pán komisár Piebalgs načrtnul vo svojom vyhlásení.

Rareș-Lucian Niculescu (PPE-DE). - (RO) Podľa výskumu sa premrhá aspoň 20 % energie, ktorá sa v EÚ spotrebuje. Mali by sme zdôrazniť, že domácnosti majú potenciál energetickej úspory vo výške takmer 30 %, čo znamená, že je možné ušetriť jednu tretinu energie, ktorú v súčasnosti spotrebúvajú bytové domy. Praktickým riešením je rekonštrukcia vykurovania budov, ale toto riešenie je neprávom prehliadané a nie je dostatočne financované Európskou úniou.

Táto rekonštrukcia by napríklad v Rumunsku viedla každý rok k úspore viac ako 600 000 ton ropy. Myslím si, že Európsky parlament by mal podporiť zvýšenie dotácií EÚ aspoň o 10 %, ktoré je možné vyčleniť na zvýšenie účinnosti vykurovania domácností. Toto je skutočné, praktické a dlhodobé riešenie problémov, ktoré vznikli obyvateľom v dôsledku zvýšenia ceny energie.

Gyula Hegyi (PSE). - Vážený pán predsedajúci, rád by som hovoril len o jednom aspekte cien energie, konkrétne o cene za diaľkové vykurovanie. Státisíce domácností v Maďarsku, väčšinou rodiny s nízkym príjmom, využívajú diaľkové vykurovanie a jeho cena je rozhodujúcou sociálnou otázkou. Avšak z dôvodu opotrebovanej infraštruktúry a z technických príčin je diaľkové vykurovanie oveľa drahšie ako individuálne vykurovanie. To je v rozpore so zdravým rozumom a základnými záujmami životného prostredia. Preto vždy, keď môžem, vyzývam Komisiu a Radu, aby poskytli finančnú podporu na zlepšenie systémov diaľkového vykurovania, aby boli sociálne prijateľné a ekologicky účinné. Pokiaľ bude v členských štátoch diaľkové vykurovanie drahšie ako individuálne vykurovanie, tak je úplne zbytočné hovoriť o energetickej účinnosti.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, vážený pán úradujúci predseda Rady, Európska komisia predstavila balík opatrení týkajúci sa bezpečnosti a zabezpečenia atómových elektrární. Zabezpečíte, aby sa tento balík konečne dostal do rokovacieho programu pracovnej skupiny Rady, a aby sa tak stal úspechom francúzskeho predsedníctva Rady?

Rád by som sa opýtal pána komisára Piebalgsa, či by bolo možné hovoriť s pánom komisárom Kovácom, aby sme sa dozvedeli, či by sme mohli dostať nejaké podnety a možnosti na odpísanie investícií do odvetvia energetiky, aby boli zisky investované rozumne. To by tiež mohlo viesť k zníženiu cien.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) S cieľom vyriešiť naše energetické problémy je nevyhnutné mať spoločnú energetickú politiku s prvkami zahraničnej politiky. Musíme vytvoriť vnútorný trh. Tretí energetický balík tvorí jeho základ. Smernica sama osebe však nie je odpoveďou. Potrebujeme finančný vklad a vytvorenie riadneho prepojenia v sektore plynu a elektrickej energie. To by zabezpečilo našu energetickú bezpečnosť.

Pokiaľ ide o vonkajšie aspekty, Európska únia by mala hovoriť jednotne, rovnako ako Svetová obchodná organizácia (WTO). Komisia by mala mať právomoc na rokovanie o cenách energie. Toto by nemala byť záležitosť jednotlivých štátov, o tejto téme by sme mali rokovať spoločne ako jeden z hlavných účastníkov svetového trhu.

Mali by sme sa bližšie pozrieť na to, kto sú naši dodávatelia energie. Nestaviame plynové potrubia, cez ktoré by teoreticky nemusel prúdiť plyn, ako sa toho obávame pri plynovode Nord Stream? Vnímame Arktídu ako potenciálny zdroj energie?

Tiež by som rada poukázala na dôležitosť krátkodobých opatrení. Myslím tým rozhovory s krajinami OPEC a otázku dane z pridanej hodnoty.

Christopher Beazley (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, kolegovia zo Socialistickej skupiny a Zelení poukázali počas tejto rozpravy na špekulácie a aké neprijateľné sú z hľadiska cien energií a ja s nimi súhlasím. Chcel by som ich požiadať, aby uvažovali aj o politických súvislostiach stanovenia cien energie a najmä o kariére bývalého nemeckého spolkového kancelára Gerharda Schrödera, ktorý je momentálne zamestnaný v spoločnosti Gazprom a celkom jasne sleduje záujem, ktorý je bezatómový, ale, ako nás upozornil pán Ari Vatanen, nie je bez vplyvu ruskej politiky.

Rád by som sa opýtal Rady, či by vo svojej odpovedi mohla vysvetliť cestu k dosiahnutiu spoločnej energetickej politiky v EÚ s uvedením časového rozpätia. Rád by som sa opýtal pána komisára, či predložil Rade prehľad porovnateľných cien ropy a plynu, napríklad z Ruska, v porovnaní so skvapalneným zemným plynom z Kataru, atómovou energiou a všetkými ostatnými druhmi energie, pretože mám dojem, že naše vlády v skutočnosti nevyrábajú energiu za ceny, ktoré by si spotrebitelia želali. Sledujú svoje vlastné politické ciele.

Jean-Louis Borloo, úradujúci predseda Rady. – (FR) Vážený pán predsedajúci, existujú tri časti informácie. Som naozaj presvedčený o tom, že éra výroby energie na jednom mieste a jej preprava a predaj do celého sveta nás priviedla do teritoriálnej situácie, ktorá sa odôvodnene stala súčasťou globálnej finančnej krízy, pretože dážď je niekedy veľmi užitočný, a niekedy spôsobuje záplavy. Náhlý prívall dažďa na území, ktoré ho nedokáže absorbovať, sa nazýva záplava a katastrofa. Výsledkom je prívall vedľajších produktov a neuvážené riadenie celého tohto nazhromaždeného prílivu peňazí.

Vážený pán predsedajúci, pán komisár, dámy a páni, energetika je témou storočia. Práve som si vypočul príhovor pán Goebbelsa a bol som dojatý emotívnym tónom jeho príspevku. Som toho názoru, že musíme nielen znížiť úroveň našej spotreby, ale tiež ju lokalizovať spôsobom, ktorý odstráni našu závislosť od druhu energie, ktorého sa to týka. Spôsobí to aj problémy, ako je to v prípade uhlia, ktoré je lokalizovaným zdrojom a je potrebné brať ho do úvahy. Musíme tiež lokalizovať špekulácie, obmedziť ich a bojovať s nimi.

Na stretnutí EÚ – OPEC, ktoré sa konalo pred mesiacom a pol, padol návrh na prizvanie odborníkov, aby vypracovali rozsiahlu analýzu a pokúsili sa popísať, čo sa z krátkodobej perspektívy deje na rôznych odvetviach trhu.

Potom je tu otázka dlhodobého očakávania. Jedinou odpoveďou, čo sa týka očakávaní, je rešpektovať rozhodnutia z Jeddahu, to znamená, že Európa, čo predstavuje každý štát v Európe a Európu ako celok, sa musí priblížiť k energetickej účinnosti a zníženej spotrebe. Ak sa zriekneme šiestich až deviatich miliárd a ak budeme realizovať tento model, tak budeme v každom prípade postupovať správe.

Pán komisár, môže sa vynoriť otázka o konkrétnom kroku týkajúcom sa zvyšovania globálneho financovania pre rôzne oblasti výskumu. Pokiaľ ide o energetickú účinnosť, je to téma, ku ktorej sa určite vrátíme.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, veľmi rád by som vás uistil, že ceny ropy budú klesať. Chcel by som však upozorniť na otázky, ktoré sme nejakým podcenili. Trhy s ropou zabezpečili reálnu dodávku ropy, trhy s plynom reálne dodávajú zásoby plynu a trhy s uhlím dodávajú uhlie. Znamená to, že prepojenie medzi finančnými trhmi a trhmi s ropou môže fungovať. Inými slovami, netreba spochybňovať trh, ale je potrebné zmeniť spôsob, akým vyrábame a spotrebúvame energiu v rámci Európskej únie. To je skutočná odpoveď, pretože nemôžeme očakávať, že sa trh zjednoduší.

Rast existuje. Ak existuje rast, tak existuje väčší dopyt po zdrojoch energie a žiadny z terajších dostupných zdrojov energie sa nenachádza v takom množstve, aby sme mohli hovoriť o tom, že je zabezpečený ľahký prístup. Na to potrebujeme zmenu modelu, potrebujeme skutočne investovať do energetickej účinnosti, obnoviteľných zdrojov energie, výskumu a vývoja: nové investície.

Na to však potrebujeme peniaze ako od súkromných investorov, tak aj od verejných investorov. Budeme schopní urobiť tak len vtedy, ak bude existovať skutočne fungujúci trh. Skutočne fungujúci trh znamená, že každý zaplatí skutočnú cenu, aby sa pokryli nielen náklady, ale aj úrok z investície. Musíme sa sústrediť na záväzky verejnej služby, ku ktorým existuje európska legislatíva a ktoré sa týkajú domácností alebo malých a stredných podnikov, ktoré ich skutočne potrebujú. Od tohto smeru sa však nesmieme odchyliť.

Som presvedčený a neustále to opakujem, že návrhy stanovené v druhom balíku sú nevyhnutné pre uskutočnenie tejto zmeny a aby sme to posilnili, doplníme do druhého strategického prieskumu energetickej politiky niekoľko prvkov v týchto oblastiach: potreby infraštruktúry a diverzifikácia zdrojov energie, vonkajšie vzťahy v oblasti energetiky, zásoby ropy a plynu a krízový mechanizmus, energetická účinnosť a čo najlepšie využitie domácich energetických zdrojov EÚ.

Ideme správnou cestou. Nemusíme sa od nej odchyliť a nesmieme veriť, že existuje magické riešenie, ktoré okamžite spôsobí pokles cien. Ak sa budeme držať tejto cesty, môžeme skutočne zaručiť, že už táto generácia bude mať účinnú, dostupnú a čistú energiu. Ak budeme pri zmene odvetvia energetiky postupovať pomaly, nebudeme trpieť len my, ale aj budúce generácie.

Nachádzame sa v rozhodujúcej fáze a ako povedal pán minister, energia je hlavnou témou tohto storočia. Je to hlavná téma, ale verejnosť to tak vždy nevníma. Panuje názor, že máme čarovný prútik, ktorý všetko zmení. Mali by sme pokračovať touto cestou, na ktorú sme vykročili spolu s Parlamentom, a verím, že teraz je dôležitá dôslednosť, a skutočne dúfam, že Parlament prijme predložené právne návrhy. Je to rozhodujúce: to je najlepšia odpoveď na zvyšujúce sa ceny ropy.

Predsedajúci. – Mám šesť návrhov uznesenia⁽³⁾ v súlade s článkom 103 ods. 2 rokovacieho poriadku.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Ilda Figueiredo (GUE/NGL), písomne. – (PT) Nedávno sme boli svedkami nebývalého nárastu cien pohonných látok. Je to predovšetkým výsledok špekulácií spoločností, ktoré dosiahli veľmi vysoké zisky zo špekulatívneho ohodnotenia zásob ropy nakúpených za nižšie ceny.

Tento škandalózný nárast cien zhoršil životné podmienky väčšiny obyvateľstva, najmä ekonomicky slabších vrstiev spoločnosti, a mal ničivý dosah na hospodársku činnosť v rôznych odvetviach, ako napríklad v doprave a ostatných službách, v priemysle, poľnohospodárstve a rybnom hospodárstve.

Napriek značnému poklesu ceny nespracovanej ropy sa v niektorých krajinách udržali ceny na vysokej úrovni a obeťami sú spotrebitelia. Pre každý členský štát by to mal byť podnet na zavedenie dane, ktorá sa bude uplatňovať výlučne na mimoriadne a špekulatívne zisky s cieľom odviesť ich do štátnych pokladníc, z čoho by sa potom mohli podporiť odvetvia a obyvatelia, ktorých situácia najviac zasiahla.

Najdôležitejšie zmeny by však mali byť štrukturálne so zastavením liberalizácie odvetvia energetiky, pričom treba myslieť na to, že ide o strategické odvetvie pre rozvoj. Výsledkom by malo byť zoštátnenie za účelom záruky verejnej politiky, ktorá bude celkovo slúžiť národným záujmom a obyvateľstvu.

Urszula Gacek (PPE-DE), písomne. – Aké príhodné, že Európsky parlament vedie rozpravy o cenách energie na konci leta. Mnohí moji voliči už teraz so skutočnými obavami sledujú teplomer. Klesajúce teploty znamenajú, že musia zvažovať, či si môžu dovoliť zapnúť také drahé vykurovanie.

Domácnosti s obavami očakávajú deň, keď im doručia účet za plyn alebo elektrickú energiu. Nie sú to len najchudobnejšie rodiny, ktoré sa budú musieť rozhodnúť, ktoré dôležité nákupy počas tejto jesene a zimy odložia kvôli tomu, aby mohli kúriť.

Mimoriadne vážne sú zasiahnuté predovšetkým domácnosti s malými deťmi alebo staršími obyvateľmi. Majú najnižšie rozpočty a zároveň najväčšiu potrebu dodávok energie.

V plnej miere podporím všetky kroky, ktoré zmiernia bremeno nákladov na energiu pre najzraniteľnejšie skupiny spoločnosti.

V 21. storočí v civilizovanom srdci Európy sa vykúrený domov nemôže považovať za luxus.

András Gyürk (PPE-DE), písomne. – (HU) V posledných mesiacoch a priamo pred našimi očami sa ceny energie zvýšili ako nikdy predtým. Rastúce náklady na spotrebu energie môžu mať veľmi vážne následky na konkurencieschopnosť Európy. Okrem toho má postup vážny dosah na najbezbrannejšie vrstvy spoločnosti. Problém zväčšila aj skutočnosť, že niektoré krajiny podriadili politickým cieľom zásoby surovín, ktoré majú k dispozícii. Zvýšenie cien energie sa z týchto dôvodov stalo jednou z najcitlivejších politických otázok.

Hoci sa ani jeden členský štát nemôže vyhnúť dôsledkom zvýšenia cien, niektoré štáty sú v obzvlášť bezmocnej situácii. V dôsledku nestálej, nesprávnej vládnej politiky boli maďarskí spotrebitelia prinútení štyrikrát znášať zvýšenie cien plynu len v samotnom roku 2008. Práve z tohto dôvodu sa zvýšenie cien energie stalo najzávažnejším zdrojom sociálnej nespokojnosti v Maďarsku.

Je potrebný koordinovaný, zásadný krok, aby ceny zostali pod kontrolou. Musíme urobiť všetko pre to, aby systém dlhodobých medzinárodných dohôd, ktoré vymedzujú dodávky energie, zostal transparentný. Okrem toho je potrebné na úrovni Spoločenstva a členských štátov rozšíriť hospodársku súťaž spolu s opatreniami zameranými na zvýšenie energetickej účinnosti. Európska únia musí podniknúť reálne kroky, aby zaujala pevný postoj, najmä prostredníctvom vytvorenia alternatívnych prepravných trás pre zdroje energie. Domnievame sa, že je zároveň vhodné zosúladiť kroky smerujúce k ochrane najbezbrannejších obyvateľov. Myslíme si, že zvýšenie cien elektrickej energie sa nesmie spájať s prehĺbením sociálnych rozdielov.

(3) Pozri zápisnicu.

Katrin Saks (PSE), písomne. – (ET) Je dôležité, aby vlády členských štátov urobili na budúcu zimu všetko možné na podporu jednotlivcov, pre ktorých môže byť zvýšenie cien energie privysoké. Nárast cien o 30 až 40 % sa predpokladá aj v Estónsku. Obávam sa najmä toho, aký vplyv bude mať nárast cien energie na ľudí s nízkym príjmom, na chudobných a zraniteľné skupiny.

Stopercentne súhlasím s tým, že členské štáty musia prijať primerané opatrenia na zaručenie prijateľných cien energie. Tieto zahŕňajú príspevok k príjmu, zľavy a stimuly na zlepšenie energetickej účinnosti domácností.

Som tiež presvedčená, že členské štáty by mali vytvoriť akčný plán na boj s energetickou chudobou. Predovšetkým je potrebné definovať pojem „energetická chudoba“. Vymedzenie koncepcie pomôže upriamiť pozornosť na ciele. Každého musíme vytrhnúť z palivovej chudoby!

Napríklad na rozdiel od Veľkej Británie, u nás doma v Estónsku je výraz „energetická chudoba“ veľmi zvláštny. Ide o typický príklad eurožargónu, ktorý sa úmyselne alebo neúmyselne začína pomaly používať. Za ním sa však skrýva zaujímavá myšlienka, s ktorou sa musia oboznámiť autori legislatívy.

Príspevok určený pre starších občanov, veľké rodiny a postihnutých spolu s príspevkami na vykurovanie v zime alebo počas chladného počasia vo Veľkej Británii zohráva dôležitú úlohu. Podľa môjho názoru sú takéto opatrenia skvelým príkladom pre ostatných.

Veľa sa hovorí o úsporách, ale málo sa koná, hoci podniknutie krokov by bolo najrýchlejšou cestou k zmene. Čím lepšie zateplené a čím energeticky účinnejšie budú naše domácnosti, tým menej miníme na udržiavanie teploty v nich. Úspory by boli veľké, pretože len v Estónsku budovy pohlcujú 40 % primárnej energie. V tejto súvislosti však nesmieme pasívne prenechať iniciatívu ľuďom, ktorým bude chladno.

PREDSEDÁ: Diana WALLIS

podpredsedníčka

16. Hodina otázok (Komisia)

Predsedajúca. – Ďalším bodom programu je hodina otázok (B6-0462/2008).

Nasledujúce otázky sú určené Komisii.

Prvá časť

Otázka č. 35, ktorú predkladá **Mairead McGuinness** (H-0637/08)

Vec: Hranice deficitu rozpočtu eurozóny

Krajiny eurozóny nesmú v zmysle nariadení Paktu stability a rastu Európskej únie prekročiť hranicu deficitu rozpočtu 3 % HDP.

Môže Komisia poskytnúť aktuálne zhodnotenie dodržiavania nariadení?

Považuje Komisia súčasné finančné pravidlá za dostatočne flexibilné, aby vlády mohli reagovať na hospodárske problémy, ale dostatočne prísne, aby zabezpečili udržateľnosť verejných financií?

Za akých okolností, ak nejaké existujú, môžu krajiny eurozóny prekročiť hranicu deficitu rozpočtu vo výške 3 %?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Predmetom prvej otázky sa podrobne zaoberá správa Komisie o verejných financiách v Európskej menovej únii z roku 2008. Jediný významný rozpočtový vývoj, ktorý v nej nie je zahrnutý, je súčasné zavedenie postupu pri nadmernom deficite voči Spojenému kráľovstvu.

Pokiaľ vezmeme do úvahy, že Komisia očakáva v obidvoch fiškálnych rokoch 2008 – 2009 a 2009 – 2010 prekročenie referenčnej hodnoty 3 % v Spojenom kráľovstve, Rada tento rok rozhodla v súlade s článkom 104 ods. 6 Zmluvy, že Spojené kráľovstvo má nadmerný deficit. Pri tej istej príležitosti Rada v súlade s článkom 104 ods. 7 Zmluvy stanovila lehotu v dĺžke jedného roka na nápravu tohto nadmerného rozpočtu.

Komisia zároveň so svojím mandátom na základe Zmluvy a Paktu stability a rastu neustále sleduje hospodársky a rozpočtový vývoj v členských štátoch a je pripravená uviesť do činnosti nástroje na rozpočtový dozor tam, kde je to potrebné.

Odpoveď na druhú otázku je kladná, najmä čo sa týka korekčného mechanizmu. Od reformy z roku 2005 došlo k náprave nadmerných deficitov, z ktorých len Spojené kráľovstvo a Maďarsko podliehali postupu pri nadmernom rozpočte. Eurozóna zaznamenala v roku 2007 celkovo najnižší štrukturálny fiškálny deficit od roku 1973. Okrem toho bolo použitie preventívnych opatrení niekedy nerovnomerné. Ministri financií eurozóny sa v Berlínskej deklarácii z apríla 2007 zaviazali dosiahnuť strednodobé rozpočtové ciele najneskôr do roku 2010. Tento záväzok sa tento rok v podstate zopakoval. Reforma z roku 2005 zároveň zaviedla do paktu dostatok hospodárskej racionality, aby bol schopný pružne reagovať na vážne narušenia tam, kde je to nevyhnutné, najmä prostredníctvom prepracovanej doložky flexibility a zavedením implicitných záväzkov do strednodobých cieľov.

Fungovanie prepracovaného paktu je riadne zdokumentované v správe Komisie o verejných financiách v Európskej menovej únii v rokoch 2006, 2007 a 2008 a priloženej dokumentácii. V tohtoročnej správe je tiež predstavená metodológia navrhnutá na zavedenie implicitných záväzkov do strednodobých cieľov ako preventívneho opatrenia.

Čo sa týka tretej otázky, podľa prepracovaného Paktu stability a rastu môžu rozpočtové deficity v členských štátoch EÚ prekročiť referenčnú hodnotu vo výške 3 % len v rámci prísne obmedzených okolností bez toho, aby bol výsledkom vznik nadmerného deficitu. Tieto deficity musia byť vždy najmä nízke a tiež dočasné. Okrem toho musí byť rozpočet, ktorý prekročil referenčnú hodnotu, buď výnimočný, alebo musí zahŕňať deficit, ktorý vznikol v dôsledku vážneho hospodárskeho poklesu definovaného ako záporná miera rastu alebo kumulovaný pokles produkcie.

Ak je deficit nízky a dočasný, je potrebné vždy brať do úvahy aj ďalšie rôzne faktory, treba to však urobiť objektívne. Iné dôležité faktory zahŕňajú napríklad výdavky na výskum a vývoj podporujúce rast. Priame odpočítanie akýchkoľvek výdavkov z deficitu je však vylúčené. Napokon je v každom prípade potrebné dodržať ako referenčnú hodnotu zlepšenie ročného štrukturálneho deficitu rádovo o 0,5 % HDP.

Mairead McGuinness (PPE-DE). - Budem potrebovať dlhší čas na preskúmanie detailov vašej odpovede. Spomínali ste najmä Spojené kráľovstvo. Zaujímam ma samozrejme hlavne situácia v Írsku. O niekoľko týždňov v Írsku očakávame náročný rozpočet. Chcela by som, aby ste sa, ak môžete, vyjadrili k vašim rozhovorom s írskym ministrom o našom deficite a samozrejme, či ho prekročíme a aký to bude mať dosah z pohľadu EÚ.

Andris Piebalgs, člen Komisie. - No, vždy sa držíme faktov. Každý rozhovor medzi mojim kolegom Joaquínom Almuníom a írskymi kolegami má za cieľ získať viac informácií, ale fakty a čísla analyzujeme na konci roka. To je dôvod, prečo, bohužiaľ, nemôžem na túto otázku odpovedať, ale je to veľmi pochopiteľné. Ako som už dnes povedal, o postupoch v prípade nadmerného deficitu sa hovorí v súvislosti so Spojeným kráľovstvom a Maďarskom.

Richard Corbett (PSE). - Uznáva Komisia, že podľa zmluvy, v protiklade s Paktom stability, 3 % nie sú limit, ale je to referenčná hodnota? Správa Komisie o ktoromkoľvek členskom štáte, ktorý prekračuje túto referenčnú hodnotu, má zohľadniť „všetky ostatné závažné faktory vrátane stavu hospodárskeho a rozpočtového výhľadu členského štátu na stredne dlhé obdobie“, ako sa hovorí v článku 104 ods. 3 zmluvy.

Nemyslí si Komisia, že za posledných niekoľko dní a týždňov sa hospodárske pozície členských štátov nevyhnutne zmenili, a možno oprávňujú uplatniť mimoriadny stupeň flexibility?

Andris Piebalgs, člen Komisie. - Myslím, že keď začíname s týmito postupmi, máme dosť dobrý spätný prehľad. Tri percentá sú prahovou hodnotou, na ktorú sa naozaj pozeráme. Ak sa prekročí, tak len vo veľmi výnimočnej situácii nezačneme s týmito postupmi. V podstate sú teda 3 % prahová hodnota, na ktorú sa pozeráme, a myslím, že sa budeme držať postupov, ktorých sme sa vždy držali. Nebudeme meniť pravidlá, ani v súčasnej situácii.

Predseda júca. - Otázka č. 36, ktorú predkladá **Olle Schmidt (H-0668/08)**

Vec: Kríza v oblasti hypotekárnych úverov a rozpočtové pravidlá

Na jar pokračovali hospodárske problémy a napätie na globálnych finančných trhoch, spôsobené hlavne rozširujúcou sa krízou hypotekárnych úverov. Fannie Mae a Freddy Mac teraz dostávajú kapitálové injekcie od štátu a hypotekárny trh sa trasie v základoch. V júli som bol vo Washingtone a stretol som sa tam s viacerými senátormi, ktorí sa domnievajú, že hypotekárna kríza ešte nedosiahla svoje dno a ani ho nedosiahne pred rokom 2010.

Ako dlho bude podľa názoru Komisie pokračovať finančná kríza? Ako Komisia posudzuje signál, ktorý Spojené štáty vysielajú pre trh zachraňovaním spoločností vo finančných ťažkostiach pred bankrotom napriek tomu, že tieto spoločnosti zvyčajne nie sú chránené štátom – najskôr Bear Stearns a teraz Fannie May a Freddy Mac?

A nakoniec, ako Komisia pristupuje v rámci súčasných a nadchádzajúcich preskúmaní existujúcich právnych predpisov ako Lamfalussyho smernica a smernica o kapitálových požiadavkách k veľkému nebezpečenstvu, že sa zmeny v týchto dňoch vymknú spod kontroly a poškodia konkurencieschopnosť európskeho finančného trhu?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Už asi rok zaznamenávame otrasy na medzinárodných finančných trhoch a interakcia medzi akumulovaním strát vo finančnom systéme a zhoršovaním globálnej hospodárskej perspektívy veľmi sťažuje možnosť predpovedať koniec týchto otrasov. Aktuálna situácia na finančných trhoch ilustruje, ako môže problém, ktorý sa spočiatku zdal byť obmedzený na určitý segment trhu, teda na USA a rizikové hypotéky, rýchlo ovplyvniť celý medzinárodný finančný systém.

Straty spojené s americkými rizikovými hypotékami sa rozšírili prostredníctvom prepojených trhov a komplexných finančných produktov, čo spôsobilo rozvrat viacerých kľúčových úverových trhov. Problémy vo fungovaní týchto trhov však najsilnejšie pocítil bankový sektor, kde vznikli značné straty a nedostatok likvidity na trhu si vyžiadal podporu centrálnych bánk.

Množstvo finančných inštitúcií v USA a v Európe sa predsa len zachránilo pred platobnou neschopnosťou potom, čo zažili vážne ťažkosti v prístupe k likvidite. Tieto zásahy verejného sektora odzrkadlili obavy o ohrozenie finančnej stability a stretli sa väčšinou s pozitívnou reakciou finančných trhov.

V USA sa ako následok nesprávneho predaja rizikových hypoték v minulosti očakáva, že anulovanie hypotekárnych zmlúv bude pokračovať až do polovice roku 2009. Problémy na medzinárodnom finančnom trhu sú naďalej kritické – už ste dnes o týchto otázkach hovorili – čo súvisí sčasti s vývojom vo finančnom sektore a sčasti s dôsledkami zhoršenia hospodárskeho prostredia.

Neistota, čo sa týka konečného rozsahu a miesta vzniku úverových strát, stále podkopáva dôveru investorov a celkové straty, ktoré banky doteraz zverejnili, sú o dosť nižšie ako odhady celkových strát vo finančnom systéme založené na rôznych projekciách budúcich hypotekárnych strát.

Banky sú čoraz viac nútené k rekapitalizácii, často s vysokými nákladmi a v ťažkých trhových podmienkach. Okrem toho sa problémy v bankovom sektore čoraz viac odzrkadľujú v sprísňovaní úverových štandardov a v zníženej úverovej činnosti bánk.

Vyplyývajúce vyššie finančné náklady a obmedzený prístup k úverom pravdepodobne spolu s inými nepriaznivými skutočnosťami, ako sú vysoké ceny ropy a rastúca inflácia, pôsobia na globálne hospodárstvo.

Z tohto dôvodu sa hospodárska perspektíva Európskej únie a hospodárstva eurozóny od prognózy Komisie z jari 2008 ďalej zhoršovali. Hospodárske vyhliadky sa u jednotlivých členských štátov líšia. So zhoršovaním hospodárskych podmienok pokračuje tlak na bilancie bánk.

Nestabilné trhové podmienky vyžadujú neustálu pozornosť verejných orgánov, najmä centrálnych bánk, orgánov dohľadu a ministrov financií, a potrebu sledovať vývoj trhu. Nie je možné vylúčiť potrebu ďalších zásahov v prípade systémovej krízy.

V širšom kontexte sa riešia konkrétne akcie na určenie slabých miest v rámci pre finančné trhy. Po diskusii Rady pre hospodárske a finančné záležitosti v októbri 2007 bol prijatý plán regulačných opatrení.

Aj keď sa tento plán týka len EÚ, je v súlade s príslušnými iniciatívami na globálnej úrovni. Cieľom tohto plánu je zvýšiť transparentnosť, zaoberať sa otázkami oceňovania, posilniť dohľad nad bankami a skúmať štrukturálne trhové otázky analýzou hlavných slabých miest v regulačnom rámci a formulovaním vhodných politických protiopatrení. Komisia v súčasnosti pracuje na zabezpečení včasného dodania tohto plánu vrátane konkrétnych iniciatív týkajúcich sa zvýšenia transparentnosti pre investorov, trhy a regulátorov, revidovaných kapitálových požiadaviek pre banky a regulácie úverových ratingových agentúr.

V tomto ohľade Komisia dokončila externé konzultácie o navrhovaných zmenách v smernici o kapitálovom zabezpečení a má v úmysle predložiť návrh v priebehu nasledujúcich mesiacov.

Taktiež zvažuje právne predpisy v oblasti úverových ratingových agentúr. V tejto súvislosti sa začala verejná konzultácia na konci júla 2008.

Dosiahol sa pokrok aj pokiaľ ide o spoluprácu v oblasti dohľadu medzi jednotlivými krajinami v rámci EÚ tým, že na začiatku júla 2008 nadobudlo účinnosť nové Memorandum o porozumení.

V širšom zmysle jedným z cieľov preskúmania Lamfalussyho postupu je zlepšenie novej organizácie dohľadu, kde Komisia plánuje napríklad revidovať rozhodnutia o výboroch orgánov dohľadu EÚ.

Vo všetkých svojich snahách si je Komisia vedomá globálneho rozmeru požadovanej reakcie a v tomto ohľade koordinujeme svoje odpovede s našimi partnermi.

Olle Schmidt (ALDE). - Niekedy otázka unikne a musím pripustiť, že toto je možno trochu zastarané, ale ďakujem Komisii za takú férovú odpoveď. Obraciam sa na Komisiu znepokojený tým, že naša reakcia je prehnaná, a dúfam, že nad tým bude uvažovať. Súhlasím, že musíme konať a reagovať, ale nemali by sme to preháňať, pretože potrebujeme vyvážený prístup. Inak by sme mohli narušiť rast v Európe a myslím, že to by sme z dlhodobého hľadiska mali brať do úvahy. Takže vyvážený prístup. A spolieham na Komisiu, že dohliadne na to, aby sa tieto opatrenia uplatňovali primeraným spôsobom.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Myslím, že Komisia je naozaj vyvážená. Mali sme hodinovú rozpravu, kde veľa poslancov Parlamentu žiadalo o veľmi unáhlené konanie, ale Komisia skutočne používa vyvážený prístup.

Danutė Budreikaitė (ALDE). – (LT) Dnes sme mali diskusiu o svetovej finančnej kríze a jej dosahu na naše hospodárstvo. Jedna poslankyňa poukázala na skutočnosť, že v jej krajine už jedna banka zbankrotovala. Ste si vedomí hroziaceho nebezpečenstva bankrotu bánk v našich krajinách, krajinách Európskej únie?

Paul Rübiger (PPE-DE). - (DE) Zaujímalo by ma, aká je aktuálna situácia, čo sa týka skutočných nákupov v porovnaní s finančnými transakciami v sektore energetiky. Zamýšľa Komisia jasne pomocou štatistiky ukázať, čo sú skutočné nákupy energie a čo sa len obchoduje na finančných trhoch, a plánuje Komisia prijať pravidlá na riadenie krátkych predajov?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Moja krajina, Lotyšsko, má množstvo bánk a k platobnej neschopnosti samozrejme môže dôjsť. Domnievam sa, že máme dosť vyspelý trh. Ale deje sa to pod dohľadom centrálnej banky a aspoň na lotyšských finančných trhoch sa nevyskytli žiadne otrasy akéhokoľvek druhu. Preto vás môžem uistiť, že lotyšský finančný trh je veľmi stabilný a jeho stabilita nebola ničím narušená. Ale je veľmi dôležité vyzdvihnúť úlohu, ktorú hrá bankový dohľad, a to, že všetky podmienky pre tento dohľad spĺňajú komerčné banky.

Čo sa týka nákupov energie, ak pán poslanec súhlasí, budem odpovedať písomne, pretože túto otázku pokladám za veľmi špecifickú a netrúfam si poskytnúť konkrétne čísla.

Predseda júca. – Otázka č. 37, ktorú predkladá **Rodi Kratsa-Tsagaropoulouová** (H-0679/08)

Vec: Bezpečnosť leteckej dopravy

Nedávna havária lietadla leteckej spoločnosti Spanair v Madride, pri ktorej zahynulo veľa ľudí, a vynútené pristátie lietadla Boeing 737 spoločnosti Ryanair v Limoges vo Francúzsku, kde bolo zranených 26 ľudí, znovu vyvoláva otázky, či sa arzenál právnych predpisov a kontrol, ktoré sa v Spoločenstve používajú pri riadení bezpečnosti leteckej dopravy, adekvátne a účinne uplatňuje. Nariadenie (ES) č. 1899/2006⁽⁴⁾ výslovne stanovuje povinnosť leteckých spoločností vykonávať programy prevencie nehôd a bezpečnosti letov a požiadavky, ktoré sa uplatňujú na prevádzku akéhokoľvek civilného lietadla (certifikácia, dohľad, údržba, nástroje a vybavenie, bezpečnosť atď.).

Považuje Komisia tieto ustanovenia za dostačujúce a primerané alebo sa domnieva, že by sa mal pre letecké spoločnosti stanoviť prísnejší rámec kontroly? Ako Komisia posudzuje aktuálny stav implementácie smernice 2003/42/ES⁽⁵⁾ o hlásení udalostí v civilnom letectve (prijatie systému hlásenia nehôd a vážnych incidentov)? Pokladá za dostatočnú doposiaľ poskytovanú pomoc pre kontrolné mechanizmy a systémy včasného varovania, čo sa týka leteckých spoločností s pochybnou úrovňou bezpečnosti, a pre kontroly zhody vykonávané Európskou agentúrou pre bezpečnosť letectva, čo sa týka leteckých úradov členských štátov a údajov uvoľňovaných za účelom vytvorenia čiernej listiny?

(4) Ú. v. EÚ L 377, 27.12.2006, s. 1.

(5) Ú. v. EÚ L 167, 4.7.2003, s. 23.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Čo sa týka uplatňovania pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa prevádzky leteckých spoločností, Komisii nie sú známe žiadne slabé stránky alebo medzery súvisiace s bezpečnosťou v príslušnej legislatíve bezpečnosti leteckej dopravy, ktorá v Spoločenstve nadobudla platnosť len nedávno 16. júla 2008. Súbor technických požiadaviek pre prevádzku leteckých spoločností stále prechádza zmenami, ktoré odrážajú stav vedeckých znalostí. Dosahuje sa to neustálym monitorovaním výkonnosti operátorov, a preto v tejto etape Komisia nepovažuje prísnejší rámec kontroly za nutný.

Čo sa týka uplatňovania pravidiel Spoločenstva týkajúcich sa hlásenia udalostí, Komisia je spokojná s tým, že všetky členské štáty majú zriadený povinný systém hlásenia a že informácie zhromažďujú v národných databázach. Tieto pravidlá obsahujú systém výmeny informácií a zabezpečujú ich šírenie. Výmena informácií ešte nie je plne funkčná, pretože to vyžaduje dohodu o jednotlivých protokoloch medzi každým členským štátom a Komisiou, aby bolo možné aktualizovať centrálny register v súlade s nariadením Komisie. Členské štáty a Komisia na tejto záležitosti aktívne pracujú, ale informácie sú v tejto etape už k dispozícii len na národnej úrovni.

Šírenie informácií je správne vykonávané na základe nariadenia Komisie z 24. septembra 2007. Implementácia ochrany informácií bola transponovaná do vnútroštátnych právnych predpisov, ale len čas nám umožní posúdiť účinnosť týchto ustanovení, ktoré predstavujú základný kameň dobrej kultúry hlásení tým, že zaisťujú nevyhnutnú dôveru hlásiacich.

Čo sa týka kontroly leteckých spoločností s pochybnou úrovňou bezpečnosti, Komisia môže pána poslanca ubezpečiť, že starostlivo uplatňuje ustanovenia pravidiel Spoločenstva týkajúce sa uloženia zákazu prevádzky leteckým prepravcom nerešpektujúcim bezpečnostné požiadavky. V súčasnosti sa v Európe 54 % všetkých inšpekcií lietadiel na odbavovacej ploche týka európskych operátorov. Znamená to, že Komisia venuje rovnakú pozornosť úrovni bezpečnosti nielen európskych, ale aj neeurópskych leteckých spoločností. Vďaka neustálej a úzkej spolupráci úradu civilného letectva v členských štátoch zlepšujú dohľad nad svojimi prepravcami. Výsledky inšpekcií na odbavovacej ploche lietadiel boli obzvlášť úspešným preventívnym nástrojom, ktorý zabráni obmedzeniam prevádzky leteckých prepravcov v Spoločenstve.

Čo sa týka kontroly dodržiavania noriem u vnútroštátnych úradov civilného letectva prostredníctvom agentúry EASA, Komisia by chcela pána poslanca ubezpečiť, že vďaka úzkej spolupráci a vzájomnej dôvere medzi úradmi civilného letectva v členských štátoch a agentúrou EASA je možné medzi agentúrou a kontrolovanými úradmi dohodnúť a vypracovať udržateľné riešenia. Dôkazom dobrej spolupráce je fakt, že agentúra bola schopná zdvojnásobiť počet inšpekcií odvtedy, čo boli v roku 2006 prijaté príslušné pravidlá, a že ochranné opatrenia uložené jednému členskému štátu na konci toho roka boli tento týždeň zrušené.

Rodi Kratsa-Tsagaropoulou (PPE-DE). – (EL) Som Komisii veľmi vďačná za túto odpoveď, ale som, pán komisár, prekvapená. K leteckým nehodám dochádza v porovnaní s počtom letov pomerne zriedkavo, ale predsa len sú to nehody, ktoré spôsobujú veľa úmrtí, vyvolávajú vo verejnej mienke obavy a podlamujú dôveru v našu politiku a naše kontroly.

Nepočula som vás navrhnúť žiadne opatrenia alebo rozdeliť bezpečnostným organizáciám nové zodpovednosti alebo úlohy. To sa týka nielen leteckých spoločností, ale aj civilných agentúr zodpovedných za inšpekcie v členských štátoch. Týka sa to tiež čiernej listiny: na akých kritériách je založená? Budete ju podporovať? Nedali ste mi odpoveď na porovnanie následkov týchto nehôd a spôsobených problémov okrem tragických dôsledkov na ľudské životy.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Môžem vás uistiť, že bezpečnostný systém v Európe je na najvyššej úrovni. Je nepochybné, že sa uplatňuje, a všetky opatrenia máme zavedené.

Nanešťastie to nezabráni tomu, aby sa stávali nehody. Je mi veľmi ľúto, že zahynuli ľudia, ale nie je to kvôli tomu, že by úroveň bezpečnosti v EÚ nebola dostačujúca.

Len čo budeme poznať výsledky, čo zapríčinilo nehodu, spravíme analýzy, a ak bude potrebné sprísniť niektoré z opatrení, urobí sa to.

Ale dnes vás môžem uistiť, že bezpečnosť leteckej dopravy v Európe zodpovedá najvyšším štandardom, aké vo svete existujú.

Jörg Leichtfried (PSE). – (DE) Situácia je takáto: Európska agentúra pre bezpečnosť letectva (EASA) teraz dostáva stále viac právomocí na to, aby zaručila jednotný štandard bezpečnosti v Európe, a to je veľmi vítané. Jej právomoci sa teraz rozširujú druhýkrát. Nedochoádza však k zvyšovaniu rozpočtu pre EASA, ani sa nehľadajú iné zdroje financovania. Sú tu dve možnosti. Prvá možnosť je neplatiť všetkým agentúram rovnako.

Nešiel by som tak ďaleko ako niektorí kolegovia, ktorí hovoria, že keby niektoré agentúry prestali pracovať, nikto by si to nevšimol. EASA je iná: ak EASA nebude mať peniaze, ľudské životy budú v nebezpečenstve.

Druhá možnosť je financovanie tretími stranami, čo znamená podpora financovania EASA prostredníctvom istého druhu poplatkov na základe leteníek. Moje otázka teda je: ktorej z týchto dvoch možností by ste dali prednosť?

Vážená pani predsedajúca, ak smiem, rád by som ešte povedal krátku pripomienku mimo programu: Plne súhlasím s tým, čo povedal náš kolega z Poľska o vedení rokovania.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Pre akúkoľvek agentúru je podľa môjho názoru najlepším spôsobom priame financovanie prostredníctvom peňazí daňových poplatníkov, pretože s vlastným príjmom nemôžete nikdy zaručiť, že sa verejná služba dodá. Preto si myslím, že najlepší spôsob je financovanie každej agentúry z rozpočtu, ale ak sa nájde možnosť doplnkových finančných prostriedkov, malo by sa to oceniť. V každom prípade sa o každom rozpočte rokuje podľa presne vymedzených procesných pravidiel predpísaných európskou legislatívou.

Druhá časť

Predsedajúca. – Otázka č. 38, ktorú predkladá **Emmanouíl Angelakas** (H-0612/08)

Vec: Bezpečná prevádzka atómových elektrární

Európska únia teraz stojí zoči-voči naliehavému problému pokrytia neustále rastúceho dopytu po energii. Ak zvažíme, že dodávky ropy a zemného plynu a obnoviteľných zdrojov energií môžu uspokojiť len časť z tohto dopytu, významná úloha jadrovej energie pri riešení tohto problému je nepopierateľná. Zároveň európski občania prejavujú čoraz väčšie znepokojenie v súvislosti s bezpečnosťou jadrových elektrární a so správnym nakladaním s jadrovým odpadom, najmä v dôsledku nedávnych únikov rádioaktívneho materiálu z jadrovej elektrárne vo Francúzsku a Slovinsku.

Je preto len prirodzené, že vzniká veľký počet otázok, ktoré sa týkajú bezpečnosti jadrových elektrární vo všetkých krajinách EÚ a jadrových elektrární, ktoré sa majú stavať v Turecku a ostatných balkánskych krajinách, a poskytovaných záruk ich bezpečnej prevádzky. Preskúmala Komisia potrebu výstavby jadrových elektrární? Aké sú jej závery? A nakoniec, zamyslela sa Komisia nad mierou závislosti EÚ od jadrovej energie v blízkej budúcnosti?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – EÚ sa v súčasnosti spolieha na jadrovú energiu pri výrobe 30 % elektrickej energie, čo predstavuje dve tretiny bezuhlíkovej elektrickej energie v EÚ. Do roku 2030 sa očakáva, že dopyt po energii v EÚ vzrastie o 20 % a dopyt po elektrickej energii o 38 %.

Následkom toho sa podiel elektrickej energie na konečnom dopyte po energii zvýši z 20 % na 23 %. Predpokladá sa, že kapacita výroby elektrickej energie sa zvýši o 31 %, ale na základe počiatočných predpokladov PRIMES, ktoré Komisia preskúmala, sa podiel jadrovej energie na výrobe elektrickej energie zníži z 30 % na 20 %.

Taktiež Medzinárodná energetická agentúra vo svojom nedávno uverejnenom prehľade energetickej politiky EÚ skonštatovala, že „jadrová výrobná kapacita EÚ bude odteraz klesať, ak sa v blízkej budúcnosti neuskutoční významná investícia s cieľom predĺžiť životnosť elektrární a nahradiť zariadenia, ktoré sa blížia ku koncu svojej prevádzkovej životnosti.“

Každý jednotlivý členský štát sa musí rozhodnúť, či sa bude pri výrobe elektrickej energie spoliehať na jadrovú energiu a začínať nové projekty, alebo bude pokračovať v politike útlmu jadrovej energetiky. Ak sa členské štáty rozhodnú investovať do novej výroby jadrovej energie, Komisia využije dostupné právomoci, aby zabezpečila, že nové projekty v tejto oblasti budú spĺňať najvyššie normy bezpečnosti, ochrany a nešírenia jadrových materiálov, ako to vyžaduje Zmluva o Euratome.

Zaistenie vysokej úrovne bezpečnosti, ochrany a bezpečnostných záruk počas celej životnosti jadrového zariadenia prostredníctvom nástroja spolupráce v oblasti jadrovej bezpečnosti je prioritou aj v súvislosti s rozširovaním EÚ a vo vzťahoch s tretími krajinami.

Komisia sleduje celkový obraz pokračujúcich investícií v sektore jadrovej energie v EÚ. V roku 2007 Komisia prijala Jadrový objasňujúci program, ktorý poskytuje prehľad stavu jadrového sektora EÚ. V súčasnosti Komisia aktualizuje toto oznámenie ako súčasť svojho celkového prieskumu energetickej stratégie. Má byť k dispozícii pred koncom roka 2008.

Okrem toho Komisia začala s dvoma iniciatívami pre ďalšie rozhovory o budúcnosti jadrovej energie a pre identifikovanie požiadaviek na jej rozvoj. Prvou je „Skupina na vysokej úrovni pre jadrovú bezpečnosť a nakladanie s odpadom“. Táto sa sústreďuje na identifikovanie problémov v oblasti bezpečnosti, ktoré sa majú prednostne riešiť, a na odporúčanie opatrení, ktoré sa majú prijať na úrovni EÚ.

Druhou je „Európske fórum jadrovej energie“, ktoré má poskytnúť platformu pre širšiu diskusiu zúčastnených strán o možnostiach a rizikách jadrovej energie.

Emmanouíl Angelakas (PPE-DE). – (EL) Vážena pani predsedajúca, vážený pán komisár, chápem, že musíme čakať do konca roka, aby sme na základe výsledkov týchto štúdií mohli vyvodiť lepšie závery.

Chcel by som, aby sa pán komisár vyjadril k informácii, ktorá je známa od minulého roka: Rusko stavia plávajúcu jadrovú elektrárňu, ktorá sa má dokončiť v roku 2010 a poslať do odľahlej časti Ruska. Sú plány na postavenie ďalších šiestich, ktoré sa majú distribuovať do krajín, ktoré o ne môžu požiadať a ktoré už vyjadrili záujem.

Môžete sa k tomu vyjadriť z hľadiska bezpečnosti?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Rusko je tiež členom Medzinárodnej agentúry pre atómovú energiu a ruská jadrová technológia zodpovedá medzinárodným štandardom. Preto ak nejaká krajina chce mať ruskú jadrovú technológiu, existujú určité medzinárodné pravidlá, ktorých sa Rusko drží.

Pre EÚ by bolo možné použiť ruskú technológiu za predpokladu, že Komisia k tomu zaujme kladné stanovisko a ruská technológia bude súťažiť s inými poskytovateľmi technológií.

To, že je niečo ruské, neznamená, že je to menej bezpečné.

Justas Vincas Paleckis (PSE). – Vážený pán komisár, chcel by som sa vás ešte raz opýtať na našu známu jadrovú elektrárňu Ignalina.

Nedávno sa náš premiér stretol s predsedom Európskej komisie pánom Barrosom a podľa niektorých interpretácií v našej tlači tu existuje medzera a možnosť predĺženia prevádzky tejto elektrárne.

Aký je váš názor a čo by ste v tejto situácii odporúčali litovskej vláde?

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Atómové elektrárne a jadrové zariadenia patria z bezpečnostného hľadiska k najprísnejšie sledovaným.

Perspektívy využívania jadrovej energetiky na Slovensku, aktivity, ktoré vyžadujú dostavbu 3. a 4. bloku Mochovce, a záväzok Slovenskej republiky odstaviť bloky v Jaslovských Bohuniciach v roku 2006 a 2008 predstavujú pre Slovensko vážne úlohy.

Prečo je, pán komisár, politická opatrnosť na strane Komisie v prípade dostavby jadrovej elektrárne v Mochovciach? Má Komisia reálne výhrady voči jej bezpečnosti?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Začnem s Ignalinou, pretože som už o tomto probléme mnohokrát hovoril.

Počas rokovaní o prístupení sa Litva a rokujúce strany – ostatné členské štáty – dohodli, že z bezpečnostných dôvodov sa má táto elektrárňu zatvoriť do konca roka 2009. Táto zmluva je primárnym právom a je ratifikovaná všetkými členskými štátmi. Komisia nie je zapojená do tohto procesu. Komisia je strážkyňou zmluvy a jej úlohou v skutočnosti je dozerať na dodržiavanie tohto práva.

Preto vám nemôžem oznámiť žiadne kladné správy o zmene stanoviska, nakoľko stanovisko Komisie je určené zmluvou. Čo sa dá urobiť? Som presvedčený, že v zmluve sú aj všeobecné ustanovenia na podporu procesov transformácie v Litve v sektore energetiky – celkový balík, ak sa nemýlim, 1,3 miliardy eur, a je potrebné zamerať sa na oblasti, ktoré môžu zvýšiť dodávky energetických zdrojov do Litvy posilnením prepojení, financovaním opatrení s cieľom dosiahnutia energetickej efektívnosti, financovaním alternatívnych zdrojov zásobovania. Toto je cesta, ktorou sa dá ísť, ale, aspoň podľa môjho názoru, neexistuje žiadny spôsob, ktorým by bolo možné zmeniť zmluvu, pretože primárne právo Európskej únie môže zmeniť len medzivládna konferencia a ratifikácia.

Čo sa týka Mochoviec, podľa názoru Komisie je to vlastne rovnaká otázka ako u Ignaliny, nie je to odlišný prístup. Ale u Mochoviec sme analyzovali situáciu a v dnešnom svete sú pre problémy, ktorým čelíme, špecifické požiadavky. Posudzovali sme nielen bezpečnostné, ale aj ochranné hľadisko, keďže na zasiahnutie jadrových zariadení by mohli byť použité lietadlá. Technológia navrhovaná pre nové reaktory tento problém

dostatočne nerieši. Preto sme spolu so slovenskými dozornými orgánmi pre jadrovú bezpečnosť požiadali technológa, aby urobil doplnkové opatrenia, ktoré by zaručili, že aj keby bola jadrová elektrárňa zasiahnutá týmto spôsobom, neutrpí trvalé poškodenia.

Predseda júca. – Otázka č. 39, ktorú predkladá **Liam Aylward** (H-0624/08)

Vec: Investície do technológií prvej generácie: priorita pre druhú generáciu

Návrh správy pána Turmesa (2008/0016/COD) o návrhu smernice o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov, ktorý práve prechádza cez parlamentné výbory, prehodnocuje záväzný cieľ Rady a Komisie týkajúci sa použitia biopalív a obnoviteľných zdrojov energie v oblasti dopravy, pretože výskum a vývoj druhej generácie nepriniesol žiadny prelom.

Nie je to však tak, že by sme mali vytýčiť jasnú regulačnú politiku pre investorov v oblasti biopalív prvej generácie? Prečo? Sú to tí istí investori do výskumu a vývoja druhej a tretej generácie, ktorí budú budovať technologické zariadenia, ktoré je možné ľahko prestavať pre potreby technológie druhej a tretej generácie. Nemôžu si dovoliť neinvestovať do výskumu a vývoja pre zariadenia ďalšej generácie, pretože ich zariadenia zastarajú.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Komisia súhlasí s názorom pána poslanca, že je potrebná jasná regulačná politika pre investorov do biopalív prvej generácie, aby bolo možné získať biopalivá druhej generácie.

Komisia pokladá biopalivá prvej generácie za most k biopalivám druhej generácie s použitím lignocelulózových materiálov ako východiskových surovín.

Bez dobrej domácej výroby základne pre biopalivá prvej generácie si budú inováčné a účelné produkty ťažko hľadať cestu na trh. Z tohto vyplýva, že jasná regulačná politika je rozhodujúca nielen pre povzbudenie vývoja odvetvia biopalív, ale aj pre zamedzenie nežiaducim účinkom na životné prostredie. Vývoj biopalív by tiež nemal byť na ujmu bezpečnosti potravín a nemal by ani ovplyvniť ceny potravín.

Zároveň by nemali byť žiadne pochybnosti o tom, že Komisia chce urýchliť vývoj biopalív druhej generácie.

Navrhovaná smernica o podpore využívania energie z obnoviteľných zdrojov jasne špecifikuje, že prínos vytvorený biopalivami vyrobenými z odpadu, rezíduí a nepotravinárskeho celulóзовého materiálu by sa mal považovať za dvojnásobný, než je prínos vytvorený inými biopalivami, lebo sa započíta do povinného zásobovania biopalivami podľa vnútroštátnych právnych predpisov.

V nadväznosti na to sa budú aj od členských štátov požadovať správy o tom, akú štruktúru majú ich programy podpory v prospech biopalív druhej generácie.

EÚ poskytuje aj významnú podporu pokračujúcemu výskumu pre vývoj výrobných technológií druhej generácie. Aktivity, ktoré sú súčasťou siedmeho rámcového programu EÚ pre výskum, sa vo zvýšenej miere zameriavajú na biopalivá druhej generácie a obzvlášť na procesy „premeny biomasy na tekuté palivo“.

Výskum by mal zahŕňať technicky a hospodársky založené pilotné štúdie, aby sa zabezpečil nielen veľmi dobrý pomer medzi nákladmi a hospodárskym prínosom, ale aby to malo prínos aj pre cieľ Spoločenstva obmedziť klimatické zmeny a zabezpečiť prístupné ceny potravín pre všetkých obyvateľov sveta.

Politika Komisie i návrh Komisie sú teda naozaj prispôsobené potrebe vývoja biopalív druhej generácie a nutnosti využívania v prípade potreby aj biopalív prvej generácie, ale udržateľným spôsobom.

Liam Aylward (UEN). – Vážený pán komisár, môžem sa spýtať, prečo podľa vášho názoru Európska únia prehráva informačný boj o výhodách silných a jednotných cieľov pre biopalivá, zvlášť vo svete s obmedzenejšími zásobami? Chcem sa to opýtať vo vzťahu k bionaftu, ktorá má potenciál významne prispieť k zvýšeniu bezpečnosti dodávok energie v Európskej únii. Bionaftu je možné vyrábať v súlade so zásadami trvalo udržateľného rozvoja bez ohrozenia zásobovania potravinami, ktoré ste spomenuli, a bionaftu je jediná obnoviteľná energia, kde si Európa drží silné vedúce postavenie.

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Návrh Komisie neodrádza od vývoja odvetvia bionafty a jej použitia v sektore dopravy, najmä keď rafinérsky sektor v Európskej únii výslovne trpí nedostatočnou výrobou nafty. My od toho teda neodrádzame, ale som presvedčený, že ak nebude existovať jednoznačná požiadavka udržateľnosti, škoda spôsobená jedným neúspešným projektom bude na ujmu celého odvetvia, pretože sústredenie na biopalivá je teraz také silné, že si nemôžeme dovoliť mať žiadne neúspešné projekty, lebo by to znamenalo koniec celého odvetvia.

Vysvetlím vám dôvody, prečo tak veľmi skúmam našu politiku biopalív v doprave: po prvé sú to výkonnejšie autá – a v Parlamente bolo niekoľko veľmi tvrdých rozpráv o autách; po druhé dochádza k prechodu na iný druh dopravy, ale ľudia stále v mnohých prípadoch uprednostňujú používanie auta, a po tretie je to nahradzovanie alternatívnymi palivami – jedným z alternatívnych palív je biopalivo, ale mali by sme vziať do úvahy, že to sa vyrába na pôde, kde by sa mohli tiež pestovať potravinové produkty, a toto sú dôvody, prečo sa domnievam, že aj keď je toto opatrenie pozitívne – a ono je nepochybne pozitívne – musí sa postupovať s maximálnou opatrnosťou.

Teresa Riera Madurell (PSE). – (ES) Vážený pán komisár, čo sa týka biopalív, často sa miešajú fakty s fikciou spôsobom, ktorý ľahko mátie obyvateľstvo, čo spôsobuje škody na výskume, zavádzaní inovácií a priemyselných investíciách v tejto oblasti.

Uvažovala Komisia o spustení celoeurópskej informačnej kampane, ktorá musí byť dôsledná a objektívna, aby sa táto situácia objasnila?

Avril Doyle (PPE-DE). - Na tieto dve otázky by sa vlastne takmer dalo odpovedať súčasne, ale myslím, že otázka môjho írskoho kolegu naznačuje, ak tomu dobre rozumiem, že by rád videl – alebo že legislatíva by mohla podporiť – investovanie do prvej generácie, alebo aby sme sa aspoň neospravedlňovali za legislatívu podporujúcu investovanie do prvej generácie, keďže táto ukazuje cestu k druhej a tretej generácii.

Ja by som k tomu pristupovala trochu inak a chcela by som sa vás, vážený pán komisár, prostredníctvom pani predsedajúcej opýtať: nemali by byť všetky právne predpisy v tejto oblasti v zásade technologicky neutrálne?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Začnem asi druhým bodom. Myslím, že na základe rozpravy o rope si musíme byť vedomí toho, že by sme mohli čeliť podobnej situácii s nepredvídateľným nárastom dopytu v iných sektoroch, a potravinový sektor je pre ľudí skutočne základnou potrebou. Preto potrebujeme technológiu, ktorá nám dá širšie možnosti. Širšie možnosti rozhodne prichádzajú, keď využívate veci, ktoré väčšinou idú do odpadu. Z tohto dôvodu som presvedčený, že nepochybne musíme podporovať druhú generáciu. Povedal by som, že možno ani toto nie je dostatočné, pretože tu nemáme riziká. Potrebujeme nové technológie. Nejde len o to, že by sme chceli nahradiť ropu biopalivami, ale aby sme mali aj technológiu, ktorá naozaj zaručí, že nebudeme mať túto rivalitu, ani v obmedzenej miere. A preto – aj keď teoreticky by všetky technológie mali byť rovnocenné – som stále presvedčený, že druhá generácia si zaslúži osobitnú pozornosť.

Čo sa týka vzdelávania, myslím, že toto je široká časť vzdelávania. Existujú vzdelávacie programy, pretože toto nie je vzdelávanie o biopalivách, ale o udržateľnosti, energetickej účinnosti a o celkom odlišnom postoji k životnému prostrediu a o znalosti toho, že všetko, čo používame, sa odniekiaľ berie a vždy spôsobuje škodu. V rozpravách o rope občas zabúdame, že ropa sa tiež vyrába a niekedy sa vyrába z dechtových pieskov. Nedávno boli uverejnené obrázky z miest, kde sa vyrába. Nie je to farma a je to tiež naozaj náročná úloha. A tak si myslím, že každý z nás by mal používať energiu čo najhospodárnejšie a nasledovať trend používania zelenej energie a podporovať ju, aj keby stála trochu viac.

Predseda júca. – Otázka č. 40, ktorú predkladá **Avril Doyle (H-0632/08)**

Vec: Biopalivá

Nemala by sa pri stanovení cieľov pre biopalivá uprednostňovať bionafta pred bioetanolom?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Komisia pripúšťa, že v Európskej únii je väčší dopyt po bionafte ako náhrade za motorovú naftu, než po bioetanele, ktorý by mohol znížiť spotrebu benzínu.

Z tohto dôvodu sa dá očakávať, že v nasledujúcich rokoch spotreba bionafty v EÚ zostane vyššia ako spotreba bioetanolu. Pri tom všetkom si Komisia myslí, že nie je nutné mať technologicky špecifické ciele, keďže aj bionafta aj bioetanol môžu hrať dôležitú úlohu v znižovaní závislosti európskeho sektora dopravy od ropy.

Podľa toho druhá generácia nezávisle pomáha bionafte alebo bioetanolu, na trhu EÚ je však stále rozhodne väčší dopyt po nafta. Nemyslím si, že by sme mali uprednostňovať etanol alebo naftu, ale mali by sme podporovať druhú generáciu namiesto prvej.

Avril Doyle (PPE-DE). - Mohli by ste vyjadriť svoj názor na celú problematiku udržateľnosti životného cyklu biopalív, alebo motorových palív všeobecne, vo vzťahu k správe pána Turmesa? Inými slovami: na celkové znižovanie CO₂ od začiatku do konca vrátane produkcie plodín, výrobných metód, prepravy,

spracovania a použitia. Akú hranicu obhajujete v diskusiách týkajúcich sa percentuálneho zníženia CO₂? Presadzujete 40 – 45 % alebo 35 %?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Obhajujem úroveň 35 %, pretože je dôležité, že ak stanovíme požiadavky, ktoré úplne odstránia z trhu biopalivá, a existuje príliš vysoké riziko vyplývajúcich dôsledkov, prejdeme na ropu – a ďalej – a možno na technológie uhlia a tekutých palív.

Podľa môjho názoru je to horšie než naozaj udržať 35 % ako prahovú hodnotu a prahová hodnota 35 % nepochybne ušetrí CO₂.

Ostanem preto na 35 %. Teraz to záleží na rokovaníach s Parlamentom a Radou: ak to bude iné číslo, dobre, budem žiť s týmto číslom, ale myslím, že 35 % je dosť prísnych, pretože keď sme v kolégiu diskutovali o tomto čísle, tiež sme zastávali rôzne stanoviská, a toto je už výsledok kompromisu dvoch skupín: jednej, ktorá verí v biopalivá, a jednej, ktorá sa biopalív obáva. Takže 35 % bol vlastne kompromis.

Zita Plešinská (PPE-DE). – (SK) Pani predsedníčka, dnešný deň sa nesie v duchu hľadania ciest v oblasti alternatívnych zdrojov energie. Spolu s kolegom Rackom sme sa zúčastnili v júli na Novom Zélande: Upútalo ma využívanie geotermálnej energie. V mojom regióne, na Slovensku v Starej Ľubovni, sú takéto geotermálne zdroje, ich využívanie si vyžaduje veľa finančných prostriedkov.

Aký je postoj Komisie k využívaniu geotermálnych zdrojov pre výrobu energie?

Reinhard Rack (PPE-DE). – (DE) Chcel by som prediskutovať otázku, ktorá ešte v tejto rozprave nedostala veľký priestor. Biopalivá, bionafta a bioetanol majú odlišné hodnoty účinnosti a rozdielne klasifikácie, aj v súvislosti s emisiami CO₂. Nehovorilo sa ešte o otázke skutočných vstupov energie do výroby týchto jednotlivých palív. Mohol by sa, pán komisár, k tomu vyjadriť?

Andris Piebalgs, člen Komisie. – Máme veľmi kladný postoj k rozvoju využívania geotermálnej energie a verím, že návrh smernice, o ktorom sa teraz rokuje, a klimaticko-energetický balík umožnia využívanie obnoviteľných zdrojov energie vrátane energie geotermálnej.

Prečo sa už teraz nevyužíva? No, čiastočne preto, lebo nestačí sa len sústrediť na obnoviteľné zdroje. Je oveľa ľahšie preniesť náklady pri výrobe z fosílnych palív na spotrebiteľov, pretože na využívanie obnoviteľnej energie, ako napríklad geotermálnej, potrebujete kapitálové investície, a potrebujete na to mať špecifické prostredie pre obnoviteľné zdroje a zamerať sa na ne. Verím, že obnoviteľné zdroje energie, ako je geotermálna, budú mať v EÚ oveľa lepší vývoj, a to nielen kvôli výrobe elektrickej energie. V Kodani sa napríklad využívajú na diaľkové vykurovanie. Existujú teda rôzne aplikácie tejto technológie a v Európskej únii budú pribúdať.

Čo sa týka energetického obsahu palív: je pravda, že biopalivá majú nízky energetický obsah a sú potrebné väčšie množstvá, a myslím, že by sme nemali urobiť chybu, že nahradíme ropu biopalivami. Ale aspoň tu jazdím autom, ktoré je poháňané biopalivom, a jeho jedinou nevýhodou je, že musím ísť oveľa častejšie na čerpaciu stanicu, ale to mi neprekáža. V tomto je to iné, ale nie až také iné, aby som sa správal ináč.

Problematické budú elektrické automobily. Zatiaľ sú oveľa pomalšie, aspoň v tejto etape, keď sa používajú ako mestské autá. Možno by bol potrebný nejaký hybrid, pretože ak cestujete na veľké vzdialenosti, elektrické vozidlá by nemuseli byť prijateľné, ale pre vozidlá poháňané biopalivom to nie je problém.

Predseda júca. – Otázka č. 41 bola vyhlásená za neprípustnú a otázky č. 42 až 45 budú zodpovedané písomne. Na otázky č. 46, 47, 48 a 49 sa bude odpovedať súčasne, keďže sa zaoberajú tou istou témou:

Otázka č. 46, ktorú predkladá **Georgios Papastamkos** (H-0613/08)

Vec: Politika určovania cien v odvetví telekomunikácií

Na základe regulačného opatrenia prijatého Komisiou, ktorá sa usiluje o racionalizáciu poplatkov za roaming, komisárka zodpovedná za informačnú spoločnosť oznámila plány znížiť od leta 2009 poplatky za mobilné roamingové dátové služby. Tieto plány sú zamerané hlavne na rozdielnosti medzi poplatkami za službu posielania a prijímania SMS správ.

Ako pani komisárka odpovie odvetvii telekomunikácií, ktoré vznáša obvinenia z populizmu a pokusov o manipuláciu s trhom prostredníctvom „určovania cien“ namiesto opatrení na vytvorenie prostredia pre zdravú hospodársku súťaž v telekomunikačnom odvetví? Ako odpovie na otvorenú nevráživosť tohto sektora k spomínaným plánom? Domnieva sa, že by sa politika určovania cien mala prijať aj v iných odvetviach európskeho vnútorného trhu?

Otázka č. 47, ktorú predkladá **Giovanna Corda** (H-0618/08)

Vec: Znižovanie cien za SMS posielané medzi členskými štátmi (roaming)

Skupina európskych regulačných orgánov (ERG), ktorá zahŕňa 27 európskych regulačných orgánov, vyzvala Komisiu, aby na jeden rok obmedzila ceny za SMS správy odosielané alebo prijaté v inom členskom štáte, než je domovský štát užívateľa. Komisia dala operátorom čas do júla 2008 na zníženie cien SMS správ a internetu v prípade posielania alebo prijímania SMS správ prostredníctvom roamingu v Európskej únii. Operátori nereagovali a penalizujú spotrebiteľov.

Môže Komisia špecifikovať, aké opatrenia má v úmysle urobiť, aby operátorov donútila znížiť nadmerne vysoké ceny účtované spotrebiteľom za SMS správy a internet prostredníctvom roamingu v rámci EÚ a či plánuje obmedzenie cien mobilnej komunikácie zavedené v roku 2007 predĺžiť aj po roku 2010?

Otázka č. 48, ktorú predkladá **Brian Crowley** (H-0626/08)

Vec: Nariadenie Spoločenstva o roamingu

Aký pokrok sa do dnešného dňa dosiahol so zreteľom na nariadenie EÚ o roamingu a vyskytli sa v mobilnom odvetví nejaké úspechy v dobrovoľnom znižovaní roamingových cien za textové správy a mobilné dátové služby?

Otázka č. 49, ktorú predkladá **Marian Harkin** (H-0645/08)

Vec: Poplatky za roaming

Z hľadiska záväzku Komisie stanoviť regulačné obmedzenia na poplatky za cezhraničný textový a dátový roaming, aké kroky Komisia podnikla na zabezpečenie toho, aby sa u ľudí, ktorí žijú v pohraničných oblastiach jednotlivých krajín alebo do nich cestujú, nevyskytovali poplatky za neúmyselný roaming?

Viviane Reding, členka Komisie. – Viete, že Komisia včera rozhodovala o návrhu druhého roamingového balíka – tentoraz textového a dátového roamingu. Parlament si určite veľmi dobre pamätá, že táto analýza trhu bola vykonaná na jeho žiadosť a že v období balíka hlasového roamingu v júni minulého roka vložil do článku 11 tohto nariadenia, že Komisia by sa mala k textovému a dátovému roamingu náležite vrátiť v roku 2008. To Komisia urobila a vy viete, že sme navrhli cenové obmedzenia.

To ma privádza k otázke určovania cien. Nie, my neurčujeme ceny. Určujeme stropy, pod ktorými majú operátori flexibilitu na súťaženie a inovovanie, buď s roamingovými ponukami nižšími ako stropy maximálnych taríf hovorného, alebo s inými balíkmi, ktoré by si zákazníci mohli potom vyberať. Flexibilita je teda poskytnutá.

Čo sa týka SMS správ, podľa dostupných údajov boli ceny v poslednom roku viac-menej nemenné a zostávajú na úrovniach, ktoré nie je možné odôvodniť odvolávaním sa na relevantné náklady. Trh SMS správ má približne tie isté problémy ako trh hlasového roamingu.

Vo februári tohto roku som sa zúčastnila na svetovom kongrese združenia GSM v Barcelone a napomenula som toto odvetvie. Osobne som hovorila s jeho predstaviteľmi a povedala som im, že mali dosť času na to, aby sami znížili ceny, a že konečný termín bol 1. júl. Ako sme videli, ceny za roaming textových správ sa medzi minulým a týmto rokom vôbec nezmenili. Preto navrhujeme znížiť maloobchodný poplatok na maximálne 11 centov a veľkoobchodný poplatok na maximálne 4 centy.

Pri dátovom roamingu sme začlenili činnosti, ktoré sa zaoberajú veľmi známymi prípadmi šokov z faktúr, kde zákazníci po návrate z jedno- alebo dvojtýždňového pobytu v zahraničí musia zaplatiť niekoľko tisíc eur, pretože používali svoj mobilný telefón na sťahovanie dát takým istým spôsobom ako doma, kde sťahovanie dát môže stať 5 až 15 centov za megabajt. V zahraničí to môže vzrásť až na 16 EUR za megabajt, takže si viete predstaviť, čo za faktúry môžete dostať, keď si teraz uvedomíte, čo sa deje.

To je dôvod, prečo sme navrhli niekoľko opatrení. Prvým je opatrenie na zvýšenie transparentnosti, aby boli občania pri prekročení hraníc informovaní, koľko bude stať dátový roaming. Druhým je opatrenie, kde si spotrebiteľ môže spolu so svojím operátorom určiť strop, nad ktorý už nechce platiť, aby sa vtedy komunikácia prerušila. A tretie vyplýva z toho, že sme videli, že celý problém vyplýva z vysoko predražených veľkoobchodných nákladov, ktoré jeden operátor účtuje druhému. Preto navrhujeme obmedzenie veľkoobchodných cien na jedno euro za megabajt v nádeji, že sa potom môžu vyvinúť normálne cenové štruktúry, ktoré sa ponúknu spotrebiteľom.

Georgios Papastamkos (PPE-DE). – (EL) Vážená pani predsedajúca, skôr než predložím svoju doplňujúcu otázku, dovoľte mi zablahoželať pani komisárke Redingovej k dnešnému hlasovaniu v Európskom parlamente v prospech balíka o elektronickej komunikácii. Toto je ďalšia iniciatíva, ktorá nesie vašu pečať, pani komisárka, rovnako ako politika roamingových poplatkov, ktorú podporujete.

Nemá však táto roamingová politika riziko, že podnikti mobilných operátorov zavádzať praktiky používané v neeurópskych tretích krajinách, kde spotrebitelia platia nielen, keď volajú, ale aj keď volania prijímajú?

Marian Harkin (ALDE). - Predovšetkým chcem pani komisárke zablahoželať k roamingovému balíku. Myslím si, že to bude pozitívna správa pre mnohých užívateľov telefónu v EÚ. Moja otázka sa vzťahovala na poplatky za neúmyselný roaming, keď ľudia cestujú blízko k hraniciam – a ja sám mám s tým naozaj množstvo skúseností. Počul som, čo ste povedali o iniciatíve transparentnosti, totiž že užívatelia prekračujúci hranice budú informovaní o cenách. Netýkalo sa to telefonických hovorov, predsa však sa chcem opýtať, či máte nejaké iniciatívy v tejto oblasti a, ak nemáte, či uvažujete o iniciatíve transparentnosti, ktorú ste pred chvíľou spomínali vo vašej odpovedi.

Viviane Reding, členka Komisie. – Vážená pani predsedajúca, najskôr by som sa chcela pánovi poslancovi poďakovať za blahoželenie, ale rada by som jeho blahoželenie odovzdala Parlamentu, pretože Parlament vo veľmi ťažkej situácii s piatimi smernicami o veľmi komplikovaných záležitostiach na stole urobil obdivuhodnú prácu. Nesúhlasím stopercentne so všetkým, čo Parlament odhlasoval, no Parlament dnes otvoril diskusiu o jednotnom telekomunikačnom trhu. Teraz sa Rada musí pozrieť na návrhy Parlamentu a musí nájsť spoločnú cestu k tomu, aby sa tento telekomunikačný balík stal realitou pre spotrebiteľov.

Čo sa týka otázky o roamingu, neexistuje riziko, že keď znížime ceny roamingu, operátori sa pokúsia zvýšiť ceny iným spôsobom? Už minulý rok, keď sme zaviedli balík hlasového roamingu, sme počúvali, že operátori budú nútení zvýšiť vnútroštátne ceny za hlasové mobilné služby, videli sme však pravý opak. Čo sa teda stalo? Po prvé: občania namiesto vypínania svojich telefónov v zahraničí ich teraz používajú. Preto objem hlasových volaní len za jeden rok výrazne vzrástol o 34 %.

Po druhé: kvôli súťaži na národnej úrovni vnútroštátne ceny nestúpili, ale klesli o 10 – 12 %. Pán poslanec pripomína polemiky, ktoré v istom čase prebiehali, o tzv. metóde „bill and keep“, čo je vzájomné neúčtovanie si poplatkov za prepojenie do inej siete. Je na operátoroch, aký druh systému platenia chcú zaviesť. Náš európsky spôsob nepoužíva metódu „bill and keep“. To je americký spôsob. Videla som len, že ceny v Spojených štátoch sú nižšie ako tu, a jasne som povedala operátorom, že by si mali zvoliť ich obchodný model. Mali by mať dobré vzťahy so svojimi zákazníkmi, ale to už nie je úlohou komisárky. Ide mi o jedinú vec: aby existovala transparentnosť, aby ceny nešli nad neprijateľné cenové limity a aby sa všetci európski spotrebitelia mohli cítiť doma, keď cestujú v Európe a keď v Európe komunikujú.

Čo sa týka otázky neúmyselného roamingu: áno, sme si toho vedomí. Pochádzam z Luxemburska a viete si predstaviť, koľko sťažností od spotrebiteľov dostávam v tejto súvislosti, pretože niektorí Luxemburčania žijúci v pohraničnej oblasti majú jedného operátora v obývačke, ďalšieho v kuchyni a tretieho v spálni, takže si tento problém plne uvedomujem. Preto sme nastolili túto otázku na stretnutiach s národnými regulačnými orgánmi a sledujeme tento problém s Európskou skupinou regulačných orgánov. V tom budeme pokračovať aj s národnými regulačnými orgánmi. Svoje iniciatívy v transparentnosti pre dáta a SMS správy sme rozšírili na balík, o ktorom sa má teraz rokovať v Európskom parlamente. V otázke neúmyselného roamingu sa už objavili určité pozitívne trendy, napríklad v Írsku, kde sa na oboch stranách hranice vykonala dobrá práca. Považujem to za pozitívny pokrok a myslím si, že aj operátori by si mali dobre uvedomovať skutočnosť neúmyselného roamingu. Aj keď dôsledkami tohto problému trpí len veľmi malé percento obyvateľstva, je povinnosťou operátora pokúsiť sa ho riešiť.

Paul Rübig (PPE-DE). - (DE) Takisto by som rád vyslovil blahoželenie k výsledku dnešného hlasovania. Zaujímalo by ma, či máte v pláne navrhnuť pracovný program pre orgán európskych telekomunikačných regulátorov (OETR) s dohodnutými cieľmi a s dohodnutým harmonogramom, aby sme mohli urobiť zreteľný pokrok aj v medzištátnej spolupráci. Koniec koncov nedávno sme čítali v týždenníku *New Europe*, zdroji správ pre Európu, že roaming údajne stál európskych spotrebiteľov 30 miliárd eur.

Chcel by som sa vám poďakovať za aktívne hľadanie riešenia problému roamingu. Je podľa vášho názoru tiež nutné vypracovať akčný plán pre členské štáty, aby sa zaoberali niektorými z úloh identifikovaných Európskym parlamentom? Je tu potrebná nová inštitúcia?

Reinhard Rack (PPE-DE). - (DE) Vážená pani komisárka, ako ste počuli, plným právom ste boli pochválená a občania vám tleskajú za to, že sa telekomunikácie v Európe stali lacnejšími a že ceny budú v budúcnosti pravdepodobne dokonca ešte viac klesať.

V tejto súvislosti by som vám chcel, ak smiem, postúpiť otázku, ktorú mi často pokladajú. Nie som si istý, či ste za túto oblasť zodpovedná, v opačnom prípade ju prosím postúpte ďalej. Vo sfére telekomunikácií dokážu Komisia a komisárka zabezpečiť, že hospodárska súťaž funguje účinne a že služby sa stávajú prostredníctvom obmedzení a iných opatrení lacnejšími. Ak to zoberieme do úvahy, prečo nie je toto možné, keď ide o ropu a súvisiace produkty? Prečo máme stav, v ktorom sa ceny zvyčajne pohybujú len jedným smerom, a to nahor?

Viviane Reding, členka Komisie. - (DE) Vážená pani predsedajúca, na túto otázku by mal v skutočnosti odpovedať pán komisár Piebalgs a aj mu ju postúpim. Roamingový systém pre ropné produkty: to by bolo niečo!

Čo sa týka harmonogramu, na ktorý sa pýtal pán Rübig: na stole teraz máme, myslím, druhý roamingový balík. Viem si predstaviť, že Parlament bude konať veľmi pohotovo, aby predložil svoje stanovisko k tomuto roamingovému balíku, aby to bolo možné rýchlo uzavrieť pred koncom francúzskeho predsedníctva.

Dnes popoludní som hovorila aj s francúzskym predsedníctvom Rady. Predsedníctvo Rady sa bude touto otázkou zaoberať a zabezpečiť, aby Rada čo najrýchlejšie vyhotovila analýzu návrhov Komisie, aby nové ustanovenia mohli nadobudnúť účinnosť podľa plánu 1. júla 2009. To od Parlamentu a Rady očakávajú občania – spotrebitelia.

Brian Crowley (UEN). - Vážená pani predsedajúca, chcem sa ospravedlniť, že som nebol prítomný, keď pani komisárka odpovedala na moju otázku. Bol som na inej schôdzi. Je mi to veľmi ľúto.

Predsedajúca. - Ďakujem, pán Crowley, a ďakujem tiež za to, že netrváte na doplňujúcich otázkach.

Otázka č. 50, ktorú predkladá **Paul Rübig** (H-0665/08)

Vec: Zastavenie vysielania televíznych programov čínskeho televízneho kanála NTDTV

Prevádzkujúca firma Eutelsat náhle 16. júna zastavila vysielanie televízneho kanála New Tang Dynasty Television (NTDTV) do pevninskej Číny. Ako dôvod uviedla „nepravidelnosť prívodu energie“ do satelitu. Odtedy Eutelsat neposkytol uspokojivé vysvetlenie príčin. Televízia NTDTV nebola informovaná o žiadnych snahách odstrániť technické poruchy. NTDTV je najväčšia nezávislá televízia, ktorá vysiela v čínštine, a do 16. júna bola jediná, ktorá mohla byť v Číne prijímaná v necenzurovanej forme. NTDTV vysiela programy v čínštine a angličtine. Už v roku 2005 nechcela spoločnosť Eutelsat obnoviť zmluvu s NTDTV o vysielaní do Ázie, ale zrušeniu zmluvy zabránila medzinárodná intervencia.

Aké opatrenia Komisia prijme, aby zabezpečila pokračovanie vysielania nezávislých televíznych kanálov v Číne?

Viviane Reding, členka Komisie. - Keby chcel pán poslanec Crowley neskôr so mnou hovoriť a mal doplňujúcu otázku, som mu k dispozícii.

Čo sa týka otázky o zastavení vysielania čínskeho televízneho kanála NTDTV, Komisia si bola veľmi vedomá tohto problému, a preto požiadala Eutelsat o objasnenie situácie.

Dostali sme od Eutelsatu list s odpoveďou, že nezvratnú stratu jedného z dvoch solárnych panelov W5 potvrdil Eutelsat, aj výrobca satelitov Thales Space.

Aby Eutelsat zaistil prevádzku satelitu, vypol štyri transpondéry poskytujúce služby televízneho vysielania priamo do domácností, kým zvyšných 20 transpondérov ponechal pre telekomunikačné služby.

Keďže Eutelsat neprevádzkuje už žiadny iný satelit s pokrytím Ázie, poskytli svojim zákazníkom vrátane poskytovateľa služby NTDTV zoznam konkurenčných satelitov s vhodným pokrytím a dostupnou kapacitou.

Eutelsat takisto zdôraznil, že ich satelity prenášajú kanály reprezentujúce všetky informačné kanály, kultúry a politické hľadiská. Zdržiavajú sa akýchkoľvek úsudkov o ideologickom a politickom postavení kanálov. Eutelsat opätovne Komisii potvrdil, že nepodnikli žiadnu akciu proti NTDTV na príkaz čínskej vlády, ani nikoho iného. NTDTV dokonca stále prenáša jeden z ich európskych satelitov.

Eutelsat poskytol aj technické informácie, ktoré dokazujú, že na príjem signálu NTDTV sú potrebné dosť veľké paraboly, z dôvodu čoho je nepravdepodobné, že značná časť obyvateľstva Čínskej ľudovej republiky ho mohla prijímať.

Paul Rübige (PPE-DE). - (DE) Vedeli by ste odhadnúť, kedy sa obnoví poskytovanie služby a vysielacia kapacita? Moja druhá otázka sa týka tohto: myslíte si, že dokážeme vytvoriť „Európu bez hraníc“ aj pre televíziu s príjmom všetkých národných vysielacích služieb v celej Európe?

Viviane Reding, členka Komisie. - Čo sa týka prvej otázky, Eutelsat nám povedal, že porucha je nezvratná a že služby televízneho vysielania nie je možné obnoviť. Je to teda čisto technická otázka. Kapacita je, bohužiaľ, len 50 %, preto aj energia, ktorá sa dá prijať, je 50 %. Je to technický problém, ktorý sa nanešťastie nedá vyriešiť.

Teraz k zásadnejšej otázke pána poslanca, či niekedy budeme mať „Európu bez hraníc“ pre televíziu. Ešte nie sme tak ďaleko. Máme smernicu o televízii bez hraníc, ktorá sa teraz implementuje do smernice o audiovizuálnych mediálnych službách bez hraníc, kde sa, ako veľmi dúfam, služby „video on Demand“ (video na požiadanie) môžu stať celoeurópskymi službami. Snom, samozrejme, je, aby jedného dňa už neexistovali žiadne hranice a aby občania, nech sú kdekoľvek, mohli prijímať televízne kanály, aké chcú. Ešte nie sme tak ďaleko, pretože predaj práv sa stále uskutočňuje vo vnútroštátnom systéme. Jedného dňa Európa dospeje do stavu, keď bude možné vykonávať predaj práv na európskej úrovni. Toto podporujem. Nemôžem to nariadiť, ale podporujem to, a verím, že pomaly, ale isto sa budeme posúvať od vnútroštátneho predaja práv k európskemu predaju práv.

Predseda júca. - Autorom otázok č. 51 a 52 sa za pani komisárku Redingovú ospravedlňujem, ale tieto otázky budú zodpovedané písomne.

Otázka č. 53, ktorú predkladá **Seán Ó Neachtain** (H-0622/08)

Vec: Írsky jazyk ako oficiálny pracovný jazyk Európskej únie

Ako zamýšľa Komisia implementovať svoju novú stratégiu pre viacjazyčnosť, najmä vzhľadom na posilnenie írskeho jazyka ako oficiálneho pracovného jazyka Európskej únie?

Leonard Orban, člen komisie. - (RO) Nová stratégia Európskej komisie pre viacjazyčnosť s názvom „Viacjazyčnosť – devíza pre Európu – spoločný záväzok“, bola prijatá 18. septembra 2008. Hlavnou témou tejto stratégie je jazyková rozmanitosť a najlepší spôsob jej použitia a rozvoja za účelom podpory medzikultúrneho dialógu, stimulovania konkurencieschopnosti európskych podnikov a zlepšenia zručností a schopností európskych občanov nájsť si prácu.

Stratégia sa zameriava na podporovanie výučby a uplatňovania cudzích jazykov v členských štátoch, nie na vnútornú jazykovú situáciu európskych inštitúcií. Opätovne zdôrazňujeme náš záväzok rozvíjať schopnosť občanov komunikovať v dvoch jazykoch iných ako ich materinský jazyk; zároveň vyzdvihujeme potrebu sprístupnenia širšieho rozsahu jazykov, z ktorých si občania môžu vybrať podľa svojho záujmu. Komisia sa pri podpore členských štátov v propagácii cudzích jazykov presadzovaním tejto stratégie bude spoliehať na existujúce programy Spoločenstva, najmä na program celoživotného vzdelávania.

Nariadením č. 1 Rady z 15. apríla 1958 zmeneným a doplneným článkom 1 nariadenia č. 920/2005(ES) Rady z 13. júna 2005 sa írsky jazyk od 1. januára 2007 stal oficiálnym pracovným jazykom inštitúcií Európskej únie. Články 2 a 3 povoľujú čiastočnú výnimku obnoviteľnú každých 5 rokov týkajúcu sa použitia írskeho jazyka inštitúciami Európskej únie. Táto výnimka v podstate znamená, že zatiaľ sa z alebo do írskeho jazyka prekladajú len návrhy nariadení v rámci spolurozhodovacieho postupu a určité súvisiace dokumenty, ako aj priama komunikácia s verejnosťou.

Podľa menovaných ustanovení teda Komisia vykonávala všetky preklady írskeho jazyka požadované pre legislatívny postup a úspešne ich načas odovzdávala. Okrem toho boli v Írčine aj odpovede na otázky adresované Komisii občanmi alebo právnymi subjektmi. Komisia tiež začala írskym rečníkom sprístupňovať írske verzie svojich najdôležitejších webových stránok, prioritne s obsahom osobitného významu.

Čo sa týka tlmočenia, Generálne riaditeľstvo Komisie pre tlmočenie je schopné vyhovieť všetkým požiadavkám na tlmočenie z a do írskeho jazyka prichádzajúcim z Rady, Komisie alebo výborov a bude sa o to snažiť aj v budúcnosti zabezpečením potrebných zdrojov.

Seán Ó Neachtain (UEN) - (GA) Vážená pani predsedajúca, som Komisii veľmi vďačný za podporu a za pokrok, ktorý dosiahla, čo sa týka írskeho jazyka. Jedno írske príslovie hovorí, že keď sa niečo nepoužíva,

začne to upadať. Zostáva mi už len tridsať sekúnd, a tak nemôžem plytvať časom. Jedna minúta je v Parlamente spravidla maximálny povolený čas na vyjadrenie vo svojom vlastnom jazyku.

Chcel by som sa pána komisára spýtať, či by Komisia rada videla rozvíjanie írskeho jazyka a či by ho bolo možné tu v Parlamente a v iných inštitúciách používať vo väčšej miere, hlavne na úrovni výborov, kde by sa mohlo týmto jazykom hovoriť dlhší čas. Jazyk nevyžije iba z pár sekúnd.

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Pri pohľade na požiadavky, ktorým čelí Európska komisia, môžeme s potešením povedať, že boli nielen splnené, ale aj prekročené. Európska komisia sa dostala oveľa ďalej. Na druhej strane je potrebné ďalšie spoločné úsilie, aby sa írsky jazyk podporil v širšom meradle. Toto úsilie by malo vychádzať z inštitúcií Spoločenstva a z írskeho úradu a írskej spoločnosti všeobecne. Napríklad potrebujeme viac írskeho tlmočníkov, viac prekladateľov a tento cieľ je ťažké dosiahnuť, kým sa nepridelia značné zdroje na úrovni štátu, teda v Írsku.

Preto úzko spolupracujem s írskymi úradmi na podporovaní a stimulovaní tých, ktorí sa chcú vzdelávať a získavať potrebné zručnosti, ktoré im umožnia vykonávať lingvistickú prácu pre inštitúcie Spoločenstva.

Chcel by som tiež zdôrazniť, že s írskymi úradmi úzko spolupracujeme nielen čo sa týka inštitucionálnych aspektov, ale aj rôznych vývojových trendov írskeho jazyka. Chceme čo najlepšie pomôcť írskej terminológii a ako som povedal, úzko spolupracujeme so všetkými zainteresovanými stranami.

Predseda júca. – Otázka č. 54, ktorú predložil pán Higgins, bola stiahnutá.

Otázka č. 55, ktorú predkladá **Marco Cappato** (H-0630/08)

Vec: Mnohojazyčnosť v inštitúciách EÚ

Komisia organizuje programy stáží, ktoré zverejňuje len v angličtine, francúzštine a nemčine⁽⁶⁾. Takisto oznámenia Európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva zverejňuje len v angličtine, francúzštine a španielčine a vyhlasuje, že projekty od európskych organizácií bude akceptovať len v týchto jazykoch bez ohľadu na ich národný pôvod. Webová stránka vlastnej antidiskriminačnej kampane Komisie⁽⁷⁾ je, ako mnohé iné, registrovaná len v angličtine a jej domovská stránka zobrazuje logá len v tomto jazyku.

Aké politiky zamýšľa Komisia zaviesť, aby vo svojich každodenných činnostiach zabezpečila skutočné uplatňovanie mnohojazyčnosti, ktorá je vždy obhajovaná na verejnosti a propagovaná vo všetkých jej vlastných dokumentoch?

Leonard Orban, člen Komisie. – (RO) Program stáží Európskej komisie je zameraný na absolventov univerzít, ktorí sa ešte takej európskej stáže nezúčastnili a ktorí dokonale ovládajú aspoň jeden z pracovných jazykov Európskej komisie: nemčinu, angličtinu alebo francúzštinu. To je praktická nevyhnutnosť, ktorá stážistovi umožní zúčastňovať sa aktivít uskutočňovaných našimi službami a plne využiť svoju stáž. Všetky praktické informácie a vysvetlenia pre uchádzačov sú k dispozícii len v týchto troch jazykoch. Na druhej strane pravidlá, ktorými sa riadi program stáží, sú dostupné vo všetkých úradných jazykoch Únie platných v deň prijatia rozhodnutia Komisie.

Aby sa splnila úloha popísaná v článku 177 zmluvy, počet prípustných jazykov pre návrhy Európskeho nástroja pre demokraciu a ľudské práva musí byť obmedzený na tie jazyky, ktoré sa aktuálne používajú a sú zrozumiteľné v príslušných tretích krajinách. Dokumenty odosielané mimovládnyimi organizáciami na podporu ich žiadostí o externú pomoc sú teraz prijímané vo všetkých úradných jazykoch Európskej únie prostredníctvom online systému pre MVO PADOR.

Čo sa týka zvyšovania povedomia alebo uskutočňovania koordinačných akcií len v rámci EÚ, ktoré sú zamerané len na európskych občanov, budeme posudzovať žiadosti predložené v jazyku/jazykoch príslušného členského štátu/štátov. Prvá strana online kampane proti diskriminácii naozaj používa logo napísané v angličtine, ale poskytuje prístup na webové stránky v takmer všetkých úradných jazykoch EÚ.

Podľa akčného plánu na zlepšenie komunikácie s občanmi zriadila Komisia v roku 2006 v rámci Generálneho riaditeľstva pre preklad internetovú prekladovú službu, a tým zvýšila svoju kapacitu pre multilingválnu komunikáciu. Ale pri rýchlom rozvoji internetu a pri nutnosti zabezpečovania v prvom rade právnych prekladov sa musí Komisia podľa nariadenia č. 1 vždy snažiť o správnu rovnováhu medzi poskytovaním

⁽⁶⁾ http://ec.europa.eu/stages/index_en.htm

⁽⁷⁾ <http://www.stop-discrimination.info/>

relevantných a aktuálnych informácií zainteresovaným stranám v rámci EÚ a zabezpečovaním plne mnohojazyčného charakteru všetkých webových stránok Komisie.

Všeobecná zásada upravujúca používanie jazykov na webových stránkach je prispôbiť jazyk každej stránky cieľovej skupine. Preto Komisia zabezpečí preklad do čo najväčšieho počtu jazykov u tých webových stránok alebo ich častí, ktoré sú zaujímavé pre všetkých občanov, zatiaľ čo odbornejšie témy, ktoré zaujímajú špecialistov, sú dostupné buď v obmedzenom počte jazykov, alebo len v pôvodnom jazyku. Takisto informácie, u ktorých sa očakáva dlhšia platnosť, sú k dispozícii vo viacerých jazykoch než krátkodobu platný obsah.

Závazky Komisie podľa nariadenia č. 1 zahŕňajú preklad všetkých nariadení, smerníc, legislatívnych návrhov a úradne schválených oznámení odoslaných Komisiou inštitúciám do všetkých úradných jazykov; naproti tomu odpovede na listy od občanov sa poskytujú v jazyku adresáta/adresátov. Okrem plnenia týchto povinností a v súlade so zásadou mnohojazyčnosti a mnohokultúrnosti sa Komisia zaväzuje, že sa bude snažiť o zaistenie rovnakého zaobchádzania s občanmi, kultúrami a jazykmi.

Marco Cappato (ALDE). - (IT) Vážená pani predsedajúca, dámy a páni, predovšetkým chcem povedať, že rozdiel, ako ste ho formulovali, medzi dokumentmi odborného charakteru a – ak som správne porozumel tlmočeniu – dokumentmi verejného záujmu mi pripadá obzvlášť neistý a nejasný, keďže dokumenty odborného charakteru môžu byť pre verejnosť značne zaujímavé.

Problém je úplne jasný: texty, ktoré sú čisto pracovnými dokumentmi, podliehajú jazykovému obmedzeniu, ale všetky dokumenty, ktoré by potenciálne mohli byť určené verejnosti, aj keby boli odborného, sa musia spracovať na plne mnohojazyčnej báze: musia sa preložiť do všetkých jazykov. Obzvlášť nepochopiteľná sa mi zdá byť skutočnosť, že len v angličtine, francúzštine a španielčine by mali byť dostupné výzvy na predloženie návrhov k projektom na podporu demokracie a ľudských práv. Webové stránky musia byť nielen viacjazyčné, ale aj registrované vo všetkých jazykoch. A nakoniec som nepochopil, prečo by mal interný informačný bulletin *Commission en direct* vychádzať takmer výlučne v angličtine.

Leonard Orban, člen Komisie. - (RO) Ako som už povedal, Európska komisia je viazaná na jednej strane právnymi záväzkami vyplývajúcimi z nariadenia č. 1 z roku 1958, ktoré musí bez akéhokoľvek váhania plniť; na druhej strane existujú určité záležitosti, ako tie, ktoré ste spomínali, týkajúce sa prekladov dostupných na webových stránkach Európskej komisie, v prípade ktorých Komisia a iné inštitúcie Spoločenstva čelia veľkej dileme.

Na jednej strane nie je možné poskytnúť plne mnohojazyčný obsah týchto webových stránok; je jednoducho nemožné zabezpečiť plnú mnohojazyčnosť pre všetky dokumenty nájdené na webových stránkach Komisie kvôli obmedzeniam Komisie z hľadiska finančných a ľudských zdrojov.

Na druhej strane teraz zvyšujeme počet dokumentov, ktoré je možné preložiť do čo najväčšieho počtu úradných jazykov EÚ, bez toho, aby boli dotknuté naše právne záväzky, a v rámci obmedzení zdrojov, ktoré som spomínal. Pri rôznych požiadavkách kladených na Komisiu sme si dokázali, že sme flexibilní, a pokiaľ dokážeme tieto požiadavky fyzicky zvládnuť, sme pripravení znovu ukázať rovnakú flexibilitu.

Predsedajúca. - Je mi veľmi ľúto, že musím sklamať ďalších diskutujúcich, ale obávam sa, že kvôli času to musíme nechať tak.

Otázky, ktoré neboli zodpovedané pre nedostatok času, budú zodpovedané písomne (pozri prílohu).

Robert Evans (PSE). - Je to faktická otázka položená okľukou. Pán Orban a ja sa poznáme už dlho, preto dúfam, že toto pochopí tak, ako je to myslené, pretože jedna z jeho odpovedí trvala dokonca šesť minút a myslím si, že keď chceme v budúcnosti predkladať veľa otázok, mohol by sa azda v prospech všetkých poslancov pokúsiť, aby jeho odpovede boli v budúcnosti užšie zamerané a výstižné.

Predsedajúca. - Pán Evans, diskutovali sme o veci s pani podpredsedníčkou Wallströmovou. Na jednej strane vieme, že Komisia sa snaží dať nám odpovede, ktoré sú také úplné, aké by sme chceli, ale to potom očividne znižuje počet poslancov schopných účasti. Ďakujem vám všetkým a som si istá, že dostanete úplné odpovede písomne.

(Rokovanie bolo prerušené o 19.15 hod. a pokračovalo o 21.00 hod.)

PREDSEDÁ: PÁN MARTÍNEZ MARTÍNEZ*podpredseda***17. Výživa, nadváha a obezita(Biela kniha) (rozprava)**

Predseda **júci.** – Ďalším bodom programu je správa (A6-0256/2008) pána Alessandra Foglietta v mene Výboru pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín o „Stratégii riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou“ (2007/2285(INI)).

Alessandro Foglietta, spravodajca. – (IT) Vážení pán predsedajúci, dámy a páni, pred otvorením tejto rozpravy o správe, o ktorej budeme hlasovať zajtra, by som rád využil túto príležitosť, aby som niekoľkými slovami vyjadril vďačnosť. Začal by som poďakovaním svojej kolegyni Adriane Poli Bortoneovej, ktorá je v súčasnej dobe senátorkou Talianskej republiky a od ktorej som prevzal návrh správy a už podrobnú, precíznu štúdiu danej problematiky. Ďalej by som sa rád poďakoval svojmu tímu, ktorý ma s entuziazmom a svedomito podporoval v rozširovaní môjho výskumu a v analýze tohto fenoménu. Nakoniec by som sa rád poďakoval tieňovým spravodajcom, ktorých odhodlanie nepochybne prispelo k prijatiu textu vo Výbore pre životné prostredie s prakticky jednohlasným konsenzom všetkých strán.

Dámy a páni, keď mi bol zverený tento návrh textu, pýtal som sa sám seba, aký by mal byť môj zámer ako spravodajcu pri pokračovaní v štúdiu tohto druhu. Odpoveď som našiel v strategickej povahe tohto dokumentu, ktorý mi ukázal dva piliere a na nich som postavil svoju prácu: v prvom rade úplnosť, aby neostali žiadne medzery ani aby sa nepodcenila dôležitosť žiadneho z početných aspektov danej problematiky; a praktickosť s cieľom zostaviť dokument, ktorý sa skutočne orientuje na budúcnosť a identifikuje účinné nástroje a riešenia.

Pri uplatnení tohto prístupu som sa spoliehal na údaje, štatistiky a percentá, ktoré už sú všeobecne k dispozícii vo vzťahu k tejto problematike. Tieto percentá nás uvádzajú do rozpakov, keď do nich nahliadneme, keďže podľa Svetovej zdravotníckej organizácie má viac než 1 miliarda ľudí nadváhu a viac než 300 miliónov ľudí je obéznymi. Detská obezita rapídne narastá a mali by sme mať na pamäti, že choroby súvisiace s obezitou a nadváhou pohlťia až 6 % štátnych výdavkov na zdravotníctvo v určitých členských štátoch.

Pri hľadaní možných riešení sa snažíme vystríhať demonizácie istých druhov potravín a neprisúvať im plnú zodpovednosť za problém s obezitou. Problém sa nevyrieši elimináciou takýchto potravín z nášho jedálneho lístka, ale skôr výchovou konzumentov a obzvlášť mladých ľudí a detí k rozumnému stravovaniu. Tuky sú nevyhnutnou súčasťou nutrične správnej výživy, ale v správnych množstvách a v správnom čase v priebehu dňa. Vzdelávanie o výžive, na ktoré kladím veľký dôraz, nie je o schopnosti rozoznať dobré potraviny od zlých, pretože nič nie je škodlivé v absolútnom ponímaní, a nič sa nemusí vylúčiť zo stravy zdravého človeka, ktorý netrpí žiadnou z porúch príjmu potravy.

Ďalším problémom, na ktorý by som rád upriamil vašu pozornosť, je, že obezita rozhodne predstavuje chorobu. Ide o chorobu, ktorej príčiny sú nielen fyzické ale často sociálne alebo psychologické, no v každom prípade ostáva chorobou, ktorá každý rok stojí naše národné zdravotnícke systémy obrovské finančné prostriedky. Je to choroba, ktorá sa ako taká musí riešiť prakticky, a riešenia musia prebiehať na viacerých úrovniach. Počas týchto mesiacov štúdia som si však uvedomil, že tento aspekt verejná mienka až príliš často podceňuje a oddáva sa plne oprávnenej panike a zvyšovaniu povedomia o anorexii, ale taktiež zastáva rovnako neopodstatnený utešujúci prístup so sloganmi ako „veľké je krásne“ a tak ďalej. Toto je zavádzajúce a predstavuje to nesprávne posolstvo. Nediskutujeme o estetike ani o vzhľade, hovoríme o zdraví. Preto je potrebné nielen rázne bojovať s metlou ľudstva v podobe anorexie, ale rovnakým spôsobom by sme chceli bojovať aj s obezitou, pričom pracovať treba na rôznych frontoch, ako sa uvádza v tejto správe, ktorá volá po paralelnom a konzistentnom úsilí.

Úsilie sa vyžaduje od pedagógov, odborníkov v oblasti zdravotníctva, potravinárskeho priemyslu a médií, najmä od televízie. Všetci títo musia uplatniť veľký zmysel pre zodpovednosť vychádzajúci z ich potenciálu ovplyvňovať verejnú mienku. Štátne orgány, najmä tie miestne, musia tiež zohrať svoju úlohu.

Rád by som na záver, dámy a páni, spomenul správu, ktorá v posledných dňoch rozvíjala hladinu: a síce, že jeden z dvoch kandidátov v boji o Biely dom vyhlásil, že by bolo užitočné, správne a vhodné vymerať daň obéznym občanom, tak ako v prípade alkoholikov a fajčiarov. Toto je, podľa môjho názoru, v princípe absurdné, ale verím, že týmto vážnym problémom sa musíme zaoberať primeraným spôsobom, pretože pozitívne dôsledky sa dosiahnu len vtedy, ak sa problém bude riešiť frontálne.

Predseda júci. – Žiadam všetkých rečníkov, aby venovali mimoriadnu pozornosť času, pretože nemôžeme prekročiť čas vymedzený na túto rozpravu vzhľadom na to, že ide o večernú rozpravu a máme veľmi obmedzený čas, najmä pokiaľ ide o logistiku, ako napríklad tlmočnícku službu.

Prosím, postarajte sa, aby som vás nemusel prerušovať, pretože to pokladám za veľmi nevhodné pre funkciu predsedajúceho a uprednostnil by som, keby každý z vás niesol individuálnu zodpovednosť.

László Kovács, člen Komisie. – Vážený pán predseda júci, veľmi som uvítal správu Parlamentu v reakcii na Bielu knihu Komisie o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou. Predovšetkým mi dovoľte zablahoželať pánu Alessandrovi Fogliettimu k jeho excelentnej práci.

Je mi potešením poznamenať, že Parlament zdieľa stanovisko Komisie, že epidémiu obezity je možné zastaviť jedine pomocou integrovaného prístupu a že Parlament víta bielu knihu Komisie ako dôležitý krok k zamedzeniu nárastu obezity a nadváhy v rámci celej Európy. Taktiež som si všimol žiadosť Parlamentu o množstvo ďalších krokov – vrátane viacerých regulačných opatrení – nad rámec tých opatrení, ktoré Komisia v súčasnosti predpokladá.

Komisia bude v roku 2010 po prvýkrát hodnotiť výsledky v porovnaní s cieľmi stanovenými v Bielej knihe z roku 2007.

Ak monitorovanie ukáže, že pokrok nie je adekvátny, bude, samozrejme, potrebné zvážiť ďalšie kroky vrátane možného regulačného prístupu.

Čo sa týka procesu monitorovania, rád by som upriamil vašu pozornosť na dôležitú úlohu, ktorú zohráva Svetová zdravotnícka organizácia (WHO). Pracujeme spolu v súlade so závermi ministerskej konferencie WHO v Istanbuli, pričom stredobodom záujmu je monitorovacia činnosť v členských štátoch s cieľom zrealizovať bielu knihu Komisie, ako aj stratégiu WHO.

Na záver by som sa s vami dnes rád podelil o najaktuálnejší vývoj v plnení stratégie pre Európu, čo sa týka zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou, ktorá reaguje na niektoré kroky požadované vo vašej správe.

Ako viete, v záujme posilnenia aktivít na európskej úrovni musí Komisia zostaviť skupinu na vysokej úrovni zameranú na zdravotné problémy súvisiace s výživou a fyzickou aktivitou. Skupina zabezpečuje rýchlu výmenu myšlienok a postupov medzi členskými štátmi s prehľadom o všetkých vládnych politikách.

Prihladiť sa na súčasnú angažovanosť zainteresovaných subjektov, celoeurópskych organizácií, členov Európskej akčnej platformy pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie v súčasnej dobe sa realizuje viac ako 200 záväzkov v kľúčových oblastiach, ako sú zmena zloženia výrobkov, označovanie a zodpovedná propagácia.

Monitorovanie pokračuje a výročné správy sú sprístupnené verejnosti na internetovej stránke Komisie.

Ako doplnok k platforme EÚ v súčasnosti existujú verejno-súkromné partnerstvá medzi vládami a súkromným sektorom v 17 členských štátoch EÚ a myslím, že vývoj ide správnym smerom.

V júli sa skupina expertov na najvyššej úrovni stretla s Európskou akčnou platformou pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie s cieľom prediskutovať potenciál pre súčinnosť a partnerstvá sústrediac sa najmä na zníženie príjmu soli – čo je dohodnutá počiatočná priorita pre spoločný postup členských štátov.

Toto spoločné rokovanie bolo pozitívne a som presvedčený, že takéto stretnutia za účasti vysoko postavených činiteľov z členských štátov, ako aj členov platformy posilnia vplyv činností jednak zo strany štátnych orgánov, ako aj zo strany členov platformy v budúcnosti.

Dovoľte mi tiež dať vám do pozornosti návrh Komisie z júla minulého roku s cieľom každoročne vyhraďiť 90 miliónov EUR na nákup a distribúciu ovocia a zeleniny do škôl zdarma.

Zvrátiť vývoj obezity je jednou z najdôležitejších úloh v oblasti zdravotníctva, pred ktorou dnes Európa stojí.

Som vďačný za vašu pretrvávajúcu podporu a teším sa na pokračovanie dialógu s Parlamentom na tému, ako čo najlepšie postupovať, aby sa Európska únia mohla v plnej miere podieľať na riešení tohto problému.

Małgorzata Handzlik, spravodajkyňa Výboru pre vnútorný trh a ochranu spotrebiteľa požiadaného o stanovisko. – (PL) Vážený pán predseda júci, obezita a nadváha predstavujú výzvu pre dnešnú spoločnosť. Vedú k mnohým chronickým stavom, ako sú choroby obehového systému, hypertenzia, cukrovka typu 2, mozgová mŕtvica a určité druhy rakoviny. Boj s obezitou a nadváhou by mal byť prioritou politiky Únie v oblasti zdravotníctva.

Mal by sa doň zapojiť čo najväčší možný počet partnerov. Mám na mysli miestne inštitúcie, členské štáty, Európsku komisiu, ako aj predstaviteľov priemyslu. Nemali by sme však prehliadať konzumentov, ktorí sa sami rozhodujú o svojej strave. Zdá sa, že najlepší prístup spočíva vo výchovnej kampani a v propagácii fyzickej aktivity. Konzumenti by potom mali jasné a zrozumiteľné informácie, na základe ktorých by sa mohli múdro rozhodnúť o svojej strave. Neverím však, že samotným prijatím reštrikcií pre výrobcov potravín sa dosiahne zníženie počtu jednotlivcov s nadváhou. Napríklad mám na mysli reklamu.

Taktiež by som chcela poukázať na ďalší, do istej miery zanedbávaný, aspekt tejto rozpravy: primerané školenie pre profesionálnych zdravotníkov, najmä pokiaľ ide o starostlivosť o diabetikov a liečbu cukrovky. Takéto školenie sa akosi zanedbávalo, a to hlavne v nových členských štátoch.

Czesław Adam Siekierski, *spravodajca Výboru pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka požiadaného o stanovisko*. – (PL) Vážený pán predsedajúci, takmer akoby som tento dokument napísal ja sám. Podporujem opatrenia uvedené v bielej knihe. Týkajú sa osvojenia si zdravšieho životného štýlu a fyzickej aktivity všetkých druhov, čo sú najefektívnejšie metódy liečby. Biela kniha tiež obsahuje preventívne opatrenia vo forme ďalekosiahlych odporúčaní pre výrobcov potravín, konzumentov, majiteľov reštaurácií, reťazce rýchleho stravovania a reklamný priemysel. Spomínajú sa aj informačné kampane.

Koordinácia medzi jednotlivými oblasťami politiky a úrovňami manažmentu za účasti súkromného sektora je kľúčová pre efektívnu realizáciu týchto opatrení. Musíme čeliť tomuto problému spoločne. Mimoriadny dôraz je potrebné kládať na vykonávanie tých činností, ktoré majú za cieľ prevenciu obezity u detí. Dospelí sú zodpovední za to, aby si deti osvojili rozumné stravovacie návyky. Často sa však stane, že my dospelí si sami nie sme plne vedomí toho, čo je a čo nie je vhodné. To je dôvod, prečo je také dôležité organizovať informačné kampane zamerané na rodičov, aby tí mohli zabezpečiť, že ich potomkovia si doprajú vyváženú stravu.

Programy propagujúce zásady zdravého stravovania a fyzickej aktivity by sa mali tiež orientovať na deti a mladých ľudí. V každom prípade platí, že obezita je veľmi rozšírená. No je tiež pravda, že existuje aj silná utkvelá predstava, tlak, ba dokonca požiadavka byť štíhly. Osemdesiat percent tínedžeriek mladších ako 18 rokov sa pokúšalo schudnúť minimálne raz v živote. Snaha schudnúť nesprávnym spôsobom môže byť nebezpečná. Z toho vyplýva, že tak ako je dôležité poskytnúť vedomosti o svete mladým ľuďom múdro, rovnako aj mladí ľudia sa musia poučiť o rozumnej výžive, čo spôsobí hlad po vedomostiach. Tento typ hladu je vysoko žiaduci.

Malo by sa vyvinúť všetko možné úsilie na realizáciu celoeurópskeho programu známeho ako program podpory konzumácie ovocia na školách. Európska Komisia navrhla prideliť tomuto programu len 90 miliónov EUR. Myslím si, že táto suma by mala byť niekoľkonásobne vyššia, aby sa všade prítomné školské predajné automaty preplnené zemiakovými lupienkami, čokoládovými tyčinkami a bublinkovými nápojmi nahradili inými automatmi s čerstvým ovocím, zeleninou a mliečnymi výrobkami. Mali by sme vždy pamätať na to, že strava našich detí predurčí ich zdravie v neskoršom živote.

Anna Záborská, *spravodajkyňa Výboru pre práva žien a rodovú rovnosť požiadaného o stanovisko*. – (SK) Ďakujem pán predsedu, nemám veľa času, tak aspoň niekoľko bodov.

Ako vždy som za prevenciu, a to za prevenciu od detského veku. Táto prevencia je úzko spojená s podporou zodpovednosti rodičov. Najlepším spôsobom, ako predísť obezite detí, je nevyužívať televízor, videohry a internet ako babysitting. Ak chýbajú kreatívne aktivity, deti a dospievajúci nemajú dostatok pohybu.

Deti si musia osvojiť stravovacie návyky ako v oblasti kvality a množstva jedla, tak aj v spôsobe stolovania. Je potrebné podporovať spoločné stolovanie rodičov a detí. Nie je nič lepšie, ako keď rodina môže prežiť aspoň jedno jedlo spoločne. Aby to bolo možné, je nevyhnutné umožniť zosúladenie rodinného a pracovného života. Rovnako odovzdávanie znalostí vo varení deťom je dobrým spôsobom, ako predísť obezite. Deti veľmi radi asistujú pri varení a bolo by dobré to využiť.

Philip Bushill-Matthews, *v mene skupiny PPE-DE*. – Vážený pán predsedajúci, obezita je jedným z najväčších problémov v oblasti zdravia, ale niekto by mohol namietať, čo má táto téma do činenia s nami tu na pôde Európskeho parlamentu? Alebo dokonca v rámci EÚ?

Sú prinajmenšom dva dôvody. Jedným z nich je, ako už poznamenal pán spravodajca, že choroby súvisiace s obezitou predstavujú viac ako 6 % výdavkov pre zdravotníctvo zo štátnych rozpočtov financovaných z daní daňových poplatníkov v EÚ. My všetci za to musíme zaplatiť. Po druhé, jednotlivé štáty EÚ sa k riešeniu problému stavajú rôzne a všetky štáty sa majú navzájom čo učiť jeden od druhého.

A teda mi dovoľte zablahoželať Komisii k tomu, že jej biela kniha bola impulzom pre túto rozpravu, a rád by som len vyzdvihol niektoré z kľúčových bodov. Vo všeobecnosti vítame návrh Komisie na označovanie potravín, ale cítime, že by nebolo vhodné, aby táto správa zabránila podrobným diskusiám, ktoré budú potrebné k tejto osobitnej problematike.

Čo sa týka obezity, skúsenosť dokazuje, že problém oveľa viac spočíva v tom, koľko pohybovej aktivity ľudia vykonávajú, než len v tom, koľko potravín konzumujú. Je to aj o energetickom výdaji, nielen o energetickom príjme. Preto by určite bolo absolútne nesprávne viniť potravinársky a nápojový priemysel za to, že zapríčinil problém alebo za neúspech poskytnúť dostatočné riešenie.

Realita je v skutočnosti oveľa komplikovanejšia. Potrebujeme viac spoločenstiev podporujúcich aktivitu s väčšou ponukou cyklistických trás, lepšie územné plánovanie, viac propagácie mestskej hromadnej dopravy, viac parkov a športových zariadení, viac školských ihrísk a, áno, lepšie vzdelávanie. Potrebujeme zmenu v mnohých aspektoch našich životov.

Takže mi dovoľte zablahoželať spravodajcovi k jeho rozsiahlej správe a k jeho veľmi zložitej úlohe, ktorú prevzal od svojej predchodkyne a ktorá sa zaoberá toľkými aspektmi, toľkými myšlienkami samými osebe. Obzvlášť mu ďakujem za uznanie niektorých z mojich pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov vrátane tých, ktoré súvisia s problémom podvýživy, najmä v nemocniciach a domovoch dôchodcov. Je mimoriadne dôležité starať sa o tých zraniteľnejších členov našej spoločnosti.

Niektorí ľudia robia sami seba zraniteľnými, a ak môžem uviesť až príliš zovšeobecňujúcu generalizáciu, jedným z problémov dnešnej spoločnosti je chýbajúca osobná zodpovednosť, presvedčenie, že každé zlyhanie je problémom niekoho iného, že niekto iný ho vyrieši. Viac regulácie jednoducho živí toto vnímanie, odpoveďou je viac samoregulácie a sebadisciplíny. Musíme podporovať väčšiu osobnú zodpovednosť a týmto spôsobom celá spoločnosť ako taká dosiahne väčší pokrok.

Linda McAvan, v mene skupiny PSE. – Vážený pán predseda, toto je dlhá správa. Bolo k nej 400 pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhov a ja by som rada poďakovala spravodajcovi, pretože sa jej snažil porozumieť. Dúfam, že kľúčové posolstvá sa nestratia pre to, že správa je taká dlhá.

Pre nás v Skupine socialistov sú kľúčové posolstvá – a je tu niekoľko veľmi pozitívnych bodov – že potrebujeme dobrú reguláciu označovania potravín a chceme vidieť označenie na prednej strane balenia, podľa možnosti s farebným kódovaním, čo bude predmetom ďalších diskusií. Vieme, že Komisia sa týmto zaoberá a to je to, čo chceme vidieť.

Je nám potešením, že teraz je podpora v rámci celého Parlamentu pre zákaz umelých transmastných kyselín. Keď som sa o tomto po prvýkrát zmienila pred dvoma rokmi, v Parlamente nebola žiadna podpora – v skutočnosti Komisia zažalovala Dánsko a nič sa neudialo. Teraz sme dostali písomné vyhlásenie a máme konsenzus, a teda dúfam, že Komisia urobí niečo také.

Pán komisár, hovorili ste o zmene zloženia výrobkov. Myslím si, že toto je rozhodujúce. Je pravda, čo hovorí pán Philip Bushill-Matthews, že ľudia očividne musia prevziať istú zodpovednosť, ale výrobcovia majú zodpovednosť za to, akým spôsobom vyrábajú produkty. Mnohí z nich teraz vyvíjajú obrovské úsilie, aby zredukovali obsah soli, tuku a cukru. Tieto veci sú často v potravinách skryté. Spotrebiteľom nie je zrejmé, keď kupujú kečup alebo jogurt, že tieto produkty obsahujú tak veľa cukru. Systém označovania často maskuje to, čo produkt v skutočnosti obsahuje, ako napríklad jogurty, ktoré sú označené ako „nízkotučné“, pričom obsahujú veľmi veľké množstvo cukru.

Nie sme toho názoru, že samoregulácia je odpoveďou na všetko. Myslíme si, že istý stupeň regulácie je potrebný, obzvlášť vo vzťahu k deťom. Áno, dospelí si môžu vybrať, ale deti treba chrániť zákonom, a to je dôvod, prečo chceme mať nezávislé monitorovanie akýchkoľvek dobrovoľných dohôd priemyslu. Vieme, že uskutočňujete prvé kroky v tomto smere.

Koniec koncov, toto je nesmierne veľký problém pre Európu. Odčerpá z verejnej peňaženky množstvo peňazí, ak sa ním nebudeme zaoberať, a teraz potrebujeme určité konkrétne návrhy od Komisie – nie čo sa týka problémov, za ktoré nesú zodpovednosť jednotlivé štáty, ale v tých oblastiach, kde zodpovednosť nesie EÚ, potrebujeme jasnú politiku, ktorá pomôže vládam jednotlivých štátov zredukovať obezitu.

Frédérique Ries, v mene skupiny ALDE. – (FR) Vážený pán predseda, vzhľadom na zdravotné ťažkosti súvisiace so sedavým životným štýlom a v súčasnosti narastajúcu chorobnosť u mladých ľudí, ako bolo povedané, problém s obezitou je kľúčový pre prácu tohto Parlamentu a bolo to tak už od začiatku súčasného

legislatívneho obdobia. Každoročne pribudne viac ako 400 000 mladých ľudí na dlhý zoznam tých, ktorí sú predurčení zistiť všetko o jeho efekte diét.

Európa sa preto rozhodla správne, keď mieni riešiť tento problém frontálne. V tejto oblasti bola schválená jednoznačná stratégia v marci 2005, keď sa spustila Európska platforma, ktorá mala za cieľ zjednotiť všetky zainteresované subjekty vrátane agropotravinárskeho priemyslu, maloobchodného a distribučného sektora, odborníkov v oblasti zdravotníctva a spotrebiteľských združení.

Je potrebné uznať – a viacerí to už dnes spomenuli – že nie je jednoduché presvedčiť ľudí o tom, že Európa by mala robiť viac než len viesť reči o tomto boji proti obezite. Aby sme to dokázali, musíme začať objasnením úrovni kompetencie, čo nám nebráni – a v skutočnosti to už robíme – pripomínať členským štátom, aké sú ich právomoci a povinnosti.

Mám pri tom na mysli dva ofenzívne návrhy, ktoré podávame v tejto správe: prvým je prevencia diskriminácie a stigmatizácie obéznych ľudí tým, že sa obezita oficiálne uzná za chronickú chorobu, ako to urobila napríklad WHO a Portugalsko a druhým návrhom je zabezpečiť, aby všetky školopovinné deti mali prístup k fyzickým a športovým aktivitám – dve hodiny týždenne by bola minimálna požiadavka, podľa môjho názoru – spolu s lepším financovaním školských jedální, aby sa v jedálničkach detí objavovali čerstvé produkty, a tu vítam iniciatívu Komisie za bezplatnú distribúciu ovocia do škôl, ako spomenul pán komisár. Rada by som tiež dodala, že takýmito jednoduchými, hmatateľnými a zmysluplnými krokmi dosiahneme, aby ľudia opäť mali radi Európu.

Teraz sa dostávam k správe pána Fogliettu a rada by som mu poďakovala za všetko jeho úsilie, ktoré na ňu vynaložil. Rada by som zdôraznila dva návrhy, ktoré sú v nej uvedené. Prvý sa týka uprednostnenia politického stimulu – ako sú napríklad nižšie ceny a daňové úľavy – pred systémom, ktorý je založený na zvýšení dane z vysokokalorických potravín, menovite ide o povestnú „daň z tuku“, ktorý by nakoniec najviac postihol domácnosti s nízkym príjmom.

Skupina Aliancie liberálov a demokratov za Európu, ktorú tu dnes zastupujem, je preto proti pozmeňujúcemu a dopĺňujúcemu návrhu č. 6 Skupiny zelených/Európskej slobodnej aliancie a podporuje návrh na výrazné zníženie DPH na ovocie a zeleninu podľa ustanovenia v odseku 28.

Moja skupina tiež podporuje zákaz umelých transmastných kyselín, ktoré sa preukázateľne spájajú s významným nárastom kardiovaskulárnych problémov. Preto sme proti pozmeňujúcemu a dopĺňujúcemu návrhu pána Bloklanda, ktorý sa zameriava na zmiernenie účinku odsekov 32, 34 a 35 a pripravuje pôdu pre tieto hydrogenizované tuky, ba dokonca vylepšuje ich reputáciu. Naše posolstvo pre výrobcov je celkom jednoznačné: ukážte dobrú vôľu a urobte inovácie v záujme zdravia konzumentov a tiež vo vašom najlepšom záujme.

Keďže času je málo, dovoľte mi na záver spomenúť prvé parlamentné rokovania o problematike výživy a zdravia, ktoré som iniciovala v tomto Parlamente pred rokom. Toto bol začiatok hlavnej rozpravy pre všetky zainteresované strany a stredobodom záujmu boli štyri kľúčové priority: osloviť ľudí už od veľmi nízkeho veku, konzumovať pestrú a vyváženú stravu, uznať obezitu za chronickú chorobu a legislatíva podľa potreby. Toto je viac než len slogan, toto je morálna povinnosť Európskej Únie a musíme sa plne angažovať v boji proti obezite a sedavému životnému štýlu.

Ewa Tomaszewska, v mene skupiny UEN. – (PL) Vážený pán predsedajúci, viac ako 50 % európskych občanov trpí buď obezitou, alebo nadváhou. Tri milióny detí sú obézne a 22 miliónov má nadváhu. Obezita vytvára veľkú záťaž na štruktúru kostí so všetkými negatívnymi dôsledkami, ktoré to so sebou prináša. Tiež spôsobuje metabolické poruchy a z toho plynúci sklon k cukrovke, chorobám obehového systému, hypertenzii a vysokej hladine cholesterolu.

Tento problém čiastočne spôsobuje nevhodná výživa a sčasti zaň zodpovedá sedavý životný štýl s chýbajúcou fyzickou námahou. Určité charakteristiky našej civilizácie, predovšetkým stres, v tom tiež zohrávajú istú úlohu. Sociálny rozmer problému si vyžaduje rozhodné kroky, najmä pokiaľ ide o ochranu detí. Deti konzumujú príliš veľa sladkostí namiesto vyvážených jedál a trávajú celé dni pred televízorom alebo počítačom. Dôvodom je, že dospelí nedokážu vhodne usmerniť životný štýl detí ani poskytnúť dobré modely správania. Biela kniha o výžive je užitočný dokument z hľadiska krokov na kontrolu obezity hlavne medzi deťmi. Voľbe zdravých produktov by mala napomôcť propagačná a informačná politika zameraná na deti, no predovšetkým na ich rodičov. V prvom rade podporujeme Program podpory konzumácie ovocia na školách.

Kathalijne Maria Buitenweg, *v mene skupiny Verts/ALE.* – (NL) Vážený pán predsedajúci, dnes diskutujeme o nadváhe a obezite a ja si myslím, že je dôležité – ako už povedali viacerí – nehovoriť príliš veľa o diétach a chudnutí, ale hovoriť najmä o potrebe jesť zdravo.

Pred niekoľkými mesiacmi som bola veľmi šokovaná, keď moja dcéra, extrémne štíhla dievča, prišla domov a nechcela zjesť druhý krajec chleba, aby nepribrala. Počula toho veľa v škole o tom, ako predovšetkým nesmie byť tučná, ale nevedela dostatočne, ako by mala jesť zdravo a aká je normálna porcia jedla. Osemročné dieťa naozaj nerozumie, kedy už je niekto príliš tučný. Preto je veľmi dôležité hovoriť najmä o zdravom stravovaní, a nie o tom, či je niekto príliš tučný.

V skutočnosti sú najmä rodičia zodpovední za to, aby svojim deťom ukázali, čo je zdravé a čo znamená jesť vyvážené porcie, a školy sú zodpovedné za to, aby tieto informácie šíрили a išli príkladom. Samotní rodičia sa musia naučiť viac o energetických hodnotách potravín a obsahu tuku v produktoch, a tak súhlasím s tým, čo bolo povedané predtým o označovaní. Mali by sme preto revidovať tento bod v legislatíve o označovaní.

Taktiež si myslím, že je dobrý nápad hovoriť veľa o športe a o tom, že je potrebné, aby sa deti šťastne hrali vonku. A teda v každom prípade musíme vydať odporúčanie, aby sa pri územnom plánovaní miest a vidieka venovala väčšia pozornosť prianiam detí, aby mali dostatok voľného priestoru.

Pokiaľ ide o stravovanie, Európska komisia má veľmi dobrú internetovú stránku *EU MiniChefs*. Táto internetová stránka už bola vylepšená. Teraz sa tam už nachádzajú aj vegetariánske jedlá, hoci predtým ich tam veľa nebolo, ale takmer všetky recepty obsahujú mäso. Buďme úprimní, pokiaľ ide o to, že živočíšne bielkoviny sa významne podieľajú na nadváhe. Nehovoriac teraz o ochrane zvierat Európska komisia by nemala explicitne propagovať konzumáciu mäsa.

Chcela by som na záver uviesť pár slov k DPH. Pani Riesová práve povedala, že je proti nášmu pozmeňujúcemu a doplňujúcemu návrhu č. 6, pretože chce ľudí odmeňovať a nie ich trestať. Preto nechce daň z tuku alebo vyššie dane z nezdravých produktov a tovarov, ale v prvom rade nižšie dane zo zdravých produktov. S týmto určite súhlasím, ale teraz sa zdá, že napríklad aj v Holandsku všetky potraviny momentálne spadajú do nižšej kategórie. Zemiakové lupienky, lízanky a podobne teda majú nižšiu sadzbu DPH, ale istotne nemôže byť zámerom urobiť takúto špeciálnu výnimku pre nezdravé produkty. Teda to nie je otázka trestu; nemali by sa odmeňovať produkty, ktoré nie sú zdravé, tým, že im znížite sadzbu DPH.

Jens Holm, *v mene skupiny GUE/NGL.* – (SV) Tretina Európanov trpí nadváhou a obezitou. Podstatný podiel verejných výdavkov na zdravotníctvo v členských štátoch sa musí vyčleniť na boj s problémami v dôsledku nadváhy. Navyše problém s nadváhou odráža sociálno-ekonomickú nerovnosť. Nízko príjmové skupiny obyvateľstva sú najhoršie postihnuté, keďže konzumujú viac cukru a nasýtených tukov. Jednoducho majú horšiu stravu.

Je to jednoznačne úloha pre politikov vytvoriť pre ľudí čo najlepšie podmienky na to, aby mohli jesť zdravšie. To je presne to, čo pán Foglietta zamýšľa urobiť v tejto správe. Z tohto dôvodu má podporu Konfederatívnej skupiny Európskej zjednotenej ľavice. Správa apeluje na EÚ, aby bola flexibilnejšia pri povoľovaní členským štátom uplatniť nižšie sadzby DPH na zdravé potraviny a vyššie sadzby na potraviny, ktorých by sme mali konzumovať menej. Je to dôležitá požiadavka, ktorú, ako dúfam, lídri EÚ vypočujú. Čo na to povie Komisia? Môže sa Komisia vrátiť s revíziou smernice Rady EÚ o DPH a umožniť väčšiu flexibilitu v členských štátoch tak, aby sme sa dostali k tomu, že bude napríklad možné platiť nižšiu DPH na zdravé potraviny?

Ďalšia otázka pre Komisiu sa týka transtukov. Vieme, že transtuky sú pre nás zlé. Zhodli sa na tom inštitúcie v členských štátoch, ako aj Európsky úrad pre bezpečnosť potravín (EFSA). Na vypočutí vo Výbore pre životné prostredie, verejné zdravie a bezpečnosť potravín dňa 1. apríla tohto roku komisárka Androulla Vassiliouová uviedla, že transtuky určite nie sú prospešné pre zdravie, nie sú o tom žiadne pochybnosti. V tejto správe žiadame zákaz transtukov, ale Komisia ho odmieta navrhnúť. Pani Vassiliouová dokonca nedovolí jednotlivým členským štátom, aby zašli ďalej a zaviedli zákazy v jednotlivých štátoch. Teraz má Komisia šancu upustiť od tohto škodlivého stanoviska. Kedy získame zákaz transtukov? Môže Komisia aspoň zaručiť členským štátom slobodu zakázať transtuky, ak si to prajú?

Mäso je ďalším rozmerom problému verejného zdravia, na čo upozornila predchádzajúca rečníčka, pani Buitenwegová. Konzumácia mäsa je v celosvetovom meradle veľmi vysoká. Ak sa nič nepodnikne, Organizácia OSN pre výživu a poľnohospodárstvo (FAO) varuje, že už teraz vysoká konzumácia mäsa sa do roku 2050 zdvojnásobí. Mäso obsahuje nasýtené tuky a prispieva k obezite. Okrem toho mäso priemysel závažne prispieva k urýchľovaniu klimatických zmien. EÚ by mala stiahnuť dotácie mäso priemyslu, avšak v samotnom rozpočte pre rok 2007 bolo vyčlenených viac ako 45 miliónov EUR len na marketingové náklady

mäsopriemyslu. Je to kontraproduktívne a okrem toho je to neobvyklé mrhanie peniazmi daňových poplatníkov. Stiahnutie dotácií mäsopriemyslu a stratégia redukcie konzumácie mäsa by mali byť samozrejmy opatreniami pre lepšie zdravie v EÚ.

Johannes Blokland, v mene skupiny IND/DEM. – (NL) Vážený pán predsedajúci, transmastné kyseliny nepatria k najzdravším masným kyselinám. Tieto masné kyseliny existujú v prírodnej a priemyselnej forme a nachádzajú sa v mnohých potravinárskych výrobkoch.

Hoci sa výsledky vedeckých výskumov rôznia, väčšina výskumov dokazuje, že transmastné kyseliny prirodzene sa vyskytujúce v potravinách a umelo pridané priemyselné transmastné kyseliny predstavujú rovnaké riziko. Obidva typy transmastných kyselín sú v skutočnosti rovnako škodlivé pri ich nadmernej konzumácii. Preto sa mi nezdá primerané zachovať tento rozdiel v aktuálnom návrhu; a preto predkladám môj pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh.

Navyše je veľmi ťažké zakázať všetky transmastné kyseliny kompletne bez vytvorenia ďalších rizík pre zdravie verejnosti. Napríklad podľa britskej Agentúry pre potravinové štandardy vedie zákaz transmastných kyselín v skutočnosti ku koncentrácii nasýtených masných kyselín. Nasýtené masné kyseliny sú prinajmenšom rovnako škodlivé ako transmastné kyseliny. V priemere je celkový príjem nasýtených masných kyselín výrazne vyšší ako odporúča Svetová zdravotnícka organizácia. Preto som predložil pozmeňujúci a dopĺňujúci návrh s cieľom obmedziť aj množstvo nasýtených masných kyselín a zároveň navrhujem, aby sme nežiadali o zákaz transmastných kyselín, ako sa uvádza teraz v odseku 32 tejto správy.

Čo by mohlo byť jednou možnosťou pre nás, je stanovenie limitu, napríklad 2 % podiel transmastných kyselín na celkovom energetickom príjme. To sa javí ako technicky realizovateľné a do istej miery sa to už vykonáva. Musíme sa vyhnúť tomu, aby sa len nenahradili transmastné kyseliny nasýtenými masnými kyselinami, pričom v dôsledku toho, by vôbec nedošlo k zlepšeniu zdravotného stavu konzumentov.

Irena Belohorská (NI). - (SK) Zhoršujúci sa trend nezdravého stravovania a nedostatku telesnej aktivity v Európe je alarmujúci. Preto vysoko hodnotím fakt, že sa uvedenou problematikou zaoberáme aj tu na pôde Európskeho parlamentu.

Vieme, že obezita je jeden z faktorov, ktoré sú zodpovedné za tzv. civilizačné choroby, ako sú vysoký krvný tlak, ochorenia srdca, cukrovka, prípadne aj následné ochorenia pohybového aparátu. 17. septembra som organizovala pracovný obed tu na pôde Európskeho parlamentu, ktorý sa venoval problematike vzťahu obezita a cukrovka v tehotenstve. Prítomní poslanci a asistenti mali možnosť si vypočuť špičkových odborníkov z Európy, napríklad Dr. Rosu Corcoy Plaovú, ktorá je predsedníčkou pracovnej skupiny pre diabetes v tehotenstve, profesora F. Andre Van Asscheho, ktorý bol prezidentom Európskej asociácie gynekológov a pôrodníkov a profesora Dr. Pera Ovesena.

Obezita a materská cukrovka predstavujú zvýšené riziko materskej, ale aj novorodeneckej chorobnosti a úmrtnosti. Musíme si uvedomiť, že vlastne ide už nielen o ochorenie matky, teda osoby, ktorá nerešpektuje veľakrát racionálnu výživu, ale aj o zodpovednosť za zdravý vývin budúcej populácie.

Obézna diabetická matka má obézne dieťa, a tak to ďalej pokračuje do ďalšej generácie. Preto si vás, vážení kolegovia, dovoľím upozorniť na písomnú deklaráciu, ktorú sme pripravili s mojimi kolegynami práve k tejto problematike vzťahu cukrovky a obezity v tehotnosti. Členské štáty Európskej únie by mali venovať väčšiu pozornosť prevencii a vyšetrenia cukrovky v tehotnosti, ale aj zvýšiť informovanosť obyvateľstva o rizikách a dôsledkoch obezity.

Horst Schnellhardt (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, bielou knihou Komisia zamýšľa prezentovať integrovanú stratégiu pre EÚ, ktorej zámerom je zredukovať ochorenia súvisiace so zlou výživou a zdravotné problémy súvisiace s nadváhou a obezitou. To je správne a vhodné, keďže nárast ochorení spojených so zlou výživou a nedostatkom pohybu nás núti konať.

Zámer Komisie prijať stanovisko integrujúce jednotlivé oblasti vládnych politík je správny. To je jediný spôsob, ako riešiť príčiny chorôb súvisiacich s obezitou. Je dôležitá vyvážená strava, ako aj vzdelávanie o výžive a propagácia športu na školách a je dôležité poskytnúť vedenie a podporu, aby sa ľudia v Európskej únii mohli posunúť týmto smerom. Viaceré pozitívne iniciatívy už boli spustené. Európska akčná platforma pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie je jednou z nich a podporuje tento cieľ. Ide o celoeurópsku iniciatívu, ktorá sa usiluje podporovať občanov, aby spravili potrebné zmeny. Program Komisie na propagáciu konzumácie ovocia na školách je ďalším príkladom.

No ak sa opäť uchýlime k populistickým požiadavkám, ktoré správa obhajuje, potom len jednoducho odvrátíme pozornosť od skutočného problému. Aký má zmysel opäť žiadať obmedzenie reklamy? Práve sme prijali smernicu Televízia bez hraníc. Táto obsahuje veľmi jasné pravidlá, a predsa znovu prichádzame s novými myšlienkami a požiadavkami.

40 rokov som žil v takej oblasti Európy, kde bola reklama zakázaná. Výsledkom nebolo to, že všetci v komunistickej časti Európy sme zoštíhleli. Čo robia Zelení tým, že volajú po daniach z potravín s určitým typom nutričného obsahu? Chceme, aby chudobní v Európskej únii nemohli jesť určité druhy potravín, pretože si ich už nemôžu dovoliť? Akú stratégiu vlastne chceme zaujať?

Stratégia, ktorú by sme mali prijať, začína vzdelávaním a školením. Do tohto by sme mali investovať. Nemali by sme obmedzovať slobodu voľby našich občanov represívnymi opatreniami ani obmedzovať dostupnosť potravín.

Edite Estrela (PSE). – (PT) Vážený pán predsedajúci, táto rozprava je veľmi dôležitá. Preto chcem začať uvítaním iniciatívy Komisie a správy pána Fogliettu. Viac sa povedalo o anorexii ako o obezite, hoci obezita sa skutočne stala globálnou epidémiou. Viac ako 50 % Európanov má nadváhu a približne 6 % verejných výdavkov na zdravotníctvo sa minie na obezitu, ako sa tu už dnes povedalo. Detská obezita stále narastá, v súčasnosti má 22 miliónov európskych detí nadváhu.

Boj proti obezite musí byť politickou prioritou Európskej únie. Z tohto dôvodu súhlasím s väčšinou navrhovaných opatrení: informácie pre konzumentov, obmedzenia pre reklamu v televízii, informácie o nutričných hodnotách a zdraví na obaloch potravín. Ľudia si musia uvedomiť, že obezita je jednou z hlavných príčin úmrtnosti a spája sa s mnohými chronickými chorobami, napríklad cukrovkou, vysokým krvným tlakom, kardiovaskulárnymi poruchami, problémami s kosťami a kĺbmi, chorobami dýchacieho ústrojenstva a rakovinou. Musíme konať a musíme konať rýchlo. Riešenie nie je žiadnym tajomstvom: viac fyzického pohybu a väčšia opatrnosť v jedle, čo je presný opak toho, čo robí väčšina ľudí. Sendviče a sladené nealkoholické nápoje, sladkosti a slané pochutiny by sa nemali konzumovať denne, rovnako ako sedavý životný štýl neprispieva k vášmu zdraviu.

Fyzická aktivita môže znamenať len obyčajnú chôdzu aspoň pol hodiny denne. Nevyžaduje si to veľa námahy ani to veľa nestojí, ale funguje to. Je to dôležité pre dospelých a nevyhnutné pre deti. Mnohí rodičia si vôbec neuvedomujú, ako svojim deťom škodia tým, že im dovoľia tráviť voľný čas pred televízorom alebo počítačom a jesť to, čo by nemali, bez akéhokoľvek dozoru alebo kontroly.

Musíme spojiť svoje sily v boji proti obezite, preto musí byť náš postup koordinovaný a je potrebné zapojiť doň školy, rodiny a odborníkov vo výrobe, zdravotníctve a sociálnom sektore. Každý má zodpovednosť. Rodina má pri zmene návykov rozhodujúcu úlohu. Školy by mali byť zodpovedné za kontrolu školských jedál po kvalitatívnej a nutričnej stránke a za zákaz predaja produktov s vysokým obsahom tuku, soli alebo cukru v bufetoch a predajných automatoch. Súčasne by mali podporovať a propagovať fyzické aktivity študentov.

Holger Krahmer (ALDE). – (DE) Vážený pán predsedajúci, veľmi vítam stratégiu uvedenú v bielej knihe, ktorá nám umožní riešiť príčiny zlej výživy a obezity a s tým súvisiacich chorôb. Bohužiaľ, v európskej potravinovej politike, či už hovoríme o nutričných profiloch alebo o označovaní potravín alebo aj o niektorých aspektoch bielej knihy, máme tendenciu uchýľovať sa k veľmi jednostrannému prístupu. Vo všeobecnosti sa snažíme riešiť problémy Európy prostredníctvom politiky výrobcov.

Z môjho pohľadu uvažovať o tom, že sú dobré a zlé potraviny, je zásadne nesprávny prístup. Mnohé z pozmeňujúcich a dopĺňujúcich návrhov dokazujú, že to tak nie je. Sú len dobré a zlé alebo vyvážené a nevyvážené typy stravovania. To by mal byť náš prístup. Je veľa dôvodov, prečo sa ľudia zle stravujú. Riešiť problém tým, že sa pokúsime viesť konzumentov určitým smerom pomocou označovania produktov alebo dokonca zavedením zákazov reklamy, reguláciami alebo uplatnením rôznych sadzieb DPH, nás nedoviedie k očakávanému cieľu.

Nechcem predbiehať rozpravu o smernici o nutričnom označovaní potravín, ale myslím, že čokoľvek tu urobíme, by sa malo riadiť princípom motivovať konzumentov k tomu, aby sa zamýšľali nad svojimi stravovacími návykmi. Označovanie potravín farbami svetiel semaforu – ktoré by malo konzumenta zastaviť a prinútiť zamyslieť sa nad tým, či si ide vybrať dobrý alebo zlý produkt – je prístup, ktorý je voči konzumentom skôr blahosklonný, ale nevzdeláva ich ani nezvyšuje ich informovanosť. Rád by som videl vyváženejší prístup a zároveň uznanie, že presadzovaním prístupu, ktorý sa orientuje výlučne na produkt, sa veľmi ďaleko nedostaneme.

Roberta Angelilli (UEN). - (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rada by som začala poklonou pani spravodajkyni k jej vynikajúcej práci. Samozrejme, že zopakujem mnohé poznámky, ktoré už uviedli moji kolegovia, ale myslím, že by sme si mali naliať čistého vína: obezita ovplyvňuje približne 25 % európskych detí, a preto predstavuje vážnu hrozbu pre ich budúce zdravie. K príčinám patrí neadekvátna informovanosť, zlé stravovacie návyky, nedostatok fyzickej aktivity a aj nedostatok športových zariadení. Nemali by sme podceňovať ani súvisiace sociálne a psychologické problémy, pretože aj kvôli nadváhe sa deti často stávajú obeťami šikanovania.

Z tohto dôvodu si myslím, že navrhované zvýšenie financovania Programu podpory konzumácie ovocia na školách, pričom ovocie a zelenina by boli v triedach k dispozícii zadarmo, je dobrý nápad. V roku 2009 by naozaj malo nastať oživenie záujmu o stredomorskú stravu a produkciu ovocia a zeleniny, najmä vzhľadom na posledné údaje WHO, ktoré poukazujú na pokles konzumácie týchto potravín, dokonca i v štátoch Stredozemia. V rámci tejto iniciatívy sa ovocie, namiesto toho, aby sa zničilo a tým sa zachovali vysoké ceny, použije na zabezpečenie zdravšej stravy najmä pre naše deti, a tým pre zdravšiu budúcnosť občanov Európy.

Ilda Figueiredo (GUE/NGL). - (PT) Vážený pán predsedajúci, je nevyhnutné zaujať komplexný a jednotný prístup k výžive, nadváhe a obezite vzhľadom na mnohé dotknuté faktory, pričom problémy potravinovej chudoby, podvýživy a nedostatku informácií o zdravej strave sú mimoriadne dôležité.

Otázka garancie zdravej stravy má preto kľúčový význam. Musíme zaručiť prostredníctvom verejných politik, aby mal každý prístup k zdravej strave. To znamená realizáciu mnohých opatrení na zabezpečenie miestnej a vysokokvalitnej poľnohospodárskej výroby vysokokvalitných potravín, ako sú mlieko, ovocie a zelenina, a ich distribúcie obyvateľom s nízkymi príjmami.

Okrem toho je ďalšia spoločná poľnohospodárska politika, ktorá zahŕňa ochranu rodinne založeného poľnohospodárstva a vytvorenie miestnych trhov s ovocím, zeleninou a ďalšími základnými potravinami a ktorá s náležitou podporou výroby môže garantovať zdravú stravu za dostupné ceny pre širokú verejnosť.

Keďže existujú návrhy na poskytnutie podpory distribúcie ovocia a zeleniny do škôl, je nevyhnutné zvýšiť sumu, ktorú Európska komisia navrhuje pre tento program s cieľom garantovať bezplatnú a dennú distribúciu pre všetky školopovinné deti, a to nielen raz týždenne, ako sa deje v súčasnosti. Avšak je rovnako dôležité implementovať celý rad opatrení a programov verejného zdravia, ktorých jednou z priorít je výživa, vrátane kampaní na vzdelávanie a informovanie o zdraví a propagáciu zdravého životného štýlu a zdravej stravy. Tieto opatrenia musia obsahovať telesnú výchovu a šport všeobecne dostupný pre širokú verejnosť, hlavne deti a mládež, a to najmä v školách.

Urszula Krupa (IND/DEM). - (PL) Vážený pán predsedajúci, text o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, obezitou a nadváhou obsahuje mnoho dôležitých zistení. Uvádza alarmujúce ukazovatele, ktoré dokazujú, akou bežnou sa stala nadváha. V tomto zmysle je nevyhnutné bojovať s týmto problémom a venovať primeranú pozornosť propagácii organickej stravy, športovania a fyzického pohybu od útleho veku. Je rovnako dôležité zvyšovať povedomie o škodlivej reklame, ktorá zámerne podporuje prejedanie sa. K ďalším pozitívnym znakom dokumentu patrí propagácia dočinenia, opatrenia na zlepšenie kvality školských jedál, zabezpečenie ovocia a zákaz predaja potravín s vysokým obsahom tuku, soli a cukru v priestoroch škôl.

No sú aj ďalšie príčiny obezity a nadváhy. Patrí k nim trauma a psychické podmienky, ktoré zohrávajú dôležitú úlohu. Viaceré psychické poruchy vedú k iracionálnym poruchám príjmu potravy. Anorexia a bulímia sú očividnými príkladmi. Biologické reakcie, ktoré vznikli v dôsledku všeobecnej dostupnosti rýchleho občerstvenia, môžu byť oveľa silnejšie, ako je zvyčajné, ak sa pridruží neadekvátny vývoj osobnosti a nedostatok úcty voči hodnotám, všeobecne rozšírená depresia a nervozita. Pohŕdanie etickými a mravnými zásadami a ľahostajnosť voči významu pôstu môžu dokonca zabrzdiť osobnostný rozvoj tým, že sa jednotlivec stane závislým od hladiny cukru v krvi a od zrakových a chuťových vnemov.

Je prekvapujúce, že nebola ani zmienka o význame nasýtených mastných kyselín v e-mailovej komunikácii ani v predložených pozmeňujúcich a doplňujúcich návrhoch. Konzumácia týchto látok stúpa. Zdá sa, že problém odlišného účinku umelých transmastných kyselín sa na rozdiel od ostatných problémov vyjasnil. Vo svojej prirodzenej podobe sa transmastné kyseliny vyskytujú len v niekoľkých produktoch, najmä v mlieku, ktoré obsahuje malé percento týchto kyselín.

Avril Doyle (PPE-DE). - Vážený pán predsedajúci, viac ako polovica európskej populácie má nadváhu a podľa Svetovej zdravotníckej organizácie má jedna miliarda svetovej populácie nadváhu a z toho 300 miliónov obyvateľov je obezných. Až 50 % Európanov vôbec necvičí.

Kardiometabolické choroby ako cukrovka, hypertenzia a srdcové choroby pribúdajú alarmujúcim tempom a ľudia s vysokým stupňom obezity sú extrémne náchylní na cukrovku typu 2 a z toho plynúce zdravotné problémy, o čom svedčí alarmujúci nárast tohto typu cukrovky u veľmi mladých tínedžerov. Podľa lekárov existuje aj závažná súvislosť medzi obezitou a demenciou, Alzheimerovou chorobou.

Táto kritická situácia je obrovskou výzvou pre politikov, najmä pokiaľ ide o deti v Európe, z ktorých 22 miliónov má nadváhu. Dnes sme dospeli do takého štádia v tomto našom zvláštnom svete, že viac ľudí trpí nadváhou ako hladom. Okrem toho máme predovšetkým v bohatších štátoch čoraz problematickejší vzťah k jedlu, pribúdajú prípady anorexie a bulímie – chorôb štátov, kde je dostatok jedla.

Hoci zdravotné problémy z veľkej časti patria do sféry kompetencie jednotlivých členských štátov, je veľa spôsobov, ktorými sa záležitosti súvisiace s obezitou dajú riešiť na úrovni EÚ: výmena osvedčených postupov, propagácia zdravšieho životného štýlu v príslušných politikách EÚ a cezhraničná epidemiologická spolupráca.

Minulý týždeň som hostila týždeň raňajok tu v Parlamente, kde sme zdôraznili fakt, že 61 % Európanov pravidelne vynecháva raňajky počas týždňa. Tento fakt lekári priamo spájajú s nadváhou. Harvardská medicínska škola nedávno vykonala štúdiu so zistením, že ľudia, ktorí každý deň raňajkujú, majú o 35 % nižšiu pravdepodobnosť, že budú obézni. Tento výskum dokázal aj to, že ľudia, ktorí vynechávajú raňajky, budú ráno pravdepodobne unavenejší, podráždenejší a nesústredenejší.

Začať deň so správnou hladinou cukru v krvi je najlepším prostriedkom proti prejedaniu a túžbe po cukre. Hoci občania sú v konečnom dôsledku osobne zodpovední za svoje vlastné stravovanie, sústavná propagácia zdravšieho životného štýlu je nevyhnutná.

Silne podporujem túto správu s výnimkou odseku 28, s ktorým nemôžem súhlasiť: nemyslím si, že správa o zdravotných záležitostiach by mala obsahovať daňové opatrenia.

Åsa Westlund (PSE). – (SV) Vážený pán predsedajúci, ako už mnohí uviedli, záležitosť, o ktorej tu dnes diskutujeme, je dôležitá. Je to nesmierne dôležitá téma, o ktorej si členské štáty môžu navzájom vymeniť svoje poznatky, ale je tiež nesmierne dôležité, aby sme rešpektovali zásadu subsidiarity, keď diskutujeme o tejto problematike.

Je toho veľa, čo môže EÚ spraviť v záujme zmiernenia problému s obezitou, a na čo by sme mali sústrediť našu pozornosť tu v Parlamente. Reklama a informovanie spotrebiteľov sú oblasti, o ktorých rozhodujeme tu v Parlamente a na ktoré by sme sa mali zamerať. Myslím si, že v tomto ohľade sme do určitej miery zlyhali. Napríklad sme nedokázali zakázať reklamu zameranú na deti, čo je skupina, ktorá nedokáže rozlišovať medzi reklamou a skutočnosťou, a preto akékoľvek informácie, ktoré im sú prezentované týmto spôsobom, sú a priori zavádzajúce práve pre takýchto spotrebiteľov. Veľa reklamy určenej pre deti sa naozaj týka potravín, ktoré obsahujú veľa tuku, soli alebo cukru. Zákaz reklamy určenej pre deti by bol efektívnym spôsobom redukcie problému s obezitou v Európe.

Druhý bod, ktorý som chcela vyzdvihnúť, sa týka transtukov. Som mimoriadne spokojná s tým, že zajtra možno budeme môcť vyzvať Komisiu, aby navrhla zákaz transtukov. Zvyčajným argumentom proti takémuto zákazu je, že nasýtené tuky sú tým skutočne najväčším problémom pre verejné zdravie v Európe. Prísne vzaté je to pravda, ale prečo by sme nemali argumentovať ako v Dánsku? Keďže už máme obrovský problém s nasýtenými tukmi, prečo by sme sa mali zmieriť ešte aj s ďalším problémom s transtukmi? Nerozumiem prečo. Nemôžeme odstrániť všetky nasýtené tuky, ale môžeme efektívne odstrániť priemyselnú výrobu transtukov, čo je len lacný a zlý spôsob výroby potravín.

Som tiež mimoriadne spokojná s tým, že sme sa v správe zaoberali otázkou glutamátov. Nakoniec chcem opäť zdôrazniť dôležitosť subsidiarity. Mohli sme oveľa menej rozprávať o tom, čo by mali školy robiť a aké jedlá by mali podávať. Skutočne si myslím, že sú vhodnejšie politické roviny, na ktorých by mali takéto rozhodnutia prijať, ako tu v Európskom parlamente.

Cristian Silviu Bușoi (ALDE). – (RO) Všetci sme počuli štatistiky týkajúce sa obezity detí a dospelých, takže by nemalo zmysel opakovať ich. Čo nás trápi je, že vyhliadky po roku 2010 sú ešte horšie. Preto by nás nadváha a obezita mala zaujímať a preto vítam bielu knihu Komisie, ako aj správu pána Fogliettu.

Bohužiaľ sa obezita týka hlavne ľudí so znevýhodnených kategórií o to viac, že ceny základných potravín výrazne stúpili; avšak propagáciou zdravého životného štýlu a zdravého stravovania by sme mohli predchádzať obezite a znížiť počet obézných osôb a zároveň znížiť náklady v systéme zdravotníctva eliminovaním potreby liečiť všetky komplikácie spojené s obezitou.

Taktiež si myslím, že donucovacie prostriedky nie sú riešením. Európski občania majú slobodu voľby. Riešením sú lepšie nutričné informácie s primeraným označením špecifikujúcim obsah, ako aj informačné kampane financované Európskou komisiou a vládami členských štátov. Nemali by sme zabúdať na kampane zamerané na rodičov, ktorí majú veľmi dôležitú úlohu, a kampane zamerané na deti. Okrem toho by členské štáty mali dohliadať na obsah predajných automatov umiestnených v školách, mali by monitorovať jedlo podávané v školách a materských školách a mali by podporovať konzumáciu ovocia a zeleniny. Hodiny telesnej výchovy sú rovnako veľmi dôležité. V neposlednom rade by Komisia mala venovať mimoriadnu pozornosť iniciatívam v oblasti priemyslu v súvislosti so zodpovednou reklamou a redukciou soli, cukru a tukov.

Zdzisław Zbigniew Podkański (UEN). - (PL) Vážený pán predseda, podľa štatistik WHO má viac ako 1 miliarda ľudí nadváhu a 300 miliónov ľudí je obéznych. Situácia v Európe je dokonca ešte dramatickejšia. Obezita už nie je len problém, stala sa z nej epidémia zahŕňajúca cukrovku, hypertenziu, infarkt a určité druhy rakoviny.

Boj s nadváhou a obezitou si vyžaduje komplexný súbor opatrení. Patrí k nim výroba zdravých potravín, rozumná výživa, zlepšenie finančnej situácie najchudobnejších ľudí, zvyšovanie informovanosti spoločnosti, rozvoj výskumu, sledovanie stravy detí, osvojenie si zdravého životného štýlu a propagácia aktívneho využívania voľného času. Nanešťastie existujú okrem všeobecne uznávaných príčin obezity a nadváhy aj nepriame faktory spájané s nezodpovednosťou a túžbou po vytváraní zisku. Dobrým príkladom je šírenie geneticky modifikovaných organizmov. Ich pestovanie a kultivácia má škodlivý vplyv na biodiverzitu a nahrádza zdravé potraviny.

V záujme prosperity, rozvoja a zdravia ľudstva by sme mali uplatniť jednotný postup, aby sme Európu zbavili GMO. Týmto tiež prispejeme k ochrane životného prostredia. Musíme pamätať na to, že zdravé prírodné potraviny sú najlepším spôsobom, ako bojovať s chorobami vrátane obezity a nadváhy.

Christa Kläß (PPE-DE). - (DE) Vážený pán predseda, nadváha a obezita sú hlavným problémom našej spoločnosti. Vieme, že nemôžeme zmeniť správanie spotrebiteľov pomocou legislatívy. Práve naopak, zmena v správaní celej spoločnosti má vplyv na jednotlivca: veď kto už by chcel byť outsiderom? Naše zdravotné návyky a stravu ovplyvňuje naše sociálne prostredie. Boli tu sťažnosti, že konzumácia mäsa je na vzostupe. Avšak na vzostupe je, lebo viac ľudí v spoločnosti si môže dovoliť jesť mäso, nie preto že stúpa samotná konzumácia mäsa na hlavu.

Zdravý vzťah k jedlu a pitiu je obzvlášť dôležitý. Posadnutosť štíhlosťou je pre zdravie rovnako zlá ako nutkavé jedenie. Zákon nemôže regulovať stravovacie návyky. Potreby ľudí v stravovaní sú rôzne a pre energetický príjem ani pre príjem tukov neplatí „jedna veľkosť pre všetkých“. Ľudia sú rôzni a ich potreby energetického príjmu sú tiež rôzne v závislosti od veku, pohlavia, povolania a úrovne fyzickej aktivity. Zákazy sú slabou náhradou zdravého rozumu. Nepotrebujeme novú legislatívu: čo potrebujeme, sú informačné kampane na šírenie vedomostí. Potrebujeme slobodu, nie rozmaznávanie. Sloboda znamená aj zodpovednosť.

Naši občania sú inteligentní dospelí ľudia, ktorí dokážu myslieť sami za seba. Označovanie potravín farbami svetiel semaforu nie je reprezentatívne, keďže poukazuje len na isté izolované aspekty, čím mátie spotrebiteľov. Čo si mám vybrať, ak označenie na obale produktu zobrazuje, že určitá potravina obsahuje červené, žlté a zelené nutričné prvky? Potravinársky priemysel preniesie náklady na nové označovanie na spotrebiteľa, čím poženie ceny ešte vyššie.

Som proti „pestúnskemu“ prístupu a povinnému označovaniu nutričných hodnôt na prednej strane obalu produktov prostredníctvom farebného kódovania, a preto by som rada požiadala svojich kolegov poslancov, aby hlasovali proti odseku 37 tejto správy. Ak to bude potrebné, môžeme sa tým zaoberať neskôr v inom kontexte, potom ako vyriešime problematiku označovania. Berme bielu knihu o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou ako nástroj formujúci povedomie, ktorý spoločnosti poskytne duševnú potravu, nie ako príležitosť nastoliť ešte viac podmienok a vytvoriť novú legislatívu!

Justas Vincas Paleckis (PSE). - Vážený pán predseda, rád by som pogrataloval pani spravodajkyni k úspešnému zvládnutiu tak rozsiahlej problematiky.

Po prvé chcem zdôrazniť dôležitosť zabezpečenia bezplatných obedov pre školopovinné deti, čo je zvykom v mojej krajine, v Litve, nie však v ostatných členských štátoch. Samozrejme, že sú námietky k nedostatočnému financovaniu a vo všeobecnosti ku kvalite podávaného jedla, ale pomáha to deťom – najmä z najchudobnejších rodín – aby mali riadnu stravu v primeranej kvalite.

Tiež vítam iniciatívu distribuovať ovocie a zeleninu do škôl. Malo by sa to považovať za príklad osvedčeného postupu. Verím, že financovanie EÚ by mohlo byť užitočné pri pomoci členským štátom s ich finančným bremenom. Dôležitosť tohto spočíva v tom, že takéto projekty približujú EÚ priamo k občanom.

V neposlednom rade chcem uviesť, že správa nespomína konzumáciu v zmysle nadmernej konzumácie. V dnešnej dobe meniace sa vzory konzumácie znamenajú zmenu v našom životnom štýle. Možno je ťažké predstaviť si súvislosť medzi obezitou a klímou, ale takáto závislosť skutočne existuje. Ak by sme začali uvažovať o oboch témach súčasne, možno by sme dovážali menej jabĺk a jahôd z cudziny, pestovali ich viac doma a predávali na miestnych trhoch s potravinami namiesto kupovania v supermarketoch – čo je presne jeden z bodov, ktoré daná správa navrhuje.

Siiri Oviir (ALDE). - (ET) Vážený pán komisár, dámy a páni, počet ľudí s nadváhou a obezitou tu bol spomenutý už viackrát, ale podľa odborníkov k nim v budúcom roku pribudne ďalších 1,3 milióna ľudí. To je rovnaký počet ako celková populácia mojej krajiny, Estónska. Je to hrozivá predstava. Za zlou stravou a obezitou stojí mnoho faktorov, hoci v našom hodnotení musíme bezpochyby vziať do úvahy cenu, dostupnosť a informovanosť o potravinách.

Šestnásť štátov Európskej únie ponechalo DPH na potraviny nižšiu ako je štandardná sadzba, čo považujeme za chvályhodné rozhodnutie. Návrh uvedený v správe na zníženie DPH na ovocie a zeleninu pod päť percent je vítaný. Správa o zdraví WHO poukazuje na nízky príjem ovocia a zeleniny ako na jedno zo siedmich zdravotných rizík. Preto by bolo chvályhodné začať s poskytovaním ovocia na školách, pričom podpora Európskej únie by bola nevyhnutná, ak chceme zaviesť toto opatrenie vo všetkých 27 členských štátoch.

Nie je možné povedať veľa za tak krátku chvíľu, ale rada by som dodala pár slov o reklame a médiách. Ich pomoc a nápady sú potrebné pre reklamy na mrkvu, nie na pepsikolu, a tiež druhy stereotypov a obrazov tela, ktoré by sa mali propagovať, keďže zohrávajú veľmi dôležitú úlohu pri vytváraní povedomia ľudí. Dovoľte mi na záver poďakovať sa Komisii a pani spravodajkyni za ich úsilie.

Andrzej Tomasz Zapalowski (UEN). - (PL) Vážený pán predsedajúci, dnes vedíme rozpravu o rastúcom počte obéznych ľudí. Zároveň Výbor pre poľnohospodárstvo a rozvoj vidieka vedie rozpravu o budúcej poľnohospodárskej politike. V istom zmysle sú obidve tieto rozpravy o tom istom, a sice o zdraví našej spoločnosti a najmä mladých ľudí.

Niekedy sa mi zdá, že v určitých dokumentoch lamentujeme nad zdravotnými problémami, kým v iných propagujeme geneticky modifikované organizmy, klonovanie a dovoz potravín z regiónov, kde sa vyrábajú metódami, ktoré majú veľmi ďaleko od prirodzených metód. V rámci WTO chcú naši vyjednávači ďalšie otváranie sa trhom mimo Európy. Mali by sme sa pýtať samých seba, či nám naozaj záleží na našej spoločnosti alebo či len jednoducho nedávame sľuby do vetra. Väčšina priamych platieb pre poľnohospodárstvo je určená veľkým poľnohospodárskym koncernom, ktoré vyrábajú potraviny s vysokým obsahom chemikálií, namiesto rodinných fariem, ktoré vyrábajú zdravé potraviny.

Táto správa je jednoznačne veľmi potrebná, ale hlavné zistenia, ktoré obsahuje, sa musia realizovať. Vo svetle súčasných priorít Komisie vážne pochybujem, či sa tak stane.

Françoise Grossetête (PPE-DE). - (FR) Vážený pán predsedajúci, 27 % mužov, 38 % žien a jedno dieťa zo štyroch v Európe má buď nadváhu, alebo sa dá pokladať za obézne, a každoročne pribudne okolo 400 000 nových prípadov. Je to nákaza, ktorá sa zmocňuje celoeurópskej spoločnosti. Informačné kampane a preventívne opatrenia sú určite efektívnou odozvou, pretože nanešťastie sme teraz konfrontovaní s problémom verejného zdravia, ktorý sa stáva sociálnym problémom. Je poľutovaniahodné, že obezita sa často spája aj s chudobou a vylúčením zo spoločnosti.

Veľa sa povedalo o informačných kampaniach a prevencii. Nechcem sa vracieť späť k tomu, čo už bolo povedané o označovaní potravín, úlohe verejných inštitúcií, školských jedální, športových zariadení, primeraných informáciách, zdravom stravovaní a potrebe každodennej fyzickej aktivity.

Avšak rád by som upriamil pozornosť na dôležitú úlohu, ktorú zohrávajú odborníci v oblasti zdravotníctva a sú tu nato, aby identifikovali chronické zdravotné riziká spojené s obezitou vrátane cukrovky a srdcovocievnych chorôb, a, samozrejme, aj dôsledky, ktoré takéto ochorenia prinášajú obéznym ľuďom. Prevenciu umožní výmena osvedčených postupov a zároveň rešpektovanie princípu subsidiarity.

Štúdie dokázali, napríklad, že obvod pásu väčší ako 88 cm u žien, okrem obdobia tehotenstva, a 102 cm u mužov znamená obezitu v brušnej oblasti a predstavuje zdravotné riziko, a to platí bez ohľadu na výšku danej osoby. Tento veľmi jednoduchý orientačný údaj praktickí lekári ešte stále dostatočne neuznávajú.

Obvod pásu by mal slúžiť ako jednoduchý orientačný bod pre všetkých pacientov a mal by byť podnetom pre okamžité vyšetrenie súvisiacich rizikových faktorov vrátane intolerancie glukózy, čo je znakom pred-diabetického štádia, nadmernej hladiny cholesterolu, triglyceridov a arteriálnej hypertenzie. Teraz už, bohužiaľ, vieme, že všetky tieto symptómy poukazujú na vznik Alzheimerovej choroby.

Preto skutočne musíme vyzdvihnúť úlohu zdravotníckych odborníkov, ktorú musia zohrať v tejto oblasti.

Marian Harkin (ALDE). - Vážený pán predsedajúci, rada by som zablahožela pani spravodajkyni: táto správa je veľmi aktuálna a zaslúži si plnú pozornosť politických činiteľov. Fakty o obezite sú zarážajúce a už boli citované. Včera na hlavnej konferencii v Dubline istý odborník na výživu tvrdil, že Írsko je na vrchole krízy obezity a podobná situácia sa určite týka celej Európy.

Chcem len stručne spomenúť jednu záležitosť: samoregulácia verus legislatíva. Máme dobrovoľný kódex reklamy potravín s nízkou nutričnou hodnotou určenú deťom, ale je veľkým otáznikom, či je účinný alebo nie. Podľa Írskej nadácie srdca tento dobrovoľný kódex nie je účinný. Myslím, že to musíme veľmi dôkladne monitorovať a v prípade potreby okamžite konať.

Pán Bushill-Matthews spomenul osobnú zodpovednosť. To je v poriadku v jednej rovine, ale potrebujeme jasné, zrozumiteľné označovanie potravín – farebné kódovanie je pozitívny krok. Žijeme vo svete, kde sa konzumujú čoraz väčšie množstvá polotovarov. Dokonca aj niektoré politiky EÚ toto propagujú – lisabonská stratégia: viac ľudí v práci, menej času na prípravu jedla. Plne podporujem lisabonskú stratégiu, ale popri tom máme my ako politickí činitelia EÚ povinnosť zabezpečiť, aby výrobcovia potravín jednoznačne uvádzali, čo obsahujú spracované potraviny, ktoré vyrábajú.

Bogusław Sonik (PPE-DE). - (PL) Vážený pán predsedajúci, otázka zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou je predmetom všeobecného záujmu a je správne, že sa týmto teraz zaoberáme. Celý svet, nielen Európa, čelí hrozivému problému súvisiacemu s obezitou a chorobami s ňou priamo či nepriamo spájanými. Výdavky na ich liečbu stúpajú alarmujúcim tempom. Šesťdesiat percent populácie Spojených štátov má nadváhu a momentálne jedna tretina trpí obezitou. Najaktuálnejšie údaje o tomto štáte signalizujú, že výdavky na uvedené problémy presiahli sumu 100 miliárd USD. To je viac ako 10 % výdavkov na zdravotnú starostlivosť. Európa pomaly dobieha svojich susedov, pokiaľ ide o tieto neslávne štatistiky. Viac a viac detí a mladých ľudí trpí hypertenziou a cukrovkou. Táto situácia je často spôsobená zlou výživou a nedostatkom pohybu. V záujme budúcnosti Európy a jej obyvateľov musíme venovať viac pozornosti problému, na ktoré poukazuje správa pána Fogliettu. Zdravotná katastrofa hroziaca Európe a celému globalizovanému svetu sa dá odvrátiť jedine pohotovým, rozhodným a spoločným postupom.

Európsky parlament sa v súčasnosti zaoberá mnohými problémami týkajúcimi sa hospodárskych a sociálnych záležitostí. Ak ich však máme úspešne ukončiť, nesmieme zabúdať na to, že len zdravé spoločnosti sú schopné naplno využiť výhody, ktoré majú k dispozícii. Je potrebné konať vo veci propagácie zdravého životného štýlu. Je však rovnako nevyhnutné zaviesť zákonné opatrenia, ktorými sa členským štátom prisúdi zodpovednosť za rozhodnejšie úsilie pri zlepšovaní telesného zdravia svojich občanov pomocou zdravej stravy a športu. Pochopiteľne by sme mali mať na mysli, že konkrétne postupy a politiky zamerané na boj s týmto fenoménom spadajú do kompetencie členských štátov.

Danutė Budreikaitė (ALDE). - (LT) Biela kniha navrhuje brať do úvahy tri činitele v súvislosti so stratégiou riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou v Európe. Po prvé, každý je zodpovedný za svoj spôsob života. Po druhé, len dobre informovaný jedinec je schopný robiť správne rozhodnutia. Po tretie, biela kniha navrhuje koordináciu medzi jednotlivými oblasťami – potravinami, spotrebiteľmi, športové aktivity, vzdelávanie, príprava atď.

Avšak všetky tieto činitele sú ovplyvnené reklamou. Čo jeme? Kde vidíme tieto výrobky? Ako sa o nich dozvedáme? Až 89 % všetkých potravinových výrobkov v televíznych reklamách je nezdravých. Viac ako 70 % detí žiada svojich rodičov, aby im kupovali tie potraviny, ktoré videli v televíznej reklame.

Myslím si, že v diskusii o otázkach zdravia nám chýba ešte jeden účastník – predstavitelia potravinového priemyslu. Boli by sme radi, keby si uvedomili, že nezdravé potraviny poškodzujú zdravie a náklady, ktoré z tohto vyplývajú, musí znášať spoločnosť. Chceli by sme, aby nielenže prestali s reklamou nezdravých potravín, ale tiež, aby vyrábali zdravšie potraviny.

Miroslav Mikolášik (PPE-DE). - (SK) Viac ako polovica európskej populácie trpí nadváhou. Podľa štatistík sa za ľudí s nadváhou považuje takmer 27 % mužov, 38 % žien, a viac než 5 miliónov detí je obezných. 5 –

7 % výdavkov v zdravotníctve priamo súvisí s obezitou, a to predstavuje miliardy. Práve kvôli týmto znepokojujúcim faktom je potrebné prijať na všetkých úrovniach rôzne iniciatívy na zamedzenie tohto javu.

Vítam kroky Komisie k prijatiu bielej knihy, ktorými jasne posunula oblasť výživy, nadváhy a obezity na úroveň politickej priority Európskej únie, a zastávam názor, že pokrok v boji proti obezite môžeme dosiahnuť koordináciou rôznych sektorových politík na európskej úrovni.

Dovoľte mi upriamiť pozornosť na problém nadváhy detí a mládeže – práve táto veková kategória by mala byť jednou z priorít. Správna výživa a telesná aktivita sú predpokladmi normálneho rastu a zdravého vývinu dieťaťa. Výchova k zdravej výžive patrí hlavne rodičom, ale vzdelávanie v tejto oblasti prináleží aj školám. Tie by sa mali stať ďalším centrom činností zameraných na boj proti obezite.

Súhlasím so spravodajcom v názore, aby sa na školách zabezpečila prítomnosť lekára, špecialistu na výživu. Ďalej presadzujem zákaz predaja mastných, presolených a presladených výrobkov v školských zariadeniach, ktoré sú k dispozícii najmä v automatoch. Podľa štatistík dnešná mládež trávi viac ako 5 hodín denne sedavou činnosťou, a to hlavne pozeraním televízie a hraním sa na počítači. Pohyb, na druhej strane, zvyšuje ukladanie vápnika v kostiach, rozvíja sociálne zručnosti dieťaťa a je významným faktorom v boji proti stresu. Dôležité je vytvoriť školám podmienky, aby mohli vyhradiť počas dňa dostatočný čas na telesnú výchovu a viesť deti k športu, napríklad aj výstavbou ihriska a športových hál. Tieto kroky sú nevyhnutné, ak chceme našim mladým generáciám pripraviť zdravú budúcnosť.

Už len v závere poviem: k prevencii obezity patrí aspoň jedno pokojné zdravé jedlo v rodinnom kruhu, kde sa majú predovšetkým pestovať zdravé návyky.

Antonio De Blasio (PPE-DE). - (HU) Ďakujem, pán predsedajúci. Vážená pani komisárka, dámy a páni, obezita a nadváha nie sú problémom len zo zdravotného hľadiska, ale taktiež aj zo sociálneho hľadiska v najširšom význame. Veľmi ma potešilo, že biela kniha a správa poukazujú na to, že otázku obezity a nadváhy nesmieme riešiť až vtedy, keď už prerástla do skutočného zdravotného problému, práve naopak, musíme skúmať korene týchto príčin.

Myslím si, že treba zdôrazniť, že biela kniha a Parlament musia svoju pozornosť obrátiť skôr na občanov a komunity, čiže na spoločnosť, a nie na sektor zdravotníctva. Túto veľmi dôležitú otázku musíme riešiť v súlade s ďalšími dokumentmi Európskej únie, keďže príčiny tohto problému sú mnohostranné. Výsledky budú prichádzať z rôznych strán a musíme ich koordinovať, aby sme dosiahli úspech.

Ak chceme dosiahnuť, aby bol zdravý životný štýl populárnejší, budeme potrebovať všetku dostupnú podporu, a to na úrovni Európskej únie, členských štátov, ako aj na regionálnej a miestnej úrovni. Obzvlášť veľkú pozornosť musíme venovať takým programom, ktoré privedú deti a mladých ľudí k zdravému životnému štýlu. Tu musím zdôrazniť úlohu miestnej správy, keďže väčšinou práve tá prevádzkuje školy. Tie programy, ktoré budú úspešné, treba vo veľkej miere propagovať.

Vieme, že pri formulovaní názorov je postavenie médií veľmi silné: reklama dokáže zdravé stravovacie návyky, šport, pravidelné cvičenie, v podstate zdravý životný štýl, pretvoriť do módného hitu, ktorý budú ostatní nasledovať. V prevencii proti obezite je význam cvičenia a športu úzko spojený so zdravým stravovaním, ale sústrediť sa len na tieto dva aspekty nestačí: podpora ľudí, aby viedli zdravý životný štýl, sa musí stať najdôležitejšou prioritou vo všetkých príslušných oblastiach politiky.

Naším cieľom je, aby ľudia pochopili, že zdravá, vyvážená strava neznamena hneď, že už nikdy nebudeme konzumovať určité potraviny. Pravidelné cvičenie neznamena, že musíme cvičiť každú voľnú chvíľu. Zdôrazňujeme striedmosť, prostredníctvom ktorej sa naša strava a život stanú vyvázenejšími. Rád by som poďakoval pánovi spravodajcovi za jeho prácu a vám za pozornosť. Ďakujem veľmi pekne.

Zbigniew Zaleski (PPE-DE). - (PL) Vážení pán predsedajúci, dnes sa venujeme dvom poruchám stravovania. Prvou z nich je anorexia, ktorej psychologický pôvod je spojený s faktom, že štíhle telo je viac atraktívne. Všetci poznáme extrémne prípady, pri ktorých táto porucha viedla až k smrti. Našťastie, keďže móda sa mení, výskyt tejto poruchy sa znižuje. Tou druhou poruchou je obezita, ktorá môže mať tiež psychologický pôvod. Jedlo môže byť spôsob, ako sa vyrovnáť so stresom a uniknúť problémom v živote. Domnievam sa, že v tomto prípade je kľúčovým problémom výživa. Výrobcovia a distribútori potravín nesú v tomto prípade oveľa väčšiu zodpovednosť. Správu, ktorú tu máme, sme privítali s veľkým ohlasom a mala by slúžiť ako varovanie. Rýchle občerstvenie, ktoré sa podáva žiakom na výletoch, je nebezpečné. Koniec koncov, nezdravý životný štýl je pre nás ponaučením. V tejto oblasti potrebujeme primeranú výchovu a vzdelávanie a kontrolu

potravín. Podľa môjho názoru naše snahy predstavujú krok správnym smerom, a preto túto správu podporujem.

Marian Zlotea (PPE-DE). - (RO) Som presvedčený, že naša pozornosť by sa mala upriamovať na deti s nadváhou a že by sme mali pripraviť nové programy na boj proti obezite práve pre to obdobie, keď získavame svoje stravovacie návyky. Výchovu a vzdelávanie v tejto oblasti by sme mali podporovať nielen na základných školách, ale aj neskôr. Všetky členské štáty by mali do svojich školských vzdelávacích programov začleniť základy vyváženej stravy a cvičenie.

Podľa niektorých štatistík bude o desať rokov v Európe viac ako 30 miliónov detí s nadváhou. Veľmi sa obávam tohto závažného problému. A preto som začal so sériou písomných vyhlásení, v ktorých navrhujem vytvorenie špeciálnych programov na školách, ktoré by zahŕňali pravidelné zdravotné prehliadky a poradenstvo. Súhlasím s návrhmi v bielej knihe, ako sú vhodné označovanie potravín, obmedzenia v reklame pre výrobky škodlivé pre deti, zníženie DPH na ovocie a zeleninu a na detskú stravu. Na záver by som rád pogrataloval pánovi spravodajcovi k tomuto úspechu.

László Kovács, člen Komisie. – Vážený pán predsedajúci, som veľmi rád, že poslanci Parlamentu, ktorí vystúpili so svojím prejavom, v zásade súhlasili s bielou knihou Európskej komisie. Nielenže sa podelili s nami o svoje názory, ale aj vyjadrili podporu iniciatívam Komisie.

Oceňujem komplexný prístup všetkých rečníkov. Je plne v súlade s komplexnou povahou problému obezity. Viacerí rečníci naliehajú, aby sa zvýšilo povedomie verejnosti a zlepšila spolupráca s potravinovým priemyslom, čo sa tiež úplne zhoduje s textom a duchom bielej knihy. Záväzok Komisie sa odráža v návrhu o poskytovaní informácií o potravinách spotrebiteľom, o ktorom sa bude už čoskoro rokovať v Parlamente a v Rade.

Chcem zdôrazniť, že v Európskej únii existuje množstvo programov a projektov, ktoré vzájomne podporujú bielu knihu o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou, ako napríklad zelená kniha o mestskej mobilite alebo biela kniha o športe, ktoré sú zamerané na zdravší životný štýl a zdravšie životné prostredie. Ďalšie zahŕňajú hodnotenie stavu spoločnej poľnohospodárskej politiky – ktoré by, napríklad, znížilo pomoc na spotrebu masla – alebo školské mliečne programy a program podpory konzumácie ovocia v školách, predpisy Spoločenstva o reklame a marketingu na podporu zodpovednej reklamy alebo smernica o nečestných obchodných praktikách.

Tieto veľmi dôležité iniciatívy sú v úplnom súlade so stanoviskom Komisie. Komisia bude pokračovať v práci s akčnou platformou EÚ pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie a s odborníkmi na vysokej úrovni z členských štátov.

Chcem taktiež zdôrazniť, že Komisia podporuje iniciatívy, ktoré pomáhajú v prevencii nárastu srdcovocievnych ochorení v Európe. Pre tieto ochorenia sú transmastné kyseliny spolu s celkovým príjmom tukov a nasýtených mastných kyselín rizikovým faktorom. Dobrovoľná zmena môže priniesť výsledky. V rámci akčnej platformy EÚ pre výživu, fyzickú aktivitu a zdravie sme sa zaviazali zmodernizovať výrobky a znížiť v nich podiel transmastných a nasýtených kyselín.

Ešte by som chcel spomenúť jednu problematiku, ktorá sa dotýka môjho portfólia – zdaňovanie. Hovorilo sa o návrhu preskúmať možnosť zníženej DPH na zeleninu a ovocie. K tomuto návrhu mám veľmi kladný postoj, pretože jasne ukazuje, ako daňová politika môže pomôcť dosiahnuť ďalšie dôležité politické ciele.

Na záver chcem zdôrazniť, že Parlament je jeden zo zakladajúcich členov tejto platformy a že Európska komisia je pripravená pravidelne informovať Parlament o činnosti platformy. Parlament by mal prerokovať monitorovaciu správu v roku 2010.

Predsedajúci. – Túto rozpravu ukončí prejav spravodajcu pána Foglietta, ktorého žiadam, aby sa držal svojich vymedzených dvoch minút.

Alessandro Foglietta, spravodajca. – (IT) Vážený pán predsedajúci, dámy a páni, rád by som zdôraznil jeden aspekt vyhlásenia pani komisárky, ktorý pokladám za veľmi dôležitý. Mali by sme venovať veľkú pozornosť tej otázke, ktorá si vyžaduje náročné zváženie, a zároveň v rovnakom čase sa snažiť vytvoriť nové možnosti.

Domnievam sa, že táto téma mnohých zaujíma, keďže sa jej venovalo niekoľko vynikajúcich prejavov, v ktorých sa od Komisie žiadali konkrétne kroky. Predovšetkým ale správa objasňuje, že sa tu venujeme veľmi dôležitému faktu: obezite.

Čo sa týka zdravotných problémov, obezita sa stáva nesmierne komplexným problémom, ktorý treba riešiť. Potrebujeme pomoc a potrebujeme vypracovať správu, ktorá nám pomôže dosiahnuť naše ciele. Pani komisárka, Komisia zdôrazňuje úlohu Svetovej zdravotníckej organizácie, nezabúdajme na to, že i ona sama chce, aby sa trend rastúcej detskej obezity do roku 2015 zastavil. Ďalším dôležitým dátumom bude rok 2010, keď budeme môcť hodnotiť výsledok našej stratégie.

Preto by som rád poďakoval všetkým tým, ktorí vystúpili v tejto rozprave, a tieňovým spravodajcom. Ďakujem za všetky návrhy a myslím si, že musíme byť veľmi pozorní a opatrní, aby sme vypracovali správu, ktorá nám umožní uvažovať v zmysle prevencie a správnych stravovacích návykov nielen kvôli nášmu telu, ale aj kvôli našej mysli a duši. Domnievam sa, že vďaka našej spolupráci môžeme tento cieľ dosiahnuť. Ešte raz ďakujem všetkým, ktorí sa vyjadrili v prospech tejto správy. Ďakujem, pani komisárka.

Predseda júci. – Pán Foglietta, ďakujem za vašu prácu, ku ktorej všetci vyjadrujeme naše uznanie.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční zajtra.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Genowefa Grabowska (PSE), písomne. – (PL) Nadváha a obezita sú v súčasnosti niečo ako epidémia s nebezpečnými dôsledkami pre zdravie a dokonca pre život ľudí. Cukrovka, poruchy obehovej sústavy, vysoký krvný tlak, infarkt a niektoré druhy rakoviny sú len niektoré z nebezpečných následkov obezity a nadváhy. Preto je nevyhnutné, aby sa Európsky parlament zapojil do boja proti nadváhe a obezite. Parlament by mal podporovať orgány zodpovedné za zdravie občanov EÚ, aby sa do tohto boja tiež zapojili. Hovorím o orgánoch na všetkých úrovniach národnej aj európskej správy.

Detská obezita si vyžadujú osobitný záujem. V súčasnosti je v Európe obéznych 22 miliónov detí a toto číslo sa neustále zvyšuje. Ak tento trend nezastavíme, naša spoločnosť bude onedlho ešte viac obézna, menej zdravá a menej produktívna. Toto sú dôvody, prečo túto správu plne podporujem. Domnievam sa, že nadišiel čas, aby sme spojili naše sily a začali odhodlaný a vytrvalý boj proti obezite. Musíme sa sústrediť na najcitlivejšie skupiny našej spoločnosti, a to na deti a starších ľudí, predovšetkým na ženy a ľudí žijúcich osamote.

Ak presvedčíme spoločnosť, že kontrola našej hmotnosti a boj proti obezite má zmysel, a ak sa nám podarí vytvoriť mechanizmy, ktoré budú propagovať zdravý životný štýl, potom budeme schopní vyhnúť sa množstvu závažných problémov. Prevencia proti obezite preto nie je len zdravotná a estetická záležitosť, ale má aj spoločenské a kultúrne dôsledky.

Louis Grech (PSE), písomne. – Problém obezity a chorôb spojených s výživou nabral na obrátkach v celosvetovom meradle. Podľa môjho názoru, dômyselné a agresívne marketingové techniky bránia spotrebiteľom kvalifikovane sa rozhodovať v súvislosti s výživou. V tomto ohľade sú zraniteľné najmä deti. Smernica o audiovizuálnej mediálnej službe stanovuje, že poskytovatelia mediálnych služieb by mali dobrovoľne prijať kódex správania týkajúci sa obchodnej komunikácie o potravinách a nápojoch. Hoci oceňujem samoregulačné snahy priemyslu a médií, radšej by som videl konkrétne obmedzenia týkajúce sa množstva a druhu reklamy zacielenej na deti. Škodlivé dôsledky nekvalitného jedla na spoločnosť sú porovnateľné s dôsledkami alkoholových a tabakových výrobkov, ktorých reklama je vo veľkej miere regulovaná. Podobný prístup by sa mal vzťahovať aj na jedlo, ktoré má škodlivé účinky na ľudské zdravie. Spotrebiteľia potrebujú jasné a objektívne informácie, ktoré môžu dostať, ak budeme požadovať prísnejšie normy na označovanie potravín a viac obmedzení v reklame.

Súčasná finančná kríza znova odhalila dôsledky nedostatočnej regulácie. Či už očakávame, že prideme o dom alebo o zdravie, myslím si, že naše stávky sú pre tento nevšimavý marketingový prístup príliš vysoké. Ako regulačný orgán musíme do tohto problému vstúpiť a konať.

Mieczysław Edmund Janowski (UEN), písomne. – (PL) S radosťou som uvítal správu o zdravotných problémoch súvisiacich s výživou, nadváhou a obezitou, ktorú predložil pán Foglietta. Je veľmi dobré, že sa Parlament znovu venuje takej dôležitej otázke, akou je podpora zdravého stravovania. Pripomeňme si, že zdravá výživa je jedným z dvanástich faktorov, ktoré podľa Svetovej zdravotníckej organizácie prispievajú k dobrému zdraviu. Zdravý jednotlivec je nevyhnutný pre zdravú spoločnosť. Bezpečnosť potravín je v tomto prípade nevyhnutná. Dokázal to aj nedávny prípad s kontaminovaným mliekom pre deti v Číne.

Nedostatočná výživa je pôvodcom množstva zdravotných problémov vrátane nadváhy a obezity. Obezita znamená nadmerné zásoby tuku v tele. Zvyšuje riziko ochorení srdca, vysokého krvného tlaku, kôrnatenia

tepien, cukrovky, žlčových kameňov, obličkových kameňov, kameňov v močových cestách, degenerácie kostí a kĺbov a niektorých typov rakoviny. V Poľsku je 65 % obyvateľov vo veku od 35 do 65 rokov obéznych. Výskyt obezity medzi našimi najmladšími obyvateľmi dosiahol rozsah epidémie. Dvadsaťdva miliónov detí v Európe trpí nadváhou alebo obezitou. Veľmi závažný je aj negatívny vplyv reklamy potravín s vysokým obsahom tuku, cukru a soli. Je dôležité, aby si školy a rodiny uvedomovali našu snahu propagovať správne pripravené a kvalitné jedlo. Školy a rodiny by mali podporovať mladých ľudí, aby si osvojili zdravý životný štýl, ktorý v sebe zahŕňa šport a rekreačné aktivity.

Bogusław Rogalski (UEN), písomne. – (PL) Nadváha a obezita sú problémom, ktorý v nedávnom čase dosiahol veľkosť epidémie pre svoj negatívny vplyv na ľudské zdravie. Údaje Svetovej zdravotníckej organizácie ukazujú, že 50 % populácie v Európe trpí nadváhou alebo obezitou. Fakt, že viac ako 5 miliónov detí je obéznych a 22 miliónov detí má nadváhu, si vyžaduje náš mimoriadny záujem. Tieto údaje rastú alarmujúcou rýchlosťou. Obezita je jednou z hlavných príčin úmrtia a chronických chorôb, ako sú cukrovka druhého typu, poruchy obehového systému, vysoký krvný tlak, infarkt a niektoré typy rakoviny.

Liečba obezity je mimoriadne nákladná. Predstavuje približne výšku 7 % z rozpočtu na zdravotnú starostlivosť v EÚ a výšku až 6 % z výdavkov vlády na zdravotnú starostlivosť.

Ak chceme bojovať proti tomuto problému, európski spotrebiteľia musia mať lepší prístup k informáciám o zdrojoch kvalitných potravín, aby si mohli vybrať vhodnú stravu. Potraviny by mali byť jasne označené. Niektoré prísady, ako napríklad umelé transmastné kyseliny a trans-izoméry, by sa nemali používať. Taktiež je dôležité uvedomiť si, že televízne reklamy ovplyvňujú takzvané krátkodobé konzumné návyky detí medzi 2. a 11. rokom života. Tie predstavujú negatívny vplyv na vývoj stravovacích návykov.

Boj proti obezite, predovšetkým medzi deťmi, by mal byť prioritou na medzinárodnej, európskej, národnej a miestnej úrovni.

Daciana Octavia Sârbu (PSE), písomne. – (RO) Výskyt obezity a nadváhy z dôvodu nesprávnym stravovacích návykov a nedostatku cvičenia v EÚ stále rastie a vyúsťuje do vážnych hospodárskych a spoločenských dôsledkov. Komisia sa musí aktívne zapojiť do propagácie zdravšej spoločnosti tým, že bude podporovať členské štáty, aby zredukovali škodlivé dôsledky nevyváženej stravy a sedavých činností. Avšak propagovať zdravý životný štýl medzi obyvateľmi EÚ nestačí, musíme ich motivovať a poskytnúť infraštruktúru. Mali by existovať opatrenia na miestnej úrovni, ktoré by znížovali používanie áut a podporovali by chôdzu pešo, mali by existovať parky a cestičky pre cyklistov. Stratégie na boj proti obezite by sa mali realizovať spolu s rozvojom miest a dopravnou politikou, akou je napríklad Zelená kniha o mestskej mobilite, a tieto stratégie by mali v sebe zahŕňať všetky stratégie podporujúce cvičenie. Mali by sme venovať viac pozornosti spoločensky a ekonomicky znevýhodneným skupinám, ktoré najviac postihuje zvyšovanie cien surovín a potravín, taktiež by sa pozornosť mala venovať aj najviac zraniteľným skupinám, ako sú deti a tehotné ženy. Podpora výchovy a vzdelávania v oblasti zdravia v školách a zákaz predaja potravín s vysokým obsahom tuku, cukru a soli v školách a materských školách zabezpečí zdravie pre budúcu generáciu.

Richard Seeber (PPE-DE), písomne. – (DE) Vzhľadom na znepokojujúci trend zdravotného stavu detí v Európe – viac ako 5 miliónov detí je obéznych a 22 miliónov má nadváhu – sme s radosťou uvítali krok, ktorým je stratégia riešenia zdravotných problémov súvisiacich s výživou. Starostlivé označovanie potravín obsahujúce nutričné údaje je dobrý nástroj, ktorý umožní spotrebiteľom kvalifikovane sa rozhodovať a zlepšiť svoje stravovanie. Komplexné budovanie povedomia od raného detstva nesporne pomôže zvrátiť tento trend v najbližších rokoch. Zo strednodobého hľadiska sú dočasné programy, ako napríklad obstaranie čerstvého ovocia pre školy, kľúčové. Školy v Európe musia prijať väčšiu zodpovednosť za športové aktivity na školách a denné cvičenie a poskytnúť deťom a mladým ľuďom možnosť tráviť viac času v škole.

Nariadenia na európskej úrovni môžu vytvoriť prostredie pre zdravé stravovanie, ale nemali by nahrádzať zodpovednosť občanov. Ak je zámer dosiahnuť zdravšiu Európu dlhodobý, potom sa musí Európska únia snažiť o spoluprácu na všetkých úrovniach: na politickej scéne, v obchodnom sektore aj v občianskej spoločnosti.

18. DPH, pokiaľ ide o zaobchádzanie s poisťovacími a finančnými službami (rozprava)

Predseda júci. – Ďalším bodom programu je správa (A6-0344/2008) pána Josepha Muscata v mene Výboru pre hospodárske a menové veci o návrhu smernice Rady, ktorou sa mení a dopĺňa smernica 2006/112/ES

o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o zaobchádzanie s poisťovacími a finančnými službami (KOM(2007)0747 - C6-0473/2007 - 2007/0267(CNS)).

Pri tejto príležitosti by som veľmi rád privítal môjho priateľa pána Muscatu a pogrataloval mu k nedávnomu a veľmi dôležitému úspechu v jeho politickom živote. Pravdepodobne nás bude musieť opustiť, ale teraz má dôvod k oslave nielen on, ale aj my ostatní.

Joseph Muscat, spravodajca. – (MT) Práve v tomto čase, keď prechádzame jednou z najväčších kríz v tomto sektore, rokujeme o nových a transparentnejších pravidlách v odvetví finančných služieb. Súčasná situácia je dôkazom, že nemôžeme ponechať veci na seba, ale že potrebujeme reguláciu. Regulácia neznamena byrokratické postupy – určite nie neprimerané byrokratické postupy – ale uistenie, že veci robíme najlepšie, ako sa len dá, no nie za pomoci programov a dokumentov, ktoré nikam nevedú. Keď sme s mojím kolegom pripravovali túto správu, mali sme dve priority. Najprv sa uistiť, že zmeny, ktoré sme zaviedli, nemajú negatívny vplyv na spotrebiteľov.

Inak povedané, pre spotrebiteľa by už nemali existovať žiadne ďalšie zaťaženia, a práve preto hovoríme o možnosti, aby sa DPH za finančné služby vzťahovala len na transakcie medzi dvoma obchodmi, a preto by mala byť vymáhateľná. V žiadnom prípade nemá naša správa v úmysle, aby sa DPH za finančné služby, ktoré nepodliehajú zdaňovaniu, presunula na jednotlivca, čiže na spotrebiteľa. Toto je jasne a priamo stanovené v predloženom texte, s možnými výhradami zo strany iných inštitúcií. Niektorí kritizujú fakt, že priemysel ušetrí na nákladoch a že príjem členských štátov sa zníži – toto je celkom zaujímavý argument, ktorý podľa mňa pochádza od tých, ktorí majú vyhradené názory na hospodársku a daňovú politiku. Po prvé, v takom konkurencieschopnom odvetví, akým sú finančné služby, a v takom systéme, kde máme ochranné opatrenia proti dohodám medzi spoločnosťami, by z nákladov, ktoré spoločnostiam nevznikli, mali mať prínos spotrebiteľa alebo by mali byť použité ako kompenzácia pre iné existujúce náklady. Po druhé, ako Európa by sme mali pochopiť, že na trhu nesúťažíme sami. Musíme zaistiť, že systémy, ktoré používajú členské štáty a Európska únia ako celok, sú atraktívne pre vážnych záujemcov o vstup na trh, ktorí sa tu chcú usadiť ako európski podnikatelia. Zjednodušenie systémov je spôsob, akým môžeme stimulovať toto odvetvie, vytvárať trhový potenciál a zabezpečiť produktívnu prácu.

Prostredníctvom tejto správy pomáhame vytvárať európsky trh tým, že odstraňujeme prekážky. Robíme to, o čom sa hovorilo už veľa rokov, naplňame jeden z cieľov akčného plánu v tomto odvetví. Dokazujeme, že vieme byť aktívni, riešiť problémy a vyvíjať nové myšlienky. Možno sa nezhodneme na formálnej stránke, možno niekto povie, že môžeme používať tento systém, nie ten druhý, ale som presvedčený, že tento Parlament musí dať najavo, že toto je náš hlavný cieľ. Pochopiteľne, existujú určité body, na ktorých sa všetci nezhodneme, vrátane mňa: napríklad rozširovanie definícií. Myslím si, že by bolo lepšie, keby sa výbor riadil mojimi odporúčaniami, čiže buď sa držal textu, ktorý predložila Komisia, alebo ďalej obmedzil tieto definície. Napriek tomu by sme nemali zabúdať, že výbor sa rozhodol pre strategické kroky a že táto správa bola schválená tak, že sme mali len jeden hlas proti. Očakávam reakcie mojich priateľov a Komisie.

PREDSEDÁ: PANI MORGANTINI

podpredsedníčka

László Kovács, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, rád by som poďakoval pánovi Muscatovi za jeho prácu a za podporu návrhu Komisie a želám mu veľa úspechov v jeho budúcom pôsobení na Malte.

Návrh Komisie sa dotýka troch hlavných problematík.

Po prvé, existujúce opatrenia stále viac podliehajú námietkam na Súdnom dvore Európskych spoločenstiev. S týmto musíme niečo spraviť.

Po druhé, potrebujeme dôslednejšie uplatňovanie pravidiel DPH pri finančných službách a rovnaké pravidlá pre všetkých na vnútornom trhu.

Po tretie, musíme podniknúť kroky, aby sme zlepšili konkurencieschopnosť v tomto odvetví.

Existujú obavy, že finančné služby a poisťovníctvo sú v Európskej únii menej efektívne, ako by mali byť, a dôsledkom toho má priemysel EÚ vyššie náklady na finančné služby a poistenie ako ich konkurenti v tretích krajinách. Toto nie je len výsledkom pravidiel pre DPH v EÚ, no aj tieto sa podieľajú na tejto situácii. Musím ešte spomenúť, že oslobodenie od dane sa neuplatňuje rovnako vo všetkých členských štátoch, a práve toto spôsobuje deformáciu konkurencieschopnosti v Európskej únii. Napríklad možnosť vrátenia dane zaplatenej poskytovateľovi služieb z tretej krajiny (outsourcing) sa mení v závislosti od výkladu pravidiel pre DPH.

Pre Komisiu bolo zlepšenie konkurencieschopnosti našich európskych finančných spoločností a poisťovní základom pre prípravu tohto návrhu, no v skutočnosti musíme tento stav vyrovnať podľa potrieb členských štátov na zabezpečenie trvalých daňových príjmov.

Tento návrh má tri zložky.

Po prvé, aby sme zvýšili právnu istotu všetkých, ktorých sa to dotýka, navrhujeme zmodernizovanú definíciu oslobodenia od dane.

Po druhé, aby sme sa vyhli tomu, že spotrebiteľom vznikne neodpočítateľná „skrytá“ DPH, návrh chce docieľiť, aby sa všetky bankové spoločnosti a poisťovne mohli rozhodnúť, či budú zdaňovať svoje služby.

Po tretie, návrh obsahuje oslobodenie od DPH pri dohodách o spoločnom znášaní nákladov vrátane tých, ktoré sa realizujú cezhranične.

Tieto návrhy by mohli vyústiť do určitého obmedzeného počiatočného zníženia príjmu DPH v členských štátoch, ale budú oprávnené, ak, ako očakávame, navrhované zmeny prinesú väčšiu konkurencieschopnosť.

Práve preto vítam pripomienky k tejto správe týkajúce sa nekompenzovateľnej DPH a jej významu pre efektívnosť podnikania a lisabonskú stratégiu. Taktiež som veľmi rád, že pán spravodajca uznal, že zmena môže priniesť zníženie skutočných príjmov z DPH.

Súhlasím s tým, že pre spotrebiteľov nie sú tieto dôsledky vždy jasné, ale som presvedčený, že nakoniec pocítia výhody, ktoré im prinesie zníženie nákladov v priemysle.

S potešením vítam pozitívne ohlasy na návrh a vytváranie právnej istoty. Nové definície, ktoré navrhuje Komisia, sú nevyhnutné na to, aby sa právne predpisy a hospodárska realita zosúladi.

Súhlasím s poznámkami o potrebe opatrnosti a nedostatku spoľahlivých údajov, ktoré by umožnili plne posúdiť vplyv týchto zmien. Tento druhý menovaný nedostatok by však nemal spočívať len v rukách Komisie a priemyslu, ale potrebné údaje by mali poskytnúť národné orgány verejnej správy.

Takisto ako pán Muscat, aj ja som si vedomý, že cezhraničná konsolidácia na poli financií prináša rastúci príjem z DPH v tých štátoch, kde sa služba poskytuje a nie tam, kde sa nachádza spotrebiteľ služieb. Posun od oslobodenia od dane smerom k zdaňovaniu, ktoré by viedlo k väčšiemu prístupu k rozhodnutiu o zdaňovaní, tak ako to podporujeme v našom návrhu, by tento trend naprávalo. Myslím si, že toto je najlepší spôsob, ako riešiť tieto záležitosti.

Na záver by som vás rád informoval, že podrobnejšie rokovania o tomto návrhu sa v Rade začali za predsedníctva Slovinska. Súčasný predsedníctvo Francúzska sa taktiež zaviazalo venovať sa týmto materiálom, a preto s potešením vítam veľký záujem Parlamentu, ktorý môže neskôr nabádať Radu k ďalším krokom.

David Casa, v mene skupiny PPE-DE. – (MT) Správa, ktorú tu máme, je obzvlášť dôležitá, predovšetkým keď si uvedomíme, že za posledné roky sa ekonomika trochu zmenila. Bezpochyby sa táto správa snaží ukázať nám súčasnú situáciu. Preto je dôležité zabezpečiť právny základ, aby spoločnosti postihovali menšie byrokratické postupy, ako to už spomenul pán spravodajca. Toto môžeme dosiahnuť, ak odstránime odlišnosti v súčasných zákonoch týkajúcich sa DPH za finančné služby: zákony, ktoré existujú 30 rokov, už dnes nie sú postačujúce. Táto správa nám pomôže poskytnúť väčšiu stabilitu a my musíme zaistiť, pokiaľ to bude možné, aby boli vo všetkých krajinách príslušné sadzby zharmonizované, čo zabezpečí najväčšie možné zníženie rozdielov. Dlho sme pocítovali, že potrebujeme zmenu, a pán spravodajca, nezabúdajúc na potrebu zjednodušiť prácu pre finančné spoločnosti, sa snažil o to, aby spotrebiteľia pocítili výhody tejto navrhovanej zmeny. Myslím si, že tento fakt je v tomto prípade najdôležitejší.

Dnes je to naposledy, čo sa môj kolega z Malty zúčastňuje tohto zasadnutia a rád by som mu do budúcnosti zaželel veľa úspechov v jeho práci. Počas jeho štvorročného pôsobenia v Parlamente získal mnohé skúsenosti a tieto ho premenili z politika, ktorý v skutočnosti neveril v Európsku úniu a vo výhody, ktoré môže Malte ponúknuť, na politika, ktorého správa nám ukázala, že verí v našu schopnosť zmeniť politiku nielen v našej krajine, ale aj v Európskej únii. Dnes tu vidíme premenu a ja by som bol rád, keby sme takúto premenu videli aj v našej krajine, pretože verím, že skúsenosti, ktoré tu nadobudol, by mohli pomôcť našej politike, aby sa podobala na tú, ktorú vykonávame tu v našom Parlamente; to znamená, že naše národné záujmy sú takisto dôležité ako záujmy Európskej únie, pretože sme jej súčasťou. Želám mu všetko dobré a veľa úspechov v jeho práci na čele opozície. Nechcem povedať, že mu želim dlhú kariéru v opozícii, pretože si nemyslím, že by som mal takto hovoriť o svojom kolegovi, ale dúfam, že pozitívne skúsenosti z tohto Parlamentu prenesie do svojej strany a neskôr do celej krajiny.

Antolín Sánchez Presedo, *v mene skupiny PSE*. – (ES) Od roku 1977 je väčšina finančných služieb vrátane správy poisťných a investičných fondov oslobodená od DPH. Počas tohto obdobia sa objavili dva základné problémy: definícia rozsahu platnosti oslobodenia od dane a nemožnosť vymáhania DPH pri poskytovaní služieb oslobodených od dane, čo spôsobilo skrytú daň. Globalizácia, európska finančná integrácia a konsolidácia na trhu, ktoré ovplyvnili organizáciu a outsourcing činností na poskytovanie týchto služieb, len pridávajú na tejto zložitej situácii.

Táto správa je prvým pokusom o modernizáciu smernice, ktorá je nielen zavádzajúca – vedie k intervenciám Súdneho dvora Európskych spoločenstiev – ale je aj zastaraná.

Chcem pogratulovať spravodajcovi pánovi Muscatovi k jeho úžasnej práci pri príprave správy o problematike, ktorá je tak ekonomicky citlivá a technicky komplexná.

Jeho návrh zmodernizovať definíciu poisťovacích a finančných služieb, ktorý je v súlade s akčným plánom pre finančné služby a striktný pri oslobodení od dane, si vyslúžil všeobecné uznanie. Všeobecné prijatie si vyslúžil aj jeho záväzok zabrániť rastu cien pre spotrebiteľov, ktorý sa má dosiahnuť rozhodnutím platiteľa dane o zdanení.

Konečný výsledok obsahujúci osobitné oslobodenia od DPH pre podniky zapojené do dohody o spoločnom znášaní nákladov zvýši istotu pre priemysel a rozpočtovú istotu pre členské štáty, zabráni narušaniu hospodárskej súťaže a zlepši konkurencieschopnosť pre banky a poisťovne bez toho, aby sa spotrebiteľom zvýšili náklady.

Chcem vyjadriť svoju spokojnosť so začlenením dvoch aspektov obsiahnutých v týchto pozmeňujúcich a doplnujúcich návrhoch: zmienka o spolupistení a zlepšená definícia pojmu osnovy sprostredkovania, ktorá je obmedzená profesionálnymi činnosťami poskytovanými ako individualizovaný, priamy alebo nepriamy úkon sprostredkovania, a ktorý špecifikuje, že sprostredkovatelia nie sú protistrany v následných transakciách.

Na záver by som rád zaželel pánovi Muscatovi veľa úspechov. Som presvedčený, že už čoskoro si svoj úspech vychutná prostredníctvom účasti na európskej integrácii.

Zbigniew Krzysztof Kuźmiuk, *v mene skupiny UEN*. – (PL) Vážená pani predsedajúca, v tejto rozprave vystupujem v mene skupiny UEN a rád by som upriamil našu pozornosť na tri problematiky.

Po prvé, návrh Európskej komisie týkajúci sa zmien DPH na finančné a poisťovacie služby zlepši právnu istotu nielen pre hospodárske subjekty, ktoré poskytujú tieto služby, ale aj pre daňové subjekty v jednotlivých členských štátoch.

Po druhé riešenie, prostredníctvom ktorého členské štáty dali platiteľom daní na výber v súvislosti s DPH na finančné a poisťovacie služby, zatiaľ čo ďalšie podrobnejšie dohody ponechali v platnosti v rámci rozsahu pôsobnosti členských štátov, je dobré. Znamená decentralizáciu daňových právomocí, a preto aj implementáciu zásady proporcionality.

Po tretie, prebiehajúca analýza finančných dôsledkov navrhovaných zmien je kľúčová. Táto by sa mala venovať najmä zníženému príjmu DPH v členských štátoch ako dôsledku zvýšených odpočtov podnikateľmi. Taktiež sa musí skúmať vplyv zmien týkajúci sa nákladov finančných a poisťovacích služieb na spotrebiteľa.

Louis Grech (PSE). – (MT) Pán spravodajca podporuje rámec návrhu Komisie a my sa tu stretávame s problémom, ktorý sme odkladali 30 rokov. Toto odvetvie je veľmi dôležité kvôli rastúcemu počtu krajín a Malta je jednou z nich. V správe sú nariadenia, ktoré podporujú prácu dôležitých spoločností a skutočný voľný trh bez hraníc, a vedú k bohatstvu, pracovným miestam a viacerým možnostiam. Jednou z priorít je, aby existovali opatrenia, ktoré budú ochraňovať spotrebiteľov, aby nemuseli platiť dodatočné dane. V podstate spotrebiteľa by mali mať úžitok z každého zníženia nákladov a z každého zvýšenia efektívnosti systému. V prípade potreby by sa v budúcnosti mali realizovať ďalšie analýzy na zabezpečenie ďalších opatrení.

Správa pána Muscata priniesla do oblasti zdaňovania viac svetla a právnej istoty, predovšetkým, ak hovoríme o dôležitej zmene na finančnom trhu.

Na záver by som rád poďakoval pánovi Muscatovi, ktorého práca za posledné štyri roky mala nesmierny význam.

László Kovács, *člen Komisie*. – Vážená pani predsedajúca, ďakujem za vaše reakcie a cenné názory, ktoré ste vyjadrili počas rozpravy. Ako som povedal vo svojej úvodnej reči, je veľmi dôležité, že Parlament pozitívne

hodnotil návrh Komisie o DPH na poisťovacie a finančné služby. V správe sme zobrali do úvahy všetky záležitosti, najmä nedostatok neutrality v miere návratnosti, ťažkosti so štatistikami a riziko v rozdieloch príjmov daní z nekompenzovateľnej DPH na vstupe.

Zatiaľ čo by Komisia mohla kladne reagovať na niektoré pozmeňujúce a doplňujúce návrhy, ako napríklad o derivátoch, my nebudeme formálne pozmeňovať naše návrhy. Avšak, v čo najväčšej miere, budeme brať do úvahy pozmeňujúce a doplňujúce návrhy zo strany Parlamentu počas rokovaní v Rade.

Rád by som poďakoval za vašu silnú podporu nášho návrhu. Kladný názor Parlamentu bude dobrým signálom pre členské štáty, že treba konať.

Joseph Muscat, spravodajca. – (MT) Najprv by som rád poďakoval Parlamentu a Komisii za ich pomoc s týmto citlivým materiálom, no naša práca sa ešte neskončila. Avšak, čo sa týka Parlamentu, takisto ako pán komisár dúfam, že naša myšlienka je jasná. Myslím si, že to, na čom sa musíme zhodnúť, a v Parlamente je jednomyselná zhoda, je tvorba nariadení, zmien tam, kde sú potrebné, zjednodušenie systému, ale musíme byť aj opatrní, aby spotrebitelia neboli tí, ktorí to všetko zaplatia. Myslím si, že toto je naša hlavná myšlienka, ktorú predkladáme Komisii a Rade. Želám všetkým do skončenia tejto práce veľa úspechov. Ďakujem mojim priateľom za ich priania, najmä pánovi Casovi, ktorý vyjadril podporu pre Labouristickú stranu v novom politickom období a pre náš národ.

Predseda júca. – Ďakujem veľmi pekne, pán Muscat. Tiež dúfam, že budete vo svojej práci úspešný a že Európa sa stane silnejšou.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 25. septembra 2008.

Písomné vyhlásenia (článok 142)

Gábor Harangozó (PSE). – *písomne.* – Na úvod by som rád pogrataloval pánovi spravodajcovi Josephovi Muscatovi k jeho komplexnej správe o spoločnom systéme dane z pridanej hodnoty, pokiaľ ide o zaobchádzanie s poisťovacími a finančnými službami z hľadiska podnikateľov, daňových správ a spotrebiteľov. Myslím si, že hoci je ťažké jasne posúdiť, aké výhody budú plynúť spotrebiteľom z efektívnosti a zníženia nákladov, mali by sme zabezpečiť právnu istotu a súlad tých problematík, ktoré sa vzťahujú na DPH v poisťovacích a finančných službách. Je dôležité zabezpečiť, aby náklady na opatrenia pre DPH neznášali spotrebitelia. Avšak všimnime si, spolu s pánom spravodajcom, že členským štátom je poskytnutá veľká flexibilita, čo môže viesť k nerovnomerným výsledkom v jednotlivých členských štátoch. Na záver by som rád zdôraznil, že presne nevieme, aký vplyv budú mať tieto opatrenia, preto by sme mali byť opatrní a žiadať od Komisie, aby podávala správy o tejto problematike Rade aj Parlamentu.

19. Kolektívna správa autorských práv na internete (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladá pán Giuseppe Gargani o kolektívnej správe autorských práv na internete (O-0081/2008 - B6-0459/2008).

Jacques Toubon, zastupujúci autora. – (FR) Vážená pani predsedajúca, táto otázka je pre budúce kultúrne hospodárstvo Európy kľúčová. Napriek existencii smernice o autorských právach v informačnej spoločnosti, situácia kolektívnej správy autorských práv a súvisiacich práv pre internetové služby je mimoriadne zložitá, najmä čo sa týka územnej problematiky zákonov o ochrane autorských práv a neexistencie celoeurópskeho licenčného systému. Táto situácia sa ešte viac komplikuje nedostatkom koherentnej politiky na strane Európskej komisie. Generálne riaditeľstvo zodpovedné za jednotný trh a autorské práva na jednej strane a generálne riaditeľstvo pre politiku hospodárskej súťaže na druhej strane často pracujú nezávisle a bez celkového pohľadu na dané odvetvie, najmä čo sa týka záujmov tvorivých talentov v Európe.

Odmietaním právnych predpisov, ignorovaním rôznych uznesení Parlamentu, nedostatočnou reguláciou tohto odvetvia prostredníctvom odporúčaní a administratívnych rozhodnutí Generálne riaditeľstvo pre vnútorný trh a služby vytvorilo prostredie právnej neistoty. Proti takejto situácii tu máme Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž, ktoré začalo súdne konania proti tomu členovi v tomto odvetví, ktorý sa len snažil konať v súlade s odporúčaniami Komisie z roku 2005.

Takýto krok podnikla Komisia voči Medzinárodnej konfederácii spoločností autorov a skladateľov (CISAC) v júli. Nešlo tu o finančné pokuty, ale skôr o zmenu v správaní tejto konfederácie a jej členov. Táto situácia

odráža fakt, že Európska komisia ignoruje varovania Parlamentu, predovšetkým vo svojom uznesení z 13. marca 2007, ktoré taktiež obsahovalo konkrétne návrhy pre kontrolu hospodárskej súťaže, ako aj ochranu a podporu menšínových kultúr v Európskej únii.

Odvtedy sme videli sériu iniciatív, ale len jedna z nich prerástla do právneho predpisu: za vlny pritiahnuté hodnotenie odporúčania o organizáciách kolektívnej správy autorských práv, hodnotenie správy a zelenej knihy o smernici z roku 2001, otázky týkajúce sa domáceho kopírovania, voľný prístup prostredníctvom rozhodnutia Generálneho riaditeľstva pre výskum k 20 % zo všetkých vyhlásení verejného obstarávania v rámci 7. rámcového programu, predĺženie lehoty pre autorské práva umelcov, na ktoré by sa mala smernica vzťahovať atď.

Toto je dôvod, pre ktorý Výbor pre právne veci predkladá nasledovné otázky: nemyslí si Komisia, že by bolo vhodnejšie zabezpečiť, aby všetky zmeny, napríklad týkajúce sa členov CISAC, podliehali rozsiahlym konzultáciám všetkých zúčastnených strán, aby sme zamedzili nesúladu dnešnej právnej situácie, ktorá je dôsledkom rozličných pozícií prijatých Komisiou? Mieni Európska komisia znovu posúdiť svoju politiku v tejto oblasti v zmysle uznesenia Parlamentu z 13. marca 2007 v takom ohľade, že globálny prístup nebude brať do úvahy len záujmy používateľov, ale taktiež záujmy držiteľov licencií a tvorivú spoločnosť? Sme presvedčení, že prípad CISAC ukazuje, že prístup, ktorý Komisia prijala prostredníctvom nezáväzných predpisov alebo tzv. nástrojov soft law, alebo cestou čisto administratívnych rozhodnutí, je nestabilný a v rozpore s princípom právnej istoty, pretože strany, ktorých sa dotýka, nemajú možnosť dožadovať sa rokovania.

Zajtra bude Komisia pokračovať vo svojom prístupe soft law a prijme ďalšie odporúčanie, tentoraz o kreatívnom obsahu online, ktorý sa bude taktiež venovať multiteritoriálnemu udeľovaniu práv pre kreatívny obsah. Na tomto odporúčaní sa nebude pracovať v rámci spolurozhodovacieho postupu. Mieni Komisia zapojiť Parlament, aby sme efektívne vypracovali toto odporúčanie? Alebo sa Komisia opäť raz chystá v tomto odvetví, ktoré je také kľúčové pre hospodárstvo a kultúru v Európe, ignorovať tých, ktorí reprezentujú členské štáty a ich občanov?

Z tohto dôvodu tu mám dva návrhy. Po prvé, čo sa týka domáceho kopírovania, Komisia by mala vytvoriť platformu pre všetkých zástupcov zainteresovaných strán, aby tieto dokumenty mohli otvoriť a preskúmať všetci, ktorí to potrebujú. Parlament sa za seba takisto vyjadrí. Výbor pre právne veci vytvoril pracovnú skupinu *ad hoc* pre problematiku autorských práv s právomocou prezentovať všetkým zástupcom zainteresovaných strán jasnú dlhodobú globálnu predstavu duševného a umeleckého vlastníctva a jeho úlohy v znalostnej a kultúrnej ekonomike. Táto skupina sa prvýkrát stretne zajtra ráno.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, domnievam sa, že tieto otázky by sme mali zasadiť do širšieho kontextu, keďže rozprava o spôsobe udeľovania povolení pre hudbu na internete naberaá na obrátkach. V súčasnosti je na internete dostupnej viac hudby ako kedykoľvek predtým a na túto sa sotva vzťahujú náležité udeľovanie práv. A preto neprináša žiadny príjem pre umelcov a hudobných producentov. V roku 2006 bol pomer nelegálnych a legálnych stiahnutí hudby 40 ku 1 a viac ako 20 miliárd nahrávok je nelegálne stiahnutých každý rok. To znamená, že tu niečo nie je v poriadku.

Online operátori hovoria, že udeľovanie práv na hudbu je v Európe príliš komplikované, a práve preto ešte v žiadnom z členských štátov neexistujú online právne služby.

Z tohto dôvodu sme od pána Garganiho dostali toľko otázok. Každý súhlasí, že musíme zjednodušiť udeľovanie povolení pre hudbu pre internetové sťahovania a mobilné telefóny. Ale v priebehu tejto doby nikto na to nechce doplatiť.

Existuje jednoduchý spôsob pre udeľovanie povolení, ktoré by boli platné v celej Európe? Pri odpovedi na túto otázku musíme mať na pamäti, že väčšina autorov, skladateľov a výkonných umelcov sa živí príjmami, ktoré im zabezpečia autorské práva. Z nich žijú celý mesiac.

Ako potom nájsť rovnováhu medzi efektívnosťou a spravodlivosťou? Komisia oznámila svoje odporúčania v roku 2005. Hodnotiaca správa z roku 2008 hovorí, že niektorí majitelia autorských práv, ako napríklad hudobní vydavatelia, si nechali poradiť a vytvorili celeoeurópske licencie. Malé organizácie kolektívnej správy sa obávajú, že tieto platformy neposkytnú priestor pre miestny repertoár. My musíme docieľať, aby sa tak nestalo. Náznaky sú povzbudzujúce. Existujú už európske licencie pre malých hudobných vydavateľov. Keďže na všetkom sa zatiaľ pracuje, nemali by sme prijímať zákony unáhle. Mali by sme dať šancu prebiehajúcej reštrukturalizácii. Mali by sme byť opatrní, aby sa neuškodilo miestnym repertoárom.

Dovoľte mi teraz vyjadriť sa k antitrustovému rozhodnutiu Komisie v súvislosti s prípadom CISAC. Toto rozhodnutie zakazuje európskym organizáciám kolektívnej správy činnosti narušujúce hospodársku súťaž, ktoré im obmedzujú možnosť ponúkať svoje služby autorom a online operátorom. Odstránenie týchto obmedzení umožní autorom, aby si vybrali, ktorá organizácia kolektívnej správy bude spravovať ich autorské práva. Taktiež uľahčí online operátorom získať od vybranej organizácie kolektívnej správy licencie na využívanie vo viacerých krajinách.

Odporúčanie z roku 2005 a rozhodnutie v prípade CISAC sa riadia rovnakými princípmi: obe nabádajú k odstráneniu obmedzení, ktoré zabraňujú autorom a skladateľom slobodne si vybrať organizáciu kolektívnej správy a správcov práv, zavedením multiteritoriálnych udeľovaní práv.

Čo sa týka prípravy odporúčaní o kreatívnom obsahu online, Komisia plánuje prijať odporúčania v priebehu prvého štvrtroka 2009. Verejné konzultácie o kreatívnom obsahu online v roku 2008 ukázali, že téma multiteritoriálneho udeľovania práv pre audiovizuálne diela ešte nie je zrelá pre plánované odporúčanie.

Komisia oznámila vyhlásenie verejného obstarávania na nezávislú štúdiu zameranú na multiteritoriálne udeľovanie práv pre audiovizuálne diela s cieľom analyzovať obidva aspekty týchto postupov, hospodársky aj kultúrny. Komisia v súčasnosti analyzuje verejné obstarávania a tieto výsledky by sme sa mali dozvedieť do konca roku 2009. Úzko spolupracujeme s Európskym parlamentom a členskými štátmi na práci o kreatívnom obsahu online, najmä tak, že sa zúčastňujeme verejných diskusií v rámci audiovizuálnych pracovných skupín Rady ministrov.

Keďže rozvoj v oblasti kreatívneho obsahu online je veľmi rýchly, neexistuje tu jednotná prax, na základe ktorej by sme v tomto momente mohli ustanoviť povinné právne predpisy. V tomto období by takéto právne predpisy mohli ohroziť rozvoj nových obchodných modelov a spoluprácu medzi zainteresovanými stranami. Z tohto dôvodu sa zdá byť odporúčanie najvhodnejším prostriedkom, ako dosiahnuť zmenu kreatívneho obsahu online smerom k prostrediu online.

Pán Toubon mal zaujímavý návrh vytvoriť pracovné skupiny pre malé organizácie kolektívnej správy a ja osobne si myslím, že je to vynikajúca myšlienka. Komisia by tomuto postupu pomáhala a snažila by sa hľadať úlohu malých organizácií kolektívnej správy vo svete online, takže my sa tomuto návrhu budeme venovať.

Manuel Medina Ortega, *v mene skupiny PSE*. – (ES) Pán Toubon sa venoval právnej problematike vo veľkej miere. Týmto sa už teda ja nebudem zaoberať.

Radšej by som sa venoval tejto téme z praktickejšieho hľadiska. Čo sa týka autorských práv, Generálne riaditeľstvo pre hospodársku súťaž začalo pracovať na báze toho, že autori majú takú istú dôležitosť ako nadnárodné spoločnosti, ktoré ovládajú svet médií. Toto ale nie je pravda.

Autori a výkonní umelci sú v podstate pracovníci. Tí, ktorí majú šťastie, sa môžu stať takými hviezdami, aké sa objavujú v časopisoch. Avšak drvivá väčšina autorov a výkonných umelcov nemá takúto možnosť. Ich postavenie je prakticky také isté ako postavenie pracovníkov v spoločnostiach na ochranu autorských práv.

Tvrdenie, že tieto tisíce, desaťtisíce, či dokonca státisíce autorov v Európe, ktorí denne pracujú a svoj príjem získavajú prostredníctvom týchto spoločností autorov, fungujú tak isto, ako keby to boli nadnárodné spoločnosti, nemá nič spoločné s realitou.

Ak nezačneme pracovať na základe toho, že súčasné európske spoločnosti autorov reprezentujú osobitný záujem tisícov ich členov a že tak aj konajú, nikdy sa nedostaneme ku skutočnej situácii.

Verím, že Komisia koná tak, ako má, ale v súvislosti so štúdiami, o ktorých hovorí, ma zaujíma, kto na nich pracuje, kto za ne platí a ktoré nátlakové skupiny majú na ne vplyv.

Z tohto dôvodu máme v Európskej únii medzi členskými štátmi a vo vnútri jednotlivých členských štátov demokratický systém. Povinnosťou poslancov Európskeho parlamentu je predstaviť tu v Parlamente spoločenskú skutočnosť, ktorú možno nenájdeme na úradoch alebo vo veľkých hospodárskych štúdiách.

Ak sa dostaneme do situácie, v ktorej stratíme záujem, ak sa pokúsime deregulovať toto odvetvie, ako to bolo v iných odvetviach, zničíme diela, ktoré sú jedným z našich jedinečných vlastníctiev. Napriek všetkým problémom je Európe pripisované veľké tvorivé nadanie. Ocitneme sa v audiovizuálnom priemysle, ktorému úplne chýba obsah, takisto ako to vidíme v iných krajinách. Preto sa domnievam, že v tomto momente musíme naše úsilie venovať vytvoreniu takého inštitucionálneho systému, ktorý umožní tvorcom konať.

Myslím si, že pohyb v abstraktnej rovine, domnievajúc sa, že malý hudobník či skladateľ sa budú schopní ubrániť sami, je absurdný.

Keby Beethoven žil dnes a tvoril symfónie, keby bol prinútený vstúpiť na medzinárodný trh, aby súťažil s veľkými hudobnými nadnárodnými spoločnosťami, zomrel by od hladu. Jeho finančná situácia by bola oveľa horšia ako v 18. a 19. storočí. Myslím si, že toto je podstatný fakt, ktorému sa musíme venovať.

Pán Toubon sa vyjadril k rozhodnutiu nášho výboru v súvislosti s vytvorením pracovných skupín na ochranu duševného vlastníctva. Dúfame, že Komisia, a najmä pán McCreevy, ktorý bol vždy dobrým priateľom Výboru pre právne veci, budú s nami spolupracovať, vyjadria svoje pripomienky, ale budú aj počúvať. Táto pracovná skupina bude taktiež počúvať názory tisícov ľudí, ktorí sa v tomto momente oddane venujú duševnej práci a ktorí nám pomôžu, aby audiovizuálne prostriedky, ktoré vytvárame, nadobudli obsah.

Ak sa tak nestane, existuje reálne nebezpečenstvo, že vytvoríme úžasný audiovizuálny systém, ktorý bude úplne prázdny a ktorý bude obsahovať len reklamy bez žiadneho konkrétneho obsahu.

Pani predsedajúca, verím, že návrh, otázka na ústne zodpovedanie a kroky k uzneseniu, ktoré plánujeme predložiť, podporia nezávislosť a našu jedinečnú európsku kultúru, ktorá sa jednoducho nedá nahradiť žiadnymi abstraktnými záujmami založenými na voľnej hospodárskej súťaži.

Eva Lichtenberger, v mene skupiny Verts/ALE. – (DE) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, v roku 2004 sa Výbor pre právne veci zúčastnil verejnej diskusie, ktorá sa okrem iného zameriavala na úlohu organizácií kolektívnej správy. Niekoľko umelcov nám veľmi pôsobivo priblížilo problémy, s ktorými sa stretávajú v súčasnom systéme, ktorý sa realizuje prostredníctvom organizácií kolektívnej správy. Vy ste si potom zvolili právny prístup soft law alebo lepšie povedané, nezáväzný prístup, ktorý vytvoril ešte viac dočasnej právnej neistoty, a viedol k rastúcim sťažnostiam a nervozite v dôsledku nedostatku zrozumiteľnosti v tejto situácii. Toto je skutočný problém, pán komisár.

Systém, ktorý ste vy navrhli, priniesol koncentráciu na trhu, ktorá pomáha silným a ignoruje napríklad konvenciu o kultúrnej rozmanitosti, ak hovoríme o európskom umení a kultúre. V tomto systéme budú menšinové kultúry, ktoré sa nezúčastňujú na hlavnom prúde alebo používajú menšinový jazyk, zničené, pretože systém s nimi jednoducho nepočíta.

Keď sme sa vás vo Výbore pre právne veci opýtali, prečo ste neprezentovali návrhy v Parlamente, napríklad tie, ktoré boli opísané v správe pani Lévaiovej, povedali ste, že trh sa aj tak posunie týmto smerom, a preto nevidíte dôvod pre žiadnu zmenu. Pán komisár, protikladné rozsudky, ktorých sme boli nedávno svedkami, dokazujú, že toto nebol ten správny prístup. Ak chceme ochrániť náš tvorivý potenciál, potrebujeme riešenie orientované na budúcnosť. Myslím si, že sa musíme viac venovať aj myšlienke spájania práv vo všeobecnosti. Je toto vo svojom staromódnom a technicky orientovanom prístupe z dlhodobého hľadiska udržateľné? Dosiahneme potrebné ciele alebo tento postup nebude fungovať?

Pán komisár, nemyslím si, že ďalšie štúdie a verejné diskusie nás niekam posunú. Nanešťastie, stále sa sem pozývajú tí istí ľudia, ktorí zastupujú veľké spoločnosti na trhu, a nie malé skupiny, ktorých názor sa tu sústavne ignoruje. Potrebujeme iný prístup a jasný legislatívny návrh súvisiaci s tým, ako tieto organizácie kolektívnej správy môžu a ako by mali chrániť práva a majetok.

Lidia Joanna Geringer de Oedenberg (PSE). – (PL) Vážená pani predsedajúca, minulý rok Európsky parlament prostredníctvom uznesenia reagoval na odporúčania Komisie z roku 2005 o kolektívnej cezhraničnej správe autorských práv. Vo svojom rozhodnutí žiadal, aby sa ujasnilo, že toto odporúčanie sa bude týkať len predaja hudobných nahrávok na internete. Taktiež sme žiadali okamžité náležité konzultácie so všetkými zúčastnenými stranami. Ďalej sme žiadali, aby bol Parlamentu a Rade predložený návrh textu pružného rámca týkajúci sa kolektívnej správy autorských práv a s nimi súvisiacich práv vo vzťahu k cezhraničným online hudobným službám.

Správa autorských práv a s nimi súvisiacich práv vo vzťahu k online hudobným službám zostáva komplikovanou a problematickou otázkou aj napriek záväznej smernici o zosúladiení niektorých aspektov autorských práv v informačnej spoločnosti. Tieto ťažkosti pramenia najmä z nedostatku európskych licencií. Osobitne sa musíme venovať nejasnému návrhu odporúčania. To znamená, že toto odporúčanie by sa mohlo vzťahovať aj na ďalšie online služby obsahujúce nahrávky, ako napríklad služby vysielania. Nejasnosti týkajúce sa používania rôznych licenčných systémov vytvárajú právnu neistotu a vedú k nežiaducim dôsledkom predovšetkým na strane online služieb vysielania.

Mrzí ma tiež, že Komisia si plne neuvedomuje odporúčania Parlamentu. Komisia sa obmedzuje len na monitorovanie a realizáciu odporúčaní z roku 2005. V žiadnom prípade sa nevenuje súčasným problémom v tomto odvetví. Medzi iným, politika Komisie odráža rozhodnutie v súvislosti s Medzinárodnou konfederáciou spoločností autorov a skladateľov. Komisia vylúčila možnosť jednotnej akcie zo strany spoločností, ako napríklad návrh vytvoriť transparentný systém autorských práv v Európe. Toto zrovnoprávni zvýšnú silu v rukách veľkých spoločností, ktoré vstúpili do bilaterálnych dohôd s vedúcimi výkonnými umelcami. Dá sa očakávať, že výsledok tohto rozhodnutia bude ďalším obmedzením výberu a zaniknutím malých firiem na trhu, ktorý uškodí kultúrnej rozmanitosti.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Súčasný stav na poli s digitálnym obsahom je neúnosný, fragmentovaný kvôli monopolom. Preto som rada, že si Komisia v júli posvietila aspoň na praktiky organizácií kolektívnej správy. Vadia mi nečestné zmluvné podmienky nielen pre autorov, ale aj užívateľov. Rada by som verila, že Česi a občania menších štátov si budú môcť kúpiť obľúbené pesničky, digitálne knihy alebo televízne seriály cez internet, napríklad zo stránky iTunes a iných virtuálnych obchodných domov, v cezhraničnom styku, čo dnes nemôžu. Chcela by som veriť, že autori si budú môcť slobodne vybrať organizáciu kolektívnej správy pochádzajúcu z hociktorého členského štátu a že to tieto organizácie prinúti zlepšiť kvalitu služieb a znížiť prevádzkové náklady. Prajem organizáciám kolektívnej správy, aby „na oplátku“ mohli ponúkať také licencie, ktoré nebudú obmedzované hranicami domáceho štátu, vrátane celoeurópskych licencií, hoci to nebude ľahké. Neverím, že júlové pichnutie Komisie do osieho hniezda prinesie systematické zmeny na trhu s digitálnym obsahom. Žiadam tu Komisiu, aby si vyžiadala nezávislú štúdiu o organizáciách kolektívnej správy a predložila do Parlamentu smernicu, ktorá upraví celý systém, a to komplexne, na základe riadnej analýzy všetkých špecifik tohto druhu.

Jean-Paul Gauzès (PPE-DE). - (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, ukázali ste, že ste pripravení počúvať a venovať pozornosť tejto problematike. Rád by som vám však dal ešte jednu otázku a predstavil moju požiadavku.

Otázka sa týka spôsobu, akým sa má Parlament zapojiť do konania, ktoré navrhujete. Mojou požiadavkou je, aby sa po vytvorení platformy o jej záveroch nerozhodovalo v predstihu, ale aby boli tieto závery výsledkom skutočnej diskusie, a taktiež si myslím, že členovia tejto platformy by mali zastupovať našu hospodársku a kultúrnu rozmanitosť.

Charlie McCreevy, člen Komisie. - Rád by som poďakoval váženým poslankyniam a váženým poslancom za široký obsah, ktorým prispeli do diskusie.

Regulačné orgány by nemali robiť všetky rozhodnutia. Komisia aktívne podporuje rozvoj online trhu s licenciami pre hudbu, ale unáhlené legislatívne zásahy bez úplnej analýzy potrieb trhu a trendov by neboli najlepší spôsob pre rozvoj zdravého online maloobchodu v Európe. Ak vyjde najavo, že súčasné zásahy Komisie neprinesú online licenčný model vhodný pre 21. storočie, potom zvážime iný prístup.

Teraz je podstatné, aby sa všetci zástupcovia zainteresovaných strán, autori, výkonní umelci, vydavatelia, organizácie kolektívnej správy a nahrávacie spoločnosti spojili a našli takú podobu licencií, ktorá im umožní viac legálnych online služieb a zabezpečiť primerané výsledky pre autorov.

Pán Medina Ortega narážal na fakt, že je v našom záujme mať v Európe zdravý kultúrny priemysel. Myslím, že hovorím za každého v Komisii, keď poviem, že toto je náš cieľ. Myslím si, že je správne predstaviť tento systém, v ktorom má každý úžitok z tvorivosti a kultúry vrátane umelcov, a každý si ich môže vychutnať za rozumnú cenu.

Toto je to, o čo sa všetci snažíme. Hoci v našom prístupe sa môžeme líšiť. Za posledné roky som počul množstvo rozdielnych názorov, či už tu v Parlamente, alebo mimo Parlamentu. Nezhodneme sa vždy na tom, ako dosiahnuť naše ciele, ale myslím si, že všetci vieme, o čo sa snažíme a čo chceme dosiahnuť.

Keď som navrhoval túto platformu, o ktorej sa vyjadril pán Gauzès a ďalší, bola to snaha priniesť malých aj veľkých hráčov na jedno fórum, najmä menšie organizácie kolektívnej správy, ktoré sa cítia byť nepovšimnuté v tejto rozprave. Toto je to, o čom som hovoril. Myslím si, že naše ciele sú rovnaké. Určite chceme zvážiť všetky záujmy a vytvoriť taký licenčný systém, ktorý bude vyhovovať dnešnému svetu, a nie svetu pred 40 či 50 rokmi.

Predseda júca. - Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 25. septembra 2008.

20. IASCF: Revízia stanov – verejná zodpovednosť a zloženie IASB – návrhy na zmenu (rozprava)

Predseda júca. – Ďalším bodom programu je otázka na ústne zodpovedanie, ktorú predkladá pani Pervenche Berèsová a týka sa nadácie IASCF: Revízia stanov – verejná zodpovednosť a zloženie IASB – návrhy na zmenu (B6-0463/2008).

Pervenche Berès, autorka. – (FR) Vážená pani predsedajúca, vážený pán komisár, pokiaľ ide o štandardy finančného výkazníctva, tento Parlament vie, že dokážete vytvoriť „nič nerobiace“ výbory. Keď sme sa vás na začiatku tohto legislatívneho obdobia pýtali na postavenie poradnej skupiny EFRAG, zvolali ste rokovanie a teraz vieme, že to nesplnilo očakávania.

Riešili ste návrhy zo strany správcov Nadácie Výboru pre medzinárodné účtovné štandardy týkajúce sa založenia monitorovacej skupiny a keď niektorý z členov nesúhlasil s vašimi plánmi, prišli ste s návrhom založiť medzinárodnú poradnú skupinu pre finančné výkazníctvo.

Parlament si už zvykol na vaše praktiky. Keď sme vás o tomto informovali prostredníctvom správy týkajúcej sa otázok o riadení nadácie IASCF, spolu s vašimi japonskými a americkými kolegami a organizáciou IOSCO ste urýchlene 7. novembra 2007 pripravili tlačovú správu, v ktorej ste tvrdili, že sa skôr venujete problémom riadenia ako čakaniu na možnosť konať na základe právomocí, ktoré predstavuje demokracia Európskej únie.

Keď Parlament predstavil svoj postoj k iniciatíve nášho spravodajcu pána Radwana, radšej ste v marci odložili rozpravu na apríl pre dôvody, ktoré sa dotýkajú vás a za ktoré beriete úplnú zodpovednosť.

Keď ste na základe aprílových návrhov mali možnosť konať v rámci možného postavenia Európskej únie na medzinárodnej úrovni a keď ste mali možnosť tak aj urobiť na základe odseku 9 tohto uznesenia, ktoré teraz prečítam: „poznamenáva, že vo vyššie uvedenom kombinovanom vyhlásení sa Komisia snaží – rovnako ako pri dohode o postupe s americkými úradmi v apríli 2006 – poskytnúť preventívne riešenia v oblasti, kde sa kvôli efektívnosti a legitímnosti vyžaduje otvorený postup konzultácie a debaty, ku ktorému by toto uznesenie mohlo prispieť“, vy ste radšej v tichosti vo svojich súkromných kabinetoch a kanceláriách premýšľali nad východiskom bez akejkoľvek konzultácie, či už s Radou, alebo Parlamentom.

Pán komisár, čo ste robili od 24. apríla, keď sme hlasovali o tomto uznesení? Pýtali sme sa vás aj na úlohu Medzinárodného menového fondu a Svetovej banky. Ďalší poslanci sa vás pýtali na činnosť Bazilejského výboru, európskych dozorných úradníkov v monitorovacích skupinách nadácie IASCF. Hoci ste mali takýto problém, opäť ste sa uchýlili k „nič nerobiacemu“ výboru, konkrétne k medzinárodnej poradnej skupine pre finančné výkazníctvo.

Hovoríte, že táto monitorovacia skupina by sa nemala zväčšiť, lebo by to oslabilo jej právomoci a my by sme už nemali možnosť usmerňovať správcov. Návrh zo strany správcov hovorí o siedmich členoch. Váš návrh je založený na skupine piatich členov, jedného pozorovateľa a dvoch ďalších členoch, ktorí by boli poradným orgánom, medzinárodným výborom audítorov.

Náš návrh sú siedmi členovia, ktorých navrhnu správcovia na základe potreby. Dohady o počte členov sú nepodstatné, keďže tu existuje ďalší návrh zvýšiť počet členov v Rade pre medzinárodné účtovné štandardy zo 14 na 16.

Dnes vám preto chceme povedať dve veci, pán komisár. Po prvé, ak chcete zmeniť riadenie rady IASB, potom máme rovnaký názor, pretože my sme vás o tento krok žiadali, ale, prosím vás, poraďte sa s nami, zapojte nás do tohto procesu a začnite čo najskôr, nie na poslednú chvíľu. Nehovorte nám, že v auguste máte inú dôležitú prácu, pretože vás o toto žiadame už od minulej jesene a postoj Parlamentu poznáte už od apríla.

Ďalej vám tiež pripomíname, že pracovné programy rady IASB a nadácie IASCF zahŕňajú druhú fázu, v ktorej sa musia skontrolovať všetky nástroje vrátane podmienok, podľa ktorých sa nadácia IASCF bude riadiť, a odporúčame vám pripraviť si jasné podmienky pre stabilitu a riadenie tohto celého mechanizmu, aby sme mali systém riadenia, ktorý zodpovedá dnešnej situácii. Alebo jasnejšie povedané, aké účtovné štandardy potrebujeme, ak chceme vytvoriť taký finančný trh, kde bude výklad štandardov finančného výkazníctva na tej istej vlnovej dĺžke ako hospodárska skutočnosť tu a hocikde inde?

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, potreba zlepšiť riadenie Rady pre medzinárodné účtovné štandardy (IASB) je záležitosť, ktorú Komisia, Parlament a Rada ministrov už dlhú dobu uznáva. Jej

dôležitosť som zdôraznil pri niekoľkých príležitostiach. Bol som kritický voči nedostatku primeraných konzultačných postupov a spätnej väzby zo strany IASB, ako aj chýbajúcim hodnoteniam vplyvu nových štandardov.

Vzhľadom na úlohu IASB ako de facto globálneho tvorca štandardov, je pre ňu záväzné, aby postupy jej riadenia boli na úrovni najvyšších štandardov. Chcem dospieť do situácie, keď budeme môcť v EÚ prijať medzinárodné štandardy finančného výkazníctva (IFRS) s plnou dôverou, že postupy a obsah týchto štandardov sú príkladné. Preto keď som sa dozvedel, že sa očakáva revízia štatútu nadácie výboru pre medzinárodné účtovné štandardy (IASCF), ako prioritu som stanovil zlepšenie riadenia.

Určite si spomínate, že vlni v novembri som so svojimi kolegami z Komisie USA pre cenné papiere a burzu, Japonskej agentúry pre finančné služby a Medzinárodnej organizácie komisií pre cenné papiere navrhol vytvorenie monitorovacieho výboru na zabezpečenie verejnej zodpovednosti IASCF.

V tomto smere sme zaznamenali dobrý pokrok. IASCF nedávno navrhla úpravu svojich stanov, aby vstúpila do formálneho vzťahu s navrhovaným monitorovacím výborom. Uznáva, že tento výbor musí mať právomoc zúčastňovať sa na postupe výberu splnomocnencov IASCF a musí mať konečnú právomoc pri schvaľovaní ich vymenovania. Uznáva takisto, že monitorovací výbor sa bude môcť vyjadrovať ku každej pracovnej oblasti splnomocnencov a rady IASB a vyzvať ich na zváženie zo strany rady splnomocnencov IASCF alebo IASB.

IASCF plánuje dospieť k záveru o týchto záležitostiach začiatkom októbra a zmeny v stanovách IASCF by vstúpili do platnosti od 1. januára 2009. Hlavne monitorovaciemu výboru to umožní stať sa funkčným už začiatkom roka 2009. Preto si myslím, že dozrel čas, aby sme dokončili tieto návrhy. Ak to odložíme na neskôr, už nebudeme môcť znova otvoriť otázky riadenia.

Prebiehajúca finančná búrka zvyrazňuje potrebu zabezpečiť, aby účtovné štandardy odzrkadľovali ciele obozretného dohľadu a finančnej stability. Dohoda, že v monitorovacom výbore by boli orgány ako Európska centrálna banka (ECB), sa zatiaľ ukázala ako nemožná. Ako kompromis vieme v tomto novom usporiadaní si dokázať predstaviť kompromis v podobe, medzinárodnej poradnej účtovníckej skupiny, ktorá by monitorovaciemu výboru radila v otázkach obozretnosti a finančnej stability. Do tejto skupiny by mala patriť Európska centrálna banka a Výbor európskych regulátorov cenných papierov a bezpochyby aj ďalšie dôležité orgány. Som tomuto Parlamentu opäť vďačný, že vo svojom uznesení z 24. apríla zdôraznil dôležitosť obozretného dohľadu a finančnej stability.

Komisia musí pri výkone svojej nožnej úlohy v monitorovacom výbore zastupovať aj iné európske inštitúcie, obzvlášť tento Parlament. Aby konala efektívne, chcel by som navrhnúť zostavenie konzultačných postupov v spolupráci s Európskym parlamentom. Tieto postupy by sa v prípade potreby mohli formalizovať v príslušnej forme.

Snažil som sa, aby kľúčoví poslanci Európskeho parlamentu boli informovaní mojimi službami o vývoji v tejto rozprave. Dnes mi však bolo oznámené, že došlo k zlyhaniu tejto komunikácie. Počas prípravy našej pozície moje služby zrejme v dôsledku dovolenkového obdobia zvyčajným spôsobom neoznámili udalosti, ktoré nastali koncom júla. Viem, že v tomto Parlamente vládne veľká nespokojnosť so skutočnosťou, že počas vypracovania našich návrhov sme sa s vami riadne neradili. Mňa to tiež sklamalo a svojím službám som vydal jasné a rázne pokyny, aby sa táto chyba viac neopakovala. Verím, že môj generálny riaditeľ kontaktoval pani Berèsovú, aby sa toto zanedbanie povinnosti pokúsil vysvetliť. Dúfam, že toto prehliadnutie povinnosti neohrozí spoločný cieľ, o ktorý sme obaja bojovali, a to je lepší režim riadenia IASB.

Som si istý, že s niekoľkými ďalšími vylepšeniami toto rozšírenie riadenia IASCF zlepší kvalitu účtovných štandardov a zaistí, aby spĺňali potreby akcionárov – vrátane Európskej únie, ktorá je doteraz najväčším používateľom IFRS.

V súčasnosti zamýšľaná reforma riadenia IASCF predstavuje zásadnú zmenu zodpovednosti tohto orgánu voči verejným úradom, ktorú tento Parlament opakovane žiadal. Apelujem na Európsky parlament, aby naše návrhy podporil ako najlepší spôsob na zaistenie toho, aby táto reforma dosiahla skutočný vplyv.

Jean-Paul Gauzès, v mene skupiny PPE-DE. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, dámy a páni, práve sme počuli ako predseda Výboru pre hospodárske a menové veci vyjadril reálne názory tých poslancov, ktorí sa o túto otázku zaujímajú. Ako bolo zdôraznené, každý si uvedomuje dôležitosť štandardov finančného účtovníctva a oznámených reforiem. Pán komisár, teraz nastal čas vyjasniť a uviesť do praxe pripomienky, ktoré ste vyslovili.

Navrhujem nasledovné: toto uznesenie je prísne a také ho aj potrebujeme, ale nie je potrebné zabíjať hriešnikov. Čo by sme mohli urobiť, je dať si na pár dní oddych, aby sme medzi Komisiou a Parlamentom založili protokol, ktorý by jasne definoval rozsah, v akom má byť Parlament informovaný, úroveň jeho angažovanosti v tejto záležitosti a pozície, ktoré zaujíma. Na tento účel potrebujeme odložiť hlasovanie o niekoľko dní. Skupina Európskej ľudovej strany a európskych demokratov zajtra predloží návrh, aby sa hlasovanie o uznesení posunulo a Parlament a Komisia mohli na tejto dôležitej téme riadne spolupracovať. Samozrejme, ak nás v tomto čase nič nečaká a chceme dohnať stratený čas a možný nedostatok informácií, budeme nútení hlasovať o uznesení, ktoré bolo predložené dnes, aj so všetkými ťažkými rozhodnutiami, ktoré so sebou prinesie.

Dúfam, že uprostred problémov, ktoré nám spôsobuje súčasná finančná kríza všetci pochopíme, že musíme nájsť rýchle a praktické riešenie problému účtovných štandardov, ktoré nám pomôže nasmerovať vývoj správnym smerom.

John Purvis (PPE-DE). – Vážená pani predsedajúca, musím sa pánovi komisárovi priznať, že som skutočne celkom zmätený z toho, čo sa deje s týmto prípadom. Dupočul som sa o ňom doslova až tento týždeň a som zaplavený reakciami z IASCF aj z Komisie. Obe strany sa ma snažia získať na svoju stranu v tom, či Medzinárodný menový fond (MMF) má byť súčasťou monitorovacej skupiny alebo nie. Myslím, že toto nie je úplne vhodný spôsob, ako postupovať v prípade dokumentu, ktorý je v podstate právnym predpisom. Preto by som chcel pána komisára požiadať, či by sme to celé nemohli o trochu odložiť, vyriešiť to a vrátiť sa k tomu napríklad na miniplenárnom zasadnutí v októbri.

Rád by som podotkol, že si nemyslím, že pridanie MMF a Svetovej banky do monitorovacej skupiny by bol až taký ťažkopádny krok. Vidím to skôr tak, že by to uspokojivým spôsobom riešilo účasť zvyšku sveta. Nemyslím si, že je potrebné vytvárať ďalšiu poradnú skupinu pre účtovníctvo, ktorá by radila pozorovateľom, ktorí monitorujú dianie. Zdá sa mi to zbytočné. Premýšľam, či by nestačilo prípad len pohotovo a neoficiálne prekonzultovať, ak by sa niekedy vôbec vyskytla takáto potreba. Mohli by sme o tom niekoľko nasledujúcich týždňov diskutovať a zakončiť to hlasovaním, ktoré by možno bolo uspokojujúcejšie, na miniplenárnom zasadnutí v októbri.

Zuzana Roithová (PPE-DE). - (CS) Pán komisár, dnešná svetová kríza odhaľuje, aký význam má pre zdravé fungovanie finančných trhov „fair value“, čiže reálna hodnota podniku. Je to kľúčová informácia pre akcionárov aj veriteľov. Monitorovací výbor by mohol prispieť k prehĺbeniu transparentnosti a porovnateľnosti účtovnej evidencie, a tým aj k posilneniu osobnej zodpovednosti akcionárov za správne hospodárske rozhodnutia. Medzinárodná štandardizácia jednoznačne vedie k rozvoju cezhraničných kapitálových trhov, a preto by kvôli stabilite mala táto monitorovacia skupina prijímať aj preventívne opatrenia proti cyklickým trendom a pomáhať predchádzať systémovému riziku. Návrh na založenie skupiny však nie je úplný. Nie sú vyjasnené jej kompetencie, napríklad, či bude mať aj kontrolné funkcie. Takisto považujem za dôležité, aby každá krajina mala svojho delegáta v navrhovanej skupine, kde nesmú chýbať ani zástupcovia významných inštitúcií, aby to odrážalo pomer najvýznamnejších svetových menových oblastí, kultúrnu rozmanitosť a hospodárske záujmy rozvinutých a rozvojových krajín a medzinárodných inštitúcií, ktoré sa zodpovedajú verejným orgánom. Je škoda, že to nebolo vopred štandardne konzultované s Parlamentom.

Pervenche Berès, autorka. – (FR) Vážená pani predsedajúca, pán komisár, čo ste urobili od 24. apríla pokiaľ ide o pozíciu Parlamentu? Čo ste od 24. apríla urobili pre rozpravu s Parlamentom a nájdenie efektívnych riešení týkajúcich sa systému riadenia správcov? Veľmi dobre vieme, že IASB je potápajúca sa loď v rukách audítorov, ktorí vytvorili tieto takzvané reálne hodnoty, a nikto nevie, ako boli zvolení, keď trh, na ktorý by mali dohliadať, už neexistuje.

Výsledkom je, že dnes nás žiadajú, aby sme diskutovali o predmete riadenia IASCF. Navrhujete nám narýchlo, a v čase, keď vám predkladáme celkom rozumné riešenia, pomocou ktorých by riadenie týchto štruktúr mohlo byť začlenené do globálneho a zodpovedného systému riadenia, že treba založiť poradné výbory. Je to rozumné?

Neverím, že táto otázka sa vyrieši jednoducho zainteresovaním Parlamentu do tej alebo onej fázy procesu. Návrh, ktorý nám predkladáte na riadenie IASCF, nie je uspokojivý. Tešíme sa na váš ďalší návrh a možno budeme musieť vyčkáť na druhú fázu konzultačného cvičenia a v prípade potreby posúdime tento postup riadenia.

Charlie McCreevy, člen Komisie. – Vážená pani predsedajúca, v mojom veku ma len tak niečo neprekvapí, a preto ma ani trochu neudivuje, čo sa deje v Európskom parlamente a názory niektorých ľudí.

V tejto konkrétnej rozprave by som rád povedal, aby sme nezabúdali na jednu maličkosť. IASCF a jej základná zložka IASB je nezávislá organizácia.

(Nepočuteľné prerušenie zo zadných lavíc)

Chcem len položiť na stôl fakty. Sú úplne nezávislé, ale *de facto* sa stali orgánom stanovujúcim účtovné štandardy pre celý svet, pretože IFRS, ktoré prišli z dielne IASB, sa teraz *de facto* stali celosvetovým účtovným štandardom. Musím poukázať na to, že je to nezávislý orgán, pretože my v Európe sme prijali IFRS – toto rozhodnutie spravila Komisia ešte pred mojím pôsobením a na spokojnosť Európskeho parlamentu – sme teraz najväčším obodom, ktorý používa IFRS. Táto pozícia sa môže zmeniť, keďže svet sa presúva k IFRS. Potom už možno nebudeme najväčším, ale sme určite najväčším súčasným používateľom IFRS.

Nejaký čas sme sa s podporou Európskeho parlamentu snažili zlepšiť systém riadenia splnomocnencov IASCF, pričom sme brali do úvahy, že táto nadácia je nezávislá organizácia.

Spravili sme určitý pokrok a Medzinárodný účtovný štandard (IAS) nedávno oznámil, že posúdi svoje vlastné stanovky. Využijeme túto príležitosť a predložíme náš materiál. Nemáme žiadne právo vnucovať IASCF svoj názor. To je vecou nezávislých splnomocnencov. Ale naša ponuka bude smerovať k zlepšeniu systému riadenia. Chcel som len upozorniť na túto základnú skutočnosť, skôr než všetci zabudneme, o čo vlastne išlo v tejto konkrétnej oblasti. Taká je situácia *de facto* aj *de iure*.

Splnomocnenci IAS plánujú predložiť opatrenia týkajúce sa nového riadenia začiatkom októbra po zvážení všetkých predložených návrhov. Konečný termín na predloženie nášho návrhu uplynul pred niekoľkými dňami. Bolo to 20. septembra a dnes je 24. september. Čakali sme, aby sme predložili náš konečný výsledok. Už nejaký čas s nimi neformálne konzultujeme, takže v skutočnosti vedeli, čo navrhujeme, ale zo zdvorilosti sme čakali na uznesenie Parlamentu. Naše formálne návrhy budeme musieť predložiť v nasledujúcich dňoch.

Je úplne vecou Parlamentu, čo chcete robiť s týmto odporúčaním. Pán Gauzès predložil rozumný prístup vyčkať niekoľko dní napríklad na vypracovanie protokolu o účasti Parlamentu na postupe, ktorý sa snažím vytvoriť.

Pokiaľ ide o myšlienku monitorovacieho výboru, ktorú sme oznámili vlani v novembri, nie je možné, aby v monitorovacom výbore bol zastúpený každý. Pre splnomocnencov IASCF to nebude prijateľné a keď vyslovia svoj absolútny nesúhlas, tak to tak bude. Tak sme navrhli akúsi okľuku, aby sme v tejto poradnej skupine mali relevantných ľudí a relevantné orgány. Nie som zástanca žiadnej silnej predstavy, ako to má byť zorganizované alebo kto by tam mal byť. Nemám o tom žiadne predstavy.

Až dnes som sa dozvedel, že moje služby približne za posledný mesiac neboli v neustálom kontakte s príslušnými poslancami Európskeho parlamentu. To bola pre mňa novinka, lebo som si myslel, že moji úradníci po celý čas udržiavajú kontakt s ľuďmi, ktorých táto téma zaujíma, ale dnes zisťujem, že sa tak nestalo. Vo svojich predošlých pripomienkach som vyjadril ľútosť a spomenul som, že som vydal smernice, aby sa to viac neopakovalo. Chceme spolupracovať. Viac urobiť nemôžem.

Pán Purvis, Parlament to nemôže odložiť na takú dlhú dobu, akú sa mu zachce – do polovice októbra alebo aj neskôr – ale ak chcem, aby pri tom Európska komisia spolurozhodovala, musím predsedníctvu IASCF predložiť naše formálne návrhy s našimi nápadmi o riadení. S niektorými nebudú súhlasiť. Ako hovorí pán John Purvis, posledné dva dni za ním chodili lobiovať rôzni hráči na tejto scéne s cieľom, ktorý chcú dosiahnuť.

Pri čítaní návrhu uznesenia som si všimol jednu zvláštnosť, ktorá by podľa mňa nemala ostať bez povšimnutia, hlavne zo strany pani Berèsovej, ktorá je dlhodobou zástankyňou rozsiahlejšieho riadenia a zodpovednosti tohto orgánu IASB. Na uznesení je zvláštne, že by spravilo presne to, čo chcú splnomocnenci a obrátilo naopak to, čo sa snažíme dosiahnuť, aby sme získali väčšie riadenie. To je na tom to zvláštne, ale záležitosť uznesenia je čisto záležitosťou Európskeho parlamentu, a nie mňa. Len som sa o tom chcel zmieniť, pretože medzi poverencami IASB nájdete ľudí, ktorí sa nebudú hrnúť do prispôbovania niektorých ďalekosiahlejších zmien systému riadenia, ktoré im navrhujeme. Budú tomu do značnej miery odporovať. Spoliehame sa na súčasných splnomocnencov, že zohľadnia naše obavy a zlepšia systém riadenia podľa nášho zamýšľania. Keďže my tieto záležitosti len predkladáme, nie sme v pozícii, kde môžeme mať nároky a povedať, že takto to musí byť, ale sme v kontakte a vedia, čo im navrhujeme. S niektorými našimi návrhmi nebudú spokojní. Som si toho vedomý, ale snažíme sa získať lepšie riadenie.

Niežby ma nikdy neprekvapilo dianie v politickej aréne, keďže v tejto oblasti pôsobím vyše 30 rokov, ale bude ironické, ak potom, čo sme sa za všetky tie roky dostali tak ďaleko, aby sme presadili dve veci – a to, že IFRS sa stali medzinárodným štandardom a že teraz, keď ľudia vedia, že Spojené štáty navrhujú, aby IFRS

boli dostupné aj pre americké spoločnosti (vec, ktorú som predpovedal asi pred dvomi rokmi príslušným poslancom príslušného parlamentného výboru, a viac-menej ma vysmiali, že sa to nikdy nestane a stalo sa) – tento orgán, ktorý bol voči nám taký náročný a tlačil nás, aby sme zvýšili riadenie a zodpovednosť tohto orgánu, v tejto fáze a podľa niektorých ľudí robí presný opak. Len si myslím, že je to trochu ironické, ale dúfam, že som to vysvetlil najlepšie, ako viem.

Predseda júca. – Dostala som jeden návrh uznesenia v súlade s článkom 108(5) rokovacieho poriadku⁽⁸⁾.

Rozprava sa skončila.

Hlasovanie sa uskutoční vo štvrtok 25. septembra 2008.

21. Program rokovania na nasledujúci deň: pozri zápisnicu

22. Skončenie rokovania

(Rokovanie sa skončilo o 11.45 hod.)

⁽⁸⁾ Pozri zápisnicu.